

ADĂPĂTOÁREA¹ (VNe) hidron. descr. (De obicei în sint. *La Adăpătoare*). Adăpătoarea situată pe cursul superior al p. Cacova. *Mă duc la Adăpătoare; am ajuns în dreptul Adăpătorii*. ANCH. Vne.

– Pron.: *Adăpătuárija* (*La Adăpătuári*) VNe.

– Etim.: ent. **adăpătoare** în funcție topon. Aici este amenajată o adăpătoare pentru vite.

+ADĂPĂTOÁREA² (TgN) hidron. descr. Fostă adăpătoare amenajată pe P. Ursului. *Pârâul Ursului, la Adăpătoare*. ARH. BUC., PL. NMT., 110 (1852).

– Etim.: v. **Adăpătoarea¹**.

+ADĂPĂTOÁREA³ (Plă) hidron. descr. (De obicei în sint. *La Adăpătoare*) Fostă adăpătoare situată pe șos. naț. Timișești–Târgul Neamț, pe cursul vechi al r. Neamț, în dreptul tarlalei La Unguroaica. *Mă duc la Adăpătoare*. ANCH. Plă.

– Pron.: *La Adăpătuári* Plă.

– Etim.: v. **Adăpătoarea¹**. În a doua jumătate a sec. al XX-lea aici era amenajată o adăpătoare.

AFINIȘUL¹ (Bob) fiton. descr. (De obicei în sint. *La Afiniș*) Poiana situată în apropiere de vf. Pițigaia. *Mă duc la Afiniș; am ajuns în dreptul Afinișului*. ANCH. Bob.

– Pron.: *Afinișu, La Afiniș*. Bob.

– Etim.: ent. **afiniș** în funcție topon.

AFINIȘUL² (Stâ) fiton. descr. (De obicei în sint. *În Afiniș*) Poiana situată pe st. p. Dobreanu. *Mă duc în Afiniș*. ANCH. Stâ.

– Pron.: *Afinișu, În Afiniș*. Stâ.

– Etim.: v. **Afinișul¹**.

AFINIȘUL³ (MNe) top. descr. I. Oron. Ramificația nordică a d. Dobreanul, între P. Icoanei (V) și P. Afinișului (E). *Mă sui pe Afinișul*. ANCH. MNe. – (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) *Urc pe Piciorul Afinișului*. ANCH. MNe. – (În sint. homof.; silv.) *Piciorul Afiniș*. ARH. OC. TgN 2 (1976); *ib.* 3 (1987); *ib.* 5 (1997); *ib.* 6 (1997); *ib.* 6 (1998); *ib.* 6 (1998).

1. P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.) Afl. dr. al p. Nemțișorul, între P. Icoanei (V) și P. Nilului (E), care izvorăște de sub Poiana Ascunsă (de pe Pic. Liniei). *Merg pe Pârâul Afiniș*. ANCH. MNe. – (Cu elipsa ent.) *Afinișu*. ARH. OC. TgN 2 (1976); *ib.* 3 (1987); *ib.* 8 (1998).

a) P. polar. (Precedat de ent. *drum*, în sint. heterof.) Drumul care merge alătura cu P. Afinișului. *Drumul Afinișului; merg pe Drumul Afinișului*. ANCH. MNe. – (În sint. homof.) *Drumul Afiniș*. ANCH. MNe.

– Pron.: **(I)** *Kíšóru Afinișulu*; **(I.1)** *Pírăyu Afiniș*; **(I.1.a)** *Drímu Afinișulu* MNe.

– Etim.: v. **Afinișul¹**. Pe picior este afiniș.

AFINIȘUL⁴ (TgN) fiton. descr. (De obicei în sint. *La Afiniș*) Poiana de pe versantul de S a D. Cetății, între P. Cetății (V) și P. la Șipot (E). *Mă duc la Afiniș*. ANCH. TgN.

- Pron.: *Afinișu; La Afiniș* TgN.
 – Etim.: v. **Afinișul**¹; aici cresc multe afine.

AGĂPENI v. **Agăpieni (I)**.

AGĂPIÉNI (Plu) top. pers. **I**. Oicon. (Uneori precedat de ent. *cătun*, în sint. homof.) Fost s., în prezent cătun al s. Pluton, situat la NV de acesta. *Agăpeni*. GIURESCU, P. (1835), 254, ARH. OC. Pip. 7 (1997). *Agăpieni*. DGN (1890), 11, ARH. COM. Pip. 1 (1959), ANCH. Pip.

1. P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.) Afl. principal st. al p. Tărăteni, afl. care izvorăște de sub Vf. Moșneagului și care trece prin s. Agăpieni. *Pariul Agapienei*. [sic] ARH. BUC. PL. (1880), 130. *Pârâul Agăpeni*. ICHIM, S. (1979), 109. *Pârâul Agăpieni*. DGN (1890), 12, HARTA MIL. (1961), ARH. OC. Pip. 7 (1997), *ib.* 8 (1997), ANCH. Pip, ANCH. Plu. *Pârâul Agapieni*. ARH. OC. Pip. 3 (1954). ◊ (Cu n. pers. nesufixat) *Agapie, pârâu în j. Neamțu, ce se varsă în Neamțu*. FRUNZESCU, D. (1872), 2.

2. P. polar. Oron. (Precedat de entopicele *deal, măgură, munte* sau *obcină*, în sint. homof.) Dealul situat între p. Agăpieni, P. Arinilor¹ și p. Dolia, la N de s. Agăpieni. *Dealul Agăpieni*. DGN (1890), 12. *Muntele Agăpieni*. HARTA MIL. (1961). *Mă duc pe Măgura Agăpieni*. ANCH. Pip. *Obcina Agăpieni*. ARH. OC. Pip. 5 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 7 (1997). – (În sint. heterof.) *Mă sui pe Obcina Agăpienilor; am ajuns la poalele Obcinii Agăpienilor*. ANCH. Pip. *Măgura Agăpienilor*. ANCH. Pip.

3. P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. heterof.) Poiana situată pe Obcina Agăpienilor. *Mă duc în Poiana Agăpienilor; am ajuns în marginea Poienii Agăpienilor*. ANCH. Plu. – (În sint. homof.) *Poiana Găpeni*. [sic] HARTA MIL. (1961). *Poiana Agăpieni*. ANCH. Pip.

4. P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *țarină*, în sint. homof.) Fâneța de pe versantul de S al Obcinii Agăpienilor. *Țarina Agăpieni*. ARH. COM. Pip. 4 (1959), *ib.* 7 (1959), ANCH. Pip. – (În sint. heterof.) *Am ajuns în marginea Țarinii Agăpienilor*. ANCH. Pip.

a) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, cu omisiunea determin., în perifr.) Drumul care străbate Țarina Agăpieni. *Drumul pe Țarină*. ANCH. Plu.

5. P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *imaș*, în sint. homof.) Imașul situat la S de căt. Agăpieni. *Imașul Agăpieni*. ANCH. Pip.

– Pron.: **(I)** *Agăpijén*¹ Pip, **(I.1)** *Pîrâuu Agăpijén*¹ Pip, Plu, **(I.2)** *Măgura Agăpijén*¹, ¹*Óbsina Agăpijénilor* Pip, **(I.2.a)** *Pojána Agăpijéni(lor)* Pip, Plu, **(I.3)** *Țarna Agăpijéni(lor)* Pip, **(I.3.a)** *Drúmu pi Țárnâ* Plu, **(I.4)** *Nimășu Agăpijéni* Pip.

– Etim.: de la n. fam. **Agapie**, frecvent în această parte a satului.

ALÚNII (VNe) fiton. descr. Pășunea situată în Braniște, la gura de vărsare a Văii Rele în r. Neamț. Cf. ARH. COM. VNe 1 (1959), *ib.* 3 (1959). *Mă duc la Aluni; am ajuns în marginea Alunilor*. ANCH. VNe.

– Pron.: *Alúniș* VNe.

– Etim.: odinioară aici creșteau **aluni**.

ANTÓN (Dol) centru de polar. topon. pers. **1**. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. al p. Agăpeni, între P. lui Gavriluț (V) și P. lui Niță¹ (E),

care izvorăște de sub vf. Ursoaia. *Pârâul lui Anton*. ARH. OC. Pip. 3 (1954), ARH. COM. Pip. 7 (1959), ANCH. Dol. – (În sint. homof.) *Pârâul Anton*. ARH. OC. Pip. 6 (1997), *ib.* 7 (1997).

2. Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) Ramificația de S a mt. Ursoaia, între P. lui Anton (V) și P. lui Niță¹ (E). *Piciorul lui Anton*. ARH. OC. Pip. 5 (1987), *ib.* 8 (1997), ANCH. Dol.

3. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. heterof.) Poiana de pe Pic. lui Anton. *Poiana lui Anton*. ANCH. Dol.

– Pron.: (1) *Pîrău lu Antón* (2) *Ĉișóru lu Antón* / *Kișóru lu Antón* (3) *Poiána lu Antón* Dol.

– Etim.: n. fam. **Anton**, al proprietarului terenului de aici.

APA CARPĂNUL v. Carpenul (I).

ÁPA CEA GÁLBENĂ (Bob) hidron. descr. Afl. st. al P. Mânzatului, între p. Mânzătelul (S) și P. la Grohotiș (N). *Mă duc la Apa cea Galbenă; am ajuns la izvorul Apei Galbene*. ANCH. Bob.

– Pron.: *Ápa (šej) Gálbînâ* Bob.

– Etim.: sint. topon. motivată de culoarea **galbenă** a apei, datorată prezenței sulfului în compoziția sa.

APA COTNĂRELULUI v. Cotnărelul (1).

APA DOLHEȘTIULUI v. Dolhești (1).

ÁPA GÁLBENĂ v. Apa cea Galbenă.

APA NEAMȚIȘORU v. Târgul Neamț (A.I.3).

APA NEAMȚU v. Târgul Neamț (A.I).

APA NEAMȚULUI v. Târgul Neamț (A.I).

APA OZANA v. Ozana (1).

APA PEPERIGULUI v. Pipirigul (I).

APA PIPIRIGULUI v. Pipirigul (I).

APA UZANA v. Ozana (1).

ARDZIEL v. Argelele (1).

ARGÉLELE (Plu) centru de polar. topon. descr. 1. Oron. (Precedat de ent. *deal* sau *picior*, în sint. homof.) Ramificația de N a mt. Petru-Vodă, între p. Petru-Vodă (V), p. Argelelor (S) și p. Mihăieț (E). *Dealul Bargilele* [sic]. DGN (1890), 25. *Piciorul Argele*. ANCH. Plu. – (În sint. heterof.) *Piciorul Argelelor*. ANCH. Dol. – (Germ., la sg.) *Die Berge Montischor und Ardziel*. OTZELLOVITZ (1790), 58. – (Cu elipsa ent., la sg.) *Ardziel*. OTZELLOVITZ H. (1790).

a) P. difer. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. heterof.) Vârful de pe culmea d. Petru-Vodă, din apropierea căruia izvorăște P. Argelelor. *Mă urc pe Vârful Argelelor*. ANCH. Dol.

b) P. polar. ⁺Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. homof.) Fostă poiană, acum împădurită, de pe Pic. Argelelor. *Poiana Argele*. HARTA MIL. (1961). *Poiana Argelele*. ANCH. Dol.

2. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.) *Pârâul Bargilele* [sic]. DGN (1890), 25. *Pârâul dintre Argele*. ARH. OC. Pip. 2 (1944). *Pârâul Argele*. ARH. OC. Pip. 3 (1954), *ib.* 7 (1997), ANCH. Plu. *Pârâul Argelea*. ARH. OC. Pip.

6 (1997). [sic] – (Germ., la sg.) *Die Bache Petrowoda und Ardziel*. OTZELLOVITZ (1790), 58.

– Pron.: **(1)** *Kísóru Arzéli(lor)* Dol, Plu, **(1.a)** *Vírvu Arzélilor*, **(1.b)** *Pojána Arzélili* Dol, **(2)** *Pîrău Arzéli* Plu.

– Etim.: conform documentului de la 16 octombrie 1604, pe acest munte au fost cel puțin trei argele: una pe culme, la bour („pe vârful Argelei, la bour”), „Argeaua cea de mijloc și cea de jos” (DIR, A, XVII-I, 177 (trad. ed.); cf. și *ib.* 184, 237). Astăzi, apel. **argea** nu mai este cunoscut de informatorii localnici.

ARÍNII (VNe) top. descr. **1.** ⁺Fiton. Fostă pădurice situată în partea de NE a d. Osoiul, la V de P. Sărăturii.

a) P. polar. Oron. (Cu ent. *coastă*, în sint. heterof.) Coasta de NE a d. Osoiul, pe care se aflau Arinii. *Mă duc în Coasta Arinilor; vin din marginea Coastei Arinilor*. ANCH. VNe.

b) P. polar. Fiton. (Cu ent. *țarină*, în sint. heterof.) Terenul arabil situat pe Coasta Arinilor. *Țarina Arinilor*. ANCH. VNe.

– Pron.: **(1)** *Cuásta Arinilor*, **(2)** *Țârna Arinilor* VNe.

– Etim.: pe vremuri aici erau pâlcuri de **arini**. Terenul a fost despădurit, acum fiind folosit în agricultură.

ARȘIȚA (VNe) top. descr. **1.** ⁺Fiton. (De obicei în sint. *La Arșiță*) Fostă poiană situată la cca 1 km SE de măn. Secul. *Mă duc la Arșiță; am ajuns în dreptul Arșiței*. ANCH. VNe.

a) Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) Ramificația de NV a Obcinii Agapia Veche, între Pic. de la Cruce (S) și P. de la Sondă (N), pe care se afla poi. Arșița. *Mă duc pe Piciorul Arșiței; am ajuns în vârful Piciorului Arșiței*. ANCH. VNe.

– Pron.: **(1)** *Árșița*, *La Árșiță*, **(1.a)** *Kísóru Árșiță* VNe.

– Etim.: ent. **arșiță**, în funcție topon.

ARȘIȚA CHIRIACULUI v. **Chiriac**² **(1.c)**.

ARȘIȚA PÂRĂULUI ALB v. **Pârâul Alb**¹ **(1.b)**.

ARȘIȚA PÂRĂULUI URSULUI v. **Ursu** **(1.a)**.

BACH NJAMTZ v. **Târgul Neamț (A.I)**.

BÁHNA (Pre) top. descr. **1.** Telmaton. (De obicei în sint. prep. *În Bahnă* și *La Bahnă*) Terenul situat la V de s. Preutești, între La Șanț (S), La Izvoare (V) și La Hotar (N). *Mă duc în Bahnă; am ajuns în marginea Bahnei*. ANCH. Pre, Tim.

a) P. difer. (Precedat de ent. *mal*, în sint. heterof.) Terenul situat la V de s. Plăieșul, între La Morisică (N), Drumul la Morisică (V), Drumul Timișești–Târgul Neamț (S) și Gârla Morii (E). *Malul Băhni*. ARH. COM. Tim. 1 (1959). *Merg în Malul Bahnei; am ajuns în marginea Malului Bahnei*. ANCH. Pre, Tim.

b) P. polar. ⁺Oicon. (Cu derivatul n. de grup *Băhneni*, precedat de ent. *siliște*, în sint. homof.) Terenul situat între s. Preutești (NV), Gârla Morii (S) și Drumul Preuteștilor (E). *S-a aflat o moarte de om [...] în seliștea Băhneni*. DIR, A, XVII-II (1610), 326 (trad. ed.).

c) P. polar. Fiton. (Și în sint. prep. *În Băhneni*, *La Băhneni*) Terenul situat între s. Preutești (NV), Gârla Morii (S) și Drumul Preuteștilor (E). *Băhneni*. ARH.

COM. Tim. 1 (1959). *Mă duc în Băhneni; am ajuns în dreptul Băhnenilor*. ANCH. Pre, Tim. *La Băhneni*. ANCH. Plă.

– Pron.: **(1) Báhna, În / La Băhnâ, (1.a) Málu Băhni** Pre, Tim, **(1.b) Băhnéni, În Băhnéní** Pre, Tim, *La Băhnéní* Plă.

– Etim.: ent. **bahnă** în funcț. topon. **(1.a)** Probabil *Bahna* se întindea odinioară pe o suprafață mare, cuprinzând tarlăua numită astăzi astfel, dar și alte terenuri, iar limita sudică va fi fost *Malul Bahnei*. **(1.b, c)** Numele de grup **băhneni** ‘oamenii din bahnă’. Atestarea de la 1610 (DIR, A, XVII-II, 326) arată că a existat aici un sat, care deja dispăruse la acea vreme.

BAHNA CĂRBUNEI v. **Cărbuna (2.b)**.

BAHNA CHIRIACULUI v. **Chiriac² (1.a)**.

BARIERA v. **Bariera Iașiului (1, 1.a)**.

BARIERA BOIȘTEA v. **Boiștea (1)**.

BARIERA BOIȘTII v. **Boiștea (1)**.

BARIÉRA IÁȘIULUI (TgN) top. descr. **1**. Reper. topon. Punctul de intrare în Târgul Neamț dinspre j. Iași. *Bariera Iașulu*. ARH. TgN. 1 (1870). – (Cu elipsa determin.) *Bariera*. ANCH. TgN.

a) P. polar. Oicon. (Precedat de ent. *mahala*, în sint. homof.) Partea de E a or. Târgul Neamț; (pop.) Mahalaua. *Mahalaua Bariera Iași*. ARH. BUC., REF. 1864, dos. 1010 (1880), 43^r. – (Cu apel. *barieră* în funcție topon.) *Mă duc la Barierea; am ajuns în marginea Barierei*. ANCH. TgN.

– Pron.: *Bariéra* TgN.

– Etim.: de la apel. **barieră**; pe aici trece drumul Iași – Târgul Neamț și pe vremuri era o barieră, unde se plăteau taxele pentru mărfurile aduse spre vânzare.

BARIERA POMETE v. **Pometea (1.a)**.

BAZINUL COTNĂREL v. **Cotnărelul (1)**.

BAZINUL SECU v. **Secul (I)**.

BAZINULUI VASANUL v. **Vasanu (1.b)**.

BAZINUL VĂII STRĂJI-OZANA v. **Pârâul Străjii (I)**.

BAZINUL IZVOARE-OZANA v. **Pârâul Izvoarelor**.

BAZINUL OZANEI v. **Ozana (1)**.

BĂHNENI v. **Bahna (1.b)**.

BĂLĂȘENII v. **Băloșenii (1)**.

BĂLĂȘEȘTII v. **Băloșenii (1)**.

BĂLOȘÉNI (Dum) **1**. ⁺Oicon. Fost s. și moșie pe r. Neamț, la V de s. Dumbrava. (Cu suf. col. *-ești*; slav.) **Дали есми...** <**Б**>ѡлошеци („i-am dat... ăloșești”). DRH, A, I (1446), 377. **Црѣковъ ѡт(ѣ) Бѡлошецих(ѣ)** („biserica din Băloșești”) DRH, A, I (1446), 378. **Бѡлошеци** („Băloșești”) DRH, A, I (1447), 387, BOGDAN, D.Ș. II (1477), 288, DRH, A, II (1454), 61. – (Rom.) *Bălășeștii*. TTRM I₁ (1840), 52/1. – (Cu suf. col. *-eni*; sinon., prob. din sec. XIX, cu moșia Grași) *Băloșeni*. CDM I (1569), 150. Cf. BOGDAN, S. (1742), 255, TTRM I₁ (1779), 52/1. *Bălășenii*. TTRM I₁ (1812), 52/1. *Băloșenii*. ARH. BUC, PL. NMT., 33 (1827), ARH. BUC. PL. 35 (1842). *Băloșenii sau Grașii*. TTRM I₁ (1840), 52/1, *ib.* (1847), 52/1. *Băloșeni ce-i zic și Grași*. BAR, CFR, 457 (1876).

a) P. polar. Fiton. (În sint. prep.) Terenul arabil situat la N de s. Dumbrava. *La Băloșeni*. ANCH. Dum.

– Pron.: **(1.a)** *La Bălușénⁱ* Dum.

– Etim.: de la n. pers. **Băloș** + suf. col. **-ești/ -eni**, după cum arată documentul de la 1437: **до Бѣлошека хотарѣ** „până la hotarul lui Băloș” (DRH, A, I, 237). Satul a dispărut prob. la sfârșitul sec. al XIX-lea sau începutul sec. al XX-lea).

BÂRLOÁGELE (Bob) oron. descr. (De obicei în sint. prep. *La Bârloage*) Locul stâncos pe coasta de E a mt. Bivolul. *Mă duc la Bârloage; am ajuns în dreptul Bârloagelor*. ANCH. Bob.

– Pron.: *Bîrluázîli, La Bîrluázî* Bob.

– Etim.: apel. **bârlog** (la pl.); terenul stâncos, greu accesibil, favorizează prezența bârloagelor de urși.

BÂTCA¹ (Pip) oron. descr. Muntele situat la cumpăna izvoarelor p. Mânzatul, la V de Obcina Pițigăii. *Butka*. OTZELLOVITZ (1790), f. XXVIII. *Mă duc pe Bâtca; am ajuns în dreptul Bâtci*. ANCH. Bob.

– Pron.: *Bîtca* Pip.

– Etim.: ent. **bâtcă** în funcție topon. absol.

BÂTCA² (Lun) top. descr. Dealul situat la N de s. Lunca, între P. lui Vartic și P. Catrinei². Cf. COJOCARU, S. (2006), 14. *Mă duc pe Bâtcă; am ajuns la marginea Bâtci*. ANCH. Lun.

– Pron.: *Bîtca* Lun.

– Etim.: v. **Bâtcă¹**.

BÂTCA COJOCARULUI v. **Dealul Cojocarului (1.b)**.

BÂTCA DE LA PÂRÂUL NEGRU v. **Pârâul Negru² (1.a)**.

BÂTCA PÂRÂUL NEGRU v. **Pârâul Negru² (1.a)**.

BÂTCILE FOCȘEI v. **Focșa (1)**.

BÉCIURILE (VNe) reper topon. (De obicei în sint. *La Beciuri*) Beciurile situate lângă Măn. Secul și zona înconjurătoare. *Mă duc la Beciuri; am ajuns în dreptul Beciurilor*. ANCH. VNe.

– Pron.: *Bésurili, La Bésurⁱ* VNe.

– Etim.: de la apel. **beciuri**; aici au fost în secolul trecut niște beciuri.

BEJÉNII (Hum) oicon. descr. Partea de E a localit. Humulești. [*Satul Humuleștii*] împărțit în trei părți, care se țin tot de una: *Vatra satului, Delenii și Bejenii*. CREANGĂ, O. I. (1880), 153. *Bejani*. DGN (1890), 203. *Bejeni, În Bejeni*. ARH. TgN. 2 (1959). *Merg în Bejeni; am ajuns în marginea Bejenilor*. ANCH. Hum.

– Pron.: *Bejănⁱ* Hum.

– Etim.: antrop. **Bejan** (la pl., ca nume de grup).

B. DOBJ v. **Dobreanu (I)**.

BICĂZÉNII (Plă) top. descr. **1**. Oicon. (Și în sint. prep. *La Bicăzeni*) Partea de S a s. Plăieșul. *Mă duc la Bicăzeni; am ajuns în marginea Bicăzenilor*. ANCH. Plă.

a) P. polar. Fiton. Terenul arabil situat la SE de s. Plăieșul. *La Bicăzeni*. ANCH. Plă.

– Pron.: *La Bicăzănⁱ* Plă.

– Etim.: de la n. grup **bicăzeni**; locuitorii de aici sunt strămutați de la Bicaz în deceniul al 7-lea al secolului trecut.

BIHOLY v. **Bivolul (1)**.

BIVOLĂRIA (MNe) top. descr. **1.** ⁺Fiton. Fost teren cu fânează de pe d. Rusu, lângă p. Bivolăria. *Locul numit Bivolăria*. NICODIM, M. (1929), CLXVI. – (În sint. prep.) *În Biholărie*. *Ib.* (1869), LXXXVI. *În Bivolărie*. *Ib.* (1869), LXXXVII. – (Cu ent. *poiană*, în sint. homof.) *Poiana Ghiholăria*. *Ib.* (1897), CXXI. *Poiana Bivolăria*. *Ib.* (1899), CXXXVI.

a) P. polar. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Hidron. Afl. st. al r. Neamț, între P. Strugăriei (V) și P. lui Damaschin (E), care izvorăște de sub vf. Rusu și care prob. străbătea Bivolăria (**1**). *Pârâul Bivolăriei*. ANCH. MNe.

– Pron.: (**1.a**) *Pîrâuu Ghiholării* MNe.

– Etim.: odinioară aici era **bivolăria** Mănăstirii Neamț.

BIVOLUL (Bob) centru de polar. topon. **1.** Oron. (Precedat de ent. *munte* sau *obcină*, în sint. heterof.) Muntele aflat la obârșia Cracului Mare (N) a P. Paltinului¹ (S) și a [P. Fărcășița] (V). *Mă urc pe Muntele Bivolului*. Pip. *Mă duc pe Obcina Bivolului; am ajuns în vârful Obcinii Bivolului*. ANCH. Bob. – (În sint. homof.) *Obcina Bivolu*. ARH. OC. Pip. 5 (1987). – (Cu elipsa ent.) *Biholy*. OTZELLOVITZ H. (1790).

2. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. heterof.) Vârful Obcinii Bivolului. *Am ajuns pe Vârful Bivolului*. ANCH. Bob. – (În sint. homof.) *Vârful Bivol*. HARTA MIL. (1961). *Vârful Bivolu*. APĂVĂLOAIEI, C. (1973), 93, ICHIM, N. (1973), 25, ICHIM, S. (1979), 71, ARH. OC. Pip. 5 (1987), CHIRIȚĂ, F. (1994), 125, ARH. OC. Pip. 6 (1997), DGR I (2008), 99. – (Cu elipsa ent.) *Bivolul*. ICHIM, M. (1973), 4, VELCEA, G. (1982), 69.

3. P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. heterof.) Poiana situată în apropiere de Vf. Bivolului. *Poiana Bivolului*. ANCH. Bob.

– Pron.: (**1**) *Mîntili Ghiholulu* Pip, ⁺*Ópșina Ghiholului* Bob, (**2**) *Vîrvu Ghiholulu*,

(**2.a**) *Pojăna Ghiholulu* Bob.

– Etim.: apel. **bivol**. Prob. aici era loc de pășunat bivoliei (sg. cu valoare de pl.).

BLEBA v. **Blebea (1)**.

BLEBE v. **Blebea (1)**.

BLÉBEA (Ble) centru de polar. topon. **1.** Oicon. Moșia și satul, azi sbb. a or. Târgul Neamț, de la E de Târgul Neamț, pe dr. r. Neamț, între Drumul Blebei și Drumul lui Enea. *Bleba*. GIURESCU, P. (1835), 253. *Blebe*. FRUNZESCU, D. (1872), 47. *Locuiesc în Blebea*. ANCH. Ble. – (Precedat de ent. *sat* sau *moșie*, în sint. heterof.) *Moșia Blebea*. NICODIM, M. (1859), XII, DGN (1890), 66. *Locuitorii din satul Blebea*. NICODIM, M. (1859), LII. – (Cu ent. *sat*) *Aproape de Boiște vine satul Blebea*. CREANGĂ, O., I (1880–1888), 192. *Satul Blebea*. IONESCU, G. (1887), 14. Cf. TTRM I₁, 99/2–100/1. – (Precedat de ent. *mitocul*, în sint. homof.) *Mitocul Blebea*. TTRM I₁ (1816), 99/2.

a) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *pădure*, în sint. homof.) Pădurea situată în partea de S a moșiei Blebea. *Pădurea Blebea*. DGN (1890), 66, HARTA MIL. (1962), ANCH. Ble.

b) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *deal*, în sint. homof.) Versantul de N a d. Boiște, pe terit. s. Blebea. *Dealul Blebea*. DGN (1890), 66. – (Precedat de ent. *coastă*, în sint. heterof.) *Coasta Blebei*. ARH. TgN. 4 (1959), ANCH. Ble.

c) Fiton. (Precedat de ent. *luncă*, în sint. heterof.) Lunca de pe cursul mijlociu al r. Neamț, de la Drumul Blebei (V) până la s. Dumbrava (E). *Lunca Blebei*. ARH. TgN. 2 (1959). *Mă duc în Lunca Blebei; am ajuns în marginea Luncii Blebei*. ANCH. TgN.

d) Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în sint. heterof.) Șoseaua Târgul Neamț–Blebea; (nou; ofic.) Str. Daciei. *Vin de pe Drumul Blebei; am ajuns în capătul Drumului Blebei*. ANCH. TgN.

e) Hodon. (Precedat de ent. *pod*, în perifr.) Podul peste r. Neamț, pe unde trece șos. Târgul Neamț–Blebea. *Podul Blebei*. ANCH. TgN.

– Pron.: **(1) Blébja (1.a) Pădūrja Blébja (1.b) Cūasta Blébi Ble, (1.c) Lunca Blébi (1.d) Drúmu Blébi (1.e) Pódu Blébi** TgN.

– Etim.: n. pers. **Blebe**; la 7 februarie 1677, popa Toader din Târgul Neamț „vinde **Blebei** vornicul o poiană din capul Boiștii, în spre Mănești” (CDM IV, 54), iar la 20 decembrie 1677, vornicul Gheorghe **Blebe** cumpără trei locuri de sub Boiște, din hotarul Târgului Neamț (CDM, IV, 72).

BOBEICA OSOIULUI v. Osoiul (1.a).

BOBÓC (Nem) centru de polar. topon. pers. **1.** Hidron. (Precedat de ent. *șipot*, în sint. heterof.) Jgheabul amenajat pe cursul superior al p. Iftimia. *Am ajuns la Șipotul lui Moș Boboc*. ANCH. MNe.

2. Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) Ramificația sudică a d. Pleșul, între p. Iftimia și Pic. Pleșuțului. *Piciorul lui Boboc*. ARH. OC. TgN 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). *Mă duc pe Piciorul lui Boboc; am ajuns în dreptul Piciorului lui Boboc*. ANCH. MNe.

– Pron.: **(1) Kíšóru lu Bobóc** MNe, **(2) Șípotu lu Moș Boboc** MNe.

– Etim.: n. pers. **Boboc**, desemnând un pădurar din în anii 1950–1970.

BOBOEȘTI v. Boboiești (1).

BOBOIESCI v. Boboiești (1).

BOBOIEȘTII (Bob) top. pers. **1.** Oicon. Satul situat la NV de s. Pipirig, pe cursul superior al r. Neamț. *Boboiești*. GIURESCU, P. (1835), 253, ARH. OC. Pip. 6 (1997). *Boboiesci*. FRUNZESCU, D. (1872), 49. *Am luat-o prin Boboiești*. CREANGĂ, O. I (1880), 166. *S-au tăiat la hirstările mănăstirii [...] la Boboiești*. CREȚULESCU, J. (1904), 69. ATLAS CAD. III (1972), pl. 9. *Boboiești*. ARH. OB. Pip. 7 (1997), *ib.* 8 (1997). Cf. TTRM I₁ (1790–1968), 103/1. *Locuiesc în Boboiești*. Bob. *Mă duc în Boboiești, am ajuns în marginea Boboieștilor*. Pip. – (Precedat de ent. *cătun* sau *sat*, în sint. homof.) *Cotunul Boboieștii*. UNGUREANU, I.C.D. (1841), 33. *Satul Băboești*. UNGUREANU, I.C.D. (1849), 58, DGN (1890), 26. – (Cu ent. *moșie*) *Moșia Băboești*. DGN (1890), 26.

a) P. polar. Oron. (Vechi; germ.) Plaiul Bătrân. *Die Berge Batrin oder Bobojesty*. („Dealul Bătrân sau Boboiești”) OTZELLOVITZ (1790), 58.

– Pron.: **(1) Băboiěști, Băboiěști** Bob, Pip.

– Etim.: de la n. fam. **Baboi** + suf. col. **-ești**. Apar menționați în documente din anii 1774–1775 Ursu Baboi din Pipirig (DRA, 460), Gheorghii Baboi și Neculau Baboi din Fundul Pipirigului (DRA, 461), iar la 1841 Grigore a lui Baboi și Vasile a lui Baboi, din satul Pipirigul (UNGUREANU, I.C.D., 35).

BOBOJESTYE v. **Boboiești (1.a)**.

BODÁI (Nem) centru de polar. topon. pers. **1**. Oron. (Precedat de ent. *deal*, în sint. homof.) Ramificația sudică a d. Pleșul, între P. lui Bodai (V) și P. Șubei (E), la N de D. Gol. *Dealul Bodai*. ATLAS MOLD. (1892), CARANFIL, C. (1913), 32, ARH. VNe 1 (1959), ib. 2 (1959). – (Cu ent. subînțeles) *Bodai*. ARH. VNe 2 (1959). – (Precedat de ent. *picioar*, în sint. homof.) *Urc pe Picioarul Bodai; am ajuns în dreptul Picioarului Bodai*. ANCH. Nem.

a) P. difer. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. heterof.) Vârful d. Bodai **(1)**. *Mă duc pe Vârful lui Bodai; am ajuns în dreptul Vârfului lui Bodai*. ANCH. Lun., Nem.

2. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. st. al p. Nemțișorul, între P. lui Niță² (V) și P. Șubei (E), care izvorăște de sub Vf. lui Bodai; (sinon.) Pârâul Ruinișul. *Mă duc pe Pârâul lui Bodai; am ajuns la gura Pârâului lui Bodai*. ANCH. Lun. – (Cu ent. *pârâu*, în sint. homof.) *Pârâul Bodai*. ARH. VNe 1 (1959), HARTA MIL. (1962), ANCH. Nem.

– Pron.: **(1)** *Diálu (Kíșóru) Bodáj*, **(1. a)** *Vírvu lu Bodáj*, **(2)** *Pirăyu (lu) Bodáj* Lun, Nem.

– Etim.: de la n. fam. **Bodai**, existent odinioară în s. Nemțișorul.

[BOIȘTEA] (TgN) top. descr. [**I**. Oicon. Satul situat la S de localit. Blebea.]

1. P. polar. Reper topon. (Precedat de apel. *barieră*, în sint. heterof.) Locul de intrare, păzit, în târgul Neamț dinspre localit. Boiștea. *Bariera Boiștii*. ANCH. TgN. – (În sint. homof.) *Bariera Boiștea*. ARH. TgN. 1 (1870).

2. P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în sint. heterof.) Drumul Târgul Neamț–Boiștea. *Drumul Boiștei*. ARH. BUC., REF. 1864, dos. 1010 (1880), 26^f. *M-am dus pe Drumul Boiștii*. ANCH. TgN.

3. P. polar. Oron. (Precedat de ent. *deal*, în sint. homof.) Dealul situat la S de r. Neamț, la E de or. Târgul Neamț. *Dealul Boiștea*. DGN (1890) 70, DAVIDESCU, C. (1968), 213, ICHIM, N. (1974), 30. – (În sint. heterof.) *Dealul Boeștii*. [sic] ARH. BUC, PL. NMT., 33 (1827).

4. P. polar. Fiton. (Precedat de apel. *cobor*, în sint. heterof.) Terenul arabil situat pe versantul de V al d. Boiștea, pe dr. Drumului Boiștii. *Coborul Boiștii*. ANCH. TgN. – (Cu elipsa determin.) *Cobor*. ARH. TgN. 3 (1959). *La Cobor*. ANCH. Ble.

– Pron.: **(1)** *Barijéra Bóiștia*, **(2)** *Drúmu Bóiști*, **(4)** *Cobóru Bóiști* TgN.

– Etim.: numele satului învecinat, **Boiștea** provine de la apel. **boiște**.

BOLĂTĂUL (HuN) fiton. descr. (De obicei în sint. *La Bolătău*) Terenul cu pășune situat la N de localit. Humuleștii-Noi, la SE de imașul Deleni. *Mă duc la Bolătău; am ajuns în marginea Bolătăului*. ANCH. HuN.

– Pron.: *La Buolătău* HuN.

– Etim.: ent. **bolătău**, în funcție topon.; odinioară aici a fost o baltă, informatorii își amintesc doar de existența unei mlaștini care a fost desecată.

⁺**BOLĂȚĂILE** (Ble) limnon. descr. (De obicei în sint. prep. *La Bolătăi*) Foste bălți de pe Gârla Morilor, la NE de localit. Blebea. *Bolătăie*. ARH. TgN. 4 (1959). *La Bolătăi* ANCH. Ble.

– Pron.: *La B^uolătăi* Ble.

– Etim.: ent. **bolătău** la pl., în funcție topon.

BÓMPA (Pip) top. pers. **1.** Oron. Dealul situat între P. Izvoarelor (V) și P. Străjii (E). *Bomba*. OTZELLOVITZ H. (1790), ARH. BUC. PL. 125 (1893). *Mă duc pe Bompă, am ajuns în vârful Bompei*. ANCH. Pip. – (Precedat de ent. *deal* sau *munte*, în sint. homof.) *Dealul Bompă*. HARTA MIL. (1961). *Muntele Bompă*. ICHIM, M. (1973), 228. – (În sint. heterof.) *Dealul Bompei*. CHIRIȚĂ, F. (1994), 125. – (Precedat de ent. *picior*, în sint. homof.; silv.) *Piciorul Bompă*. Cf. ARH. OC. Pip. 5 (1987), *ib.* 8 (1997). ◇ (Cu ent. *munte*, la pl.) *Munții Boampele*. CREANGĂ, O. I (1880), 163. – (În formulări metalingvistice) *Deal numit Bompă*. ARH. BUC. PL. 125 (1893).

a) P. difer. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. heterof.) *Vârful d. Bompă. Vârful Bompei*. ANCH. Pip. – (În sint. homof.) *Mă duc pe Vârful Bompă*. ANCH. Pip.

b) P. difer. Oron. (Precedat de ent. *obcină* și *dosul*, în sint.) *Coasta estică a d. Bompă* (în timp ce coasta de V este considerată *fața*). *Mă duc pe Obcina Dosul Bompei*. ANCH. Pip.

c) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *izlaz*, în perifr.) *Izlazul satelor Pipirigul și Pâțâligenii*, situat pe d. Bompă. *Mă duc la Izlaz pe Bompă*. ANCH. Pip.

d) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în perifr.) *Drumul care urcă pe d. Bompă. Drumul pe Bompă*. ANCH. Pip.

e) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *trup*, în sint. homof.; silv.) *Pădurea de pe d. Bompă. Pădurea Bompă*. ARH. OC. Pip. 5 (1987), *ib.* 8 (1997).

f) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *țarna*, în sint. heterof.) *Pășunea de pe d. Bompă. Țarna Bompă*. ANCH. Pip.

– Pron.: **(1)** *Bómpa*, **(1.a)** *Vír'vu Bómpî*ⁱ, *Vír'vu Bómpa*, **(1.b)** *Țarna Bómpî*, **(1.c)** *La Isláz pi Bómpa*, **(1.d)** *Drúmu pi Bómpa*, **(1.f)** *Ópșina Dósu Bómpî* Pip.

– Etim.: de la un n. pers. **Bompa**, neid.

BORDÉIUL (VNe) reper topon. descr. (De obicei în sint. prep. *La Bordei*) Punct pe Valea Rea, la cca 3 km de locul de vărsare în r. Neamțul. *Mă duc la Bordei*. ANCH. VNe.

– Pron.: *Bordéju*, *La Bordéj* VNe.

– Etim.: apel. **bordei** în funcție topon.

BÓRTELE (Plu) top. descr. **1.** Cremnon. (De obicei în sint. prep. *La Borte*) Terenul accidentat, cu multe gropi, de pe coasta de NE a Plaiului Lung. *Mă duc la Borte; am ajuns la Borte*. ANCH. Plu.

a) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *munte*, în perifr.) *Coasta de NE a Plaiului Lung. Muntele la Borte*. HARTA MIL. (1961), ANCH. Plu.

b) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) *Afl. st. al p. Petru-Vodă*, care izvorăște din apropierea Bortelor. *Pârâul Bortelor*. ANCH. Plu.

– Pron.: **(1) Bórtili, La Bórti(1.a) Múntili la Bórti (1.b) Pîrâțu Bórtilor Plu.**

– Etim.: ent. **borte** în funcție topon.

BÓURUL (MNe) centru de polar. topon. **I.** Hidron. Afl. st. al p. Nemțișorul, care izvorăște de sub D. Bourului, la V de Pârâul Alunului. Cf. ARH. OC. TgN 2 (1976); *ib.* 3 (1987); *ib.* 8 (1998). – (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.; silv.) *Pârâul Bouru*. ARH. OC. TgN 6 (1997).

2. Oron. (Precedat de ent. *deal*, în sint. heterof.) Muntele situat la V de Culmea Pleșului, între P. Bourului (V) și P. Alunișului (E). *Dealul Bourului*. HARTA MIL. (1962). *Urc pe Dealul Bourului; am ajuns în dreptul Dealului Bourului*. ANCH. MNe.

– Pron.: **(2) Dîálu Bóurulu** MNe.

– Etim.: de la apel. **bour**. Bourul (stema Moldovei) era cioplit pe copaci sau pietre, fiind semn de hotar, și este posibil ca odinioară un astfel de bour să fi marcat aici hotarul proprietății măn. Neamț.

BRANIȘTEA v. **Târgul Neamț (A.I.1.b, A.I.1. b.y).**

BRANIȘTEA SĂCULUI v. **Secul (I.3.a).**

BRÁNU (Dol, Pâț) centru de polar. topon. pers. **I.** Hidron. Afl. dr. al r. Neamț, între p. Dolhești (V) și P. Catrinei¹ (E), care izvorăște din poiana Curul Branului. Cf. OTZELLOVITZ H. (1790). *Mă duc pe Branu; am ajuns la gura Branului*. ANCH. Dol, Pip. – (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.) *Pârâul Branu*. ATLAS. MOLD. (1892), HARTA MIL. (1961), ARH. OC. Pip. 6 (1997), ANCH. Dol.

II. Oron. Muntele de la NE de mt. Petru-Vodă, situat între p. Mihăieț (V și S), p. Branu (E) și p. Dolhești (N); (vechi, ofic.) Munții Dolhești. Cf. OTZELLOVITZ H. (1790). *Mă duc pe Branu*. ANCH. Pip. – (Precedat de ent. *munte* sau *deal*, în sint. homof.) *Muntele Branu*. ATLAS MOLD. (1892). – (Germ.) *Die Berge Branu* („Muntele Branu”). OTZELLOVITZ (1790), 58. *Dealul Branu*. HARTA MIL. (1961). – (Cu ent. *obcină*, în sint. heterof.) *Mă duc pe Obcina Branului; am ajuns în vârful Obcinei Branului*. ANCH. Dol.

1. P. difer. Oron. (Precedat de ent. *dos*, în sint. heterof.) Versantul de S al mt. Branu. *Dosul Branului*. ARH. COM. Pip. 3 (1959). *Mă duc în Dosul Branului*. ANCH. Dol. – (Cu ent. *cur*; rar) *Am ajuns la Curul Branului*. ANCH. Dol.

a) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. homof.) Poiana situată pe versantul de S al mt. Branu. *Poiana Curul Branului e în Dosul Branului*. ANCH. Dol.

2. P. difer. Oron. (Precedat de ent. *coastă*, în sint. heterof.) Versantul de NE al mt. Branu. *Coasta Branului*. ARH. COM. Pip. 3 (1959), ANCH. Dol.

3. P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *țarină*, în sint. heterof.) Terenul cu fâneață de pe Coasta Branului. *Țarina Branului*. ARH. COM. Pip. 3 (1959), ANCH. Dol. – (În sint. homof.) *Țarina Branu*. ARH. COM. Pip. 3 (1959).

a) P. polar. (Precedat de ent. *prisos*, în sint. heterof.) Terenul situat între P. Chirilenilor și P. la Firea. *Prisosul Branului*. HARTA MIL. (1961), ANCH. Dol.

4. P. difer. Oron. (În sint. prep. *Sub Bran*) Terenul de la poalele de N ale mt. Branu. Cf. ANCH. Pâț.

a). P. polar. Oicon. Partea din s. Pățâligeni situată la poalele Branului, în zona gurii de vărsare a p. Branu în r. Neamț. *Am ajuns în dreptul Sub Branului*. ANCH. Păț.

5. P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *imaș*, în sint. heterof.) Imașul de la poalele de N ale mt. Branu. *Mă duc pe Imașul Branului; am ajuns la marginea Imașului Branului*. ANCH. Păț.

– Pron.: **(I)** (*Pirășu*) *Brănu* Dol, Pip, **(II)** *Brănu*, ^u*Óbsina Brănu*, **(II.1)** *Dósu / Cúru Brănu*, **(II.1.a)** *Pojána Cúru Brănu*, **(II.2)** *Cuásta Brănu*, **(II.3)** *Țarna Brănu Dol*, **(II.4)** *Sub Bran*, **(II.4.a)** *Subránu*, **(II.5)** *Nimáșu Brănu* Păț, **(II.6)** *Prisósu Brănu*. Dol.

– Etim.: de la n. pers. **Branu**, desemnând o pers. neid.

BRÁZII (VNe) fiton. descr. (De obicei în sint. *În Brazi*) Pășunea de la S de s. Vânătorii-Neamț, situată între cracii pâraielor Căldării și Sărăturii. *Mă duc în Brazi; am ajuns în marginea Brazilor*. ANCH. VNe.

– Pron. *În Braz* VNe.

– Etim: pășunea este mărginită de câțiva **brazi**; rămași dintr-o pădure care a fost tăiată.

BRĂDIȚELUL (VNe) oron. descr. Dealul situat între P. Căldării (V), cursul mijlociu al p. Cacova (N) și P. Sărăturii (E). Cf. DGN (1890), 83; ARH. COM. VNe 1 (1959). *Urc pe Brădițel; am ajuns în vârful Brădițelului*. ANCH. VNe. – (Precedat de ent. *deal*, în sint. homof.) *Dealul Brădițelul*. ANCH. VNe.

– Pron.: *Brădițál(u)* VNe.

– Etim.: apel. **brădet** ‘loc cu brazi, pădure de brazi’+ suf. dimin. *-el*.

BRĂILEÂNCA (MNe) centru de polar. topon. pers. **1**. Oron. (Precedat de ent. *deal* sau *culme*, în sint. heterof.) Dealul situat la cumpăna pâraielor Carpen (S), Trapezări (E) și Magherniței (N). *Dealurile Brăilene*. [sic] HARTA MIL. (1961). *Urc pe Dealul Brăilencei; am ajuns în dreptul Dealului Brăilencei*. ANCH. MNe. *Culmea Brăilencei*. VNe. (Precedat de ent. *culme*, în sint. homof.) *Culmea Brăileanca*. GROHOLSCHI, T. (1927), 28. – (Precedat de ent. *picior*, în sint. homof; silv.) *Piciorul Brăiceanca* [sic]. ARH. OC. TgN. 5 (1997), *ib.* 10 (1998).

2. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. homof.) *Vârful Brăileanca*. ARH. OC. TgN. 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). *Am ajuns la Vârful Brăileanca*. ANCH. MNe.

3. ⁺Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. homof.) Fostă poiană de pe D. Brăilencei. *Poiana Brăileanca*. NICODIM, M. (1897), CXXII, *ib.* (1899), CXXXV. – (Cu elipsa ent.) *Brăileanca*. NICODIM, M. (1869), LXXXVI.

– Pron.: **(1)** *Kísóru Brăilénsi*, *Cúlmiã Brăilénsi* MNe, VNe, **(2)** *Vírvu Brăileânca* MNe.

– Etim.: n. pers. **Brăileanca**, desemnând o persoană neid.

BUDĂIUL (VNe) top. descr. **1**. Reper topon. (De obicei în sint. prep. *La Budăi*) Locul situat la E de P. Porcului, în partea superioară a Izvorului la Budăi. Cf. ARH. COM. VNe 5 (1959). *Mă duc la Budăi; am ajuns în capăt la Budăi*. ANCH. VNe. – (Fără prep., neart.) *Budaie*. ARH. COM. VNe 2 (1959), *ib.* 3 (1959).

2. P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *izvor*, în perifr.) Afl. stâng al P. Porcului. *Mă duc la Izvorul la Budăi; am ajuns în capăt la Izvorul la Budăi.* ANCH. VNe.

– Pron.: (1) *La Budăi*, (2) *Izvóru la Budăi* VNe.

– Etim.: apel. **budăi** în funcție topon. În partea superioară a izvorului este amenajat un budăi din lemn, de unde se poate bea apă.

BULGĂRIA (Tim) fiton. descr. Terenul aflat între r. Moldova (NE), șoseaua Pașcani – Târgul Neamț (NV) și Gârla Morii (S). Cf. ARH. COM. Tim. 2 (1959). *Mă duc în Bulgărie; am ajuns în marginea Bulgăriei.* Tim.

– Pron.: *Bulgăria* Tim.

– Etim.: ent. **bulgărie** în funcție topon.; aici a fost un teren cultivat cu zarzavat.

BURSUCĂRIA¹ (MNe) reper topon. (De obicei în sint. prep. *La Bursucărie*) Locul situat în sudul terenului numit Între Iazuri. *Mă duc la Bursucărie; vin de la Bursucărie.* ANCH. MNe.

– Pron.: *Bursucăria, La Bursucări*¹ MNe.

– Etim.: ent. **bursucărie** în funcție topon.; în acest loc sunt multe vizuini făcute de bursuci.

BURSUCĂRIA² (VNe) reper topon. (De obicei în sint. prep. *La Bursucărie*) Locul situat pe stânga P. la Chilizii. *Mă duc la Bursucărie.* ANCH. VNe.

– Pron.: *La Bursucării* VNe.

– Etim.: v. **Bursucăria**¹.

BURSUCĂRIA³ (VNe) reper topon. (De obicei în sint. *La Bursucărie*) Locul situat la obârșia P. Glodișorului. *Mă duc la Bursucărie.* ANCH. VNe.

– Pron.: *La Bursucării* VNe.

– Etim.: v. **Bursucăria**¹.

BURSUNA (Păț) top. descr. 1. Hidron. (Uneori precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Pârâul care izvorăște de sub d. Bompa, între P. Morii (V) și P. Străjii. *Mă duc pe Pârâul Bursunei.* ANCH. Păț.– (În sint. homof.) *Mă duc pe Pârâul Bursuna; am ajuns la gura Pârâului Bursuna.* ANCH. Păț.

a) P. polar. Fiton. Pășunea situată pe coasta de S a d. Bompa, pe partea st. a p. Bursuna. *Mă duc pe Bursuna.* ANCH. Păț.

– Pron.: (1) *Pîrăyu Bursuni, Pîrăyu Bursuna, (1.a) Bursuna* Păț.

– Etim.: apel. **bursuna**; cf. DA: *bursune*, s.f. pl. (Mold.) Un fel de rugină roșie-portocalie, cu pete lucitoare, ce se găsește la munte, pe pâraie.

BUSUIÓCII (VNe) oicon. pers. Cătun în s. Vânătorii-Neamț. Cf. ANCH. VNe.

– Pron.: *Busuiósi* VNe.

– Etim.: n. fam. **Busuioc** la pl. Aici locuiesc mai multe familii **Busuioc**.

BUȘÁGA (VNe) centru de polar. topon. pers. 1. Oron. Dealul situat între p. Secul (V) și Valea Rea (E), la cca 1 km de r. Neamț. Cf. ARH. BUC. PL. 114 (1859). – (Precedat de ent. *deal*, în sint. homof.) Cf. ARH. OC. TgN. 11 (1914). *Urc pe Dealul Bușaga; am ajuns în vârful Dealului Bușaga.* ANCH. VNe.

a) P. difer. (Precedat de ent. *coastă*, în sint. heterof.) Partea de NV a d. Bușaga, spre p. Secul. *Urc pe Coasta Bușagei; am ajuns în dreptul Coastei Bușagei*. ANCH. VNe.

b) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *pădure*, în sint. homof.) Pădurea situată pe d. Bușaga. *Porțiunea de pădure numită Bușaga*. NICODIM, M. (1899), CXXXIX. *Mă duc în Pădurea Bușaga*. ANCH. VNe.

2. Hidron. (Vechi) Pârâul Cășiței. *Pârâul Bușaga*. ARH. OC. TgN. 11 (1914).

3. ⁺Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. homof.) Fostă poiană de pe d. Bușaga, azi împădurită. *Poiana Bușaga*. NICODIM, M. (1897), CXXV, *ib.* (1899), CXXXVI.

a) P. difer. ⁺Fiton. (Cu suf. dim.-*uța*) Fostă poiană situată pe d. Bușaga, azi împădurită. *Poiana Bușeguța*. NICODIM, M. (1899), CXXXVI.

– Pron.: (1) *Dîlălu Bușága* (1.a) *Cuásta Bușág' i* (1.b) *Pădúrița Bușága* VNe.

– Etim.: de la n. pers. **Bușaga**, neid.

BUȘĂGÚȚA v. **Bușaga** (3.a).

BUTKA v. **Bâtca**.

BUTÚCII (VNe) fiton. descr. Pășunea situată între p. Țimurea și p. Fundul Luminesei. Cf. ARH. COM. VNe. 3 (1959). – (În sint. prep.) *În Butuci*. ARH. COM. VNe. 3 (1959). *La Butuci*. *ib.* 5 (1959). *Vin de la Butuci; am ajuns în margine La Butuci*. ANCH. VNe.

– Pron.: *La Butúș*. VNe.

– Etim.: cândva aici a fost pădure, iar în urma defrișării au rămas **butuci**.

CÁCOVA (VNe) top. descr. 1. Hidron. Afl. drept al r. Neamț, care izvorăște de sub D. Mare, fiind format din P. la Chilii, P. Osoiului și p. Fundul Luminesei; (rar; geogr.) Pârâul Drehuța. (Slav.) *Хотаръ ѿ(т) оґсти какоеѣ* („hotarul de la gura Cacovei”). DRH, A, II (1453), 34, BOGDAN, D.S. II (1453), 445. – (Rom.) *Kakowa*. OTZELOWITZ (1790). *Hațaș între Cacova și Osoiu*. ARH. BUC., REF. 1864, dos.1011 (1864), f. 9^f. *Cacovea*. ARH. COM. VNe 1 (1959), *ib.* 3 (1959). *Trec apa Cacovei*. ANCH. VNe. – (Precedat de ent. *pârâul*, în sint. homof.) *Pârâul Cucuvaia*. [sic] DGN (1890), 144. *Pârâul Cacova*. ATLAS MOLD. (1892). *Mă duc pe Pârâul Cacova; trec apa Pârâului Cacova*. ANCH. VNe. – (În sint. heterof.) *Pârâul Cociorvei*. [sic] DGN (1890), 127. – (Germ.) *Bach Kakowa*. OTZELLOVITZ (1790).

a) P. polar. ⁺Fiton. (Cu ent. *pădure*, în perifr.) Fostă pădure situată pe cursul superior al p. Cacova. *Pădurea de pe Cacova*. ARH. BUC., REF. 1864, 1010 (1864), f. 17^v. *Pădurea Cacovei*. ARH. BUC., REF. 1864, dos. 1010 (1864), 54^v, *ib.* dos. 1011 (1864), f. 9^v. – (Cu ent. *dumbravă*, în sint. heterof.) *Dumbrava Cacovei*. ATLAS MOLD. (1892).

– Pron.: (*Pîrăyū*) *Cácuvîa* VNe.

– Etim.: prob. sl. **kakova** (v. *supra*, capitolul 5. *Probleme etimologice*).

CANTÓNUL (Plă) top. descr. 1. ⁺Reper. topon. Fost canton situat la E de s. Plăieșul, pe dr. drumului Timișești–Târgul Neamț. Cf. ARH. COM. Tim. 1 (1959), ANCH. Plă. – (Cu determin. *Plăieșu*) *La Canton Plăeșu*. [sic] ARH. COM. Tim. 1 (1959).

a) P. polar. Fiton. Terenul arabil de la E de s. Plăieșul. *Am porumb la Canton.* Plă.

b) P. polar. ⁺Hidron. (Precedat de ent. *fântână*, în perifr.) *Fântâna la Canton.* Plă.

– Pron.: **(1, 1.a)** *Cantónu*, **(1.b)** *Fîntîna la Cantón* Plă.

– Etim.: apel. **canton** în funcție topon. Pe vremuri aici era un canton silvic și o fântână, acum părăsită.

CANTONUL DOMESNICULUI v. Dumesnicul (I.5).

CAPUL PLEȘULUI v. Pleșul (1.a).

CAPUL POENII LUNGI v. Poiana Lungă (1.b).

CARPANUL v. Carpenul (I).

CÁRPENUL (MNe) top. descr. **I.** Hidron. Afl. st. al r. Neamț, între P. Iepăriei (V) și P. Cerbăriei (E). *Până la gura Carpanului.* DIR XVI, IV (1600), 296 (trad. ed.). *Pe Karpănu.* NICODIM, M. (1869), LXXXVII. *Carpinu.* NICODIM, M. (1897), CXXV. *Carpenu.* ARH. OC. TgN 5 (1997), *ib.* 10 (1998). – (Cu ent. *pârâu* sau *apă*, în sint. heterof.; slav., cu top. în rom.) **ЧЕРЕЗ ВОДА КАРПЕНШЛОВИ** („peste apa Carpănului”). DRH, A, XXII (1634), 157. – (Rom.) *Pe Pârâul Karpănului.* NICODIM, M. (1869), LXXXVI. *Pârâul Carpinului.* GHEORGHÎȚĂ, C. (1922), h. *Mă duc la Pârâul Carpenului; am ajuns la fundul Pârâului Carpenului.* MNe, VNe. – (În sint. homof.; slav, cu top. în rom.) **ЧЕРЕЗ ВОДА КАРПЕНШ** („peste apa Carpănul”). DRH, A, XXI (1632), 220, *ib.* XXII (1634), 149. – (Rom.) *Pârâul Carpen.* DGN (1890), 103.

1. P. difer. Hidron. (Precedat de ent. *gura*, în sint. heterof.) *Până la gura Carpanului.* DIR, A, XVI, IV (1600), 296 (trad. ed.). **До оустію Карпину** („până la gura Carpinu”). DRH, A, I, 427 (fals prob. din a doua jumătate a sec. al XVI-lea sau începutul sec. al XVII-lea, datat 1437), *ib.* 431 (fals prob. din a doua jumătate a sec. al XVI-lea sau începutul sec. al XVII-lea, datat 1447). – (În sint. homof.) **До оустію Карпен** („până la gura Carpenu”). DRH, A, II, 416 (fals prob. din a doua jumătate a sec. al XVI-lea, datat 1455), *ib.* 538 (fals prob. din a doua jumătate a sec. al XVI-lea sau primele decenii ale sec. al XVII-lea, datat 1496).

a) P. polar. ⁺Oicon. Fost sat situat lângă locul de vărsare a P. Carpenul în r. Neamț. *Gura Carpenului.* TTRM I₁ (1772), 504/1. *Gura Karpowna.* TTRM I₁ (1774), 504/1.

b) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în sint. heterof.) Drumul forestier care merge alături cu P. Carpenului. *Mă duc pe Drumul Carpenului; am ajuns la mijlocul drumului Carpenului.* ANCH. Leg.

2. P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. homof.) Poiana situată pe stânga P. Carpenului. *Poiana Carpenu.* NICODIM, M. (1897), CXXI. *Poiana Carpen, Ib.* (1899), CXXXV, ANCH. MNe.

3. P. polar. Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. homof.) Ramificația sud-estică a mt. Leghin, între p. Ienupărul (V) și p. Carpenul (E). *Piciorul Carpin.* ARH. OC. TgN. 5 (1997). *ib.* 10 (1998). *Mă urc pe Piciorul Carpenului.* MNe.

– Pron.: **(1)** *Pîrău Cărpînu*, **(1.1.b)** *Drîmu Cărpînu* Leg, **(1.2)** *Poiăna Cărpînu* MNe, **(1.3)** *Kișoru Cărpînu* MNe.

– Etim.: apel. **carpen**, cu valoare col.; pe pârâu și în zona străbătută de el este pădure de carpen.

CARPINU v. **Carpenul (I)**.

CASTÉLUL (Tim) reper. topon. (De obicei în sint. prep. *La Castel*) Punctul situat la S de s. Timișești, pe Drumul Urechenilor. *Drumul trece pe la Castel; am ajuns în dreptul Castelului*. ANCH. Tim. – (Rar, în perifr. *Castelul de apă*) Cf. ANCH. Tim.

– Pron.: *Castiélú (di Ápá), La Castiél* Tim.

– Etim.: aici este **castelul de apă** care alimentează cu apă curentă s. Timișești.

CASTELUL DE APĂ v. **Castelul**.

CASTRUM NEMECZ v. **Târgul Neamț (A.II)**.

CASTRUM NEMIZ v. **Târgul Neamț (A.II)**.

CĂLDĂREA (VNe) top. descr. **1**. Cremnon. Locul situat la V de izvoarele P. Sărăturii. *Căldarea*. ANCH. VNe.

a) P. polar. Fiton. Pășunea situată pe locul Căldării; (și) Imașul. *Caldare*. ARH. COM. VNe 3 (1959). *Am ajuns în marginea Căldării*. ANCH. VNe.

b) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Cracul de V al p. Cacova, ce izvorăște de sub Vf. Osoiului și curge la E de Căldarea (1). *Mă duc la Pârâul Căldării; vin din capătul Pârâului Căldării*. ANCH. VNe.

– Pron.: **(1)** *Caldărija*, **(2)** *Pîrâyu Caldări* VNe.

– Etim.: ent. **căldare** în funcție topon.

CĂPREÁSCA (Ble) top. descr. **1**. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. heterof., cu determin. masc. *Căprescului*) Poiana situată pe versantul de E al d. Boiștea. *O poiană de sub Boiștea Neamțului, pe lângă poiana Căprescului*. CDM IV (1678), 89. – (Cu determin. la fem.) *Poiana Capreasca*. ARH. BUC., REF. 1864, dos. 1010 (1880), 26^r. – (Cu elipsa ent.) *Căpreasca*. ANCH. Ble.

a) P. polar. Hidron. (Vechi; precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.) Pârâul la Scobai. *Gura Pârâului Căpriasca*. ARH. BUC., PL. NMȚ., 116 (1846).

b) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *pădure*, în sint. homof.) Pădurea situată pe versantul de E al d. Boiștea; (vechi) pădurea Stejăriș. *Pădurea Căpreasca*. ANCH. Ble.

– Pron.: **(1)** *Căpriásca*, **(1.b)** *Pădúrija Căpriásca* Ble.

– Etim.: n. pers. **Căprescul**, acordat ulterior cu ent. *poiană*. **(1.b)** În prima jumătate a sec. al XX-lea aici era pădure de stejari, care a fost tăiată pentru ca terenul să fie folosit ca izlaz, iar în anii '60 ai sec. trecut a fost reîmpădurit cu brazi.

CĂRÁREA GĂINĂRIÉI (MNe) hodon. descr. Cărarea care urcă de la p. Nemțișorul spre Culmea Pleșului, între P. Humei (V) și p. Ifimția (E). *Mă duc pe Cărarea Găinării; am ajuns la capătul Cărării Găinării*. ANCH. MNe. – (Cu ent. *drum*, în sint. heterof.) *În drumul Găinării*. NICODIM, M. (1899), CXXXIX.

– Pron.: *Carárașa Găinării* MNe, Nem.

– Etim.: probabil cărarea trecea cândva pe lângă o **găinărie** ce aparținea Mănăstirii Neamț.

CĂRAREA PROCOVULUI v. **Schitul Pocrov (1.b)**.

CĂRBÚNA (Nem) centru de polar. topon. pers. **1.** Hidron. Afl. st. al p. Nemțișorul, între p. Iftimia (V) și P. Chiriacului (E), care izvorăște de sub Culmea Pleșului. **Обършіями Кърбени** („obârșiile Cărbunei”) DRH, A, XXII (1634), 160. *Karbuna*. OTZELLOVITZ H. (1790). *Cărbuna*. ARH. OC. TgN. 3 (1987), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). *Mă duc pe Cărbuna; am ajuns în dreptul Cărbunei*. ANCH. Nem. – (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) *Pârâul Cărbunei*. NICODIM, M. (1873), LXXXVIII. *Pârâul Cărbunei; am ajuns în capătul Pârâului Cărbunei*. ANCH. MNe, Nem. – (În sint. homof.; adm.) *Pârâul Cărbune*. [sic] DGN (1890), 109. *Pârâul Cărbuna*. ARH. OC. TgN 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 6 (1997). *Mă duc pe Pârâul Cărbuna*. ANCH. Nem.

a) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în sint. heterof.) Drumul alătura cu P. Cărbunei. *Merg pe Drumul Cărbunei*. ANCH. Nem.

2. Oron. Ramificația sudică a d. Pleșul, între p. Iftimia (V) și p. Cărbuna (E). *Muntele Cărbuna*. NICODIM, M. (1869), LXXXVII, *ib.* (1873), LXXXVIII *ib.* (1897), CXXV, *ib.* (1929), CLXVI. – (Precedat de ent. *picioar* sau *deal*, în sint. heterof.) Cf. ARH. OC. TgN. 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 5 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). *Urc pe Dealul Cărbunei; am ajuns la poalele Dealului Cărbunei*. ANCH. MNe. – (Precedat de ent. *munte*, în sint. homof.) *Muntele Cărbuna*. NICODIM, M. (1929), CLXVI. – (Hipercorect) *Dealul Cărbunelui*. ATLAS. MOLD. (1892), HARTA MIL. (1962).

a) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. homof.) Poiana situată pe Dealul Cărbuna. *Poiana Cărbuna*. NICODIM, M. (1869), LXXXV, *ib.* (1897), CXXI, *ib.* (1899), CXXXV, ARH. NȚ., MĂN. NȚ., dos. 10/1935, f. 6^v.

b) P. polar. Telmaton. (Precedat de ent. *bahnă*, în sint. heterof.) Locul mlăștinos situat pe Dealul Cărbunei. *Mă duc la Bahna Cărbunei; am ajuns în dreptul Bahnei Cărbunei*. ANCH. Nem.

c) P. polar. Oicon. (Precedat de ent. *schit*, în sint. homof.) Schitul situat pe Dealul Cărbunei, între Bahna Cărbunei și p. Iftimia; (rar) Schitul Ștefan cel Mare și Sfânt. *Mă duc la Schitul Cărbuna*. ANCH. Nem.

d) P. difer. Oron. (Precedat de ent. *ou*, în sint. heterof.) Vf. Dealului Cărbuna, situat la obârșia P. Oului. *Urc pe Oul Cărbunei; am ajuns în dreptul Oului Cărbunei*. ANCH. Nem. – (Fără determin.) *Am ajuns la Ou*. ANCH. Nem.

a P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. st. al P. Cărbunei, care izvorăște de sub Oul Cărbunei. *Pârâul Oului*. ARH. OC. TgN. 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). *Mă duc pe Pârâul Oului; am ajuns în capătul Pârâului Oului*. ANCH. Nem.

e) P. polar. Reper top. (În sint. homof.) Cantonul pe dealul Cărbuna. *Cantonul Cărbuna*. ARH. NT, MĂN. NT., 8/1911 (1911), 17^f.

– Pron.: **(1)** *Pîrăyu Cărbuni* MNe sau *Pîrăyu Cărbuna* Nem, **(1.a)** *Drîmu Cărbuni*, **(2)** *Djálu (Kîșóru) Cărbuni*, **(2.b)** *Báhna Cărbuni*, **(2.c)** *Skítu Cărbuni*, **(2.d)** *Oyu Cărbuni*, Nem.

– Etim.: După părerea informatorilor, numele vine de la faptul că „se făcea mangal pe acest deal”, „a fost cărbunărie”. Dacă acest lucru ar fi adevărat, ar fi fost de așteptat un derivat de tipul *cărbunărie*, *cărbunăriște*, *cărbuniște*, *măngălărie*, cu sensul de ‘loc în pădure unde se fac cărbuni; cămară, magazie de

cărbuni; cărbuni mulți îngrămădiți la un loc'. Toponimul *Cărbuna* este rar, îl mai întâlnim în Republica Moldova, atestat în sec. al XVIII-lea ca moșia *Cărbuna* (MIHAIL, A., 259–260), astăzi com. *Cărbuna* în raionul Ialoveni (NOM. R.M., 69). O atestare a unui n. pers. **Cărbuna** în sec. al XVII, în Țara Românească (cf. DIR, B, XVII-I, 168: „Tudor nepotul lui Vitan feciorul Cărbunei”), și a numelui **Cărbune** în Moldova (cf. CDM, supl. I, 207) impune ca etimonul cel mai plauzibil să fie n. unei pers. neid. **Cărbuna** sau **Cărbune**, acordat cu genul ent. *apă*. (2.c) Sint. topon. motivată de forma rotunjită a vârfului dealului.

CĂRPINIȘUL v. **Dealul Cărpiniș (1, 1.a)**.

CĂTUNUL DREHUȚA v. **Drehuța (1)**.

CĂTUNUL LA DREHUȚA v. **Drehuța (1)**.

CÂRCIUMA-DOMESNIC v. **Dumesnicul (II.1)**.

CERBĂRIA (Leg, MNe) top. descr. **1**. Fiton. (De obicei în sint. *La Cerbărie*) Terenul situat pe coasta de S a D. Brăilencei, la E de p. Carpenului. *Drumul [...] trece pe lângă Cerbăria Statului*. MĂTASĂ, C. (1929), 166. *Cerbărie*. ARH. COM. Pip. 6 (1959). *Acest teren cu pădure de la Cerbărie*. NICODIM, M. (1929), CLXVI. *Mă duceam la Cerbărie*. ANCH. VNe.

a) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) Ramificația de S a D. Brăilencei, între p. Carpenului și P. Cerbăriei. *Piciorul Cerbăriei*. ARH. OC. TgN. 6 (1997), *ib.* 10 (1998).

b) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.) Afl. dr. al r. Neamț, la E de P. Carpenului, ce izvorăște din Poienile Grajdurilor. *Pârâul Cerbăria*. ARH. OC. TgN. 6 (1997), *ib.* 10 (1998).

c) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *stradă*, în sint. heterof.; ofic.) Uliță în partea de E a s. Leghin. *Strada Cerbăriei*. ANCH. Leg.

– Pron.: **(1)** *La Șerbăriji* Leg, VNe, **(1.c)** *Strada Șerbăriji* Leg.

– Etim.: apel. **cerbărie** în funcție topon.; aici a fost o rezervație de **cerbi**.

CERBĂRIA STATULUI v. **Cerbăria (1)**.

CERDĂCUL¹ (MNe) top. descr. **1**. Reper. Punctul situat pe d. Pleșul, la obârșia P. Negurei. – (Dim.) *La Cerdăcuț*. ANCH. MNe.

a) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. heterof.) Vârful d. Pleșul, situat la obârșia P. Negurei. *Vârful Cerdacului*. ANCH. MNe. – (În sint. homof.; silv.) *Vârful Cerdac*. ARH. OC. TgN. 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). – (Precedat de ent. *deal*, în sint. homof.) *Dealul Cerdac*. HARTA MIL. (1961).

– Pron.: **(1)** *La Șerdăcúț (1.a)* *Vîrvu Șgardăculu* MNe.

– Etim.: apel. **cerdac** în funcție topon.; odinioară era aici un punct de observație, asemănător unui cerdac.

CERDĂCUL² (MNe) centru de polar. topon. descr. **1**. Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. homof.) Ramificația de V a Dealului Cireș, între P. Cerdacului (N) și p. Vatra Vulpilor (S). *Piciorul Cerdac*. ARH. OC. TgN. 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). – (În sint. heterof.) *Mă duc pe Piciorul Cerdacului*. ANCH. MNe.

2. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.) Afl. dr. al p. Nemțișorul, între P. Nilului (NV) și p. Vatra Vulpilor (E). *Pârâul Cerdacu*.

ARH. OC. TgN. 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). – (În sint. heterof.) *Mă duc pe Pârâul Cerdacului; am ajuns la gura Pârâului Cerdacului.* ANCH. MNe. – (Cu elipsa ent.) *Cerdacu(l).* ARH. OC. TgN. 3 (1987), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998).

– Pron.: (1) *Kișôru Șeardăculu* (2) *Pîrăyu Șeardăculu* MNe.

– Etim.: v. **Cerdac**¹; prob. odinioară era aici un cerdac.

CERDĂCUL³ (MNe) top. descr. (MNe) 1. Reper topon. descr. (De obicei în sint. *La Cerdac*) Punctul situat pe Culmea Pleșului, la cumpăna P. Chiliei (V) și al P. Negurei (E). *Am ajuns la Cerdac.* ANCH. MNe. – (Dim.) *Cerdăcuțul*; de obicei în sint. *La Cerdăcuț*; pop.) *Urc La Cerdăcuț; ocolesc Cerdăcuțul.* ANCH. MNe.

a) P. polar. Oron. descr. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. heterof.) Vârful pe care se află acest reper, între Vf. Cârlanului (V) și Toaca Moșenilor (E), la cumpăna P. Chiliei (V) și al P. Negurei (E). *Vârful Cerdacului.* ANCH. MNe. – (Precedat de ent. *vârf*, în sint. homof.; adm.) *Vârful Cerdac.* ARH. OC. TgN. 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 10 (1998). – (Precedat de ent. *deal*, în sint. homof.; adm.) *Dealul Cerdac.* Cf. HARTA MIL. (1962). – (Fără ent., în sint. *La Cerdăcuț*) *Urc La Cerdăcuț; am ajuns în dreptul Cerdăcuțului.* ANCH. MNe.

– Pron.: (1) *La Șeardăc; La Șerdăcûț*, (2) *Vîrfu Șeardăcului, La Șerdăcûț* MNe.

– Etim.: v. **Cerdac**¹; pe acest vârf există un punct geodezic care seamănă cu un cerdac.

CERDĂCUL⁴ (TgN) top. descr. 1. Reper. top. (De obicei în sint. *La Cerdac*) Punctul din partea de V a D. Cetății. *Urc la Cerdac; am ajuns în vârful de la Cerdac.* ANCH. TgN.

a) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în perifr.) Vârful din partea de V a D. Cetății. *Vârful de la Cerdac.* ANCH. TgN.

– Pron.: (1) *Șerdăcu, La Șerdăc*, (1.a) *Vîrfu di la Șerdăc* TgN.

– Etim.: apel. **cerdac** în funcție topon.; odinioară ar fi fost aici o construcție din lemn servind ca post de observație.

CERDĂCUTUL v. **Cerdacul**³ (1).

CETATEA v. **Târgul Neamț (A.II).**

CETATEA NEAMȚ v. **Târgul Neamț (A.II).**

CETATEA NEAMȚULUI v. **Târgul Neamț (A.II).**

CETĂȚENII v. **Târgul Neamț (A.II.2).**

CHATEAU D'ANETZ v. **Târgul Neamț (A.II).**

CHILIA LUI CHIRIAC v. **Chiriac (I).**

CHILIA (MNe) centru de polar. topon. descr. 1. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. stâng al P. Nemțișorul, între P. Alunului (V) și P. Negurii (E), care izvorăște în apropierea Vf. Cerdacului³. *Pârâul Chiliei.* ARH. OC. TgN. 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998). *Mă duc pe Pârâul Chiliei; am ajuns la capătul Pârâului Chiliei.* ANCH. MNe. – (Cu ent. *pârâu*, în sint. homof.; silv.) *Pârâul Chilia.* ARH. OC. TgN. 10 (1998).

2. Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) Ramificația sudică a Culmii Neamțului, între P. Alunului (V) și p. Chiliei (E). Cf. ARH. OC. TgN. 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998). *Urc pe Piciorul Chiliei; am ajuns în vârful Piciorului Chiliei*. ANCH. MNe. – (Cu ent. *picior*, în sint. homof.) *Piciorul Chilia*. ARH. OC. TgN. 4 (1987), *ib.* 10 (1998), *ib.* 9 (1998).

– Pron.: (1) *Pîrău Kîliji*, (2) *Kîsôru Kîliji* MNe.

– Etim.: apel. **chilie** în funcție topon.; probabil odinioară aici a existat o chilie.

CHILÍILE (VNe) top. descr. 1. Fiton. (De obicei în sint. *La Chilii*) Fâneța situată între p. Țimurea (V) și P. Măguriciului. *Mă duc la Chilii*. ANCH. VNe. – (Neart.) *Chilii*. ARH. COM. VNe 1 (1959).

a) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în perifr.) Cracul p. Cacova, care străbate terenul numit La Chilii. *Mă duc pe Pârâul la Chilii*. ANCH. VNe. – (În sint. heterof.) *Apa Pârâului Chiliilor*. ANCH. VNe.

α) P. polar. Hodon. (Cu ent. *drum*, în perifr.) Drumul de lângă Pârâul la Chilii. *Drumul la Chilii*. ANCH. VNe.

– Pron.: (1) *La Kîliji*, (2) *Pîrău la Kîliji*, *Pîrău Kîlijiilor*, (2.a) *Drumu la Kîliji* VNe.

– Etim.: apel. **chilie**; odinioară aici erau niște **chilii** ale călugărilor.

CHIRIÁC¹ (MNe) centru de polar. topon. pers. 1. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.) Afl. st. al P. Magherniței, la SE de P. Popii, afl. care izv. din apropierea Vf. Leghinului. *Am ajuns la gura Pârâului Chiriác*. ANCH. Leg, MNe.

2. Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. homof.) Ramificația de N a d. Leghin, între P. Popii (V) și P. Chiriác (E). *Mă duc pe Piciorul Chiriác*. ANCH. MNe.

a) P. difer. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. homof.) Vârful dealului Leghin, situat la obârșia p. Chiriác. *Mă duc pe Vârful Chiriác; am ajuns în dreptul Pârâului Chiriác*. ANCH. MNe.

– Pron.: (1) *Pîrău Kiriác* Leg, MNe, (2) *Kîsôru Kiriác* (2.a) *Vîrvu Kiriác* MNe.

– Etim.: aici a existat în sec. al XVII-lea o chilie a unui călugăr **Chiriác**, atestată în documente de secolul al XVII-lea: **Хо хотар Келиеви Кириак**. („la hotarul Chiliei lui Chiriác”). DRH, A, XIX (1626 aprilie 11), 47; *ib.* (1626), 50; *Hotarul chiliei lui Chiriác/Chiriác*. *Ib.*, XXI, (1632), 192, *ib.* (1632), 222, *ib.* XXII (1634), 17.

CHIRIÁC² (Nem) centru de polar. topon. pers. 1. Oron. (Precedat de ent. *deal*, *munte* sau *picior*, în sint. heterof.) Ramificația sudică a Culmii Neamțului, între p. Cărbuna (V) și P. Chiriácului (E). Cf. NICODIM, M. (1929), CLXVI. *Mă duc pe Dealul Chiriácului; am ajuns în dreptul Dealului Chiriácului*. ANCH. Nem. – (În sint. analitică) *Dealul lui Chiriác*. ATLAS MOLD. (1892), HARTA MIL. (1961). – (În sint. homof.) *Muntele Chiriácul*. NICODIM, M. (1929), CLXVI. *Piciorul Chiriác*. ARH. OC. TgN 1 (1963), *ib.* 5 (1997). *Piciorul Chirier*. [sic] ARH. OC. TgN 2 (1976), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998). – (Cu ent. subînțeles) *Chiriácul*. Cf. NICODIM, M. (1897), CXXV, ARH. COM. VNe 1 (1959–1963), *ib.* 3

(1959–1963). *Urc pe Chiriacul*. ANCH. Nem. *Prin pădurile Chiriacului*. NICODIM, M. (1929), CLXVII.

a) P. polar. Telmaton. (Precedat de ent. *bahnă*, în sint. heterof.) Locul mlăștinos situat pe D. Chiriacului. *Mă duc la Bahna Chiriacului; am ajuns în dreptul Bahnei Chiriacului*. ANCH. MNe, Nem.

b) P. difer. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. heterof.) Vf. D. Chiriacului. *Urc pe Vârful Chiriacului; am ajuns în dreptul Vârfului Chiriacului*. ANCH. Lun, MNe, Nem. – (În sint. homof.) *Vârful Chiriac*. ARH. OC. TgN 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998).

c) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. heterof.) Poiana situată lângă Vf. Chiriacului. *Poiana Arșița Chiriacului*. NICODIM, M. (1897), CXXI, *ib.* (1899), CXXXV. – (Cu elipsa ent.) *Arșița Chiriacului*. NICODIM, M. (1927), CLXV, ARH. NȚ., MĂN. NȚ., dos. 10/1935, f. 6^r, ANCH. Nem.– (Cu elipsa determinantului) *Mă duc în Poiana Arșiței; am ajuns în mijlocul Poienii Arșiței*. ANCH. Nem.

α P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. st. al P. Chiriacului, ce izvorăște din poi. Arșița Chiriacului. *Pârâul Arșiței; am ajuns în capătul Pârâului Arșiței*. ANCH. Nem.

d) P. polar. Fiton. Locul arabil situat la poalele Dealul Chiriacului, peste p. Nemțișorul, lângă gura p. Iftimia. *Mă duc în Chiriacu; am ajuns în marginea Chiriacului*. ANCH. VNe.

e) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *izlaz*, în perifr.) Imașul situat pe Dealul Chiriacului. *Mă duc la Izlazul de pe Chiriacul; am ajuns la marginea Izlazului de pe Chiriacul*. ANCH. Nem.

2. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. st. al p. Nemțișorul, între p. Cărbuna (V) și P. lui Niță (E), care izvorăște de sub Vf. Chiriacului. *Pârâul Chiriacului*. NICODIM, M. (1899), CXXXIII, *ib.* (1929), CLXIII, *ib.* (1933), CLXX. *Mă duc pe Pârâul Chiriacului; intru în apa Pârâului Chiriacului*. ANCH. Lun, Nem. – (Cu gen. analitic) *Pârâul lui Chiriacu*. NICODIM, M. (1869), LXXXVI. *Mă duc pe Pârâul lui Chiriac*. ANCH. MNe.– (În sint. homof.) *Din Pârâul Chiriac*. NICODIM, M. (1899), CXXXIX. *Peste Pârâul Chiriacu*. NICODIM, M. (1897), CXXIII. Cf. ARH. OC. TgN 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998).

a) P. difer. Hidron. (Precedat de ent. *obârșie*, în sint. heterof.) *Obârșia Chiriacului*. NICODIM, M. (1899), CXXXII. *Fundul Obârșiei Pârâului Chiriacu*. NICODIM, M. (1899), CXXXII.– (În sint. homof.) Zona cursului superior al Pârâului Chiriacul. *Până la Obârșia Chiriacul*. NICODIM, M. (1897), CXXI. *Fundul Obârșiei Pârâul Chiriacul*. NICODIM, M. (1897), CXX.

3. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. heterof.) Poiana situată la poalele Dealului Chiriacului. *Mă duc în Poiana Chiriacului; am ajuns la marginea Poienii Chiriacului*. ANCH. Nem. – (În sint. homof.) *Poiana Chiriacu*. NICODIM, M. (1897), CXXI, *ib.* (1899), CXXXII. – (Cu ent. postpus; rar, ofic.) *Chiriacul Poiană*. ARH. COM. VNe 1 (1959–1963).

– Pron.: **(1)** *Djălu Kiriăculu*, *Kiriăcu* Nem, **(1.b)** *Báhna Kiriăculu* MNe, Nem, **(1.c)** *Vîrvu Kiriăculu* Lun, MNe, Nem, **(1.d)** *Pojána Árșîfi* Nem, **(1.d.α)** *Pîrăúu*

Arșiți Nem, (1.e) *Kiriácu* VNe, (1.f) *Islázu di pi Kiriácu* Nem, (2) *Pîrâúu Kiriáculu* Lun, Nem, *Pîrâúu lu Kiriác* MNe, (3) *Pojána Kiriáculu* Nem,

– Etim.: de la n. pers. **Chiriác**, desemnând o pers. neid.

CHIRIACUL POIANĂ v. **Chiriác**² (3).

CHIRUȚA (Plu) centru de polar. topon. pers. **1.** Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) Ramificația de E a mt. Petru-Vodă, între p. Argelele (N) și P. Chiruții (S). *Mă duc pe Piciorul Chiruții; am ajuns în vârful Piciorului Chiruții.* ANCH. Plu. – (Cu ent. *plai*) *Plaiul Chiruții.* ARH. OC. Pip. 2 (1944).

2. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. dr. al p. Mihăieț, între p. Argelele (N) și p. Druganu² (SE), care izvorăște de sub Obcina Hangului. *Pârâul Chiruții.* ATLAS. MOLD. (1892), ARH. OC. Pip. 2 (1944), *ib.* 6 (1997), *ib.* 7 (1997), ANCH. Plu.

– Pron.: (1) *Kiśóru Kirúți* (2) *Pîrâúu Kirúți* Plu.

– Etim.: de la n. fam. **Chiruța**, existent în comuna Pipirig.

CHITA MARE v. **Chitele** (I.2).

CHITA MICĂ v. **Chitele** (I.3).

CHÍTELE (VNe) top. **1.** Oron. (Precedat de ent. *obcină*) Muntele situat la S de mt. Dobreanul, între pâraiele Dobreanul (NV), [Chitelor] (S) și P. Glodul Mare (NE). *Din Obcina Chitelor.* NICODIM, M. (1899), CXXXII, ARH. OC. TGN. 11 (1914), *ib.* 4 (1987), *ib.* 10 (1998). *Mă duc pe Obcina Chitelor.* Pip, VNe. – (Precedat de ent. *munte*, în sint. homof.) *Muntele Chitele.* BĂLAN, V. (2001), 108.

1. P. difer. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. homof.) Vârful cel mai înalt al Obcinii Chitelor. *Vârful Chitele.* ARH. OC. TGN. 11 (1914), *ib.* 4 (1987), *ib.* 10 (1998), ANCH. VNe.

2. P. difer. Oron. (Cu determinantul *mare*) Partea principală, de S a Obcinii Chitelor. *Muntele Chita Mare.* NICODIM, M. (1929), CLXVI. – (Cu ent. subînțeleș) *Chita Mare.* ANCH. Pip, VNe.

a) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.) Cracul st. al p. Glodul Mare, care izvorăște de sub mt. Chita Mare. *Pârâul Chita Mare.* ARH. OC. TGN. (1914), *ib.* 4 (1987), *ib.* 10 (1998), ANCH. VNe.

b) P. polar. ⁺Fiton. (Precedat de ent. *poiană*) Fostă poiană, acum împădurită, de pe mt. Chita Mare. *Poiana Chita Mare.* NICODIM, M. (1897), CXXII, *ib.* (1899), CXXXVI, ARH. MĂN. SIH. 1 (1950), BĂLAN, V. (2001), 109.

3. P. difer. Oron. (Precedat de ent. *munte* sau *picior*, cu determinantul *mică*) Ramificația de N a Obcinii Chitelor. *Piciorul Chita Mică.* ARH. OC. TGN. 11 (1914), *ib.* 4 (1987), *ib.* 10 (1998). *Muntele Chita Mică.* NICODIM, M. (1929), CLXVI, HARTA MIL. (1961). – (Cu ent. subînțeleș) *Chita Mică.* ARH. MĂN. SIH. 1 (1950), ANCH. Pip, VNe.

a) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*) Poiana de pe culmea Muntelui Chita Mică. *Poiana Chita Mică.* NICODIM, M. (1897), CXXII, *ib.* (1899), CXXXVI, ARH. MĂN. SIH. 1 (1950), BĂLAN, V. (2001), 109.

b) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în perifr.) Afl. dr. al p. Dobreanul, la E de P. Glodului, care izvorăște de sub mt. Chita Mică. *Pârâul la Chita Mică.* ANCH. Pip.

– Pron.: (I) ^KÓpșina ^KTítilor Pip, ^KÓpșina ^KÍtilor VNe, (I.1) ^KVírviu ^KÍtili VNe, (I.2) ^KTíta ^KMári Pip, ^KKíta ^KMári VNe, (I.2.a) ^KPírăyu ^KKíta ^KMári VNe, (I.3) ^KTíta ^KNicâ Pip, ^KKíta ^KNicâ VNe, (I.3.b) ^KPírăyu ^KTíta ^KNicâ Pip.

– Etim.: prob. n. pers. **Chita**. Etimologia propusă de BĂLAN, V., 109, și anume că în secolul al XVIII-lea aici ar fi fost locul unde poposeau români transilvăneni, care stăteau în aceste poieni câte o vară și „își coceau pâine în vatră, după obiceiul lor, de unde și numele poienilor (chită = pită)”, este o etimologie populară. MOLDOVANU, R. consideră că este vorba de o denumire de origine germană, *Bergkette* ‘lanț de munți’.

CHIȚIGAIA REA v. **Pițigaia (I.1.a)**.

CIOATE CĂLUGĂRI v. **Cioatele³ (1.b)**.

CIOATE LA MOVILĂ v. **Cioatele³ (1.a)**.

CIOATELE¹ (Nem) fiton. descr. (De obicei în sint. prep. *În Cioate*) Locul de fânaț situat pe D. Chiriacului, lângă Izlazul de pe Chiriacul. *Mă duc În Cioate; am ajuns în dreptul Cioatelor*. ANCH. Nem.

– Pron.: *Șoátili, În Șoáti* Nem.

– Etim.: apel. **cioate**; în acest loc a fost tăiată odinioară pădurea, rămânând **cioate**.

CIOATELE² (TgN) fiton. descr. (De obicei în sint. prep. *În Cioate*; vechi) Livada. *Cioate*. ARH. TgN. 4 (1959). *În Cioate*. ANCH. TgN.

– Pron.: *În Șuáti* TgN.

– Etim.: v. **Cioate¹**, rămase în urma defrișării pădurii de stejar.

CIOATELE³ (Tim) top. descr. **1**. Fiton. (Și în sint. *La Cioate*) Terenul arabil situat la S de s. Timișești, între Șanțul Anticar (SV), La Stejar (V), La Treizeci (N) și Prisaca (E). Cf. ARH. COM. Tim. 4 (1959), ANCH. Tim.

a) P. difer. (Cu determin. *movilă*, în perifr.) Partea de V a terenului Cioatele. *Am ajuns în Cioate la Movilă*. Tim. – (În sint. homof.) *Mă duc în Cioate Movilă*. ANCH. Tim. – (Cu elipsa apel. *cioate*) *Mă duc la Movilă; am ajuns în marginea Movilei*. ANCH. Tim.

b) P. difer. (Cu determin. *Călugări*, în sint. homof.) Partea de E a terenului Cioatele. *Cioate Călugări*. ARH. COM. Tim. 4 (1959). *La Cioate Călugări*. ANCH. Zvo. – (Cu elipsa determ.) *La Călugări*. ARH. COM. Tim. 4 (1959).

– Pron.: (I) *Șuátili*, (I.a) *Șuáti Možílâ* Tim, (I.b) *Șuáti Călúgărⁱ* Zvo.

– Etim.: v. **Cioate¹**. Cioatele au rămas în urma tăierii pădurii. (I.a) Există aici o movilă. (I.b) Partea estică a terenului era lucrată de călugări ai Măn. Neamț.

CIOATE MOVILĂ v. **Cioatele³ (1.a)**.

COASTA ARINILOR v. **Arinii (1.a)**.

COASTA BLEBEI v. **Blebea (1.b)**.

COASTA BRANULUI v. **Branu (II.2)**.

COASTA BUȘAGEI v. **Bușaga (1.a)**.

COASTA DOLIEI v. **Dolia (I.2.a)**.

COASTA FAGILOR v. **Fagii (1.a)**.

COASTA FAGIULUI v. Fagii (1.a).

COÁSTA FÁGULUI (Leg) **1.** Oron. Ramificația Muntelui Dobreanu, între p. Dobreanu și P. Străjii; (vechi) Făgișul. *Mijlocul coastei Fagului*. DRH, A, XXI (1632), 192 (trad.); *ib.* XXII (1634), 17 (trad.). *Coasta Fagului*. UNGUREANU, I.C.D. (1841), 33. *Mă duc pe Coasta Fagului; am ajuns în vârful Coastei Fagului*. ANCH. Leg. – (Slav., cu top. tradus) **До срѣдѣ Рѣврѣ Бѣкови** („pe mijlocul coastei Fagului”). DRH, A, XXI (1632), 220. **На посрѣдѣ рѣврѣ Бѣкови** („prin coasta Fagului”). DRH, A, XXII (1634), 148. – (Slav., cu top. rom.) **На до срѣдѣ Рѣврѣ Флѣловѣ** („prin mijlocul coastei Fagului”). DRH, A, XXII (1634), 157. – (Rom.) *Păduri la Coasta Fagului*. ARH. BUC. PL. 123 (1898).

a) P. polar. Fiton. Fâneața de pe Coasta Fagului. *Mă duc în Coasta Fagului*. ANCH. Leg.

b) P. difer. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. heterof.) *Am ajuns în Vârful Coastei Fagului*. ANCH. Leg.

c) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în perifr.) *Drumul pe Coasta Fagului*. ANCH. Stâ.

– Pron.: **(1, 1.a)** *Cuásta Fágulu*, **(1.b)** *Vírnu Cuásti Fágulu* Leg, **(1.c)** *Drúmu pi Cuásta Fágulu* Stâ.

– Etim.: sint. topon. motivată de faptul că odinioară aici era pădure de fag.

COASTA LA TIMOFTE v. TIMOFTE (2).**COASTA MĂGURICIULUI v. Măguriciul (1).****COASTA POIENI URECHI v. Poiana lui Ureche (2).****COASTA POIENII LUI URECHE v. Poiana lui Ureche (1).****COASTA TĂCIUNELUI v. Obcina Tăciunelui (1.4).****COASTA ȚÂRDEI v. Țârdea (1).****COBOR v. Boiștea (4).****COBORUL BOIȘTII v. Boiștea (4).****COJOCARU v. Dealul Cojocarului (1).**

COLÁCUL¹ (Hum) cremnon. Locul situat la E de localit. Humuleștii, pe dr. străzii I. Creangă. Cf. ARH. BUC. REF. 1864, dos. 1010 (1864), 54^v, ARH. TgN. 2 (1959). *La Colacu. Ib. Vin din Colacu; am ajuns în marginea Colacului*. Hum.

– Pron.: *Colácu* Hum.

– Etim.: ent. **colac** în funcție topon.

COLACUL² (Plă) cremnon. descr. (Uneori în sint. *În Colac*) Terenul adâncit situat între La Plopi (V), Bicăzeni și În Luncă (N), Nisipiște (E) și r. Neamț (S). Cf. ARH. COM. Tim. 1 (1959), ANCH. Plă.

– Pron.: *Cuolácu, În Cuolác* Plă.

– Etim.: v. **Colacul**¹; aici făcea r. Neamț o cotitură.

CONDRÉNI (TgN) oicon. pers. Fost sat, azi cartier în partea de V a or. Târgul Neamț, situat la poalele D. Cetății, între Str. Cetății (V) și P. Cetății (E). Cf. TTRM I₁ (1854–1956), 270/1. *S-a dus cu moșu-tău Vasile sub cetate, la o chiuă din Condreni*. CREANGĂ, O. I (1880), 178. *Condrenii, cu morile de pe Nemțișor și piuăle de făcut sumani*. CREANGĂ, O. I (1880), 193 *Mă duc în*

Condreni; am ajuns în marginea Condrenilor. ANCH. TgN. – (Cu ent. *sat* în sint. homof.) *Satul Condreni.* DGN (1890), 127.

– Pron.: *Condriéni* TgN.

– Etim.: n. pers. **Condrea**. Este menționată într-un document din 1559 o persoană Condrea care, împreună cu frații săi, cumpăra o parte din satul învecinat, Oglinzi (DRH, A, VI, 429).

COTNĂRELUL (Pip) centru de polar. top. pers. **1.** Hidron. (Precedat de ent. *apă* sau *pârâu*, în sint. heterof.; slav.) Afl. st. al p. Dolhești, care izvorăște de sub Vf. Buții. **Водѣ Котнѣрелѣлови** („apa Cotnărelului”). DRH, A, XXI (1632), 220, *ib.*, XXII (1634), 148. – (Rom.) *Mă duc pe Pârâul Cotnărelului; am ajuns la gura Pârâului Cotnărelului.* ANCH. Pip. – (În sint. homof.; germ.) *Per. Kotureli.* OTZELLOVITZ H. (1790). – (Rom.) *Pârâul Cotnărel.* DGN (1890), 132, HARTA MIL. (1961), ARH. OC. Pip. 6 (1997), *ib.* 7 (1997), ANCH. Pip. – (Cu elipsa ent.) *Cotnărelul.* [sic] ARH. BUC., PL. 72 (1840–1850). *Cotnărelul.* ANCH. Pip. – (Neart.) *Cotnărel.* ICHIM, S. (1979), 62. ◊ (Cu ent. *bazin*; geogr.) Bazinul hidrografic al p. Cotnărelul. *Bazinul Cotnărel.* ICHIM, M. (1973), 168. ◊ (Cu ent. *microdepresiune*; geogr.) Depresiunea formată de valea p. Cotnărelul și p. Neamț. *Microdepresiunea Cotnărel-Ozana.* ICHIM, M. (1973), 170.

a) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *pod*, în sint. heterof.) Podul peste p. Cotnărelul, peste care trece șoseaua Pipirig–Dolhești. *Am ajuns la Podul Cotnărelului.* ANCH. Dol.

2. Oron. Dealul situat la N de d. Ursoaia, între pâraiele Cotnărelul (S), Dolița (V), Cujbei (N) și r. Neamț (NE). *În capul piscului Cotnărelului.* DRH, A, XXI (1632), 192 (trad. ed.), *ib.* XXII (1634), 17 (trad. ed.).– (Slav.) **до глав пискѣ Котнѣрелѣлови** („la capul piscului Cotnărelului”). DRH, A, XXI (1632), 148, *ib.* (1632), 220. *Cotnărel.* ARH. COM. Pip. 2 (1959).– (Precedat de ent. cu sens oronimic, în sint. homof.) *Deal Kotureli.* OTZELLOVITZ H. (1790). *S-au umplut munții: Hălăuca, Peatra lui Iepure, Bărnariu, Cotnărelul [...] de turmele și tamazlăcurile lui.* CREANGĂ, O. I (1880), 163. *Muntele Cotnărel.* DGN (1890), 132. *Dealul Cotnărel.* HARTA MIL. (1961). *Obcina Cotnărel.* ARH. OC. Pip. 5 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1997). *Mă duc pe Dealul Cotnărel.* ANCH. Pip. – (Germ.) *Berge Kotureli* („Dealul Cotnărel”). OTZELLOVITZ (1790), f. 58. – (În sint. heterof.) *Obcina Cotnărelului.* GHEORGHITĂ, C.P. (1922), h.

a) P. difer. Oron. (Precedat de ent. *pisc* sau *vârf*, în sint. heterof.) Vârful d. Cotnărelul. *În capul piscului Cotnărelului.* DRH, A, XXI (1632), 192 (trad. ed.), *ib.* XXII (1634), 17 (trad. ed.). *Mă duc în Vârful Cotnărelului; am ajuns în dreptul Vârfului Cotnărelului.* ANCH. Pip. – (Slav.) **до глав пискѣ Котнѣрелѣлови** („la capul piscului Cotnărelului”). DRH, A, XXI (1632), 148, *ib.* (1632), 220. **даже до глава пискѣлови Котнѣрелѣлови** („până la capul piscului Cotnărelului”). DRH, A, XXII (1634), 157.

b) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. heterof.) Poiana de pe d. Cotnărelul. *Poiana Cotnărelului.* ANCH. Bob.

3. Cremnon. Hârtop situat pe d. Cotnărelul, neidentificat. *Cotnărelu, hârtop în ramura munților cu aceeași denumire.* DGN (1890), 132.

– Pron.: **(1)** *Pîrău Cotnărel(ulu)*, *Cotnărelu Pip*, **(1.a)** *Pódu Cotnărelulu Dol*, **(2)** *Djálu Cotnărel*, **(2.a)** *Vîrvu Cotnărelulu Pip*, **(2.b)** *Poiana Cotnărelulu Bob*.

– Etim.: etimologia propusă de tradiția locală, conform căreia aici ar fi fost un han, unde oamenii „se opreau la un cotnărel” nu poate fi admisă. Nici ipoteza conform căreia „toponimul Cotnărel sugerează existența unei zone viticole” (DIACONU, T., 91.) nu este plauzibilă. MOLDOVANU, S.A., 58 consideră că, după tradiție, călugării de la Neamț au plantat pe coasta acestui deal butucii din viile de la Cotnar. Originea toponimului este una antroponimică, de la un n. pers. **Cotnărel** (cf. CIUBOTARU, E.A., 54 și nota 318), provenit, prin derivare cu sufixul diminutival *-el*, de la un săsesc *Ko(d)tner*, *Kott(e)ner* sau *Kött(e)ner*, pronunțat de români *Cotnar*. Existența unor sași pe valea Neamțului este confirmată de toponimele din zonă (*Sasca*, *Săscuța*, *Neamțul*), deci este foarte probabil ca urmașul, **Cotnărel**, al unui sas *Cotnar* să se fi oprit la gura pârâului care îi va purta numele.

COTNERELUL v. Cotnărelul (1).

CÓTUL BUAHÁIULUI (HuN) fiton. descr. Pășunea situată între Valea Seacă (S), localit. Humuleștii-Noi (V) și tarlăua Valea Seacă (NE). Cf. ARH. TgN. 2 (1959). *Mă duc la Cotul Buhaiului; am ajuns în marginea Cotului Buhaiului*. ANCH. Hum.

– Pron.: *Cótu Buhájulu* Hum.

– Etim.: ent. **cot** + **buhai** (sg. cu valoare col.); Valea Seacă face un cot, unde pășunau buhaili, separat de restul cirezii de vite.

COTUNA PLUTONU v. Plutonul (I.1).

COTUNUL PLOTUNU v. Plutonul (I.1).

COTUNUL BOBOEȘTII v. Boboiești (1).

COUVENT DE NIAMTZ v. Târgul Neamț (A.I.1).

COZILE POENII LUNGI v. Poiana Lungă (I.c).

CRÚCEA¹ (VNe) top. descr. **1.** ⁺Reper. topon. Punct situat în apropiere de malul drept al p. Secul, în dreptul Măn. Secul, la poalele Pic. Crucii. *Am ajuns la Cruce*. ANCH. VNe.

a) Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) Ramificația de NV a Obcinii Agapia Veche, între Pic. Trapezoaiei (S) și P. Crucii¹ (N). *Piciorul Crucii*. NICODIM, M. (1873), XCIV. *Mă duc la Piciorul Crucii; am ajuns la poalele Piciorului Crucii*. ANCH. VNe. – (În perifr.) *Piciorul de la Cruce*. ARH. OC. Tgn 9 (1998), ANCH. VNe. – (Cu ent. *deal*, în sint. heterof.) *Urc pe Dealul Crucii*. ANCH. VNe.

α) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în perifr.) Drumul care merge pe Dealul Crucii. *Drumul de pe Dealul Crucii*. ANCH. VNe.

b) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. drept al p. Secul, la N de P. Trapezoaiei, care izvorăște de sub Vf. Secul. *Mă duc pe Pârâul Crucii; am ajuns în capătul Pârâului Crucii*. ANCH. VNe.

c) P. polar. ⁺Fiton. Fostă poiană de pe Pic. Crucii. *Poiana de la Cruce*. NICODIM, M. (1869), LXXXVI. *Poiana Piciorul Crucii*. NICODIM, M. (1897), CXXII, *ib.* (1899), CXXXVI.

– Pron.: **(1)** *Crúșa (1.a) Kíșóru Crúși, Kíșóru di la Crúși, Diálu Crúși (1.a.a) Drúmu di pi Diálu Crúși (1.b) Pîrâyu Crúși* VNe.

– Etim.: prob. în acest loc a existat o **cruce**.

CRÚCEA² (VNe) top. descr. **I**. Reper. topon. Crucea de pe malul st. al p. Glodul Mare, la cca 1 km de Măn. Sihăstria. Cf. ANCH. VNe.

1. P. polar. Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) Ramificația de SE a Obcinii Tăciunelui, la V de P. Crucii². *Piciorul Crucii*. ARH. OC. TGN. 11 (1914), ARH. MĂN. SIH. 1 (1950). *Mă urc pe Piciorul Crucii; am ajuns la poalele Piciorului Crucii*. ANCH. VNe.

a) P. polar. ⁺Fiton. (Precedat de ent. *poiană*) Fostă poiană de pe Piciorul Crucii, astăzi împădurită. *Poiana Piciorul Crucii*. ARH. MĂN. SIH. 1 (1950). *Poiana Crucii*. ARH. MĂN. SIH. 2 (1950), BĂLAN, V. (2001), 108.

2. P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. st. al p. Glodul Mare, care izvorăște de sub Obcina Tăciunelui. *Mă duc pe Pârâul Crucii; am ajuns la gura Pârâului Crucii*. ANCH. VNe.

– Pron.: **(I.1)** *Kíșóru Crúși (I.2) Pîrâyu Crúși* VNe.

– Etim.: la poalele piciorului se află o **cruce**, o troiță.

CRÚCEA LUI FLÓREA (MNe) top. pers. **1**. Reper topon. Crucea de piatră situată pe malul p. Iftimia (la jumătatea distanței dintre izvoare și vărsare). *Am ajuns la Crucea lui Florea*. Nem.

a) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) Ramificația de SV a d. Cărbuna, limitată de Pic. Corbului (NV) și Pic. sub Cărare (SE). *Urc pe Piciorul lui Florea; am ajuns în dreptul Piciorului lui Florea*. ANCH. Nem.

– Pron.: **(1)** *Crúșa lu Flórja, (1.a) Kíșóru lu Flórja* Nem.

– Etim.: tradiția populară spune că în locul unde este ridicată această cruce ar fi fost omorât un bandit **Florea**, înainte de primul război mondial.

CUCOȘENII (VNe) fiton. pers. Fâneața situată la izvoarele Pârâului Dobru. Cf. ARH. VNe. 4 (1959). *Mă duc la Cucoseeni; am ajuns în marginea Cucosenilor*. ANCH. VNe.

– Pron.: *Cucoșân*ⁱ VNe.

– Etim.: n. fam. **Cucoș** + suf. col. **-eni**; terenul aparține familiilor **Cucoș**.

CUEJDUL v. **Cujbă (1)**.

CÚJBĂ (Plu) centru de polar. topon. pers. **1**. Oicon. Cătunul (fost sat) al s. Pluton, așezat la confluența p. Agăpieni cu P. Tărăștenilor. *Kuschba*. OTZELOWITZ (1790), OTZELLOVITZ (1790), 58. *Cuejdul*. [sic] TTRM I₁ (1830), 327/1. ◇ (Cu n. pers. sufixat) *Cujbenii*. DGN (1890), 145, ARH. COM. Pip. 1 (1959), TTRM I₁ (1827, 1900), 327/1, ANCH. Plu.

a) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *deal*, în sint. heterof.) *Dealul Cujbenilor*. DGN (1890), 145.

2. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.; vechi) Pârâul Pluton. *Per. Kuschba*. OTZELOWITZ H.(1790). – (Germ.) *Bach Kuschba* („Pârâul Cujba”). OTZELLOVITZ (1790), 58.

– Pron.: **(1)** *Cujbényi* Plu.

– Etim.: de la n. fam. **Cujbă** (cf. menționarea unui Ion Cujbă din Pipirig la 1841 în UNGUREANU, I.C.D., 35). Atestarea din 1830 este o eroare.

CUJBENII v. **Cujbă (1)**.

CULMEA BRĂILEANCA v. **Brăileanca (1)**.

CULMEA BRĂILENCEI v. **Brăileanca (1)**.

CULMEA CĂINELUI (MNe) oron. Ramificația d. Pleșul, între P. Negurei (V) și P. Humei (E). Cf. ARH. OC. TgN. 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). *Merg pe Culmea Căinelui*. ANCH. MNe. – (Precedat de ent. *picior*, în sint, heterof.) *Piciorul Căinelui*. ARH. NȚ., MĂN. NȚ., dos. 10/1935, f. 6^v.

– Pron.: *Cúlmiã Cínelu* MNe.

– Etim.: prob. de la un antrop. **Câine**.

CULMEA CETĂȚII v. **Târgul Neamț (A.II.3)**.

CULMEA DEALULUI MARE v. **Dealul Mare (I.1)**.

CULMEA DOBREANULUI v. **Dobreanu (I)**.

CULMEA FOALELOR v. **Foalele (1)**.

CULMEA LICIORULUI v. **Liciorul**.

CÚLMEA LUI ANGHELÍNA (MNe) oron. pers. Piciorul care coboară din Culmea Rusului către gura Pârâului Nilului. Cf. ARH. OC. TgN 6 (1997); *ib.* 8 (1998), ANCH. MNe.

– Pron.: *Cúlmiã lu Ang'elína* MNe.

– Etim.: toponim encom., creat în onoarea unui fost pădurar, Petru **Anghelina**.

CULMEA NEAMȚULUI v. **Târgul Neamț (A.I.1.c)**.

CULMEA PETRU-VODĂ v. **Petru-Vodă (1)**.

CULMEA PICIORUL RĂU v. **Piciorul Rău**.

CULMEA PLEȘUL v. **Pleșul (1)**.

CULMEA PLEȘULUI v. **Pleșul (1)**.

CULMEA RUSULUI v. **Poiana Rusului (I.1)**.

CULMEA RUSULUI MIC v. **Dealul Rusului (I.2)**.

CURĂTÚRA TÓMEI (Bob) fiton. pers. Terenul cu fâneată de pe Culmea Liciorului. *Mă duc în Curătura Tomei*. ANCH. Bob.

– Pron.: *Curătúra Tómi* Bob.

– Etim.: ent. **curătură**; terenul este proprietate a familiei **Toma**.

CURĂTÚRILE (Plu) fiton. descr. (de obicei în sint. *În Curături*) *Curături*. ARH. NT, PL. 99. *Mă duc în Curături; am ajuns în dreptul Curăturilor*. ANCH. Plu. – (Cu forma de sg.) *În Curătură*. ARH. COM. Pip. 7 (1959).

– Pron.: *În Curătúrⁱ* Plu.

– Etim.: ent. **curătură** (la pl.) în funcție topon.

CURUL BRANULUI v. **Branu (II.1)**.

DÁMBUL LUI CIUBOTÁRU (Pre) oron. pers. Ridicătura de teren din partea de N a Bahnei. *Am ajuns la Dâmbul lui Ciubotaru*. ANCH. Pre.

– Pron.: *Dímбу lu Șubotáru* Pre.

– Etim.: de la n. fam. **Ciubotaru**, fostă proprietară a terenului.

DĂMBUL LUI TARHÓN (Dum) oron. pers. Ridicătura mică de teren situată la N de pădurea Coverca. *Vin de la Dâmbul lui Tarhon; am ajuns în dreptul Dâmbului lui Tarhon.* Dum.

– Pron.: *Dîmbu lu Tarhón* Dum.

– Etim.: de la n. fam. **Tarhon**; proprietarul terenului de aici era Grigore Tarhon.

DĂMBUL ȘCÓLII (Stâ) fiton. descr. Terenul situat la N de s. Stâncă, lângă Coasta Fagului. *Mă duc în Dâmbul Școlii; am ajuns în dreptul Dâmbului Școlii.* ANCH. Stâ.

– Pron.: *Dîmbu Șcólî* Stâ.

– Etim.: terenul aparține școlii din Stâncă.

DEAL BATTERY v. **Plaiul Bătrân.**

DEAL KOTURELI v. **Cotnărelul (2).**

DEALUL AGĂPIENI v. **Agăpeni (I.2).**

DEALUL ALBILOR v. **Piciorul Albilor.**

DEALUL BARGILELE v. **Argelele (1).**

DEALUL BLEBEA v. **Blebea (1.b).**

DEALUL BODAI v. **Bodai (1).**

DEALUL BOEȘTII v. **Boiștea (3).**

DEALUL BOIȘTEA v. **Boiștea (3).**

DEALUL BOMPA v. **Bompa (1).**

DEALUL BOMPEI v. **Bompa (1).**

DEALUL BOURULUI v. **Bourul (2).**

DEALUL BRANU v. **Branu (II).**

DEALUL BRĂDIȚELUL v. **Brădițelul.**

DEALUL BRĂILENCEI v. **Brăileanca (1).**

DEALUL BUȘAGA v. **Bușaga (1).**

DEALUL CAILOR v. **Poiana Cailor (1.a).**

DEALUL CĂPRĂRIEI (Nem) oron. descr. Ramificația sudică a Culmii Pleșului, la N de izvoarele P. Șubei. *Mă duc pe Dealul Căprăriei; am ajuns în dreptul Dealului Căprăriei.* ANCH. Nem.

– Pron.: *Djálu Căprării* Nem.

– Etim.: sint. motivată de faptul că odinioară aici pășteau caprele.

DEALUL CĂRPINIȘ (Nem) top. descr. **1.** Oron. Ramificația sudică a Culmii Pleșului, limitată de P. Chiriacului (V) și P. lui Niță². *Dealul Cărpinișul.* ATLAS MOLD. (1892). *Urc pe Dealul Cărpiniș; am ajuns la poalele Dealului Cărpiniș.* ANCH. Nem. – (Cu ent. subînțeles) Cf. ARH. VNe 1 (1959), *ib.* 3. *Am un loc pe Cărpiniș.* ANCH. Nem.

a. P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. dr. al P. lui Niță², care izvorăște din d. Cărpiniș. Cf. HARTA MIL. (1962). *Am ajuns la gura Pârâului Cărpiniș.* ANCH. Nem. – (Cu elipsa ent.) *Mă duc pe Cărpiniș.* ANCH. Nem.

b. P. difer. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. heterof.) Vf. Dealului Cărpiniș **(1)**. *Mă duc pe Vârful Cărpinișului; am ajuns în dreptul Vârfului Cărpinișului.* ANCH. Nem.

– Pron.: (1) *Dîálu Cărpiniș*, (2) *Pîrău Cărpiniș*, (3) *Vîrvu Cărpinișulu* Nem.

– Etim.: sint. motivată de faptul că pe acest deal a fost o mladă de **cărpiniș**.

DEALUL CEARDAC v. **Cerdacul¹ (1.a)**.

DEÁLUL CENÚȘA (Dum) top. pers. **1**. Oron. Partea de E a d. Boiștea. Cf. HARTA MIL. (1962). *Mă urc pe Dealul Cenușa*. ANCH. Dum.

a) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *pădure*, în sint. homof.) *Mă duc în Pădurea Cenușa*. Dum.

– Pron.: (1) *Dîálu Șenúșa*, (1.a) *Pădúrija Șenúșa* Dum.

– Etim.: prob. de la un n. pers. **Cenușa**, neid., dar nu este exclusă existența odinioară a unei potăsării în această zonă, de la care să fi provenit depozite mari de cenușă (cf. CIUBOTARU, A.T., 217).

DEALUL CERDAC v. **Cerdacul³ (1.a)**.

DEALUL CETĂȚII v. **Târgul Neamț (A.II.3)**.

DEALUL CHIRIACULUI v. **Chiriac² (1)**.

DEALUL CIREȘ v. **Dealul Cireșului**.

DEÁLUL CIRÉȘULUI (MNe) oron. descr. Piciorul Obceinei Dobreanului, situat între P. Nilului și P. cu Zimți. Cf. ARH. OC. TgN. 1 (1963). *Urc pe Dealul Cireșului; am ajuns în vârful Dealului Cireșului*. ANCH. MNe. – (În sint. homof.; silv.) *Dealul Cireș*. ARH. OC. TgN. 11 (1914), *ib.* 2 (1976), *ib.* 3 (1987); *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998).

– Pron.: *Dîálu Șiréșulu* MNe.

– Etim.: sint. topon. motivată de faptul că aici sunt mulți **cireși**.

DEÁLUL COÁRNELOR (MNe) top. descr. **1**. Oron. Ramificația D. Pleșului, între P. Strugăriei (V) și P. Bivolăriei (E). *Mă duc pe Dealul Coarnelor*. ANCH. MNe. – (Precedat de ent. *picior*, în sint. homof.; silv.) *Piciorul Coarnele*. ARH. OC. TgN. 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998).

a) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. heterof.) Poiana situată pe D. Coarnelor. *Am ajuns în Poiana Coarnelor*. ANCH. MNe.

– Pron.: (1) *Dîálu Cûárnilor* (2) *Pojána Cûárnilor* MNe.

– Etim.: localnicii povestesc că aici se găseau **coarne** de cerb; nu este exclus ca aici să fi crescut odinioară corni, ale căror fructe se numesc **coarne**.

DEÁLUL COJOCÁRULUI (Lun, Nem) oron. pers. **1**. Dealul situat la NV de s. Lunca și NE de s. Nemțișorul, între P. Neamțului și P. Adânc⁴. *Dealul Cojocarului*. ARH. VNe 1 (1959), COJOCARU, S. (2006), 14. *Am ajuns în vârful Dealului Cojocarului*. ANCH. Nem. – (În expr. analitică) *Dealul lui Cojocar*. ARH. VNe 1 (1959). – (Cu ent. subînțeles) *Am un loc pe Cojocar*. ANCH. Nem.

a) P. difer. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. heterof.) Vf. Dealului Cojocarului, la obârșia P. Neamțului. *Mă duc în Vârful Cojocarului; în apropierea Vârfului Cojocarului*. ANCH. Lun.

3. P. difer. (Precedat de ent. *bâtcă*, în sint. heterof.) Bâtcă Dealului Cojocarului, situată pe Pic. Gălățeanului. *Am ajuns la Bâtcă Cojocarului; în apropierea Bâtcii Cojocarului*. ANCH. Nem.

– Pron.: (1) *Djálu Cojocárulu*, *Cojocáru* Nem. (2) *Vírvu Cojocáru* Lun.

(3) *Bítca Cojocáru* Lun. Nem.

– Etim.: de la n. fam. **Cojocar**, care prob. avea casă sau teren aici.

DEALUL COTNĂREL v. Cotnărelul (2).

DEALUL CRUCII v. Crucea (1.a).

DEÁLUL DÚLCE (Plă, Pre) top. descr. 1. Oron. Dealul situat între ss. Plăieșul (SE) și Preutești (NE). Cf. ARH. COM. Tim. 4 (1959), HARTA MIL. (1961). *Mă duc pe Dealul Dulce; am ajuns în vârful Dealului Dulce*. Plă.

a) P. polar. Fiton. Tarlaua de pe Dealul Dulce. *Am pământ în Dealul Dulce*. Pre.

– Pron. *Djálu Dúlși* Plă, Pre.

– Etim.: dealul nu este foarte înalt, iar panta este **dulce**.

DEALUL DOHOTĂRIEI v. Piciorul Dohotăriei.

DEALUL FRĂGANI v. Dealul Frăgăriei.

DEÁLUL FRĂGĂRIEI (Păț) oron. descr. Ramificația de NE a mt. Dumesnicul, între p. Branu și P. Catrinei¹. *Dealul Frăgani*. [sic!] HARTA MIL. (1961). *Dealul Frăgăriei*. ANCH. Păț. – (Cu ent. *plai*, în sint. heterof.) *Plaiul Frăgăriei*. [sic] ARH. OC. Pip. 3 (1954).

– Pron.: *Djálu Frăgăriji* Păț.

– Etim.: ent. **frăgărie** în funcție topon.; se făceau fragi mulți acolo.

DEÁLUL GOL¹ (Nem) oron. descr. Ramificația sudică a Culmii Pleșului, în prelungirea pic. Bodai, între p. Bodai (V) și P. Șubei (E). *Dealul Gol*. ARH. VNe. 1 (1959). *Mă duc pe Dealul Gol; am ajuns în vârful Dealului Gol*. ANCH. Nem.

– Pron.: *Djálu Gol* Nem.

– Etim.: sint. topon. motivată de faptul că dealul nu este acoperit cu pădure, spre deosebire de majoritatea dealurilor din jur.

DEÁLUL GOL² (TgN) oron. descr. Ramificația de E a D. Cetății. *Supt Dealul Gol*. UNGUREANU, I.C.D. (1829), 10. *Mă duc pe Dealul Gol; am ajuns în vârful Dealului Gol*. ANCH. TgN.

– Pron.: *Djálu Gol* TgN.

– Etim.: până în anii '40 ai secolului trecut dealul nu era împădurit.

DEALUL HUMULEȘTI v. Humuleștii (1.b).

DEALUL IEPĂRIA v. Iepăria (1).

DEALUL ÎNALT v. Dealul Înalt.

DEALUL JACOTELE v. Piciorul Jacotelor (1).

DEÁLUL LA POTCOÁVĂ (Pip) oron. Ramificația de E a d. Cotnărelul, între r. Neamț și p. Dolhești. *D. La Potcoava*. HARTA MIL. (1961). *Mă duc pe Deal la Potcoavă; am ajuns în marginea Dealului la Potcoavă*. ANCH. Pip.

– Pron.: *Djálu la Potcǎvǎ* Pip.

– Etim.: localnicii își amintesc că aici era odinioară o cârciumă numită **La Potcoavă**.

DEÁLUL LA TODIREÁSA (Nem) oron. pers. Partea de S a D. Cojocarului. *Urc în deal la Todireasa; am ajuns în vârful Dealului la Todireasa*. ANCH. Nem.

– Pron.: *În Djal (Djálu) la Todirjása* Nem.

– Etim.: perifr. topon. motivată de faptul că aici locuiește familia **Todireasa**.

DEALUL LEDINUL v. **Leghin (1)**.

DEALUL LUI CHIRIAC v. **Chiriac² (1)**.

DEALUL LUI TULAN v. **Tulan (1)**.

DEALUL LUI VARTIC v. **Vartic (2)**.

DEALUL LUNG v. **Poiana Lungă (1.a)**.

DEÁLUL MÁRE (VNe) top. descr. **I.** Oron. Dealul situat între Valea Rea (V), r. Neamț (N), cracii p. Cacova (E), izvoarele P. Cărăgiței (E) și [p. Agapia] (S). Cf. ARH. BUC. PL. 114 (1859); DGN (1890), 149, ARH. OC. TgN. 11 (1914), ARH. VNe. 1 (1959); *ib.* 3 (1959). *Mă duc pe Dealul Mare; am ajuns în vârful Dealului Mare*. ANCH. VNe.

1. P. difer. Oron. (Precedat de ent. *culme*, în sint heterof.) Coama Dealului Mare. *Merg pe Culmea Dealului Mare*. ANCH. VNe.

2. P. difer. Oron. (Precedat de ent. *dos*, în sint. heterof.) Partea de V a Dealului Mare. *Am ajuns în Dosul Dealului Mare*. ANCH. VNe. – (Cu elipsa determinantului) *În Dosul Dealului*. ANCH. VNe.

3. P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *pădure*, în sint heterof.) Pădurea de pe Dealul Mare. *Mă duc în Pădurea Dealului Mare; am ajuns în marginea Pădurii Dealului Mare*. ANCH. VNe. – (În sint. homof.) *Pădurea Dealul Mare*. ARH. BUC. REF. 1921, dos. 94 (1934), f. 268^r. *Mă duc în Pădurea Dealul Mare*. ANCH. VNe.

– Pron.: **(I)** *Djálu Mări*, **(I.1)** *Cúlmiã Djálulu Mări*, **(I.2)** *În Dósu Djálulu*, **(I.3)** *Pădúrã Deálu(lu) Mări* VNe.

– Etim.: sint. topon. motivată de dimensiunea dealului în raport cu dealurile înconjurătoare.

DEALUL MARE SIHLA v. **Sihla (1)**.

DEALUL MÂNZATULUI v. **Mânzatu (1)**.

DEALUL MOVILELE v. **Movilele (1)**.

DEALUL MOVILELOR v. **Movilele (1)**.

DEALUL MUNTIȘOR v. **Vârful Muntîșor**.

DEALUL NEMȚANI v. **Neamțu² (2)**.

DEALUL NIFON v. **Schitul lui Nifon (I.2)**.

DEALUL OASI v. **Osoiul (1)**.

DEALUL OSOI v. **Osoiul (1)**.

DEALUL PÂRLEI v. **Pârlea (1)**.

DEALUL PISTEANA v. **Pustianu (2)**.

DEALUL PLEȘU v. **Pleșul (1)**.

DEALUL PLEȘULUI v. **Pleșul (1)**.

DEÁLUL PORÚMBULUI (TgN) oron. pers. Dealul situat la NE de cartierul Pârâul Ursului. *Mă duc pe Dealul Porumbului*. ANCH. TgN. – (În sint. homof.) *Dealul Porumbu*. ARH. BUC., PL. NMT., 109 (1840–1850). – (Cu ent. *picior*, în sint. heterof.) *Piciorul Porumbului*. ARH. BUC., REF. 1864, dos. 1010 (1880), 44^r.

– Pron.: *Djálu Porúmbulu* TgN.

– Etim.: n. pers. **Porumbul**, atestat în două hotarnice din 1638: „Porumbul vornicul” (DRH, A, XXIV, 222) și „Porumb vornic” (*Ib.*, 239).

DEALUL PUSTIANA v. Pustianu (2).

DEÁLUL RUINIȘ (Nem) top. descr. **1.** Oron. Ramificație sudică a Culmii Neamțului, limitată de P. lui Niță² (V) și p. Bodai (E). *Dealul Ruinișului*. ATLAS MOLD. (1892). – (Cu ent. subînțeleș) *Ruiniș*. ARH. VNe 1 (1959), *ib.* 3 (1959). – (Precedat de ent. *picior*, în sint. homof.) *Piciorul Ruiniș*. ARH. OC. TgN. 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). *Vin de pe Dealul Ruiniș; am ajuns la poalele Dealului Ruiniș*. ANCH. Nem.

a) P. polar. Hidron. (În sint. homof.; sinon.) P. lui Bodai. *Pârâul Ruiniș*. ARH. OC. TgN. 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). *Mă duc pe Pârâul Ruiniș; am ajuns ajuns în capătul Pârâului Ruiniș*. ANCH. Lun.

– Pron: **(1)** *Djálu Ruiniș* Nem, **(2)** *Pîrâu Ruiniș* Lun.

– Etim.: ent. **ruiniș** în funcție topon.; subst. este format de la numele de plantă **ruin** și suf. cu valoare colectivă *-iș*. După părerea informatorilor, numele vine de la faptul că „pe acest deal au fost niște ruine, niște ponoruri”, asociere cu neologismul *ruină* ‘dărăpănătură’.

DEÁLUL RÚSULUI (MNe) top. pers. **1.** Oron. (Precedat de ent. *deal*, în sint. heterof.) Dealul situat la obârșiile pâraielor Bivolăriei (V), Bourului (E), [Plopului (N)] și [Alunului (N)]. **На Д<БЛЪ РѢСѢЛО>МОУ** („la Dealul Rusului”) DRH, A, I, (Fals probabil din a doua jumătate a sec. al XVI-lea sau începutul sec. al XVII-lea, datat 1437), 427, *ib.* (Fals probabil din a doua jumătate a sec. al XVI-lea sau începutul sec. al XVII-lea, datat 1447), 431. *Mă duc pe Dealul Rusului*. ANCH. MNe. – (În sint. homof.) *Culmea Pleșul... se termină la muntele Rusu*. GROHOLSCHI, T. (1928), 11. – (Cu ent. *culme*, în sint. heterof.) *Culmea Rusului*. ARH. OC. TgN. 2 (1976). – (Cu elipsa ent.) *S-au tăiat la hiristăile mănăstirii [...] la Rusu*. CREȚULESCU, J. (1904), 69. *Mă duc pe Rusu*. ANCH. MNe. – (Cu determin. *mare*) *Muntele Rusu Mare*. CREȚULESCU, J. (1904), 69. *Rusu-Mare*. ARH. NT., MĂN. NT., dos. 6/1912, f. 1^v.

1. P. difer. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. heterof.) Vârful Dealului Rusului. *Vârful Rusului*. ARH. OC. TgN. 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998), ANCH. MNe.

2. P. difer. Oron. (Cu determinantul *mic*) Partea de E a D. Rusului, între obârșiile P. lui Damaschin și P. Bourului. *Culmea Rusului Mic*. ARH. OC. TgN. 1 (1963), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). *Mă duc pe Culmea Rusului Mic; am ajuns în dreptul Culmii Rusului Mic*. ANCH. MNe.

a) P. polar. [†]Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. homof.) *Poiana Rusu Mic*. ARH. NT., MĂN. NT., dos. 10/1935, f. 6^v.

3. P. polar. Fiton. Poiana de pe d. Rusului, la E de P. Bivolăriei. *Mă duc în Poiana Rusului, am ajuns în marginea Poienii Rusului*. ANCH. MNe.

a) P. polar. Oicon. (Cu ent. *schit*, în perifr.; rar) Schitul Icoana Nouă (situat în apropiere de Poiana Rusului). *Schitul la Rusu*. ANCH. MNe.

– Pron.: (I) *Djálu Rúsulu, Rúsu*, (I.1) *Vírvu Rúsulu* (I.2) *Cúlmja Rúsulu Mic* (I.3) *Pojána Rúsulu*, (I.3.a) *Skítu la Rúsu* MNe.

– Etim.: de la un n. pers. **Rusu**.

DEALUL SIHLA MARE v. **Sihla** (1).

DEALUL SLATINA v. **Slatina**² (1.b).

DEALUL SLATINA v. **Slatina**² (1.b).

DEÁLUL STÁNEI (Dum) oron. descr. Ramificația de N a d. Cenușa. *Mă duc pe Dealul Stâniei; am ajuns în vârful Dealului Stâniei*. ANCH. Dum.

– Pron.: *Djálu Stíni* Dum.

– Etim.: sint. topon. motivată de faptul că aici se făcea **stână**.

DEALUL STRUGĂRIȚA v. **Strugăria** (1).

DEALUL STRUNGĂRIILE v. **Strugăria** (1).

DEALUL TULAN v. **Tulan**.

DEALUL ȚIMUREA v. **Țimurea** (1).

DEÁLUL VÁCILOR (VNe) top. descr. 1. Oron. Dealul situat la E de D. Focșei, între p. Săscuța (V), r. Neamț (N) și p. Secul (E). Cf. NICODIM, M. (1897), CXXV, *ib.* (1899), CXXVII, ARH. OC. TgN. 11 (1914). *Urc pe Dealul Vacilor; am ajuns la poalele Dealului Vacilor*. ANCH. VNe.

a) P. difer. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. heterof.) Vârful D. Vacilor. *Urc pe Vârful Dealului Vacilor; am ajuns în dreptul Vârfului Dealului Vacilor*. ANCH. VNe.

b) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. heterof.) Poiana situată în partea de S a D. Vacilor, în apropierea Măn. Secul; (nou) Poiana Secului. *Poiana Dealul Vacilor*. [sic!] NICODIM, M. (1897), CXXI. *Poiana Dealul Vacilor*. NICODIM, M. (1899), CXXXVI, ARH. OC. TgN. 11 (1914). *Mă duc în Poiana Dealului Vacilor; am ajuns în marginea Poienii Dealului Vacilor*. ANCH. VNe.

c) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *pădure*, în sint. heterof.) Pădurea de pe Dealul Vacilor. *Mă duc în Pădurea Dealului Vacilor; am ajuns în marginea Pădurii Dealului Vacilor*. ANCH. VNe.

d) P. polar. ⁺Fiton. (Precedat de ent. *imaș*, în sint. homof.) Imaș pentru vite de pe D. Vacilor. *Imașul Dealul Vacilor*. NICODIM, M. (1897), CXXV.

– Pron.: (1) *Djálu Vášilor* (1.a) *Pojána Djálulu Vášilor* (1.b) *Vírvu Djálulu Vášilor* (1.c) *Pădúrja Djálulu Vášilor* VNe.

– Etim.: aici erau duse la păscut **vacile** mănăstirii Secul.

DEALUL VARTIC v. **Vartic** (2).

DEALUL VAIȚI v. **Vartic** (2).

DEALURILE BRĂILENE v. **Brăileanca** (1).

DEALURILE NEAMȚU v. **Târgul Neamț** (A.I.1.c).

DELÉNI (Hum) top. descr. **1.** Oicon. Partea de S a localit. Humulești, situată pe coasta de NE a D. Movilelor. ARH. TgN 2 (1959). [*Satul Humuleștii*] împărțit în trei părți, care se țin tot de una: Vatra satului, Delenii și Bejenii. CREANGĂ, O. I. (1880), 153. *Deleni*. DGN (1890), 203. *Merg în Deleni; am ajuns în marginea Delenilor*. ANCH. Hum.

a) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *imaș*, în sint. heterof.) Pășunea de pe versantul de NE al D. Movilelor, din imediata apropiere a cătunului Delenii. *Imașul Deleni*. ANCH. Hum.

– Pron.: **(1)** *Deléni*, **(1.a)** *Imășu Delénilor* Hum.

– Etim.: apel. **deleni** ‘cei care locuiesc pe deal’.

DEPÓZITUL DE ARMĂSĂRI (Dum) reper. topon. (Ofic.) Herghelia. *Acolo este Depozitul de armăsari Grași*. ANCH. Tim.

– Pron.: *Depózitu di Harmasárⁱ Grașⁱ* Tim.

– Etim.: denumire oficială pentru stațiune de remontă a armăsarilor.

DEPRESIUNEA DOLIA v. **Dolia (I)**.

DEPRESIUNEA NEAMȚULUI v. **Târgul Neamț (A.I)**.

DEPRESIUNEA PIPIRIG v. **Pipirigul (I.3)**.

DOBRA DEAL v. **Dobreanu (I)**.

DOBREÁNU (MNe, Stâ) centru de polar. topon. pers. **I.** Oron. Muntele situat la V de mt. Brăilencei, la cumpăna pâraielor Dobreanu (S), Paltinului² (N) și Magherniței (NE). *Dobreanu*. ARH. NT., MĂN. NT., 10/1935 (1899), 6^v (copie din 1935), ARH. OC. TgN. 1 (1963). *Mă duc pe Dobreanu*. ANCH. MNe. – (Precedat de ent. *munte*, în sint. homof.) *Muntele Dobreanu*. CREȚULESCU, J. (1904), 69, ARH. NT., PL. 99. – (Precedat de ent. *culme* sau *deal*, în sint. heterof.) *Culmea Dobreanului*. NICODIM, M. (1929), CLXIV, DAVIDESCU, C. (1968), 213. *Dealul Dobreanului*. NICODIM, M. (1929), CLXV, GHEORGHITĂ, C.P. (1922), h. – (Precedat de ent. *obcină*, în sint. heterof.; silv.) Cf. ARH. OC. TgN. 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998). *Merg pe Obcina Dobreanului; am ajuns în vârful Obcinii Dobreanului*. ANCH. MNe. ◊ (Cu n. pers. nesuffixat) *B. Dobj.* („*Dealul Dobrii*”) TTRM I₄ (1775), 75. *Dobra Deal*. OTZELOWITZ (1790).

1. P. difer. Oron. (Precedat de ent. *furcitur*, în sint. heterof.; slav, cu determ. în rom.) Locul de la obârșia pâraielor Dobreanu și Dobrenașu, unde culmea Dobreanului se bifurcă. **Ѹ ѳѳрчитѳрилѳ Дѳврїанѳловѳи** („la Furciturile Dobrianului”). DRH, A, XXI (1632), 220. Cf. DRH, A, XXI (1632), 192, *ib.* XXII (1634), 17, *ib.* XXII (1634), 148, *ib.* XXII (1634), 157.

2. P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. heterof.) Poiana situată pe versantul de S al mt. Dobreanu, în apropiere de izvoarele pâraielor Dobreanu și Dobrenașu. *Mă duc în Poiana Dobreanului; am ajuns în marginea Poienii Dobreanului*. ANCH. Stâ.

3. P. polar. Oicon. (Precedat de ent. *stâna*, în sint. heterof.) Stâna situată pe mt. Dobreanu. *Mă duc la Stâna Dobreanului*. ANCH. MNe. – (În perifr.) *Stâna din Dobreanu*. ANCH. Stâ.

II. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.) Afl. stâng al r. Neamț, în dreptul s. Stâncă, care izvorăște de sub Obcina Dobreanu. *Păreu Dobriana*.

[sic] ARH. BUC. PL. 123 (1898). *Mă duc pe Pârâul Dobreanu; am ajuns la gura Pârâului Dobreanu.* ANCH. Stâ.– (Cu elipsa ent.) *Urc pe Dobreanu.* ANCH. Leg, MNe.

1. P. difer. Horon. (Precedat de ent. *gură*, în perifr.) Zona de la vărsarea p. Dobreanu în r. Neamț. *Mă duc la Gura Dobreanului; am ajuns în dreptul Gurii Dobreanului.* ANCH. Stâ.

2. P. polar. Oron. (Cu ent. *pietre* sau *stânci*, în sint. heteof.) Ansamblul stâncos situat la izvoarele și de-a lungul P. Dobreanu. *Am ajuns la Stâncile Dobreanului.* ANCH. MNe. *Pietrili Dobreanului.* ARH. BUC., PL. 72 (1840–1850). *Urc la Pietrele Dobreanului.* ANCH. MNe. – (Cu elipsa determinantului) *La Pietre.* ANCH. Leg.

a) P. polar. Oicon. (Cu ent. *stânca* în funcție topon.) Satul situat la poalele mt. Dobreanu, între P. Șerpilor și P. Străjii. *Stânca.* TTRM I₂ (1904), 1114/1, ATLAS CAD. III (1972), pl. 9, ARH. OC. Pip. 6 (1997), ANCH. Pip., Stâ.

3. P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *pod*, în sint. heterof.) Podul peste P. Dobreanu, peste care trece șoseaua Târgul Neamț–Pipirig. *Mă duc la Podul Dobreanului.* ANCH. Stâ.

4. P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în perifr.) Drumul forestier alături de P. Dobreanu. *Drumul pe Dobreanu.* ANCH. Stâ.

5. P. difer. Hidron. (Prin derivare cu suf. dim. *-așu*, precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.) Afl. stâng al r. Neamț, între p. Dobreanu (V) și P. Iepăriei (E). *Mă duc pe Pârâul Dobrenașu; am ajuns la gura Pârâului Dobrenașu.* ANCH. Stâ.

a) P. polar. Hodon. (Cu ent. *drum*, în perifr.) Drumul forestier ce merge de-a lungul p. Dobrenașu. *Drumul pe Dobrenașu.* ANCH. Stâ.

b) P. polar. Hodon. (Cu ent. *pod*, în sint. heterof.) Podul peste p. Dobrenașu, pe unde trece șoseaua Târgul Neamț – Pipirig. *Am ajuns la Podul Dobrenașului.* ANCH. Stâ.

c) P. polar. Oron. (Cu ent. *pietre* sau *stânci*, în sint. heteof.) Ansamblul stâncos situat de-a lungul p. Dobrenașu. *Am ajuns la Stâncile Dobrenașului.* ANCH. Stâ.

– Pron.: (I) *Óbsina Dobriánulu, Dobriánu* MNe, (I.2) *Pojána Dobriánulu* Stâ, (I.2) *Stína Dobriánulu* MNe, *Stína la Dobriánu* Stâ, (II) *Piráyu Dobriánu, Dobriánu* Leg, MNe, (II.1) *Gúra Dobriánulu* Stâ, (II.2) *Stínsili (Kétrili) Dobriánulu* MNe, *La Cetri* Leg, (II.2.a) *Stínca* Leg, Pip, (II.3) *Pódu Dobriánulu*, (II.4) *Drúmu pe Dobriánu*, (II.5) *Piráyu Dobrenáșu*, (II.5.a) *Drúmu pe Dobrenáșu*, (II.5.b) *Pódu Dobrenáșu*, (II.5.c) *Stínsili Dobrenáșulu* Stâ.

– Etim.: de la un n. pers. **Dobreanu** (*Dobru* + suf. *-ean*).

DÓBRU (VNe) top. pers. 1. Hidron. Afl. dr. al r. Neamț, care izvorăște de sub Dealul Mare, între Valea Rea și p. Cacova. Cf. ARH. OC. TgN. 9 (1998), *ib.* 10 (1998). *Am trecut peste Dobru.* ANCH. VNe. – (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) *Mă duc pe Pârâul Dobrului; trec apa Pârâului Dobrului.* ANCH. VNe.

a) P. polar. Oicon. (Precedat de ent. *mănăstire*, în sint. heterof.) Mănăstirea cu hramul Sf. Nicolae, situată la izvoarele P. Dobrului. *Mănăstirea*

Dobrului. ANCH. VNe. – (Cu ent. *schit*, în sint. homof.) Cf. ARH. OC. TgN. 9 (1998), *ib.* 10 (1998). *Mă duc la Schitul Dobru*. ANCH. VNe.

b) P. polar. Fiton. Fâneața situată între izvoarele P. Dobrului; (pop.) La Maici. *Dobra*. ARH. COM. VNe 1 (1959), *ib.* 3 (1959). *La Dobru*. ANCH. VNe.

– Pron.: **(1) Pîrău Dóbrulu (a) Mănăstîrîa Dóbrulu, Skítu Dóbru (3.a)**

– Etim.: prob. de la n. pers. **Dobru**; nu poate fi exclusă ipoteza provenienței de la hidron. ucr. **dobra (voda)** „(apa) cea bună”, acordat cu genul ent. (pârâu).

DOLHEȘTY v. **Dolheștii (1)**.

DOLHÉȘTHI (Dol) top. pers. **1**. Oicon. Satul situat pe p. Dolhești, de la intersecția drumurilor Târgul Neamț–Poiana Teiului cu Pipirig–Boboiești, până la gura p. Mihăiețul. *Dolhesty*. OTZELLOVITZ (1790). *Dolhești*. TTRM I₁ (1803–1965), 363, DGN (1890), 156, GHEORGHITĂ, C. (1936), 18, ATLAS CAD. III (1972), pl. 9, ARH. OC. Pip. 6 (1997), *ib.* 8 (1997). *Locuiesc în Dolhești; am ajuns la marginea Dolheștiului*. ANCH. Dol.

a) P. polar. Hidron. cursul inferior al p. Plutonul, în dreptul s. Dolhești. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.) *Pârâul Dolhești*. ANCH. Pip. – (În constr. geogr.) *Pârâul Pluton-Dolhești*, ATLAS CAD. III (1972), pl. 9.– (Cu ent. *vale*, în sint. homof.) *Valea Dolhești*. ICHIM, S. (1979), 62. – (Cu ent. *apă*, în sint. heterof.; cu formă de sg. masc.) *Apa Dolheștiului*. ANCH. Dol.

b) P. polar. Oron. (Vechi, cu ent. *munți*, în sint. homof.; ofic.) Probabil mt. Branu. *Munții Dolhești*. DGN (1890), 157.

– Pron.: **(1) Dolhéșt Dol**.

– Etim.: n. fam. **Dolhu** (de semnând o pers. neid.) + suf. col. **-ești**.

DÓLIA top. descr. **I**. Hidron. Afl. dr. al r. Neamț, între P. Paltinului¹ și p. Dolița, care izvorăște de sub Hălăuca. *Dacă pleacă din fundul [...] Doliei*. GHEORGHITĂ, C. (1936), 5. *Dolia*. ICHIM, M. (1973), 101, ICHIM, S. (1979), 109. *Mă duc pe Dolia; am ajuns la gura Doliei*. Bob.– (Precedat de ent. *pârâu* sau *vale*) *Per. Dole*. OTZELLOVITZ H. (1790). *Pârâul Dolia*. ARH. BUC. PL. (1880), 130, ICHIM, S. (1979), 55. *Pârâul Dolile*. [sic] DGN (1890), 157. *Pârâul Dolia*. GHEORGHITĂ, C.P. (1922), h, HARTA MIL. (1961), ARH. OC. Pip. 3 (1954), *ib.* 5 (1987), *ib.* 6 (1997). – (În sint. heterof.) *Pârâul Doliei*. ARH. OC. Pip. 8 (1997). *Mă duc pe Pârâul Doliei; am ajuns la gura Pârâului Doliei*. ANCH. Bob. – (Cu ent. *vale*, în sint. homof.) *Valea Dolia*. ICHIM, M. (1973), 83. ♦ (Cu ent. *depresiune*, în sint. homof.; geogr.) Depresiunea formată de p. Dolia. *Depresiunea Dolia*. ICHIM, M. (1973), 21.

1. P. polar. Oron. (Precedat de ent. *munte*) Ramificația de E a mt. Hălăuca, între cursul inferior al P. Paltinului¹ (N) și p. Dolia (S). *Dolile* [sic], *ramură de munți ce se întinde [...] înspre răsărit de s. Băboești*. DGN (1890), 157. – (Cu ent. *picior*, în sint. heterof.) *Piciorul Doliei*. GHEORGHITĂ, C.P. (1922), h. *Mă duc pe Piciorul Doliei; am ajuns în dreptul Piciorului Doliei*. ANCH. Bob.

a) P. difer. (Precedat de ent. *față*, în sint. heterof.) Partea de E a Piciorului Doliei. *Mă duc în Fața Doliei*. ANCH. Bob.

b) P. difer. (Precedat de ent. *dos*, în sint. heterof.) Partea de V a Piciorului Doliei. *Mă duc în Dosul Doliei; am ajuns în marginea Dosului Doliei*. ANCH. Bob.

c) P. difer. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. heterof.) Vârful Piciorului Doliei. *Vârful Doliei*. ANCH. Bob.

d) P. polar. ⁺Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. heterof.) Fostă poiană de pe D. Doliei, astăzi împădurită. *Poiana Doliei*. ANCH. Bob.

2. P. difer. Hidron. (Prin derivare cu suf. dim. *-ița*) Afl. dr. al r. Neamț, între p. Dolia (V) și P. Cujbei (E), care izvorăște de sub Plaiul Bătrân. *Depresiunea se închide la Dolița*. ICHIM, M. (1973), 91. *Mă duc pe Dolița; am ajuns la gura Doliței*. ANCH. Bob. – (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.) *Pârâul Dolița*. ATLAS MIL. (1962), ARH. OC. Pip. 5 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1997), ANCH. Bob.

3. P. polar. Oicon. (Uneori cu ent. *cătun* sau *sat*, în sint. homof.) Cătunul, fost s., situat în partea de V a s. Boboiești, în dreptul gurii p. Dolia (I). Cf. TTRM I₁ (1859–1963), 364/1, ATLAS CAD. III (1972), pl. 9, ANCH. Bob.

a) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *coastă*, în sint. heterof.) Fâneața situată pe versantul de S al Culmii Liciorului, în dreptul cătunului Doliei. *Mă duc pe Coasta Doliei*. ANCH. Bob. – (În compus; ofic.) *Dolia-Coastă*. ARH. COM. Pip. 5 (1959).

– Pron.: (I) *Dólîa*, *Pîrâyu Dólîj*, (I.1) *Kîsôru Dólîj*, (I.1.a) *Fâța Dólîj*, (I.1.b) *Dôsu Dólîj*, (I.1.c) *Vîrvu Dólîj*, (I.1.d) *Poiana Dólîj*, (I.2) *Pîrâyu (Dolița)*, (I.3) *Dólîa*, (I.3.a) *Cqásta Dólîj* Bob.

– Etim.: ent. **dolie**.

DOLIA-COASTĂ v. **Dolia (3.a)**.

DOLILE v. **Dolia (I.1)**.

DOLIȚA v. **Dolia (I.2)**.

DOMENIILE COROÁNEI (Plă) fiton. descr. (Ofic.) Moșia. *Mă duc pe Domeniile Coroanei*. ANCH. Plă, Tim.

– Pron.: *Doméniili Coruáni* Plă, Tim.

– Etim.: a fost moșie regală.

DOMESNICU v. **Dumesnicul (I)**.

DORF PIPIRYGUL v. **Pipirigul (I.2)**.

DOSUL BRANULUI v. **Branu (II.1)**.

DOSUL DEALULUI MARE v. **Dealul Mare (I.2)**.

DOSUL DOLIEI v. **Dolia (I.1.b)**.

DOSUL FOALELOR v. **Foalele (1.b)**.

DOSUL MĂGUREI v. **Dumesnicul (I.3)**.

DOSUL PĂDURII v. **Pădurea Coverca (1.a)**.

DOSU-MĂGUREI v. **Dumesnicul (I.3.a)**.

DRAHURA v. **Drehuța (1.a)**.

DREHÚȚA (VNe) top. pers. 1. Oicon. Partea de V, fost s., a s. Vânătorii-Neamț. *Debruța*. [sic] DGN (1890), 150. *Drehuța*. ARH. COM. VNe 3 (1959). *Mă duc în Drehuța; am ajuns în marginea Drehuței*. ANCH. VNe. – (Precedat de ent. *cătun* sau *sat*, în perifr.) *Mă duc în Cătun la Drehuța*. ANCH. VNe. – (În sint. homof.) *Satul Zrehuța*. [sic] CREȚULESCU, J. (1904), 69. *Am ajuns în marginea Cătunului Drehuța*. ANCH. VNe. *Stă în satul Drehuța*. ANCH. VNe.

a) Hidron. (rar; ofic.) Pârâul Cacova. *Drahura*. [sic] ATLAS CAD. III, pl. 9 (1972). – (Precedat de ent. *vale*, în sint. heterof.) *Valea Drăhufeii*. ATLAS MOLD. (1892).

– Pron.: (1) *Drehúța, Drăhúța, Cotîn (la) Drehúța* VNe.

– Etim.: n. fam. **Drehuța**, desemnând o pers. neid.

DRUGÁNU¹ (Bob) centru de polar. topon. pers. 1. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.) Afl. st. al r. Neamț, care izvorăște de sub Obcina Druganului, la V de P. Ursului. *Pârâul Drăganu*. [sic] ARH. OC. Pip. 2 (1944). *Pârâul Druganu(l)*. GHEORGHITĂ, C.P. (1922), h, ARH. OC. Pip. 5 (1987), *ib.* 8 (1997), ANCH. Bob. – (În sint. heterof.) *Pârâul Druganului*. HARTA MIL. (1961), ANCH. Bob.

a) P. difer. Horon. (Precedat de ent. *fund*, în sint. heterof.) Zona de la obârșia P. Druganului¹. *Fundul Druganului*. HARTA MIL. (1961).

2. Oron. (Precedat de ent. *obcină*, în sint. heterof.) Obcina situată la obârșia pâraielor Druganu¹ (E), Ursului (V) și [Râșca] (N). *Mă duc pe Obcina Druganului*. ANCH. Bob.

a) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. heterof.) Poiana cu pășune situată pe Obcina Druganului. *Am ajuns la Poiana Druganului*. ANCH. Bob.

– Pron.: (1) *Pîrău Drugănu(lu)*, (2) ^u*Ópsina Drugănu(lu)*, (2.a) *Poiána Drugănu(lu)* Bob.

– Etim.: n. pers. **Druganu**, desemnând o pers. neid.

DRUGÁNU² (Plu) centru de polar. topon. pers. 1. Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) Ramificație a Obcinii Hangului, între P. Chiruții (V) și P. Druganului² (E). *Piciorul Druganului*. ARH. OC. Pip. 5 (1987), ANCH. Plu. – (În sint. homof.) *Piciorul Druganu*. ARH. OC. Pip. 2 (1944).

2. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. st. al p. Mihăieț, între P. Chiruții (V) și P. la Ruptură (E). Cf. ARH. OC. Pip. 7 (1997), ANCH. Plu.

– Pron.: (1) *Kișóru Drugănu(lu)* (2) *Pîrău Drugănu(lu)* Plu.

– Etim.: v. **Druganu**¹.

DRUMUL AFINIȘ v. **Afinișul**³ (2.a).

DRUMUL AFINIȘULUI v. **Afinișul**³ (I.1.a).

DRUMUL ALUNULUI v. **Pârâul Alunului** (I.2).

DRÚMUL ARMÁTEI (VNe) hodon. descr. Drumul care merge de la p. Cacova până la izvoarele P. Porcului, străbătând d. Osoiul. *Merg pe Drumul Armatei; am ajuns în capătul Drumului Armatei*. ANCH. VNe.

– Pron: *Drúmu Arméți* VNe.

– Etim.: drumul a fost făcut de către **armată**, în timpul celui de-al Doilea Război Mondial.

DRUMUL BLEBEI v. **Blebea** (1.d).

DRUMUL BOIȘTII v. **Boiștea** (2).

DRUMUL BRANIȘTEI v. **Târgul Neamț** (A.I.1.b.β).

DRUMUL CARPENULUI v. **Pârâul Carpenului** (I.1.b).

DRUMUL CĂRBUNEI v. **Cărbuna** (1.a).

DRUMUL DE PE DEALUL CRUCII v. **Crucea**¹ (1.a.α).

DRUMUL DUMESNICULUI v. **Dumesnicul** (I.4).

DRÚMUL GHINDĂOĂNILOR (Hum) hodon. descr. Drumul care face legătura între localit. Humulești și [Ghindăoani]. Cf. ARH. TgN. 2 (1959). *Vin de pe Drumul Ghindăoanilor*. ANCH. Hum.

– Pron.: *Drúmu G'indăyánilor* Hum.

– Etim.: de la numele localit. **Ghindăoani**, până unde duce drumul.

DRUMUL HUMĂRIEI v. **Humăria (1.b)**.

DRUMUL JACOTELOR v. **Piciorul Jacotelor (1.a)**.

DRUMUL LA CHILII v. **La Chilii (2.a)**.

DRUMUL LA IMAȘ v. **Imașul² (1.a)**.

DRUMUL LA MORIȘCĂ v. **Morișca**.

DRUMUL LA NOUĂZECI v. **La Nouăzeci (1.a)**.

DRUMUL LA OCEA v. **Ocea (1)**.

DRUMUL LA PATRUZECI v. **La Patruzeci (1.a)**.

DRUMUL LA PODEȚE v. **Podețele (3)**.

DRUMUL LA ZIMBRĂRIE v. **Zimbrăria (1.a)**.

DRUMUL MAGHERNIȚA v. **Pârâul Magherniței (1.a)**.

DRÚMUL MÁRE (Dum, Plă, Tim) hodon. descr. Secțiunea din șoseaua Pașcani–Târgul Neamț care trece prin com. Timișești; Strada Mare. *Am ajuns la Drumul Mare*. Plă, Tim.

– Pron.: *Drúmu Mári* Plă, Tim.

– Etim.: sint. topon. motivată de mărimea și importanța acestui drum față de celelalte căi de comunicație din comună.

DRUMUL NEAMȚULUI v. **Târgul Neamț (A.I.2)**.

DRUMUL NEMȚIȘORULUI v. **Târgul Neamț (A.I.3.a.α)**.

DRUMUL NILULUI v. **Pârâul Nilului (1.a)**.

DRUMUL PALTINULUI v. **Pârâul Paltinului² (1.a)**.

DRUMUL PE BOMPA v. **Bompa (1.d)**.

DRUMUL PE COASTA FAGULUI v. **Coasta Fagului (1.c)**.

DRUMUL PE DOBREANU v. **Dobreanu (II.4)**.

DRUMUL PE DOBRENAȘU v. **Dobreanu (II.5.a)**.

DRUMUL PE FOALE v. **Foalele (1.d)**.

DRUMUL PE PÂRÂUL STRĂJII v. **Pârâul Străjii (I.2)**.

DRUMUL PE ȚARINĂ v. **Agăpeni (I.4.a)**.

DRUMUL PREUTEȘTILOR v. **Preutești (1.a)**.

DRUMUL PROCOVULUI v. **Schitul Pocrov (1.b)**.

DRÚMUL RÓȘU (VNe) top. descr. **1**. Hodon. Drumul de la S de s. Vânătorii-Neamț, între P. Căldării și P. Sărăturii. *Merg pe Drumul Roșu; am ajuns în capătul Drumului Roșu*. ANCH. VNe.

a) P. polar. Fiton. (Cu ent. *tarla*, în sint. homof.) Terenul arabil situat la obârșia P. Sărăturii, străbătut de Drumul Roșu. *Mă duc la Tarlaua Drumul Roșu; am ajuns în marginea Tarlalei Drumul Roșu*. ANCH. VNe. – (Cu elipsa ent.) *Drumul Roșu*. ARH. COM. VNe 6 (1959).

– Pron. **(1)** *Drúmu Roș*, **(2)** *Tarláya Drúmu Roș* VNe.

– Etim.: pământul de aici este argilos, de culoare roșie.

DRUMUL SĂSCUȚEI v. **Săscuța (1.a)**.

DRÚMUL SÓNDELOR (Bob) hodon. descr. Drumul care merge din marginea s. Boboiești până în Vârful Crucii. Cf. ANCH. Bob.

– Pron.: *Drúmu Sónđilor* Bob.

– Etim.: drumul ducea la sondele de extragere a țițeiului.

DRÚMUL URECHÉNILOR (Tim) hodon. Șoseaua Timișești–Urecheni. Cf. ANCH. Tim.

– Pron.: *Drúmu Urekjénilor* Tim.

– Etim.: drumul care duce la s. Urecheni.

DUMBRAVA v. **Târgul Neamț (A.I.1.b.α).**

DUMBRÁVA² (Dum) oicon. descr. (Uneori precedat de ent. *sat*, în sint. homof.) Satul situat pe st. r. Neamț, între s. Blebea (V) și s. Plăieșu (E); (vechi) Grașii. Cf. TTRM I₁ (1964), 385/1. *Locuiește în Dumbrava*. Dum, Pip, Plă. *Treci de Satul Dumbrava*. Pip.

– Pron.: (*Sátu*) *Dumbráva* Dum, Pip, Plă.

– Etim.: ent. **dumbrava** în funcție topon. Denumirea este recentă, din 1964, probabil arbitrară.

DUMBRAVA BRANEȘTI v. **Târgul Neamț (A.I.1.b.α).**

DUMBRAVA BRANIȘTEI v. **Târgul Neamț (A.I.1.b.α).**

DUMBRAVA CACOVEI v. **Cacova (1.a).**

DUMBRAVA DE STEJARI v. **Târgul Neamț (A.I.1.b.α).**

DUMBRÁVÁ v. **Târgul Neamț (A.I.1.b.α).**

DUMESNICUL (Păț, Stâ) centru de polar. topon. **I.** Oron. Muntele situat la E de mt. Branu, între p. Branu (V), p. Dumesnicul (E) și r. Neamț (N). *Dumisnicul*. [sic] BOGDAN, S. (1742), 265. *Domesnicu*. [sic] OTZELLOVITZ H. (1790). *De la pădure din Dumesnicu*. CREANGĂ, O. I (1880), 173. *Dumesnicu*. ARH. COM. Pip. 3 (1959). – (Precedat de ent. *măgură* sau *munte*, în sint. homof.) *Măgura Domesnicul*. [sic] DGN (1890), 221. *Măgura Domesnic*. [sic] CHIRIȚĂ, F. (1994), 125. *Muntele Domesnicul*. [sic] DGN (1890), 161. – (În sint. heterof.) *Măgura Dumesnicului*. DGR (2008), 417. *Mă duc pe Măgura Dumesnicului*. ANCH. Păț, Stâ. – (Cu elipsa determin. *Dumesnicul*) *Muntele Măgura*. DGN (1890), 220.

1. P. difer. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. homof.) *Vârful Domesnic*. [sic] HARTA MIL. (1961). – (Cu determin. *măgura*) *Vârful Măgurii*. ANCH. Păț.

2. P. difer. Oron. (Precedat de ent. *plai*, cu determinantul *Măgura*, în sint. heterof.) Ramificația de NE a mt. Dumesnicul. *Urc pe Plaiul Măgurii*. ANCH. Stâ.

3. P. difer. Oron. (Precedat de ent. *dos*, în sint. heterof.) Versantul de V al mt. Dumesnicul. *Dosul Măgurei*. ANCH. Păț.

a) P. polar. Fiton. (În compus) Pădurea de pe versantul de V al mt. Dumesnicul. *Dosu-Măgurei, pădure din trupul moșiei Pipirig*. DGN (1890), 162.

4. P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în sint. heterof.) Drumul care pleacă din s. Pățâligeni și merge pe culmea Dumesnicului. *Drumul Dumesnicului*. ANCH. Păț.

5. P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *pădure*, în sint. heterof.) *Mă duc în Pădurea Dumesnicului*. Păț. – (În perifr.) *De la Pădure din Dumesnicu*. CREANGĂ, O. I (1880), 173. – (În sint. homof.) *Pădurea Domesnicul*. [sic] DGN

(1890), 161. – (Precedat de ent. *canton*, în sint. heterof.) *Cantonul Domesnicului, trup de pădure*. [sic] DGN (1890), 101.

6. P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *țarină*, în sint. heterof.) Terenul cu fâneață de pe versantul de E al mt. Dumesnicul. Cf. ARH. OC. Pip. 4 (1959). *Mă duc în Țarina Domesnicului; am ajuns în marginea Țarinei Domesnicului*. ANCH. Pâț, Stâ.

II. Hidron. Afl. dr. al r. Neamț, între P. Catrinei¹ (V) și P. Comorii (E), care izvorăște de sub Obcina Chitelor. *La gura Domesnicului*. NICODIM, M. (1929), CLXVII. *Două țigănci de la Dumesnicu*. SADOVEANU, O. XIII (1940), 708. – (Cu ent. *pârâu* sau *vale*, în sint. heterof.) *Până în pârâul Domesnicului*. NICODIM, M. (1899), CXXXIX. *Până în pârâul Domesticului, pe pârâul Domestecului*. [sic] NICODIM, M. (1929), CLXIII. *Mă duc pe Pârâul Domesnicului; am ajuns la gura Pârâului Domesnicului*. ANCH. Pâț. *Am ajuns în Valea Domesnicului*. ANCH. Stâ. – (Cu ent. *pârâu* sau *vale*, în sint. homof.) *Domesnicu, pârâu mic în j. Neamțu, ce se varsă în Neamțu*. FRUNZESCU, D. (1872), 166. *În obârșia pârâului Domesnicu*. NICODIM, M. (1897), CXX. *Pârâul Domesnic*. 166, DGN (1890), 161, ARH. OC. Pip. 6 (1996). *Valea Dumesnic*. ICHIM, S. (1979), 67.

1. P. polar. ⁺Reper topon. (Precedat de ent. *cârciumă*, în compus) Fostă cârciumă de la gura p. Dumesnic. *Cârciuma-Domesnic, loc isolat [...] la gura pârâului Domesnic*. DGN (1890), 161. – (În formulări metalingvistice; cu ent. *gură*) *Hanul numit din Gura Domesnicului*. NICODIM, M. (1859), XIII.

– Pron.: (I) *Măgura Domésniculu* Pâț, Stâ, (I.1) *Vîrvu Măguri* Pâț, (I.2) *Plăju Măguri* Stâ, (I.3) *Dósu Măguri*, (I.4) *Drîmu Dumésniculu*, (I.5) *Pădûrîa Dumésniculu* Pâț, (I.6) *Țârna Dumésniculu* Pâț, Stâ, (II) *Pîrăușu Dumésniculu* Pâț, *Vălișia Dumésniculu* Stâ.

– Etim.: prob. de la adj. **dumesnic** (variantă populară a adj. *domestic*) cu valoare substantivală, având semnificația de ‘pământ gras, roditor; pământ cultivat’ (cf. IORDAN, T.R., 509 și DLR, Litera D, 1316).

DUMISNICUL v. **Dumesnicul** (I).

DVORENEȘTI v. **Zvorăneștii** (1).

DVORENIȘTI v. **Zvorăneștii** (1).

DVORINEȘTI v. **Zvorăneștii** (1).

EMAȘU TÂRGULUI v. **Imașul Târgului**.

FĂGII (VNe) top. descr. 1. Fiton. (Uneori în sint. prep.) Terenul (arabil și pășune) situat între r. Neamț (N), s. Vânătorii-Neamț (E), La Tihărași (S) și P. Gămănuțului (V). *La Fagi*. ARH. BUC., REF. 1864, dos.1011, f. 9^r (1864). *Fagi*. ARH. COM. VNe 1 (1959), *ib.* 3 (1959). *În Fagi*. ANCH. VNe.

a) P. difer. (Precedat de ent. *coastă*, în sint. heterof.) Partea estică, în pantă, a Fagilor (1), acoperită cu pășune. *Mă duc pe Coasta Fagilor; am ajuns în marginea Coastei Fagilor*. ANCH. VNe. – (Cu determin. topon. la sg.) *Coasta Fagiului*. ANCH. VNe.

b) P. polar. Oicon. Cătunul situat la marginea vestică a s. Vânătorii-Neamț. Cf. TTRM I₁ (1871, 1873), 396. *Mă duc în Fagi; am ajuns la marginea Fagilor*. ANCH. VNe.

– Pron.: (1, 1.b) *Făzi*, *În Faž*, (1.a) *Cuăsta Făzilor* (*Făzulu*) VNe.

– Etim.: probabil odinioară aici era pădure de **fagi**, din care a rămas doar o parte în zona cea mai înaltă a terenului. Forma *fagiul* este un sg. refăcut analogic după forma de plural.

FAȚA DOLIEI v. **Dolia (I.1.a)**.

FAȚA FOALELOR v. **Foalele (1.a)**.

FĂGETEL v. **Pădurea Făgetel**.

FĂGIȘUL (Leg) oron. descr. (Vechi) Coasta Fagului. Cf. ARH. COM. Pip. 1 (1959), *ib.* 6 (1959).

– Etim.: ent. **făgiș** în funcție topon.

FÂNTÂNA LA CANTON v. **Cantonul (1.b)**.

+FÂNTÂNA LA HALDĂU (Tim) hidron. pers. Fostă fântâna din Țarină. *Mergem la Fântâna la Haldău*. ANCH. Tim.

– Pron.: *Fîntîna la Haldău* Tim.

– Etim.: prob. de la supran. **Haldău**, al unei persoane neid.

+FÂNTÂNA LUI COVAȘĂ (Tim) hidron. pers. Fostă fântâna din tarlăua La nouăzeci. Cf. ANCH. Tim.

– Pron.: *Fîntîna lu Covășă* Tim.

– Etim.: n. fam. **Covașă**, al proprietarului terenului de aici.

FÂNTÂNA LUI HAJA (Tim) hidron. pers. Fântâna situată pe terenul La Patruzeci; (vechi) Fântâna lui Iftimie. *Mă duc la Fântâna lui Haja; am ajuns în dreptul Fântânii lui Haja*. ANCH. Tim.

– Pron.: *Fîntîna lui Haja* Tim.

– Etim.: de la n. fam. **Haja**, al proprietarului terenului pe care se află fântâna.

FÂNTÂNA LUI IFTIMIE (Tim) hidron. pers. (Vechi) Fântâna lui Haja. Cf. ANCH. Tim.

– Pron.: *Fîntîna lu Iftimi* Tim.

– Etim.: de la n. pers. **Iftimie**, neid.

FÂNTÂNA PUTUROSULUI v. **Pârâul Puturos (1.a)**.

FÂNTÂNA SLATINII v. **Slatina² (1)**.

FÂNTÂNÉLELE (Tim) hidron. descr. (De obicei în sint. prep. *La Fântânele*) Locul cu izvoare amenajate din partea de S a s. Timișești. *Mă duc la Fântânele; am ajuns în dreptul Fântânelelor*. ANCH. Tim.

– Pron.: *Fîntînjélili, La Fîntînjéli* Tim.

– Etim.: apel. **fântânele** în funcț. topon.

FLORENII (VNe) fiton. pers. Fâneța situată între Poiana lui Ureche și P. Dobrului. Cf. ARH. COM. VNe 3 (1959); *ib.* 4 (1959). – (În sint. prep.) *La Floreni*. *Ib.* 2 (1959). *Mă duc la Floreni; am ajuns în marginea Florenilor*. ANCH. VNe.

– Pron.: *Florénⁱ* VNe.

– Etim.: de la n. fam. **Florea** (al proprietarilor de teren din acest loc) la pl.

FOÁLELE (Pip) top. **1**. Oron. Ramificația muntelui Ursoaia, aflată între p. Ursoaia (S) și p. Cotnărelul (N). *În capul Foalelui*. [sic] DRH, A, XXI (1632), 192 (trad.). *Pân-la capul Foalelui*. [sic] *Ib.* XXII (1634), 17 (trad.). *Mă duc pi Foale; am ajuns în vârful Foalelor*. ANCH. Pip. – (Slav.) **ДАЖЕ ДО ГЛАВЪ ФОАЛЕЛОВИ** („până la capul Foalelor”). DRH, A, XXI (1632), 220; *ib.* XXII (1634), 148, 157. – (Precedat

de ent. *culme* sau *obcină*, în sint. heterof.) **На шпчина Фодлеови** („pe obcina Foalelor”). DRH, A, XXI (1632), 220, *ib.* XXII (1634), 148. **На кѡлмѣ Фодлеови** („pe culmea Foalelor”). DRH, A, XXII (1634), 157.

a) P. difer. Oron. (Precedat de ent. *față*, în sint. heterof.) Versantul de SE, dinspre s. Boboiești, al mt. Foalele. *Fața Foalelor*. ARH. COM. Pip. 4 (1959), ANCH. Dol.

b) P. difer. Oron. (Precedat de ent. *dos*, în sint. heterof.) Versantul de NV al mt. Foalele. *Dosul Foalelor*. ARH. COM. Pip. 2 (1959). *Ajunți la Dosul Foalelor*. ANCH. Dol.

c) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *țarină*, în sint. homof.) Terenul cu fâneață de pe mt. Foalele. *Țarină Foale*. ARH. COM. Pip. 3 (1959). – (Cu elipsa ent.) *Mă duc în Foale; am ajuns în vârful Foalelor*. ANCH. Dol.

d) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în perifr.) Drumul care pleacă din marginea s. Dolhești și merge pe Culmea Foalelor. *Drumul pe Foale*. ANCH. Dol.

– Pron.: **(1)** *Fuálili* Pip, **(1.a)** *Fáța Fuálilor*, **(1.b)** *Dósu Fuálilor* **(1.c)** *În Fuáli* **(1.d)** *Drúmu pi Fuáli* Dol.

– Etim.: n. pers. **Foale**, desemnând o pers. neid.

FÓCȘA (VNe) centru de polar. topon. pers. **1.** Oron. Dealul situat la N de Obcina Tăciunelui, între p. Dumesnicul (V), r. Neamț (N) și p. Secul (E). Cf. ATLAS MOLD. (1892), ANCH. VNe. – (Cu ent. *picior*, în sint. heterof.) *Piciorul Focșei*. ARH. OC. Pip. 3 (1954). – (Cu ent. *bâți*, în sint. heterof.) *Mă duc pe Bâțile Focșei*. ANCH. VNe.

2. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. heterof.) Poiana cu fâneață de pe D. Focșei. *Poiana Focșei*. *ib.* (1899), CXXVI, ANCH. VNe. – (Cu ent. la pl.) *Poenile Focșei*. NICODIM, M. (1897), CXXII.

3. P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *jgheab*, în sint. heterof.) Afl. dr. al p. Dumesnicul, între P. Ruginei și r. Neamț, care izvorăște de sub D. Focșei. *Am ajuns în dreptul Jgheabului Focșei*. ANCH. Stâ.

– Pron.: **(1)** *Djálu Fócșî*, *Bîșili Fócșî*, **(2)** *Pojána Fócșî*, **(3)** *Jg'ábu Fócșî* (VNe).

– Etim.: de la un n. pers. **Focșă**, desemnând o pers. neid.

FOIRE DE NIAMTZO v. **Târgul Neamț (A).**

FORTERESSE DE NIAMTZO v. **Târgul Neamț (A.II).**

FUND LUMINESCU v. **Fundul Luminesei (1).**

FUNDOÁIA fiton. descr. Terenul cu fâneață situat pe versantul de S al Obcinii Agăpenilor. Cf. ARH. COM. Pip. 5 (1959), *ib.* 7 (1959), ANCH. Pip.

– Pron.: *Fundoáia* Pip.

– Etim.: ent. **fundoaie** ‘fundătură, loc dosit’ în funcție topon.

FUNDUL DRUGANULUI v. **Druganu¹ (1.a).**

FUNDUL-ROMĂNESII v. **Fundul Rumiresei (1).**

FUNDUL ROMĂNESII v. **Fundul Rumiresei (1).**

FUNDUL ROMĂNEȘTI v. **Fundul Rumiresei (1).**

FÚNDUL RUMINESEI (VNe) top. pers. **1.** Oron. Prob. versantul de E al Dealului Mare. *Fundul-Românesii*. DGN (1890), 347. *Fundul Românesii*. *Ib.*, 177. *Fundul Românești*. *Ib.* (1890), 384.

a) P. polar. Fiton. Fâneața situată între p. Cacova (S) și Tihărași (N). *Fundu Luminesei*. [sic!] ARH. COM. VNe 5 (1959); *Fund Luminescu*. [sic!] *Ib.* 2 (1959); *Fundu Ruminesei*. *Ib.* 3 (1959), ANCH. VNe.

b) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.) Afl. stg. al p. Cacova, care străbate fâneața Fundul Ruminesei. *Pârâul Fundul Rumiresei*. ANCH. VNe.

– Pron.: **(1)** *Fúndu Rumirésî*, **(2)** *Pîrâūu Fúndu Ruminésî* VNe.

– Etim.: ent. **fund** (terenul se înfundă în pădure) + n. pers. **Rúminu/Rumineasa** (baza lexicală este adj. *rumîn*, variantă regională de la *rumen*, de unde s-a format, probabil, un n. pers. *Rúminu*, iar de aici *Rumineasa*). Forma *Româneasa* din unele surse este o hipercorecție.

FUNDUL PÂRÂULUI STRĂJII v. **Pârâul Străjii (I.1).**

FUNDUL PÂRÂULUI v. **Pârâul Străjii (I.1).**

FUNDUL PIPIRIGULUI v. **Pipirigul (I.1).**

FUND RUMINESEI v. **Fundul Luminesei (1).**

FURCITURILE DOBRIANULUI v. **Dobreanu (I.1).**

GARDUL ȚARINII v. **Țarina (1.a).**

GĂLĂȚEANU v. **Piciorul Gălățeanului.**

GĂVÁNUL¹ (TgN) top. descr. **1.** Cremnon. (Și în sint. *În Găvan*) Terenul arabil situat pe dreapta șos. Timișești–Târgul Neamț, între Livadă (V) și La Chiper (E). Cf. ARH. TgN. 4 (1959). *Mă duc în Găvan; am ajuns în marginea Găvanului*. ANCH. TgN.

a) P. difer. Fiton. (Cu determinantul *la Rachieru*, în perifr.) Partea de N a tarlalei Găvan. *Vin din Găvanul la Rachieru*. TgN.

– Pron.: **(1)** *Gavánu*, *În Gaván*, **(1.a)** *Gavánu la Rakíeru* TgN.

– Etim.: ent. **găvan** în funcție topon; terenul este accidentat, cu adâncituri. **(1.a)** de la n. fam. **Răchieru**, proprietara casei de acolo.

GĂVANUL² (Tim) cremnon. descr. (Uneori în sint. prep. *În Găvan*) Terenul adâncit de la N de s. Timișești, situat între r. Moldova (E), Prundul (N) și Drumul Preuteștilor (SV). *Merg în Găvan; am ajuns în dreptul Găvanului*. ANCH. Tim, Pre.

– Pron.: *Gavánu*, *În Gaván* Tim.

– Etim.: v. **Găvanul**¹.

GĂVANU LA RACHIERU v. **Găvanul (1.a).**

GÂRLA (Tim., Zvo) hidron. descr. Brațul r. Moldova, la E de s. Timișești și s. Zvorănești. *La Gârlă*. ARH. COM. Tim. 1 (1959). *Mă duc la Gârlă; am trecut apa Gârlei*. ANCH. Tim. – (Cu determinan. *mică*, în sint. heterof.; prin opoz. cu Gârla cea Mare – r. Moldova) *Gârla cea Mică*. ANCH. Zvo.

– Pron.: *Gîrla* Tim, *Gîrla șe Nícă* Zvo.

– Etim.: ent. **gârlă** în funcție topon.

GÂRLA CEA MICĂ v. **Gârla.**

GÂRLA MORII (Dum, Pla, Tim) hidron. descr. Brațul r. Neamț, la N de s. Timișești. *Mă duc la Gârla Morii; apa Gârlei Morii*. ANCH. Tim.

– Pron.: *Gîrla Móri* Tim.

– Etim.: top. motivat de faptul că pe acest curs de apă funcționau odinioară mai multe mori de apă.

GĂRLA MÓRILOR (TgN) hidron. descr. Brațul r. Neamț (la stânga sa) situat la N de localit. Blebea. Cf. ARH. BUC., PL. 109 (1840–1850), *ib.* 110, (1852). *Vin de la Gârla Morilor; am ajuns la malul Gârlei Morilor.* ANCH. TgN.

– Pron.: *Gîrla Múórilor* TgN.

– Etim.: până la colectivizare funcționau mai multe **mori** pe această gărlă.

GHEȚĂRIA (Bob) top. descr. **1.** Hidron. (Și în sint. *La Ghețărie*) Izvorul situat sub vf. Bivolul. *Mă duc la Ghețărie; am ajuns în dreptul Ghețăriei.* ANCH. Bob.

a) Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. dr. al Cracului Mare, care izvorăște de sub vf. Bivolul. *Pârâul Ghețăriei.* ANCH. Bob. – (În sint. homof.; silv.) *Pârâul Ghețăria.* ARH. OC. Pip. 5 (1987), *ib.* 8 (1997).

– Pron.: ^D(**1**) *La Ĝ ețărĭĭi, La Ĝețărĭĭi, La Ĝ'ețărĭĭi, (1.a) Pîrău Ĝ ețărĭĭi, Pîrău Ĝ'ețărĭĭi* Bob.

– Etim.: apel. **ghețărie** în funcție topon.

GLÓDUL (VNe) top. descr. **1.** Hidron. Cracul dr. al p. Secul, care izvorăște de sub Chita Mare. Cf. ARH. OC. TgN. 9 (1998), *ib.* 10 (1998). *Am ajuns la gura Glodului.* ANCH. VNe.

a) P. difer. (Cu determinantul *mare*) Cracul st., mai lung decât cel dr., al p. Secul, ce izvorăște de sub Chita Mare. *Mă duc pe Glodul Mare.* ANCH. VNe. – (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.) *Pârâul Glodul Mare.* HARTA MIL. (1961), ATLAS CAD. III, pl. 9 (1972), ARH. OC. TgN 9 (1998).

– Pron.: *Glódu (Mári)* VNe.

– Etim.: pârâul este mlăștinos, cu **glod**.

GLÓDUL MARE v. **Glodul (1.a)**.

GRĂȘII (Dum) top. pers. **1.** Oicon. (Vechi; precedat de ent. *sat*, în sint. homof.; sinon. cu s. Băloșeni, prob. în sec. al XIX-lea) Satul Dumbrava.– (Slav.) **Нѧ Нѧмца, Грашѧи** („[satul] pe Neamț, Grașii”) DRH, A, II (1455), 74. – (Rom.) *Am întărit [...] <pe 2> sate, anume Bălușeni, pe pârâul Neamțului [...] <și al>tu satu, anume Grașii.* DRH, VI (1569), 679 (trad. rom. veche). *Satul Grașii.* IONESCU, G. (1887), 14, DGN (1890), 187. – (Cu elipsa ent.) *O mănăstire, Boiște, lângă Grași.* DRH, A, II (1449), 1 (rez. din 1715). *Agapianii le-au ținut [poienile] cu hotarul Grașilor.* DIR, A, XVII-II (1610), 304. *Grașii.* GIURESCU, P. (1835), 253, ARH. BUC. PL. (1842), 35. ANDREI, D.H. (1850), 100, FRUNZESCU, D. (1872), 53, TTRM I₁ (1772–1954), 385/1. *Băloșeni ce-i zic și Grași.* BAR, CFR, 457 (1876). *Groșii.* [sic] TTRM I₁ (1892), 385/1. *Înainte se numea Grașii.* Pip. – (Precedat de ent. *slobozie*, în sint. homof.) *Slobozia Grașii.* TTRM I₁ (1816), 385/1.

a) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *pădure*, în sint. homof.) *Pădurea Grașii.* DGN (1890), 187.

– Pron.: *Grăș* Pip.

– Etim.: de la un n. pers. **Grasu** (formație de pl. nesufixată). Etimologia oferită de localnici: „trăiau aici oameni grași, cu gușă”.

GROAPA ARINI v. **Groapa cu Arini**.

GROAPA CORINEI v. **Groapa cu Arini**.

GROÁPA CU ARÍNI (Stâ) cremnon. descr. Terenul accidentat de pe Piciorul Albelor. *Groapa Arini*. ARH. COM. Pip.4 (1959). *Am ajuns în Groapa Corinei*. [sic] Pip.

– Pron.: *Gruápa Coríni* Pip.

– Etim.: forma inițială a toponimului – **Groapa cu Arini* – a evoluat la varianta actuală.

GROÁPA LA ARÓN (VNe) cremnon. pers. Terenul adâncit situat la izvoarele P. Căldării. *Mă duc la Groapa la Aron; am ajuns în marginea Gropii la Aron*. ANCH. VNe.

– Pron.: *Gruápa la Arón* VNe.

– Etim.: de la un n. pers. **Aron**, desemnând o pers. neid.

GROÁPA LA URZÍCĂ (VNe) cremnon. pers. Depresiunea mică situată la E de P. Căldării, la N de Groapa la Aron. *Mă duc la Groapa la Urzică*. ANCH. VNe.

– Pron.: *Gruápa la Urzică* VNe.

– Etim.: de la n. fam. **Urzică**, desemnând vechiul proprietar al locului.

GROÁPA LUI CIOCÂRLÁN (Pâț) cremnon. pers. Locul adâncit, cu poiană, din partea de S a culmii mt. Dumesnicul. Cf. ANCH. Pâț.

– Pron.: *Gruápa lui Șócîrlán* Pâț.

– Etim.: de la un n. pers. **Ciocârlan**, neid.

GRÓPILE (Pip) fiton. descr. (De obicei în sint. *În Gropi*) Pășunea situată pe versantul de SE al d. Bompa, între P. Izvoarelor (V) și P. Arinilor² (E). *Mă duc la Gropi; am ajuns în marginea Gropilor*. ANCH. Pip. – (În sint. *La Gropi*) Cf. ARH. Oc. Pip. 7 (1959).

– Pron.: *Grópili, În Grópil* Pip.

– Etim.: apel. **gropi** în funcție topon.; terenul este accidentat.

GROPILE TIHĂRĂILOR v. **Tihărăile (1.b)**.

GROȘII v. **Grașii (1)**.

GRUIUL HALUCĂI v. **Hălăuca (1.b)**.

GRUMĂZÉSCU (MNe) centru de polar topon. pers. **1.** (Precedat de ent. picior, în sint. heterof.) Ramificația de V a D. Cireșului, între Pic. Cerdacului (N) și Pic. Plopilor (S). *Piciorul Grumăzescului*. NICODIM, M. (1897), CXXII. – (În sint. homof.) *Piciorul Grumăzescu*. ARH. OC. TgN. 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). *Mă duc pe Piciorul Grumăzescu*. ANCH. MNe.

2. ⁺Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. homof.) Fostă poiană de pe Pic. Grumăzescu, astăzi împădurită. *Poiana Grumăzescu*. *Ib.* (1899), CXXXV, ARH. NȚ., MĂN. NȚ., dos. 10/1935, f. 6^v.

– Pron.: *Kíșóru Grumăzăscu* MNe.

– Etim.: de la n. fam. **Grumăzescu**.

GURA CARPANULUI v. **Carpenul (I.1).**
GURA CARPENU v. **Carpenul (I.1).**
GURA CARPENULUI v. **Carpenul (I.1.a).**
GURA DOBREANULUI v. **Dobreanu (II.1).**
GURA KARPOWNA v. **Carpenul (I.1.a).**
GURA MÂNZATULUI v. **Mânzatu (2.a).**
GURA PÂRÂULUI ALB v. **Pârâul Alb¹ (1.a).**
GURA SĂCULUI v. **Secul (I.1).**
GURA SĂȘTII v. **Sasca (I.1, I.1.a).**
GURA SECULUI v. **Secul (I.1).**
GURA URSOAIEI v. **Ursoaia (II.1).**
HALLOUCA v. **Hălăuca (1.e).**
HALLOUKA v. **Hălăuca (1.e).**

HARDUGHILE (VNe) fiton. descr. (De obicei în sint. prep. *La Hardughii*) Fâneța situată pe malul drept al Văii Seci, la cca 1 km de locul de vărsare în r. Neamț. Cf. ARH. COM. VNe 2 (1959). *Mă duc la Hardughii; am ajuns în marginea Hardughiiilor.* ANCH. VNe.

– Pron.: *Hardug'îili, La Hardug'îi* VNe.

– Etim.: odinioară ar fi fost aici niște case dărăpănate, numite **hardughii**.

HÁTIC (Plă) fiton. descr. (De obicei în sint. prep. *La Hatic*) Terenul situat pe st. șoselei Timișești–Târgul Neamț, între La Adăpătoare (V) și Procovenii (E). *Mă duc la Hatic.* ANCH. Plă.

– Pron.: *La Hatic* Plă.

– Etim.: prob. ent. **hatic** ‘loc de șosea’ (cf. DA), necunoscut de localnici.

HĂLĂUCA (Plu) top. descr. **1.** Oron. Muntele situat la S de mt. Bivolul, la cumpăna pâraielor Negru¹ (NE), Dolia (E), [Fărcășița] (NV) și [Prelucii] (SV). – (Slav.) **Поѡ(ѡ) Хлѡѡ<кы> и грѡѡ(ѡ) Хлѡѡкы** („sub Haluca și gruiul Halucăi”). DRH, A, I (Fals probabil din a doua jumătate a sec. al XVI-lea sau începutul sec. al XVII-lea, datat 1437), 427. **Поѡ(ѡ) Хлѡѡкы и грѡѡ(ѡ) Хлѡѡкы** („sub Haluca și gruiul Halucăi”). DRH, A, III (Fals probabil de la sfârșitul sec. al XVI-lea sau începutul sec. al XVII-lea, datat 1496), 538.– (Germ.) *Hololuka*. OTZELLOVITZ (1790). – (Rom.) *Până suptu Hălăuca*. DRH, A, XXII (1634), 17 (trad.). *Suind pe la fundul Hălăucii, am ajuns într-un târziu în Fărcașa*. CREANGĂ, O. I (1880), 166. *Hălăuca*. SADOVEANU, O. XIII (1940), 418, ICHIM, M. (1973), 186. – (Precedat de ent. *munte* sau *obcină*, în sint. homof.) *S-au umplut munții Hălăuca, Peatra lui Iepure,[...] de turmele și tamazlăcurile lui*. CREANGĂ, O. I. (1880), 163. *Munții Halauca*. DGN (1890), 194. *Muntele Halăuca*. IONESCU, G. (1887), 18, GHEORGHIȚĂ, C. (1936), 5. *Obcina Hălăuca*. GHEORGHIȚĂ, C.P. (1922), h, ARH. OC. Pip. 5 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1997). *Mă duc pe Obcina Hălăucii*. ANCH. Pip.

a) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *izvor*, în sint. heterof.) Pârâul care izvorăște de sub mt. Hălăuca, neid. *În obârșie izvorului Hălăucului*. DRH, A, XXII (1634), 17 (trad.). – (Slav.) **Обършіи источника Хлѡѡѡки** („obârșia izvorului Halăucii”). DRH, A, XXII (1634), 158.

b) P. difer. Oron. (Precedat de ent. *grui* sau *vârf*, în sint. heterof.; slav.) Vârful mt. Hălăuca, aflat la obârșia p. Dolia. **Грѣуа(ѣ) Халѣкы** („gruiul Halucăi”). DRH, A, I (Fals probabil din a doua jumătate a sec. al XVI-lea sau începutul sec. al XVII-lea, datat 1437), 427. **Грѣуа(ѣ) Халѣкы** („gruiul Halucăi”). DRH, A, III (Fals probabil de la sfârșitul sec. al XVI-lea sau începutul sec. al XVII-lea, datat 1496), 538. – (Rom.) *Mă duc pe Vârful Hălăucii*. ANCH. Pip. – (În sint. homof.; silv.) *Vârful Hălăuca*. ARH. OC. Pip. 5 (1987), CHIRIȚĂ, F. (1994), 125, ARH. OC. Pip. 8 (1997).

c) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. homof.) Poiana situată pe mt. Hălăuca, la obârșia p. Stâna Mănăstirii. *Mă duc în Poiana Hălăuca*. ANCH. Pip.

d) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *pădure*, în sint. homof.) Pădurea de pe mt. Hălăuca. *Pădurea Hălăuca*. GHEORGHITĂ, C. (1936), 25.

e) P. polar. Oicon. (Vechi) Satul Tărățenii. *Hălăuca*. TTRM I₂ (1774), 1178/2. *Hallouca*. TTRM I₃ (1781), 270/2. *Hallouka*. TTRM I₃ (1789), 270/2.

– Pron.: **(1)** ^u*Ópšna Halăúši*, **(1.b)** *Vírvu Halăúši*, **(1.c)** *Pojána Halăúca* Pip.

– Etim.: top. ucr. **Holovka**, provenit din ucr. **holóvka** ‘câpșor’ al cărui **-ov** (cu un *v* anterior) trece în **-ău-**. (JANITSEK, T., 136). Cf. și IORDAN, T.R., 20 (care propune aceeași etimologie, dar arată că există și un n. pers. **Holovca**, „din care a ieșit Hălăuca”. Și IVĂNESCU, I.L.R., 445–446 susține proveniența ucraineană a toponimului, din **golovka** ‘cap’, cu evoluție fonetică ucraineană – **holóuka**. Nu poate fi exclus un antrop. rom. **Hălăuca**.

HERGHELÍA (Dum) reper. topon. Locul situat în partea de V a Moșiei; (ofic.) Depozitul de armăsari. Cf. ANCH. Dum, Tim.

– Pron.: *Herg’eliĵa* Dum, Tim.

– Etim.: apel. **herghelie** în funcție topon.

HOLOLUKA v. **Hălăuca (1)**.

HUMĂRÍA (Ble) top. descr. **1**. Telmat. Terenul argilos de pe Coasta Blebei, la SE de localit. Blebea. Cf. ANCH. Ble.

a) P. polar. Hidron. Afł. dr. al r. Neamț, între P. Ungurenilor (V) și P. la Doagă (E), care izvorăște de lângă Humărie **(1)**. *Mă duc pe Pârâul Humăriei*. ANCH. Ble.

b) P. polar. Hodon. Drumul care merge din marginea de E a localit. Blebea până la Humărie **(1)**. *Mergi pe Drumul Humăriei*. ANCH. Ble.

– Pron.: **(1)** *Humăriĵa*, **(1.a)** *Pîrăúu Humăriĵi*, *Drúmu Humăriĵi* Ble.

– Etim.: ent. **humărie**.

HUMULÉȘTII (Hum) top. pers. **1**. Fost sat, azi sbb. a or. Târgul Neamț, situat la S de acesta. Cf. GIURESCU, P. (1835), 253, ARH. BUC., PL. 72 (1840–1850), *ib.* 116 (1846), FRUNZESCU, D. (1872), 237, IONESCU, G. (1887), 14, DGN (1890), 204, CREȚULESCU, J. (1904), 69, TTRM I₁ (1772–1965), 555/2–556/1. *Homulești*. ARH. TgN. (1870). *Mă duc în Humulești; am ajuns în marginea Humuleștilor*. ANCH. TgN. – (Precedat de ent. *sat*, în sint. homof.) *Satul Humuleștii*. UNGUREANU, I.C.D. (1814), 5, *ib.* (1820), 8, *ib.* (1830), 14, *ib.* (1836), 25. *Satu Humulești*. ARH. BUC., PL. NMȚ 109 (1840–1850), *ib.* 110 (1852). *Humuleștii* [...], *sat vechiu răzășesc*. CREANGĂ, O. I (1880), 153. – (Cu ent. *mahala*) *Măhălaua Humuleștii*. UNGUREANU, I.C.D. (1848), 54.

a) P. polar. (Precedat de ent. *mănăstire*, în sint. homof.) Mănăstirea de lângă s. Humulești. *Humulesci, mănăstire în satul cu asemenea numire*. FRUNZESCU, D. (1872), 237. *Mănăstirea Humulești*. DGN (1890), 205.

b) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *deal*, în perifr.) *În Deal la Humulești*. ARH. TgN. 6 (1959). – (În sint. homof.) *Dealul Humulești*. ARH. TgN. 6 (1959). – (Cu ent. *vârf*, în sint. homof.) *Vârful Humulești*. HARTA MIL. (1962).

c) P. difer. (Cu determinantul *Noi*, în sint. heterof.; ofic.) Fost s., azi sbb a or. Târgul Neamț situată la S de localit. Humulești; (pop.) Satul Nou. *Humuleștii-Noi*. TTRM I₁ (1965, 1968), 556/1. *Mă duc în Humuleștii Noi*. ANCH. Hum.

– Pron.: **(1)** *Humuleștî* TgN, **(1.c)** *Humuleștii Noi* Hum.

– Etim.: n. pers. **Humă** + suf. col. **-ulești**, de la care s-a format numele de grup **humuleștii** (cf. UNGUREANU; I.C.D. (1743), 3: *aflându-se pe acel loc săzători niște oameni ce le zic humuleștii*; vezi și CIUBOTARU, H.). **(1.c)** Prin opoz. cu Humuleștii, considerat „satul vechi”.

HUMULEȘTII NOI v. **Humuleștii (1.c)**.

HUTŪPA (Bob) fiton. descr. **1**. Pășunea situată pe Coasta Doliei, la obârșia P. Adânc¹. Cf. ARH. COM. Pip. 5 (1959), ANCH. Bob.

a) P. difer. (Cu determin. *rea*) Fâneața situată la N de Hutupa. *Hutupa Rea*. ARH. COM. Pip. 5 (1959), ANCH. Bob.

– Pron.: **(1)** *Hutúpa*, **(1.a)** *Hutúpa Ră* Bob.

– Etim.: prob. de la ent. **hudup**; **(1.a)** terenul de aici este mlăștinos, rău; nu este exclus nici n. pers. **Hutupa**.

HUTUPA REA v. **Hutupa (1.a)**.

IALOVÎȚA (Stâ) fiton. descr. Poiana cu fâneață de pe Pic. Albelor. Cf. ANCH. Stâ.

– Pron.: *Jeložița* Stâ.

– Etim.: apel. **ialoviță**. Vacile sterpe, crescute pentru carne, pășteau separat de alte vaci.

IĂRBA ȘCÓLII (Dol) fiton. descr. Fâneața de la obârșia P. lui Niță¹. *Am ajuns lângă Iarba Școlii*. ANCH. Dol.

– Pron.: *Iărba Școlii* Dol.

– Etim.: fâneața aparține școlii din sat.

IAZURILE ZIMBRĂRIEI v. **Zimbrăria (1.b)**.

IEPĂRIA (Stâ) top. descr. **I**. ⁺Fiton. Fostă poiană de pe versantul de S al d. Leghin. Cf. ARH. NT., MĂN. NT., 10/1935 (1899), f. 8^r (copie din 1935). – (În sint. prep.) *La Epărie*. NICODIM, M. (1873), XCIV. – (Precedat de ent. *poiană*, în sint. heterof.) *Poiana Epăriei*. NICODIM, M. (1897), CXXI. – (În sint. homof.) *Poiana Iepăria*. NICODIM, M. (1899), CXXXV.

1. P. polar. Oron. (Precedat de ent. *deal*, în sint. homof.) Prob. coasta de E a d. Leghin. *Dealul Iepăria*. ATLAS. MOLD. (1892).

a) P. polar. Oicon. (De obicei în sint. *În Iepărie*) Partea de E a s. Stânca; (sinon.) La Lingurari. *Epărie-Stânca*. ARH. COM. Pip. 6 (1959). *Mă duc în Iepărie*. ANCH. Stâ.

2. P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. st. al r. Neamț, care izvorăște de sub d. Leghin, între P. Dobrenașu (V) și P. Carpenului (E).

Pârâul Iepăriei. NICODIM, M. (1899), CXXXIX, ARH. MĂN. SIH. 1 (1950). *Marginea pârâului Iepăriei*. *Ib. Mă duc pe Pârâul Iepăriei; am ajuns la gura Pârâului Iepăriei*. ANCH. Stâ.

– Pron.: **(I.1.a)** *Iepărița*, *La Iepării* **(I.2)** *Pirățu Iepării* Stâ.

– Etim.: odinioară aici a fost o **iepărie** de-a Mănăstirii Neamțului.

IFTIMIA (MNe) hidron. pers. Afł. st. al p. Nemțisorul, care izvorăște de sub Culmea Neamțului, între P. Humei (V) și p. Cărbuna (E). *Ieftimia* OTZELLOVITZ H. (1790). *Iftime*. DGN (1890), 207. *Urc pe Iftimia; am ajuns în dreptul Iftimiei*. ANCH. Nem. – (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) *Până în pârâul Eftimiei*. NICODIM, M. (1873), LXXXVIII. *Pârâul Iftimii*. ATLAS MOLD. (1892). *Pârâul Iftimei*. ARH. OC. TgN. 2 (1976). – (În sint. homof.) *Pârâul Iftime*. ARH. OC. TgN. 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998).

– Pron.: *Iftimița* Nem.

– Etim.: de la un n. pers. **Iftimia**, neid.

IMAȘ RUNCUL v. **Runcul (1)**.

IMAȘ TĂRĂȚENI v. **Tărățenii (1.b)**.

IMAȘU v. **Pometea (1.b)**.

IMĂȘUL¹ (VNe) fiton. descr. (Și în sint. *Pe Imaș*) Căldarea (1.a). Cf. ARH. COM. VNe 6 (1959). *Am ajuns în marginea Imașului*. ANCH. VNe.

– Pron.: *Nimășu*, *Pi Nimăș* VNe.

– Etim.: ent. **imaș** în funcție topon. Pronunția este apropiată de etimonul apel. *imaș* – magh. *nyomás*.

IMĂȘUL² (Tim) top. descr. (Pop.) **1**. Izlazul Comunal. *La Nimaș*. ARH. COM. Tim. 3 (1959). *Mă duc pe Imaș; am ajuns în marginea Imașului*. ANCH. Tim.

a) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în perifr.) Drumul care merge din marginea s. Timișești până la Imaș. *Merg pe Drumul la Imaș*. ANCH. Tim.

– Pron.: **(1)** *Nimășu*, **(2)** *Drúmu la Nimăș* Tim.

– Etim.: v. **Imășul¹**.

IMĂȘUL³ (Zvo) fiton. descr. (Și în sint. *Pe Imaș*) Pășunea situată între s. Zvorănești (NE), La Pralea și La Andronești (V) și Gârla (E). *Mă duc pe Imaș; am ajuns în capătul Imașului*. ANCH. Zvo.

– Pron.: *Nimășu*, *Pi Nimăș* Zvo.

– Etim.: v. **Imășul¹**.

IMAȘUL AGĂPIENI v. **Agăpeni (I.5)**.

IMAȘUL BRANULUI v. **Branu (II.5)**.

IMAȘUL DEALUL VACILOR v. **Dealul Vacilor (1.d)**.

IMAȘUL DELENI v. **Delenii (1.a)**.

IMĂȘUL TÂRGULUI (TgN) fiton. descr. Izlazul Orașului. Cf. ARH. BUC, PL. NMT, 109 (1840–1850). *Emașu Târgului*. [sic!] ARH. BUC, PL., 108 (1840–1850).

– Etim.: ent. **imaș**; este pășunea pentru vitele locuitorilor din Târgul Neamț.

IZLAZ PE BOMPA v. **Bompa (1.c)**.

IZLĂZUL COMUNÁL (Tim.) fiton. descr. Pășunea situată între r. Neamț (N), Movila (SV), La Stejar (S) și La Nouăzeci (E); (pop.) Imașul. Cf. ANCH. Tim.

– Pron.: *Izlázu Comunál* Tim.

– Etim.: ent. **izlaz** + determin. **comunal**.

IZLAZUL DE PE CHIRIACUL v. **Chiriac² (1.e)**.

IZLÁZUL OMENÉSC (Lun) fiton. descr. Pășunea situată la N de s. Lunca, pe Culmea Pleșului, între izvoarele P. Stâncii și Fântâna Slatina. *Mă duc pe Izlazul Omenesc; am ajuns la marginea Izlazului Omenesc*. ANCH. Lun.

– Pron.: *Islázu Ūominjésc* Lun.

– Etim.: sint. motivată de faptul că aici este **islazul** locuitorilor din s. Lunca, în opoz. cu **islazul** mănăstirii.

IZLÁZUL ORÁȘULUI (TgN) fiton. descr. Pășunea situată între cartierul Pârâul Ursului (V), cartierul Bariera (S), tarlăua Tarhon (E) și D. Porumbului (N); (sinon.) Imașul Târgului. Cf. ANCH. TgN.

– Pron.: *Islázu Orășulu*. TgN.

– Etim.: ent. **izlaz**; aici este pășunea pentru vitele locuitorilor din Târgul Neamț.

IZLAZUL OSOI v. **Osoiul (1.c)**.

IZLAZUL POMETEA v. **Pometea (1.b)**.

IZLAZUL POMETENILOR v. **Pometea (1.b)**.

IZVOÁRELE (Plă) fiton. descr. (De obicei în sint. *La Izvoare*) Tarlăua dintre Bahnă (N), păd. Coverca (V) și s. Plăieșul (E). *La izvoară*. ARH. COM. Tim. 3 (1959). *Merg la Izvoare; am ajuns în dreptul Izvoarelor*. Plă.

– Pron.: *Izvuárili, La Izvuári* Plă.

– Etim.: terenul este străbătut de **izvoare** care se varsă în Gârla Morii.

IZVORINEȘTII v. **Zvorăneștii (1)**.

IZVORULUI HALÁUCII v. **Hălăuca (1.a)**.

IZVORULUI HĂLÁUCULUI v. **Hălăuca (1.a)**.

IZVORUL LA BUDĂI v. **Budăiul (2)**.

IZVORUL LA TULAN v. **Tulan (2)**.

IZVORUL PUTUROS v. **Pârâul Puturos (1)**.

ÎN AFINIȘ v. **Afinișul²**.

ÎN BAHNĂ v. **Bahna (1)**.

ÎN BĂHNENI v. **Bahna (1.c)**.

ÎN BEJENI v. **Bejenii**.

ÎN BIHOLĂRIE v. **Bivolăria (1)**.

ÎN BIVOLĂRIE v. **Bivolăria (1)**.

ÎN BRAZI v. **Brazii**.

ÎN BUTUCI v. **Butucii**.

ÎN CHETRAR v. **Pârâul Pietrarului**.

ÎN CIOATE v. **Cioatele¹**.

ÎN CIOATE v. **Cioatele²**.

ÎN COLAC v. **Colacul²**.

ÎN DEAL LA HUMULEȘTI v. **Humuleștii (1.b)**.

ÎN DOSUL DEALULUI v. **Dealul Mare (1.2)**.

ÎN FAGI v. **Fagii (1)**.

ÎN GĂVAN v. **Găvanul¹ (1)**.

ÎN GĂVAN v. **Găvanul**².

ÎN GRAJDURI v. **Poienile Grajdurilor**.

ÎN GROPI v. **Gropile**.

ÎN IEPĂRIE v. **Iepăria (1.a)**.

ÎN LUNCĂ v. **Lunca**.

ÎN MLADĂ v. **Mlada**.

ÎN PIETRARU v. **Pârâul Pietrarului**.

ÎN PRUND¹ v. **Prundul**.

ÎN PRUND² v. **Târgul Neamț (A.I.3.b)**.

ÎN VÂRF LA STÂNĂ v. **Vârful la Stână**.

ÎNTRE IĂZURI (MNe) horon. descr. Terenul situat între Pârâul Humei (V) și Pârâul Iftimia (E). *Mă duc Între Iazuri*. ANCH. MNe.

– Pron.: *Întri Iázur*ⁱ MNe.

– Etim.: în a doua jumătate a secolului al XX-lea au existat aici două iazuri, care au fost secate la sfârșitul secolului.

JACOTE v. **Piciorul Jacotelor (1)**.

JGHEABUL FOCȘEI v. **Focșa (3)**.

KITSCHORA REKICILE v. **Piciorul Răchitei (1)**.

KLOSTER NIAMTZ v. **Târgul Neamț (A.I.1)**.

KUSCHBA v. **Cujbă (1)**.

LA ADĂPĂTOARE v. **Adăpătoarea**¹.

LA ADĂPĂTOARE v. **Adăpătoarea**³.

LA AFINIȘ v. **Afinișul**².

LA AFINIȘ v. **Afinișul**⁴.

LA ANDRONÉȘTI (Zvo) fiton. pers. Terenul arabil situat între La Pralea (N), [Urecheni] (SE) și Imaș (NE). Cf. ARH. COM. Tim. 4 (1959). *Mă duc la Andronești; am ajuns în margine la Andronești*. ANCH. Zvo.

– Pron.: *La Androniêșt*ⁱ Zvo.

– Etim.: n. fam. **Androne** + suf. col. **-ești**, desemnând proprietarii terenului.

LA ANTICAR v. **Șanțul Anticar**.

LA ARȘIȚĂ v. **Arșița**¹ (1).

LA BAHNĂ v. **Bahna (1)**.

LA BĂHNENI v. **Bahna (1.c)**.

LA BĂLOȘENI v. **Băloșenii (1.a)**.

LA BĂNOÁIA (Tim.) fiton. pers. Terenul arabil aflat între s. Timișești (NV) și s. Zvorănești (SE). Cf. ANCH. Tim.

– Pron.: *La Bănuáia*. Tim.

– Etim.: n. pers. **Bănoaia**, al soției proprietarului terenului.

LA BÂRLOAGE v. **Bârloagele**.

LA BECIURI v. **Beciurile**.

LA BICĂZENI v. **Bicăzenii (1, 1.a)**.

LA BLAJ (Dum) fiton. pers. Terenul agricol situat lângă Lutărie. Cf. ARH. COM. Tim. 2 (1959), ANCH. Dum.

– Pron.: *La Bláj* Dum.

– Etim.: n. pers. **Blaj**, al persoanei care avea casă aici.

- LA BOLĂTĂI** v. **Bolătăile.**
LA BOLĂTĂU v. **Bolătăul.**
LA BORDEI v. **Bordei.**
LA BORTE v. **Bortele (1).**
LA BUDĂI v. **Budăiul (1).**
LA BURSUCĂRIE v. **Bursucăria¹.**
LA BURSUCĂRIE v. **Bursucăria².**
LA BURSUCĂRIE v. **Bursucăria³.**
LA BUTUCI v. **Butucii.**
LA CALAPÓD (TgN) fiton. pers. Terenul arabil situat între or. Târgul Neamț (N) și Poiana Rusului (S), lângă cartierul Bariera. Cf. ARH. TgN. 3 (1959), ANCH. TgN.
 – Pron.: *La Calapód* TgN.
 – Etim.: n. fam. **Calapod**, al fostului proprietar al terenului.
LA CANTON PLĂEȘU v. **Cantonul (1).**
LA CASTEL v. **Castelul.**
LA CĂLUGĂRI v. **Cioatele (1.b).**
LA CERBĂRIE v. **Cerbăria (1).**
LA CERDAC v. **Cerdacul³ (1).**
LA CERDAC v. **Cerdacul⁴ (1).**
LA CERDĂCUȚ v. **Cerdacul¹ (1).**
LA CERDĂCUȚ v. **Cerdacul³ (1, 2).**
LA CHIPÉR (TgN) fiton. pers. Tarlăua situată între Găvan (V), șos. Timișești–Târgul Neamț (S), [Dumbrava] (N) și s. Dumbrava (E). Cf. ANCH. TgN.
 – Pron.: *La Kípér* TgN.
 – Etim.: n. pers. **Chiper**, al proprietarului casei de aici.
LA CIOATE v. **Cioatele³ (1).**
LA CIOLĂNE (MNe) reper topon. Locul situat lângă izvorul p. Afiniș. *Mă duc la Ciolane.* ANCH. MNe.
 – Pron.: *La Šoláni* MNe.
 – Etim.: aici au fost găsite oase de animale.
LA COBOR v. **Boiștea (4).**
LA COLACU v. **Colacul.**
LA CRÚCILE DRÚMULUI (Pip) hodon. descr. Intersecția din centrul s. Pipirig. *Am ajuns la Crucile Drumului.* ANCH. Pip.
 – Pron.: *La Crušili Drúmulu* Pip.
 – Etim.: apel. **cruce** ‘intersecție’; aici se întâlnește intersecțea șos. Târgu Neamț–Poiana Teiului cu drumul Pipirig–Boboiești.
LA EPĂRIE v. **Iepăria (I).**
LA FAGI v. **Fagii (1).**
LA FÂNTÂNELE v. **Fântânelele.**
LA FRĂGÚȚA (HuN) reper. topon. Punctul situat între localit. Humulești și Humuleștii-Noi. Cf. ANCH. HuN.
 – Pron.: *La Frăgúța* HuN.
 – Etim.: așa se numește barul aflat aici.

LA GABORÉNI (Dol) oicon. pers. Partea de NE a s. Dolhești, situată pe dr. p. Dolhești. *Mă duc la Gaboreni; am ajuns în margine la Gaboreni.* ANCH. Dol.

– Pron.: *La Găburéni* Dol.

– Etim.: n. fam. **Gabor** + suf. col. **-eni**; aici locuiesc mai multe familii Gabor.

LA GHETĂRIE v. **Ghetăria (1)**.

LA GROÁPA LUI ION (VNe) cremnon. pers. Terenul adâncit de pe pic. Chita Mică, între P. Crucii² și p. Glodul Mare. *Mă duc la Groapa lui Ion; am ajuns în dreptul Poienii lui Ion.* ANCH. VNe.

– Pron.: *Gruápa lu Ion* VNe.

– Etim.: ent. **groapă** + n. pers. **Ion**, neid.; sint. motivată de aspectul adâncit al terenului, unde este o poiană.

LA GROHOTIȘ (Dol) top. descr. **1**. Cremnon. Râpa de pe dr. p. Branu, la S de Pic. cel Mare. Cf. ANCH. Dol. – (Cu ent. *râpă*, în perifr.) *Mă duc în Râpa cu Grohotiș.* ANCH. Dol.

a) Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în perifr.) Afl. dr. al p. Branu, la S de Pic. cel Mare, care izvorăște de la Groapa lui Ciocârlan. *Pârâul la Grohotiș.* ANCH. Dol.

– Pron.: **(1)** *La Grohotiș, Râpa cu Grohotiș (1.a) Pîrâuu la Grohotiș* Dol.

– Etim.: ent. **grohotiș** în funcție topon.; pământul este bogat în piatră mărunță.

LA GROPI v. **Gropile**.

LA HATIC v. **Hatic**.

LA IZVOARE v. **Izvoarele**.

LA LEMNĂRIE v. **Lemnăria (1)**.

LA LINGURARI v. **Lingurarii**.

LA LIVADĂ v. **Livada**.

LA LIVEZI v. **Livezile (1)**.

LA LUPĂRIE v. **Lupăria¹**.

LA LUPĂRIE v. **Lupăria²**.

LA LUTĂRIE v. **Lutăria¹**.

LA LUTĂRIE v. **Lutăria²**.

LA LUTĂRIE v. **Lutăria³**.

LA MÁICI¹ (VNe) top. descr. **1**. Fiton. La Dobru. Cf. ARH. COM. VNe 6 (1959). *Mă duc la Maici.* ANCH. VNe.

a) Oron. (Cu ent. *vârf*) Vârful Dealului Mare, situat în apropiere de Schitul Dobru. *Am ajuns pe Vârful la Maici.* ANCH. VNe.

– Pron.: **(1)** *La Maiș (1.a) Vîrvu la Maiș* VNe.

– Etim.: terenul aparține Schitului de maici Dobru.

LA MÁICI² (Hum) fiton. descr. Tarlăua situată între Tarlăua Valea Seacă (V), p. Valea Seacă (S), str. I. Creangă (E) și tarlăua La Urzică (N). *Mă duc la Maici.* ANCH. Hum.

– Pron.: *La Maiș* Hum.

– Etim.: acest teren aparține mănastirii Agapia și este cultivat de niște **maici**.

LA MÁICI³ (Ble) fiton. descr. Tarlăua situată la E de schitul Sfântul Mare Mucenic Mina, până la s. Dumbrava. Cf. ANCH. Ble.

– Pron.: *La Maiș* Ble.

– Etim.: este terenul măn. Agapia, lucrat de **maici**.

LA MONUMENT v. **Monumentul**.

LA MOVILĂ v. **Movilele (2)**.

LA MOVILE v. **Movilele (2)**.

LA NOUĂZÉCI (Tim) top. descr. **1**. Fiton. Tarlaua situată între s. Timișești (NE), Imaș (NV) și La Patruzeci (SE). Cf. ARH. COM. Tim. 1 (1959). *Mă duc la Nouăzeci; am ajuns în dreptul la Nouăzeci*. ANCH. Tim.

a) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în perifr.) Drumul care străbate tarlaua La Nouăzeci. *Mă duc pe Drumul la Nouăzeci*. ANCH. Tim.

– Pron.: *La Nouzăs* Tim.

– Etim.: au fost ogoare de câte 90 de prăjini.

LA PATRUZÉCI (Tim) top. descr. **1**. Fiton. Tarlaua situată între La Nouăzeci (NV), Cioate Movilă (S) și Drumul Urechenilor (E). Cf. HARTA MIL. (1961), ARH. COM. Tim. 1 (1959), ANCH. Tim.

a) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în perifr.) Drumul care străbate terenul La Patruzeci. *Mergi pe Drumul la Patruzeci*. ANCH. Tim.

– Pron.: *La Patruzăs* Tim.

– Etim.: în urma unei reforme agrare, localnicii au fost împroprietăriți cu câte 40 de prăjini de teren.

LA PIEDEMÓNTE (TgN) fiton. pers. Terenul arabil situat la N de localit. Blebea, între tarlaua La Calapod (V), șos. Timișești–Târgul Neamț (N), tarlaua Mănești (V) și r. Neamț (S). *Pedemunte*. ARH. TgN. 2 (1959). *La Piedemonte*. *Ib.* 2 (1959). *Mă duc la Piedemonte; am ajuns în margine la Piedemonte*. ANCH. TgN.

– Pron.: *La Pjedomónti* TgN.

– Etim.: de la n. pers. **Piedemonte**, fost proprietar al terenului.

LA PRÁLEA (Zvo) fiton. pers. Terenul arabil situat între s. Zvorănești (N), Prisaca (V), La Andronești (S) și Imaș (NE). *Mă duc la Pralea; am ajuns în margine la Pralea*. ANCH. Zvo.

– Pron.: *La Práľia* Zvo.

– Etim.: de la n. fam. **Pralea**, al proprietarului terenului.

LA PLOPI v. **Plopii**.

LA POARTA ȚARINEI v. **Țarina (1)**.

LA PODÉȚE v. **Podetele (1)**.

LA PROFÉSORI (VNe) fiton. descr. Terenul arabil situat la V de cursul superior al P. Porcului. Cf. ARH. COM. VNe 6 (1959). *Am ajuns la Profesori*. ANCH. VNe.

– Pron.: *La Profésorⁱ* VNe.

– Etim.: aici au primit pământ profesorii și învățătorii, în urma unei împroprietăriți.

LA RĂSCOÁLE (VNe) Oicon. Stâna din Poiana Secului. Cf. BĂLAN, V. (2001), 108. *Mă duc la Răscoale*. ANCH. VNe.

– Pron.: *La Răscuáli* VNe.

– Etim.: apel. **răscoale**; toamna aici se face răscolul oilor mănăstirii Secului.

- LA RĂZEȘIE** v. **Răzeșia**.
LA RUNC v. **Runcul (1)**.
LA RUPTURĂ v. **Ruptura (1)**.
LA SAIVANE v. **Saivanele**.
LA SLATINĂ v. **Slatina² (1)**.
LA STANIȘTE v. **Staniștea**.
LA STÂNCĂ v. **Stânca**.
LA STÂNCI¹ v. **Stâncile¹ (1)**.
LA STÂNCI² v. **Stâncile² (1)**.
LA TARHON v. **Tarhon (1)**.
LA TIHĂRĂI v. **Tihărăile (1.a)**.
LA TIMIȘESCU v. **Timișescu**.
LA TRAPEZARE v. **Trapezările (1)**.
LA TRAPEZĂRI v. **Trapezările (1)**.
LA TREIZÉCI (Tim) fiton. descr. Terenul arabil situat la S de tarlăua La Patruzeci. Cf. ARH. COM. Tim. 1 (1959), ANCH. Tim.
– Pron.: *La Trijzăs* Tim.
– Etim.: aici au fost împroprietăriți unii localnici cu terenuri de câte 30 de prăjini.
LA TROIȚĂ v. **Troița**.
LA ȚIGĂNI¹ (VNe) oicon. descr. Partea de NE a s. Vânători-Neamț. *Mă duc la Țigani; vin din marginea Țiganilor*. ANCH. VNe.
– Pron.: *La Țigani* VNe.
– Etim.: în această parte de sat locuiesc câteva familii de **țigani**.
LA ȚIGANI² v. **Țiganii**.
LA ȚINTIRIM v. **Rediul (1.c)**.
LA ULUC v. **Ulucul**.
LA ULUCE v. **Ulucele**.
LA UNGUROAICĂ v. **Unguroaica**.
LA URSĂCHE (TgN) fiton. pers. Terenul arabil situat între or. Târgul Neamț (V), șos. Timișești–Târgul Neamț (S), Livada (E) și tarlăua Tarhon (N). Cf. ANCH. TgN.
– Pron.: *La Ursăki* TgN.
– Etim.: de la n. fam. **Ursache**, al proprietarului terenului și casei de aici.
LA URZICĂ (Hum) fiton. pers. Fiton. Terenul arabil situat la S de localit. Humulești, între tarlălele Valea Seacă și La Maici² (S), Drumul Ghindăoanilor (V) și str. I. Creangă (E). Cf. ARH. TgN. 2 (1959), *ib.* 3 (1959). *Mă duc la Urzică, am ajuns în margine la Urzică*. ANCH. Hum.
– Pron.: *La Urzică* Hum.
– Etim.: n. fam. **Urzică**, odinioară proprietara terenului.
LA URZICĂRIE v. **Urzicăria**.
LA URZICI (Păț) fiton. descr. Poiana situată pe culmea mt. Dumesnicul, la obârșia P. la Pic. cel Mare. *Izvorăște din dreptul La Urzici*. ANCH. Păț.
– Pron.: *La Urzîs* Păț.
– Etim.: este multă urzică în această poiană.

LA VELNIȚĂ v. **Velnița**.

LA VULPĂRIE v. **Vulpăria**.

LA ZÍDUL MÓRȚII (VNe) reper topon. descr. Locul râpos situat pe Valea Rea, la cca 1 km distanță de vărsarea acesteia în r. Neamț. *Am ajuns la Zidul Morții*. ANCH. VNe.

– Pron.: *La Zídu Mórți* VNe.

– Etim.: metaforă toponimică (este un loc foarte abrupt, greu accesibil).

LA ZIMBRĂRIE v. **Zimbrăria (1)**.

LEGHEN v. **Leghin (1)**.

LÉGHIN (Leg). top. pers. **1**. Oron. Ramificația de SE a d. Dobreanu, la cumpăna pâraielor Iepăriei (SV), Carpen (SE) și Chiriac (N). *Pârâul de sub Leghen*. GHEORGHITĂ, C. (1936), 5. *Mă duc pe Leghin; am ajuns în vârful Leghinului*. ANCH. Leg. – (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) *Piciorul Leghinului*. ARH. NT., OC. TgN., 8/1949 (1949), 4^f. *Piciorul Leghenului*. *Ib.* – (Precedat de ent. *deal*, în sint. homof.) *Dealul Ledinul*. [sic] HARTA MIL. (1961).

a) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. heterof.) *Vârful Leghenului*. ARH. NT., MĂN. NT., 10/1935 (1899), 6^v (copie din 1935). *Vârful Leghinului*. ARH. OC. TgN. 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998), ANCH. Leg., ANCH. MNe.– (În sint. homof.) *Vârful Leghenul*. ARH. NT., OC. TgN., 8/1949 (1949), 4^f. *Vârful Leghin*. ARH. OC. TgN. 5 (1997), *ib.* 6 (1997).

b) P. polar. Oicon. (De obicei precedat de ent. *sat*, în sint. homof.) Satul situat în dreptul d. Leghin, pe malul r. Neamțul, de la gura Secului până la P. Șerpilor. *Leghin*. TTRM I₁ (1965, 1968), 631/2, DGR (2008), 633. *Mă duc în satul Leghin; am ajuns în marginea satului Leghin*. ANCH. Stâ, VNe.

c) P. polar. (Vechi) P. Procov. *Pârâul Leghiu*. (sic). DGN (1890), 214.

– Pron.: **(1)** *Lég'in* Leg, **(1.a)** *Vîrvu Lég'inulu* Leg, MNe, **(1.b)** *(Sátu) Lég'in* Stâ, VNe.

– Etim.: de la un n. pers. **Leghin** (format din apel. magh. *legény* 'flăcău').

LEMNĂRIĂ (VNe) reper topon. descr. **1**. Fiton. (De obicei în sint. prep. *La Lemnărie*) Terenul arabil și cu fâneață situat pe coasta de N a Dealului Mare, la E de Zidul Morții. *Mă duc la Lemnărie; am ajuns în marginea Lemnăriei*. ANCH. VNe.

a) P. polar. ⁺Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în perifr.) Fostă poieniță, acum împădurită, situată lângă terenul La Lemnărie. *Poiana la Lemnărie*. ANCH. VNe.

– Pron. **(1)** *Lemnărița*, *La Lemnăriți* **(2)** *Poiana la Lemnăriți* VNe.

– Etim.: apel. **lemnărie** (aici se păstrau lemnele adunate din pădure).

LICIÓRUL (Bob) oron. Ramificația de S a d. Mânzatul, între P. Alb¹ (V) și P. Mânzatului (E). *Lucior*. [sic!] ARH. COM. Pip. 5 (1959). *Mă duc pe Licior; am ajuns în vârful Liciorului*. ANCH. Bob. – (Precedat de ent. *culme* sau *obcină*, în sint. heterof.) *Culmea Liciorului*. HARTA MIL. (1961). *Mă duc pe Obcina Liciorului*. ANCH. Bob. – (În formulări metalingvistice) *Deal numit Licioru*. ARH. BUC. PL. 125 (1893).

– Pron.: *Lișóru*, [#]*Ópsina Lișórule* Bob.

– Etim.: prob. n.p. **Luciu** (cf. DOR, 97), care a evoluat prin asimilare regresivă la **Liciu**.

LINGURĂRII (Stâ) oicon. descr. (De obicei în sint. prep. *La Lingurari*) Partea de E a s. Stânca. *Mă duc la Lingurari; am ajuns în dreptul Lingurarilor.* ANCH. Stâ.

– Pron.: *Lingurári, La Lingurárⁱ* Stâ.

– Etim.: în această parte de sat locuiesc țigani lingurari.

LINIA MAȘINII v. **Mașina (2)**.

LIVÁDA (TgN) fiton. descr. (Și în sint. *La Livadá*) Livada situată la E de or. Târgul Neamț, între La Ursache (V), șos. Timișești–Târgul Neamț (S) și tarlaua Tarhon (N); (vechi) În Cioate. *Mă duc La Livadá; am ajuns în marginea Livezii.* TgN.

– Pron.: *Liváda, La Livádâ* TgN.

– Etim.: ent. **livadá** în funcție topon.

+LIVÁDA LÚPULUI (Bob) Fostă livadă din zona gurii p. Mânzățelul. Cf. ARH. COM. Pip. 5 (1959).

– Etim.: de la n. fam **Lupu**.

LIVÉZILE (Dol) top. descr. **1.** ⁺Fiton. (De obicei în sint. *La Livezi*) Foste livezi, acum împădurite, de pe Pic. Sârbului. *La Livezi.* Dol.

a) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. dr. al P. Mihăieț, care izvorăște de sub Pic. Stâncilor, la N de P. Stâncilor.

– Pron.: **(1)** *La Livézⁱ, (1.a) Pîrău^u* Livézilor Dol.

– Etim.: apel. **livezi** în funcție topon.; acum terenul este împădurit.

LÓCUL BISÉRICII (Plă) fiton. descr. Terenul arabil situat la N de s. Plăieșul, între Izvoare (V) și Pârloage (E). Cf. ANCH. Plă.

– Pron.: *Lócu Bisăriși* Plă.

– Etim.: terenul se află în proprietatea **bisericii**.

LUNCA¹ (Tim) fiton. descr. (Uneori în sint. *În Luncă*) Zăvoiu situat la E de s. Timișești, între r. Neamț (S) și șoseaua Timișești – Târgul Neamț. *La Luncă.* ARH. COM. Tim. 1 (1959). *Mă duc în Luncă; am ajuns în marginea Luncii.* ANCH. Tim.

– Pron.: *Lúnca, În Lúnca* Tim.

– Etim.: ent. **luncă** în funcție topon.

LÚNCA² (Lun) top. descr. **1.** Oicon. Satul și moșia acestuia situate pe st. p. Nemțișorul, între p. Sasca și P. Adânc². Cf. ARH. BUC., PL. 72 (1840–1850), TTRM I₁ (1854, 1871, 1926, 1968), 653/2. FRUNZESCU, D. (1872), 271, DGN (1890), 215, ATLAS. MOLD. (1892), HARTA MIL. (1961), ATLAS CAD. III, pl. 9, ARH. OC. TgN 10 (1998). *O babă în Lunca, peste apa Nemțișorului.* SADOVEANU, O. XIII (1940), 807. *Mă duc în Lunca; am ajuns în marginea Luncii.* Lun. – (Precedat de ent. *cătun*, în sint. homof.) *Locul crâșmei din cătunul Lunca.* ARH. BUC., REF. 1864, dos. 1010 (1864), 54^r.

a) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *țarină*, în sint. heterof.) Terenul arabil al locuitorilor din s. Lunca. *Țarna Luncii.* ARH. COM. VNe 6 (1959).

b) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.) Afl. st. al p. Nemțișorul, neid. *Pârâul Lunca.* DGN (1890), 215.

– Pron.: **(1)** *Lúnca.*

– Etim.: v. **Lunca**¹. Satul este așezat foarte aproape de lunca Nemțișorului.

LUNCA BLEBEI v. **Blebea (1.c)**.

LUNCA SECULUI v. **Secul (1.4)**.

LUPĂRIĂ¹ (MNe) reper topon. (De obicei în sint. prep. *La Lupărie*) Loc situat între P. Bourului (N) și p. Nemțișorul (S). *Mă duc la Lupărie*. ANCH. MNe.

– Pron.: *Lupărița, La Lupăriți* MNe.

– Etim.: ent. **lupărie** în funcție topon.; motivat de faptul că aici era amenajată o capcană pentru lupi.

LUPĂRIĂ² (VNe) reper topon. (De obicei în sint. prep. *La Lupărie*) Loc pe Coasta Bușagei, alături cu P. Cășitei. *Mă duc la Lupărie; am ajuns în dreptul Lupăriei*. ANCH. VNe.

– Pron.: *Lupărița, La Lupăriți* VNe.

– Etim.: v. **Lupăria**¹; top. motivat de faptul că aici se adună lupii.

LUTĂRIĂ¹ (VNe) cremnon. descr. (De obicei în sint. *La Lutărie*). Excavația de pe coasta de S a Dealului Înalt, în apropiere de P. Cacova. *Mă duc la Lutărie; am ajuns în marginea Lutăriei*. ANCH. VNe.

– Pron.: *Lutărița, La Lutăriți* VNe.

– Etim.: ent. **lutărie** în funcție topon.

LUTĂRIĂ² (Hum) Cremnon. (De obicei în sint. *La Lutărie*). Excavația de lângă cartierul La Timișescu. *La Lutărie*. ANCH. Hum.

– Pron.: *Lutărița, La Lutăriți* Hum.

– Etim.: v. **Lutăria**¹.

LUTĂRIĂ³ (Dum) cremnon. descr. (De obicei în sint. *La Lutărie*). Excavația de la S de s. Dumbrava, pe coasta de N a d. Cenușa. *Mă duc la Lutărie; am ajuns în marginea Lutăriei*. Dum.

– Pron.: *La Lutăriți* Dum.

– Etim.: v. **Lutăria**¹.

MAHALÁUA (TgN) Oicon. (Pop.) Bariera. Cf. ARH. BUC. REF. 1864, dos. 1010 (1881), 45^f. *Mahala*. ARH. TgN. 4 (1959). *Mă duc în Mahala*. ANCH. TgN. – (În perifr.) *Mahalaua din gios de Târg*. ARH. BUC., PL., 109 (1840–1850).

– Pron.: *Mahaláua* TgN.

– Etim.: ent. **mahala** în funcție topon. absolută.

MAHALAUA BARIERA IAȘI v. **Bariera Iașiului (1.a)**.

MAHALAUA DIN GIOS DE TÂRG v. **Mahalaua**.

MAHALAUA DINSPRE POMETI v. **Pometea (1)**.

MAHALAUA PÂRÂUL URSULUI v. **Pârâul Ursului (1.a)**.

MAHALAUA POMETEA v. **Pometea (1)**.

MAHALAUA POMETELE v. **Pometea (1)**.

MAHALAUA ȚUȚUIENII v. **Țuțuienii**.

MAHALAUA ȚUȚUIENILOR v. **Țuțuienii**.

MALUL BAHNEI v. **Bahna (1.a)**.

MAȘINA (Plu) centru de polar. top. descr. **1.** Oron. (Precedat de apel. *mașină*, în sint. heterof.) Înălțimea de pe mt. Hălăuca, în dreptul izvoarelor p. Slatina¹. *Mă duc pe Vârful Mașinii; am ajuns în dreptul Vârfului Mașinii.* ANCH. Plu.

2. Hodon. (Precedat de ent. *linie*, în sint. heterof.) Drumul din Poi. Slatinei până în Vf. Mașinii. *Linia Mașinii.* ANCH. Plu.

– Pron.: **(1)** *Vîrvu Mașîni*, **(2)** *Lînița Mașîni* Plu.

– Etim.: la mijlocul sec. al XX-lea în Poiana Slatinei exista o fabrică de cherestea, iar lemnul era adus aici cu un utilaj forestier (**mașina**), al cărui traseu era din Poi. Slatinei până în Vf. Mașinii.

MĂGURA AGĂPIENI v. **Agăpeni (I.2).**

MĂGURA AGĂPIENILOR v. **Agăpeni (I.2).**

MĂGURA DOMESNIC v. **Dumesnicul (I).**

MĂGURA DOMESNICUL v. **Dumesnicul (I).**

MĂGURA DUMESNICULUI v. **Dumesnicul (I).**

MĂGURÍCIUL (VNe) top. descr. **1.** Oron. Coasta de N a Dealului Mare. *Mă duc pe Măguriciu.* ANCH. VNe. – (Precedat de ent. *coastă*, în sint. heterof) *Mă duc pe Coasta Măguriciului; vin din marginea Coastei Măguriciului.* ANCH. VNe.

a) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Cracul drept al P. Cacova, care străbate Coasta Măguriciului. *Pârâul Măguriciului.* ANCH. VNe.

– Pron.: **(1)** *Cuásta Măgurîșulu (1.a)* *Pîrâșu Măgurîșulu* VNe.

– Etim.: de la ent. **măgurice**, astăzi necunoscut în zonă. Forma de masc. este provenită probabil de la sintagma Dealul Măguricii, prin atracție la genul ent. *deal*.

MĂHĂLAUA HUMULEȘTII v. **Humuleștii (1).**

MĂINEȘTI v. **Măneștii (1).**

MĂLĂIȘTEA (Pre) fiton. descr. Terenul de pe coasta de N a D. Dulce. *Mălăiște.* ARH. COM. Tim. 4 (1959). *Mă duc în Mălăiște; am ajuns în marginea Mălăiștii.* Pre.

– Pron.: *Mălăiștia* Pre.

– Etim.: ent. **mălăiște** în funcție topon.

MĂNĂSTIREA CETATEA NEAMȚULUI v. **Târgul Neamț (A.II.1).**

MĂNĂSTIREA DE LA CETATEA NEAMȚ v. **Târgul Neamț (A.II.1).**

MĂNĂSTIREA DE LA NEAMȚ v. **Târgul Neamț (A.I.1).**

MĂNĂSTIREA DE LA SECUL v. **Secul (I.3).**

MĂNĂSTIREA DIN CETATEA NEAMȚULUI v. **Târgul Neamț (A.II.1).**

MĂNĂSTIREA DOBRULUI v. **Dobru (1.a).**

MĂNĂSTIREA HUMULEȘTI v. **Humuleștii (1.a).**

MĂNĂSTIREA NEAMȚ v. **Târgul Neamț (A.I.1, A.I.1.a).**

MĂNĂSTIREA NEAMȚULUI v. **Târgul Neamț (A.I.1).** v. **Târgul Neamț (A.I.1).**

MĂNĂSTIREA NIAMȚULUI v. **Târgul Neamț (A.I.1).**

MĂNĂSTIREA SECUL v. **Secul (I.3).**

MĂNĂSTIREA SECULUI v. **Secul (I.3).**

MĂNĂSTIREA SIHĂSTRIA v. Secul (I.3.c).**MĂNĂSTIREA XEROPOTAMULUI v. Xeropotamul.**

MĂNEȘTII (TgN) top. descr. **1.** Oicon. (Uneori precedată de ent. *sat* sau *moșie*, în sint. homof.) Fost sat și moșia acestuia situate la E de or. Târgul Neamț și la N de localit. Blebea. – (Slav.) **МАНЕЩИ** („Mănești”) DRH, A, II (1454), 61. **МЪНЕЩИ, на НЕМЦѢ** („Mănești, pe Neamț”). DRH, A, II (1459), 125. – (Rom.) *Măneștii pe apa Niamțului*. BOGDAN, S. (1742), 263. *O moșie a Secului, anume Mănești, din jos de Târgul Neamțului*. DRA (1782), 515. *Măneștii*. ARH. BUC. PL. NMT., 33 (1827). *Măinești*. [sic] ARH. BUC. PL. 35 (1842). *Meineștii*. [sic] ARH. BUC. PL. 116 (1846). *Parchetele de pe moșia Mănești*. NICODIM, M. (1859), XI. *Mănești*. TTRM I₁ (1774–1898), 699/1, ANDREI, D.H. (1850), 100, FRUNZESCU, D. (1872), 53. – (Cu apel. *schit*, în sint. homof.) *Schitul Măneși*. TTRM II (1876), 699/1. *Schitul Mănești [este] numire veche de sat dată s. Blebea*. DGN (1890), 221. – (Cu elipsa determinantului *Mănești*) *Schitul*. TTRM, II (1871), 699/1. ◇ (Derivat cu suf. col. *-eni*) *Schitenii*. TTRM, II (1900), 699/1.

a) P. polar. Fiton. Tarlăua situată la N de localit. Blebea, între Drumul la Blebea și teritoriul s. Dumbrava. *Mă duc în Mănești; am ajuns în marginea Măneștilor*. ANCH. TgN. – (Cu ent. *tarla*, în sint. homof.) *Tarlăua Mănești*. ANCH. TgN.

b) P. polar. ⁺Fiton. (Precedat de ent. *pădure*, în sint. homof.) Fostă pădure de pe moșia Mănești. *Pădurea Mănești*. DGN (1890), 221.

– Pron.: **(1.a)** (*Tarlăua*) *Mănéșt*¹ TgN.

– Etim.: de la n. pers. **Manea**, atestat în DRH, A, I (1437), 237: **ДО МАНЕВА ХОТАРѢ ТАТАРСКОГО** („până la hotarul tătarec al lui Manea”). Etim. populară: „este teren bun, mănoș”.

⁺MĂNGĂLĂRIĂ (Nem) fiton. descr. Fostă poiană de pe D. lui Bodai, în dreapta P. Șubei. *Mă duc la Măngălărie; am ajuns în dreptul Măngălăriei*. Nem.

– Pron.: *Măngălărija* Nem.

– Etim.: aici se făcea odinioară **mangan**.

MÂNZĂTU (Bob) centru de polar. top. pers. **1.** Oron. (Precedat de ent. cu sens oronimic, în sint. heterof.) Dealul situat la N de s. Boboiești, la obârșia pâraielor Mânzatul (S), Râșca (NV) și Râșcuța (NE). *În Piciorul Mânzatului*. DRH, A, XXII (1634), 17 (trad. ed.). *Mă duc pe Dealul Mânzatului*. ANCH. Bob. *Am ajuns în vârful Obcinii Mânzatului*. Bob. – (Slav.) **НОГ МЪНСАТОВИ** („piciorul Mânzatului”). DRH, A, XXII (1634), 159.

a) P. difer. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. heterof.) Probabil Vârful cel Mare. *Până la vârful Mânzatului*. DRH, A, XXII (1634), 17 (trad. ed.). – (Slav.) **ДАЖЕ ДО ВРЪХ МЪНСАТОВИ** („până la vârful Mânzatului”). DRH, A, XXII (1634), 159.

2. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. st. al r. Neamț, între P. Adânc¹ (V) și P. Izvoarelor (E), care izvorăște de sub Bâtea. *Pârâul Mânzatului*. DRA (1775), 468, GHEORGHITĂ, C.P. (1922), h. *Cobor pe Pârâul Mânzatului*. ANCH. Bob. – (În sint. homof.) *Pariul Mânzatul*. [sic] ARH. BUC. PL. (1880), 130. *Pârâul Mânzatul*. DGN (1890), 231, ARH. OC. Pip. 5 (1987), *ib.* 6 (1987), *ib.* 8 (1997). – (Cu ent. *vale*, în sint. homof.) *Valea Mânzatul*. ICHIM, M. (1973), 83. – (Cu elipsa ent.) *Am ajuns la gura Mânzatului*. Bob. ◇ (Cu determinantul *mare*)

Pârâul Mânzatul Mare. ANCH. Bob. – (În compus; ofic.) *Pârâul Mânzatului-Mare*. HARTA MIL. (1962).

a) P. difer. Hodon. (Precedat de ent. *gură*, în sint. heterof.) Locul de vărsare a p. Mânzatul în r. Neamț. *Gura Mânzatului*. ANCH. Bob.

b) P. polar. Oicon. Partea de N a s. Boboiești, așezată pe cursul superior a P. Mânzatului. *Mă duc în Mânzatul*. ANCH. Bob.

c) P. difer. opoz. Hidron. (Derivat cu suf. dimin. *-el*; cu ent. *pârâu*, în sint. homof.) Afl. st. principal al P. Mânzatului, care izvorăște de sub vf. Pițigaia. *Pârâul Mânzățel*. ARH. OC. Pip. 3 (1954). *Mă duc pe Pârâul Mânzățelul*. ANCH. Bob. – (Cu elipsa ent.) *Mânzățălu*. ARH. COM. Pip. 3 (1959), ANCH. Bob. ◊ (Cu determinantul *mic*, în compus) *Pârâul Mânzatului-Mic*. HARTA MIL. 1962.

– Pron.: **(1)** *Djálu* ([#]*Ópsina*) *Mînzátulu*, **(2)** *Pîrâyu* *Mînzátulu*, *Mînzátu*, *Mînzátu Mări*, **(2.a)** *Gúra* *Mînzátulu*, **(2.b)** *Mînzátu*, **(2.c)** (*Pîrâyu*) *Mînzățálu* Bob.

– Etim.: prob. n. pers. **Mânzatul**; nu este exclus apel. **mânzat** (sg. cu valoare col.), motivat de faptul că aici ar fi fost locul unde pășteau mânzații.

MEINEȘTII v. **Măneștii (1)**.

MICRODEPRESIUNEA COTNĂREL-OZANA v. **Cotnărelul (1)**, **Ozana (1)**.

MIHAEȚI v. **Pârâul Mihăieț (1.a)**.

MIHĂIEȚI v. **Pârâul Mihăieț (1.a)**.

MITOCUL BLEBEA v. **Blebea (1)**.

MLÁDA (Tim) fiton. descr. (De obicei în sint. *În Mladă*) Terenul situat la NE de s. Timișești, la gura de vărsare a r. Neamț în r. Moldova. *Mă duc în Mladă; am ajuns în marginea Mlăzii*. Tim. – (Cu determin. *Moldova*, în sint. homof.; ofic.) *Mladă Moldova*. ARH. COM. Tim. 4 (1959).

– Pron.: *Mláda*, *În Mládă* Tim.

– Etim.: ent. **mladă** în funcție topon.

MLADĂ MOLDOVA v. **Mlada**.

⁺**MOARA LA COZMA** (Tim) reper. topon. Fostă moară pe Gârla Morii. Cf. ANCH. Tim.

– Pron.: *Muára la Cózma* Tim.

– Etim.: de la n. fam. **Cozma**, al proprietarului morii.

MONASTIREA PROCOPU v. **Schitul Pocrov (1)**.

MONUMENTUL (TgN) reper. topon. (Și în sint. *La Monument*) Punctul situat pe versantul de E al Dealului Cetății. Cf. ANCH. TgN.

– Pron.: *Monumiéntu*, *La Monumiént* TgN.

– Etim.: **Monumentul Eroilor** este dedicat Corpului de Vânători de munte ai Armatei Române și eroilor Primului Război Mondial.

MORIȘCA (Tim) top. descr. **1**. Fiton. Terenul arabil situat la S de s. Preutești, între Gârla Morii (N) și Malul Băhnii (S). Cf. ARH. BUC., REF. 1864, dos. 1010 (1864), 54^f. *Morișcă*. ARH. COM. Tim. 2 (1959). *La Morișcă*. HARTA MIL. (1961). *Am pământ la Morișcă*. Tim.

a) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în perifr.) Drumul care străbate de la S la N tarlaua La Morișcă. *Merg pe Drumul la Morișcă; am ajuns în capătul Drumului la Morișcă*. Tim.

– Pron.: **(1)** *La Morîșcă*, **(1.a)** *Drúmu la Morîșcă* Tim.

– Etim.: apel. **morișcă** (sg. cu valoare col.) în funcție topon. În dreptul acestei tarlale erau pe Gârla Morii două mori ale fraților Șchiopu.

MOȘIA (Plă) Fiton. descr. Terenul arabil și cu pășune situat la S de s. Plăieșul, între r. Neamț (N), s. Grași (V), Șanțul Anticar (S) și Izlazul Comunal (E); (ofic.) Domeniile Coroanei. *Acolo era marginea Moșiei*. ANCH. Plă.

– Pron.: *Moșîia* Plă.

– Etim.: apel. **moșie**, în funcție topon.; aici a fost moșie regală.

MOȘIA BĂBOEȘTI v. **Boboiești (1)**.

MOȘIA BLEBEA v. **Blebea (1)**.

MOȘIA MĂNEȘTI v. **Măneștii (1)**.

MOȘIA PIPIRIGU v. **Pipirigul (I.2)**.

MOVILĂ v. **Cioatele (1.a)**.

MOVILELE (Hum) centru de polar topon. descr. **1.** Oron. (Precedat de ent. *deal*, în sint. homof.) Dealul situat între P. Porcului (V), Valea Seacă (S), localit. Humuleștii-Noi (E) și localit. Humuleștii (N). *Dealul Movilele*. HARTA MIL. (1962). *Mă duc pe Dealul Movilelor*. ANCH. Hum.

2. Fiton. (De obicei în sint. *La Movile*) Terenul arabil de pe D. Movilelor. *La Movilă*. ARH. TgN 6 (1959). *Mă duc la Movile; am ajuns în marginea Movilelor*. ANCH. Hum.

– Pron.: **(1)** *Djálu Mozîlilor*, **(1.a)** *Mozîla*, *La Mozîli* Hum.

– Etim.: prob. odinioară au fost niște **movile**.

MUNTELE (TgN) oron. descr. (Vechi) Dealul Cetății. Cf. ARH. BUC, PL., 109 (1840–1850).

– Etim.: ent. **munte** în funcție topon.

MUNTELE AGĂPIENI v. **Agăpeni (I.2)**.

MUNTELE BIVOLULUI v. **Bivolul (1)**.

MUNTELE BOMPA v. **Bompa (1)**.

MUNTELE BRANU v. **Branu (II)**.

MUNTELE CHIRIACUL v. **Chiriac² (1)**.

MUNTELE CHIȚIGAIA v. **Pițigaia (I)**.

MUNTELE CHITA MARE v. **Chitele (I.2)**.

MUNTELE CHITA MICĂ v. **Chitele (I.3)**.

MUNTELE CHITELE v. **Chitele (I)**.

MUNTELE COTNĂREL v. **Cotnărelul (2)**.

MUNTELE DOBREANU

MUNTELE DOMESNICUL v. **Dumesnicul (I)**.

MUNTELE HALĂUCA v. **Hălăuca (1)**.

MUNTELE LA BORTE v. **Bortele (1.a)**.

MUNTELE LUI PĂTRU-VODĂ v. **Petru-Vodă (1)**.

MUNTELE MĂGURA v. **Dumesnicul (I)**.

MUNTELE NEAMȚULUI v. **Târgul Neamț (A.I.1.c)**.

MUNTELE PETRU-VODĂ v. **Petru-Vodă (1)**.

MUNTELE PLEȘA v. **Pleșul (1)**.

MUNTELE PLEȘU v. **Pleșul (1)**.

MUNTELE POIENII LUNGI v. **Poiana Lungă (1.a).**
MUNTELE PROCOV v. **Schitul Pocrov (1.d).**
MUNTELE RĂCHITIȘUL v. **Piciorul Răchitiș.**
MUNTELE RĂSCOALELE v. **Răscoalele (1).**
MUNTELE RUSU v. **Dealul Rusului (I).**
MUNTELE RUSU MARE v. **Dealul Rusului (I).**
MUNTELE STÂNA MĂNĂSTIRII v. **Stâna Mănăstirii² (1.b).**
MUNTELE TĂCIUNELE v. **Obcina Tăciunelui (I).**
MUNTELE URSOAIA v. **Ursoaia (I).**
MUNTELE URSOAICA v. **Ursoaia (I).**
MUNTILE SIHLA v. **Sihla (1).**
MUNȚII BOAMPELE v. **Bompa (1).**
MUNȚII DOLHEȘTI v. **Dolhești (1.a).**
MUNȚII HALAUCA v. **Hălăuca (1).**
MUNȚII NEAMȚULUI v. **Târgul Neamț (A.I.1.c, A.I.1.c. a).**
MUNȚII PIPIRIGULUI v. **Pipirigul (I.2.a).**
MUNȚII SIHLEI v. **Sihla (1).**
MUNȚII SECULUI v. **Secul (I.3.b).**
MUNȚII SLATINEI v. **Slatina² (1.b).**
NEAMEAČ v. **Târgul Neamț (A).**
NEAMȚ v. **Târgul Neamț (A, A.I, A.I.1, A.I.1.a, A.II).**
NEAMȚUL¹ v. **Târgul Neamț (A, A.I, A.I.1, A.I.1.a, A.II).**

NEĂMȚUL² (Nem) centru de polar. topon. pers. **1.** Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. st. al p. Nemțișorul, între P. lui Tulan (V) și P. Adânc⁴ (E), care izvorăște de sub Culmea Pleșului. *Pârâul Neamțului; mă duc pe Pârâul Neamțului; am ajuns în capătul Pârâului Neamțului.* ANCH. Nem, Lun.

2. Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. homof.) Ramificația de S a Culmii Pleșului, între P. Șuba (V) și P. Neamțului (E). *Piciorul Neamț.* ARH. OC. TgN 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 10 (1998), COJOCARU, S. (2006), 14, ANCH. Nem. – (Precedat de ent. *deal*, cu n. fam. la pl.; vechi) *Dealul Nemțani.* ATLAS. MOLD. (1892).

– Pron.: **(1)** *Pîrău Nîamțulu* Lun, Nem. **(2)** *Kîsôru Nîamț* Nem.

– Etim.: de la familia **Neamțu**, care locuiește sub deal, aproape de gura pârâului.

NEAMȚUL v. **Târgul Neamț (A, A.I, A.I.1, A.I.1.a, A.II).**
NEAMȚUL CEL MARE v. **Târgul Neamț (A.I).**
NEAMȚUL MARE v. **Târgul Neamț (A.I).**
NEMCZ v. **Târgul Neamț (A).**
NEMECZ v. **Târgul Neamț (A.II).**
NEMPCH v. **Târgul Neamț (A.II).**
NEMȚIȘOR(UL) v. **Târgul Neamț (A.I.3, A.I.3.a).**
NIEMEC OPPIDUM v. **Târgul Neamț (A).**
NIMCIA v. **Târgul Neamț (A.II).**
NIMIETZ v. **Târgul Neamț (A).**

NISIPIȘTEA (Tim) Fiton. descr. Terenul situat între Colacul (V), r. Neamț (S), s. Timișești (E) și În Luncă (N). Cf. ARH. COM. Tim. 2 (1959). *Mă duc în Nisipiște; am ajuns în marginea Nisipiștei*. Tim.

– Pron.: *Nisikîștia* Tim.

– Etim.: ent. **nisipiște** în funcție topon.; pământul este nisipos.

NYEMCZE v. **Târgul Neamț (A)**.

NYEMIECZ v. **Târgul Neamț (A)**.

OBÂRȘIA CHIRIACUL v. **Chiriac (I.2.a)**.

OBÂRȘIA CHIRIACULUI v. **Chiriac (I.2.a)**.

OBÂRȘIA SĂCULUI v. **Secul (I.2)**.

ÓBCINA AGÁPIA VÉCHE oron. pers. Dealul situat la E de măn. Sihăstria, la obârșia pâraielor Valea Rea (N), Trapezoaia (V) și Agapia (SE). Cf. ARH. OC. TgN 4 (1987), *ib.* 10 (1998). *Am ajuns pe Obcina Agapia Veche*. VNe.

– Pron.: *Ópșina Agápia Véki* VNe.

– Etim.: pe acest deal se află măn. Agapia Veche (sau Agapia din Deal).

OBCINA AGĂPENILOR v. **Agăpeni (I.2)**.

OBCINA AGĂPIENI v. **Agăpeni (I.2)**.

OBCINA BIVOLU v. **Bivolul (1)**.

OBCINA BIVOLULUI v. **Bivolul (1)**.

OBCINA BRANULUI v. **Branu (II)**.

OBCINA CHITELOR v. **Chitele (I)**.

OBCINA COTNĂREL v. **Cotnărelul (2)**.

OBCINA COTNĂRELULUI v. **Cotnărelul (2)**.

OBCINA DOBREANULUI v. **Dobreanu (I)**.

OBCINA DOSUL BOMPEI v. **Bompa (1.b)**.

OBCINA DRUGANULUI v. **Druganu¹ (2)**.

OBCINA FOALELOR v. **Foalele (1)**.

OBCINA FUNDUL PÂRÂULUI v. **Pârâul Străjii (I.1.b)**.

ÓBCINA HÁNGULUI (Plu) oron. descr. Muntele situat la SE de mt. Petru-Vodă, la obârșia pâraielor Mihăieț (N), [Argelea] (V) și [Boboteni] (S). *Mă duc pe Obcina Hangului; am ajuns în vârful Obcinii Hangului*. Plu.

– Pron.: *Ópșina Hángulu* Plu.

– Etim.: acest munte separă s. Pluton de s. **Hangu**.

OBCINA HĂLĂUCA v. **Hălăuca (1)**.

OBCINA HĂLĂUCHI v. **Hălăuca (1)**.

OBCINA LA POIANA LUNGĂ v. **Poiana Lungă (1.a)**.

OBCINA LICIORULUI v. **Liciorul**.

OBCINA PETRU-VODĂ v. **Petru-Vodă (1)**.

OBCINA PIȚIGAIA v. **Pițigaia (I.2)**.

OBCINA PIȚIGĂII v. **Pițigaia (I.2)**.

OBCINA POIANA LUNGĂ v. **Poiana Lungă (1.a)**.

OBCINA RĂSCOALELOR v. **Răscoalele (1)**.

OBCINA SĂSCUȚA v. **Săscuța (1.b)**.

OBCINA SIHLEI v. **Sihla (1)**.

OBCINA STÂNCILOR v. **Stâncile¹ (1.a)**.

ÓBCINA TĂCIÚNELUI top. **I.** Oron. Muntele situat la NV de Măn. Sihăstria, între mt. Chita Mică (S), p. Dobreanu (V), p. Secul (E) și d. Nifon (N). *De acolo pe Obcina Tăciunelui*. DIR, A, XVII-I (1604), 177 (trad. ed.), *ib.* (1604), 184 (trad. ed.), *ib.* (1605), 236 (trad. ed.). *Obcina Tăciunelui*. NICODIM, M. (1899), CXXXIX, ARH. OC. TgN. 11 (1914), *ib.* 4 (1987), ARH. OC. Pip. 6 (1997), ANCH. VNe. – (Cu ent. *munte*, în sint. homof.) *Muntele Tăciunele*. ARH. OC. Pip. 1 (1911), BĂLAN, V. (2001), 108. – (Cu ent. *subînțeleș*) *Pe obcină până la Tăciune*. DIR, A, XVII-I (1604), 177 (trad. ed.), *ib.* (1604), 184 (trad. ed.), *ib.* (1605), 236 (trad. ed.). *Tăciunele*. NICODIM, M. (1899), CXXVII.

1. P. difer. Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) Ramificația de SE a Obcinii Tăciunelui, între Pic. Crucii și Pic. Dohotăriei. *Capul piciorului Tăciunele de la vale*. NICODIM, M. (1873), XCIII. *Piciorul Tăciunelui*. ARH. MĂN. SIH. 1 (1950). – (În sint. homof.) *Piciorul Tăciune*. ARH. OC. TgN. 11 (1914), *ib.* 4 (1987), *ib.* 10 (1998).

2. P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. heterof.) Poiana de pe versantul de SE al Obcinii Tăciunelui. *Poiana Tăciunelui*. NICODIM, M. (1899), CXXXVI, ARH. MĂN. SIH. 1 (1950), ANCH. VNe. – (În sint. homof.) *Poiana Tăciunile*. NICODIM, M. (1897), CXXI. *Poiana Tăciunele*. ARH. MĂN. SIH. 1 (1950), *ib.* 2 (1950). – (Cu ent. *subînțeleș*) *Tăciunele*. NICODIM, M. (1897), CXXV.

a) P. difer. Fiton. (Precedat de ent. *poiană* și *dos*) Poiana situată pe versantul de NV al Obcinii Tăciunelui. *Poiana Dosul Tăciunelui*. NICODIM, M. (1899), CXXXVI.

3. P. difer. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. homof.) Vârful Obcinii Tăciunelui. *Vârful Tăciunele*. ARH. MĂN. SIH. 1 (1950).

4. P. difer. Oron. (Precedat de ent. *coastă*, în sint. heterof.) Versantul de NV al Obcinii Tăciunelui. *Mă duc pe Coasta Tăciunelui*. ANCH. Pip.

– Pron.: **(I)** ^u*Ópsina Tășúnelu*, **(I.2)** *Poiána Tășúnelu* VNe, **(I.4)** *Cuásta Tășúnelu* Pip.

– Etim.: prob. aici se afla un **tăciune**, adică un copac ars.

ÓCEA (Hum) centru de polar. topon. **1.** Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în perifr.; pop.) Str. Ion Creangă, de la ieșirea din Humulești până în s. Ocea. *Drumul la Ocea*. ANCH. Hum, TgN. – (Cu ent. *șosea*, în sint. homof.) *Șoseaua Ocea*. ARH. TgN. 2 (1959).

2. Fiton. (Precedat de ent. *tarla*, în sint. homof.) Terenul arabil situat în imediata apropiere de s. Ocea, pe st. Drumului la Ocea. *Mă duc pe Tarlaua Ocea; am ajuns în marginea Tarlalei Ocea*. ANCH. Hum.

– Pron.: **(1)** *Drímu la Óša* Hum, TgN, **(2)** *Tarláya Óša* Hum.

– Etim.: de la numele satului vecin, **Ocea**, format de la un n. pers. **Ocea** sau din sl. **oko** ‘ochi de apă, izvor’ (MOLDOVANU, S., 434, CIUBOTARU, O., 114).

OLÁRU (VNe) top. pers. **1.** Oron. (Precedat de ent. *deal*, în sint. heterof.) Dealul situat la E de d. Osoiul, între P. Porcului și P. Sărăturii. *Mă duc pe Dealul Olarului*. ANCH. VNe.

a) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *țarină*, în sint. heterof.) Terenul arabil de pe D. Olarului. *Țarina Olarului*. ANCH. VNe. – (Cu elipsa ent.) *Olaru*. ARH. COM. VNe 3 (1959). – (Artic.) *Olarul*. ARH. COM. VNe 1 (1959).

a) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în sint. heterof.) Drumul din Vânătorii-Neamț la Agapia, care străbate Țarina Olarului. *Drumul Olarului*. ANCH. VNe.

– Pron.: **(1)** *Djálu Oláru* **(2)** *Țárna Oláru* **(2.a)** *Drúmu Oláru* VNe.

– Etim.: n. fam. **Olaru**, desemnând probabil un fost proprietar.

OLTEÁNU (MNe) centru de polar. topon. pers. **1.** Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) Ramificație de NE a d. Bompa, între P. Adânc² (V) și P. Olteanului (E). *Mă duc pe Piciorul Olteanului*. ANCH. MNe. – (În sint. homof.) *Piciorul Olteanu*. ARH. OC. TgN. 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 8 (1998).

2. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. dr. al p. Nemțișorul, între P. Adânc² (V) și P. Ponorului (E), care izvorăște de sub Vf. Popii. *Mă duc pe Pârâul Olteanului*. ANCH. MNe. – (În sint. homof.) *Pârâul Olteanu*. ARH. OC. TgN. 1(1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 8 (1998).

– Pron.: **(1)** *Kísóru Olteánu* **(2)** *Pîrâyu Olteánu* MNe.

– Etim.: de la n. fam. **Olteanu**, neid.

OSÓIUL (VNe) top. descr. **1.** Oron. Dealul situat la S de s. Vânătorii-Neamț, între P. Cărăgiței (S) și izvoarele p. Cacova (NV) și ale P. Sărăturii (NE). Cf. ARH. BUC., REF. 1864, dos.1011, f. 9^r (1864). *Mă duc pe Osoiul*. ANCH. VNe. – (Precedat de ent. *deal*, în sint. homof.) *Dealul Osoiu*. DGN (1890), 284. *Dealul Oasi*. [sic!] HARTA MIL. (1962). *Urc pe Dealul Osoi; am ajuns în vârful Dealului Osoi*. ANCH. VNe.

a) P. difer. Oron. (Precedat de ent. *vârf* sau *bobeică*, în sint. heterof.) Vârful d. Osoiul. *Vin din Vârful Osoiului; am ajuns la Bobeica Osoiului*. ANCH. VNe.

b) P. polar. ⁺Fiton. (Precedat de ent. *pădure*, în sint. homof.) Fostă pădure de pe d. Osoiul. *Pădurea Osoiu*. ARH. BUC., REF. 1864, dos. 1010 (1864), 54^v, *ib.* dos.1011, f. 9^v (1864). *Marginea Pădurii Osoiul*. ANCH. VNe.

c) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *izlaz*, în sint. homof.) Pășunea de pe d. Osoiul. *Mă duc pe Izlazul Osoi; am ajuns în dreptul Izlazului Osoi*. ANCH. VNe.

d) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.) Afl. drept al p. Cacova, care izvorăște de la V de Vf. Osoiului. *Pârâul Osoi*. ANCH. VNe. – (În sint. heterof.) *Mă duc la Pârâul Osoiului; vin din capătul Pârâului Osoiului*. ANCH. VNe.

– Pron.: **(1)** *Osóju*, *Djálu Osóĵ*, **(1.a)** *Vírvu Osóĵulu*, *Bobéayca Osóĵulu*, **(1.b)** *Pădúreĵa Osóĵulu*, **(1.c)** *Islázu Osóĵ*, **(1.d)** *Pîrâyu Osóĵ* (*Osóĵulu*) VNe.

– Etim.: ent. sl. sau rom. **osoi** ‘dos de deal’, astăzi necunoscut în zonă)cf. PETROVICI, S.D.T., 176.

OUL CĂRBUNEI v. **Cărbuna (2.d)**.

OUL v. **Cărbuna (2.d)**.

OZÁNA top. pers. **1.** Hidron. (Precedat de ent. *apă*, *pârâu*, în sint. homof.) Râul Neamț; (vechi) cursul r. Neamț de pe terit. Târgului Neamț. *Apa Uzana*. ARH. BUC., PL. NMȚ, 109 (1840–1950). *Apa Ozana*. CONSTANTINESCU, T. (1850),

17. DAVIDESCU, C. (1968), 213. *Pârâul Uzana*. ARH. BUC., PL. NMT, 110 (1852). *Pâraiele Neamț, Ozana, Topolița și Agapiea [...] se varsă în Moldova*. IONESCU, G. (1887), 20. *Pârâul Ozana*. DGN (1890), 285. – (Precedat de ent. *vale*, în sint. heterof.) *Coborâre în valea Ozanei*. SADOVEANU, O. III (1907), 228. *Valea Ozanei*. DAVIDESCU, C. (1968), 215, LEMNARU, S. (1968), 30. – (Cu elipsa ent.) *Ozona*. [sic] ARH. BUC., REF. 1864, dos. 1010 (1880), 26^v. *Peste Ozană, vine Târgul Neamțului*. CREANGĂ, O. I (1880–1888), 193. *Să vă înfățișați la Bradu Mare pe Ozana*. SADOVEANU, O. XIII (1940), 710. *Ozana*. CREȚULESCU, J. (1904), 69, MĂTASĂ, C.J.N. (1928), h, UJVĂRI, G. (1972), 493, APĂVĂLOAIEI, C. (1973), 95, ICHIM, S. (1979), 109. *Intru în Ozană; am ajuns la malul Ozanei*. TgN, VNe. – (Cu ent. *bazin*; geogr.) *Bazinul Ozanei*. ICHIM, S. (1979), 67. – (În expr. geogr.) *Microdepresiunea Cotnărel-Ozana*. ICHIM, M. (1973), 170.

a) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *prundiș*, în sint. homof.) Terenul de pe malul Ozanei. *Prundișul Uzana*. ARH. IȘ., PL. 430 (1886). – (Cu ent. *prund*, în sint. heterof.) *Prundul Ozanei*. CONSTANTINESCU, T. (1850), 17. *Mă duc pe Prundul Ozanei; am ajuns în dreptul Prundului Ozanei*. Hum.

b) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *pod*, în sint. heterof.) Podul peste Ozana, la intrarea în Târgul Neamț. *Podul Ozanei*. TgN, VNe. – (În perifr.) *Podul peste Ozană*. VNe.

– Pron.: (1) *Ozána* TgN, VNe, (1.a) *Prúndu Ozáni* Hum, (1.b) *Pódu Ozáni* TgN, VNe, *Pódu pisti Ozáná* VNe.

– Etim.: IVĂNESCU, T, 20 propune etim. magh. *özön(y)* ‘torrent’; considerăm mai probabilă proveniența top. de la un n. pers. **Ozana**. Antroponimul este menționat într-un doc. de la 1663 (ARH. BUC. MÂN. NMT, LIII/11): *Toplița carea iaste pre lângă pomăt ce-s chiamă pomii Ozanii ce este la Niamțu*. Vezi și capitolul *Probleme etimologice* (p. 28–29).

OZONA v. Ozana (1).

PARIUL AGAPIENEI v. Agăpieni (I.1).

PARIUL MANZATUL v. Mânzatul (2).

PARIUL TIMPAU v. Pârâul lui Țâmpău (1).

PĂDUREA BLEBEA v. Blebea (1.a).

PĂDUREA BOMPA v. Bompa (1.e).

PĂDUREA BRANIȘTEA v. Târgul Neamț (A.I.1.b.α).

PĂDUREA BULUBÉȘTI (Ble) fiton. pers. Pădurea de pe d. Boiștea. Cf. ANCH. Ble.

– Pron.: *Pădúrija Bulubéștí* Ble.

– Etim.: prob. de la un n. pers. **Bulub** + suf. col. *-ești*.

PĂDUREA BUȘAGA v. Bușaga (1.b).

PĂDUREA CAILOR v. Poiana Cailor (1.b).

PĂDUREA CĂPREASCA v. Căpreasca (1.b).

PĂDUREA CETĂȚII v. Târgul Neamț (A.II.3.a).

PĂDUREA COVÉRCA (Dum, Plă) top. pers. 1. Fiton. Pădurea situată între pădurea Făgișel (V), tarlăua La Unguroaica și s. Dumbrava (S), s. tarlăua Izvoare și izlazul Timișești (E) și [s. Răucești] (N). Cf. ARH. BUC. REF. 1864, dos. 1010

(1864), 54^r, HARTA MIL. (1962). *Mă duc în Pădurea Coverca; am ajuns la marginea Pădurii Coverca*. ANCH. Dum, Plă.

b) P. polar. Fiton. (Precedat de apel *dos*, în sint. heterof., cu elipsa determin. *Coverca*) Tarlaua situată la N de pădurea Coverca. *Am pământ în Dosul Pădurii*. Plă.

– Pron.: **(1)** *Pădúrija Covércă*, **(1.a)** *Dósu Pădúri* Dum, Plă.

– Etim.: prob. apel. **coverga** ‘coviltir; colibă’, dar nu este exclus un n. pers.

Coverca.

PĂDUREA DEALUL MARE v. **Dealul Mare (I.3).**

PĂDUREA DEALULUI MARE v. **Dealul Mare (I.3).**

PĂDUREA DEALULUI VACILOR v. **Dealul Vacilor (1.c)**

PĂDUREA DE PE CACOVA v. **Cacova (1.a).**

PĂDUREA DE PE PIȚIGAIA v. **Pițigaia (I.3).**

PĂDUREA DIN DUMESNICU v. **Dumesnicul (I.5).**

PĂDUREA DOMESNICUL v. **Dumesnicul (I.5).**

PĂDUREA DUMESNICUL v. **Dumesnicul (I.5).**

PĂDÚREA FĂGETÉL (Dum) fiton. descr. Pădurea situată între pădurea Dumbrava (V), tarlaua La Bălușeni (S), pădurea Coverca (E) și [s. Răucești] (N). *Pădurea Făgetelu*. DGN (1890), 171. *Mă duc în Pădurea Făgetel; am ajuns în marginea Pădurii Făgetel*. ANCH. Dum. – (Cu elipsa ent.) *Făgetel*. ARH. Tim. (1959).

– Pron.: *Pădúrija Făzițál* Dum.

– Etim.: apel. **pădure** + **făgetel**; este pădure de fag.

PĂDUREA GRAȘII v. **Grașii (1.a).**

PĂDUREA HĂLĂUCA v. **Hălăuca (1.d).**

PĂDUREA MÂNĂSTIREA NEAMȚ v. **Târgul Neamț (A.I.1.d).**

PĂDUREA MĂNEȘTI v. **Măneștii (1.b).**

PĂDUREA OSOIULUI v. **Osoiul (1.b).**

PĂDUREA PÂRLEA v. **Pârlea (1.b).**

PĂDUREA SECU v. **Secul (I.3.d).**

PĂDUREA STÂNCILOR v. **Stâncile¹ (1.c).**

PĂDÚREA STEJĂRIȘ (Ble) fiton. descr. (Vechi) Pădurea Căpreasca. Cf. ANCH. Ble.

– Pron.: *Pădúrija Stejăriș* Ble.

– Etim.: apel. **pădure** + **stejăriș**; în prima jumătate a sec. al XX-lea era pădure de stejari.

PĂDUREA STRUGĂRIEI v. **Strugăria (5).**

PĂDUREA TIHĂRĂI v. **Tihărăile (1).**

PĂDUREA ȚÂMPĂU v. **Pârâul lui Țâmpău (1.a).**

PĂDUREA VASANULUI v. **Vasanu (1.a).**

PĂMÂNTUL PÓPILOR (VNe) fiton. descr. Terenul arabil situat la E de Vf. Osoiului. *Mă duc la Pământul Popilor; am ajuns la marginea Pământului Popilor*. ANCH. VNe.

– Pron.: *Pămíntu Pókilor* VNe.

– Etim.: sint. topon. desemnând fosta proprietate a bisericii din satul Vânătorii-Neamț.

PĂREU DOBRIANA v. Dobreanu (II).

PĂTULA MÁRE (Bob) fiton. descr. Poiana cu fâneață de pe versantul de V al Culmii Luciorului. *Am ajuns în Pătula Mare.* ANCH. Bob.

– Pron.: *Pătula Mári* Bob.

– Etim.: apel. **pătul** (varianta regională *pătulă*).

PĂTULA MÍCĂ (Bob) fiton. descr. Poiana cu fâneață de pe versantul de V al Culmii Luciorului, la S de Pătula Mare. *Mă duc în Pătula Mică; am ajuns în dreptul Pătulei Mici.* ANCH. Bob.

– Pron.: *Pătula N'ícă* Bob.

– Etim.: apel. **pătul** (varianta regională *pătulă*).

PÂRÂUL ADÂNC¹ (Bob) hidron. descr. Afl. st. al r. Neamț, ce izvorăște de sub Coasta Doliei, între P. Alb¹ (V) și P. Mânzatului (E). *Parâul Adâncu.* [sic] ARH. BUC. PL. (1880), 130. *Pârâul Adânc.* ARH. OC. Pip. 5 (1987), *ib.* 8 (1997). *Mă duc pe Pârâul Adânc; am ajuns la gura Pârâului Adânc.* ANCH. Bob.

– Pron.: *Pîrâyu Adînc* Bob.

– Etim.: albia pârâului este adâncă, abruptă.

PÂRÂUL ADÂNC² (MNe) Cracul drept al p. Nemțișorul, ce izvorăște de sub Pic. Pițigaia. Cf. ARH. OC. TgN. 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 6 (1997), *ib.* 10 (1998). *Mă duc pe Pârâul Adânc.* ANCH. MNe.

– Pron.: *Pîrâyu Adînc* MNe.

– Etim.: sint. motivată de albia adâncă, abruptă a pârâului.

PÂRÂUL ADÂNC³ (VNe) hidron. descr. (Rar) Pârâul Porcului. *Mă duc pe Pârâul Adânc; am ajuns la gura Pârâului Adânc.* ANCH. VNe.

– Pron.: *Pîrâyu Adînc* VNe.

– Etim.: în dreptul cursului mijlociu al pârâului, albia este foarte adâncă, de peste 10 m adâncime.

PÂRÂUL ADÂNC⁴ (Nem) hidron. descr. Afl. st. al p. Nemțișorul, între P. Neamțului² (V) și P. lui Vartic (E), format prin confl. P. la Podețe cu P. Stâncii; (rar) Pârâul Catrinei². Cf. ARH. OC. TgN 3 (1987), *ib.* 8 (1998), Nem. *Mă duc pe Pârâul Adânc; am ajuns la capătul Pârâului Adânc.* ANCH. Nem.

– Pron.: *Pîrâyu Adînc* Nem.

– Etim.: sint. motivată de albia adâncă a acestui pârâu.

PARÂUL ADÂNCU v. Pârâul Adânc¹.

PÂRÂUL AFINIȘ v. Afinișul³ (I.1).

PÂRÂUL AGĂPENI v. Agăpieni I.1).

PÂRÂUL AGAPIENI v. Agăpeni (I.1).

PÂRÂUL AGĂPIENI v. Agăpeni (I.1).

PÂRÂUL ALB¹ (Bob) top. descr. **I.** Hidron. Afl. st. al r. Neamț, ce izvorăște de sub Culmea Luciorului, între P. Ursului (V) și P. Adânc¹ (E). Cf. ARH. OC. Pip. 3 (1954). *Mă duc pe Pârâul Alb; am ajuns la gura Pârâului Alb.* ANCH. Bob.

a) P. difer. Hidron. (Precedat de ent. *gura*, în sint. heterof.) Zona de vărsare a P. Alb¹ în r. Neamț. *Mă duc la Gura Pârâului Alb.* ANCH. Bob.

b) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *arșița*, în sint. heterof.) Fâneața situată la obârșia Pârâului Alb. *Mă duc pe Arșița Pârâului Alb.* ANCH. Bob.

c) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) *Mă duc pe Piciorul Pârâului Alb*. ANCH. Bob.

– Pron.: (I) *Pîrâyu Alb*, (1.a) *Gúra Pîrâulu Alb*, (1.b) *Árșîta Pîrâulu Alb*, (1.c) *Kîșóru Pîrâulu Alb* Bob.

– Etim.: în albia pârâului sunt pietre albe.

PÂRÂUL ALB² (VNe) hidron. descr. Afl. drept al p. Secul, ce izvorăște de pe Piciorul Sihlei, între P. Negru³ (V) și P. Trapezoaia (E). Cf. DGN (1890), 13; SCHIȚĂ 1 (1950), ARH. OC. TgN 4 (1987), BĂLAN, V. (2001), 108, ANCH. VNe.

– Pron.: *Pîrâyu Alb* VNe.

– Etim.: sint. motivată de faptul că albia pârâului străbate terenuri calcaroase.

PÂRÂUL ALÚNULUI top. descr. I. Hidron. Afl. st. al p. Nemțisorul, care izvorăște de pe d. Pleșul, între P. Bourului (V) și P. Chiliei (E). Cf. ARH. OC. TgN. 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). *Mă duc pe Pârâul Alunului; am ajuns la gura Pârâului Alunului*. ANCH. MNe.

1. P. polar. Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) Ramificația d. Pleșul, între Pic. Bourului (V) și P. Alunului (E). *Piciorul Alunului*. ARH. OC. TgN. 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). *Urc pe Piciorul Alunului; am ajuns în dreptul Piciorului Alunului*. ANCH. MNe.

a) P. difer. Oron. Vârful d. Pleșul situat la obârșia P. Alunului. *Vârful Alunului*. ARH. OC. TgN. 1 (1963).

2. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în sint. heterof.) Drumul care merge alături de P. Alunului. *Drumul Alunului*. ANCH. MNe.

– Pron.: (I) *Pîrâyu Alínulu*, (I.1) *Kîșóru Alínulu*, (I) *Drúmu Alínulu* MNe.

– Etim.: sint. motivată de faptul că pe ambele maluri ale pârâului sunt mulți **aluni** (sg. cu valoare col.).

PÂRÂUL ANTON v. **Anton (1)**.

PÂRÂUL APA NEAMȚULUI v. **Târgul Neamț (A.I)**.

PÂRÂUL ARGELE v. **Argelele (2)**.

PÂRÂUL ARGELEA v. **Argelele (2)**.

PÂRÂUL ARÍNILOR¹ (Plu) hidron. descr. Afl. st. al P. Agăpienilor, care izvorăște de sub Vf. Buții. *Mă duc pe Pârâul Arinilor; am ajuns la gura Pârâului Arinilor*. ANCH. Plu.

– Pron.: *Pîrâyu Arínilor*. Plu.

– Etim.: sunt **arini** pe pârâu.

PÂRÂUL ARÍNILOR² (Pip) hidron. descr. Afl. st. al r. Neamț, care izvorăște de sub Vf. Bompei, între P. Izvoarelor (V) și P. Coastei Țârdei (E). *Mă duc pe Pârâul Arinilor*. ANCH. Pip.

– Pron.: *Pîrâyu Arínilor*. Pip.

– Etim.: odinioară ar fi fost pădure de **arini**.

PÂRÂUL ARȘITEI v. **Chiriac² (1.c.α)**.

PÂRÂUL BARGILELE v. **Argelele (2)**.

PÂRÂUL BIVOLĂRIEI v. **Bivolăria (1.a)**.

PÂRÂUL BODAI v. **Bodai (2)**.

PÂRÂUL BOIȘTEANU v. **Pârâul Boișteanului**.

PÂRÂUL BOIȘTEÁNULUI (Ble) hidron. pers. Afl. dr. al r. Neamț, între P. la Scobai (V) și P. Ungurenilor (E), care izvorăște de sub D. Blebei. *Mă duc pe Pârâul Boișteanului; apa Pârâului Boișteanului*. ANCH. Ble. – (În sint. homof.) *Pârâul Boișteanu*. ANCH. Ble.

– Pron.: *Pîrăyu Boiștiănu(lu)* Ble.

– Etim.: de la supran. **Boișteanu**, al unui om care locuia la gura pârâului.

PÂRÂUL BORTELOR v. **Bortele (1.b)**.

PÂRÂUL BOURU v. **Bourul (1)**.

PÂRÂUL BRANU v. **Branu (I)**.

PÂRÂUL BRAZII ALBI v. **PÂRÂUL LA BRAZII ALBI**.

PÂRÂUL BURSUNA v. **Bursuna (1)**.

PÂRÂUL BURSUNEI v. **Bursuna (1)**.

PÂRÂUL BUȘAGA v. **Bușaga (2)**.

PÂRÂUL CACOVA v. **Cacova (1)**.

PÂRÂUL CARPENULUI v. **Carpenul (I)**.

PÂRÂUL CARPINULUI v. **Carpenul (I)**.

PÂRÂUL CATRÍNEI¹ (Pâț) hidron. pers. Afl. dr. al r. Neamț, între p. Branu și p. Dumesnicul, care izvorăște de sub D. Frăgăriei. *Mă duc pe Pârâul Catrinei; am ajuns la gura Pârâului Catrinei*. ANCH. Pâț.

– Pron.: *Pîrăyu Catríni* Pâț.

– Etim.: de la n. pers. **Catrina**, neid.; odinioară aici erau case și probabil proprietara uneia se numea Catrina.

PÂRÂUL CATRÍNEI² (Lun) hidron. pers. (Rar) Pârâul Adânc⁴. *Mă duc pe Pârâul Catrinei; am ajuns la capătul Pârâului Catrinei*. ANCH. Lun.

– Pron.: *Pîrăyu Catríni* Lun, Nem.

– Etim.: de la un n. pers. **Catrina**, neid.

PÂRÂUL CĂLDĂRII v. **Căldarea (1.b)**.

PÂRÂUL CĂPRIASCA v. **Căpreasca (1.a)**.

PÂRÂUL CĂRĂGIȚEI (VNe) hidron. pers. Afl. stâng al Văii Seci (s. Grumăzești), ce izvorăște de sub Dealul Mare. *Mă duc pe Pârâul Cărăgiței; am ajuns în dreptul Pârâului Cărăgiței*. ANCH. VNe.

– Pron.: *Pîrăyu Cărăg'îți, Pîrăyu Cărîzîți* VNe.

– Etim.: de la n. pers. **Cărăgița**, probabil fosta soție a boierului Caragea, proprietar în sec. al XIX-lea al terenului străbătut de acest pârâu (cf. NICODIM, M., CLXV, ANDREI, D.H., 100, ȘURUBARU, P., 474).

PÂRÂUL CĂRBUNA v. **Cărbuna (1)**.

PÂRÂUL CĂRBUNEI v. **Cărbuna (1)**.

PÂRÂUL CĂRPINIȘ v. **Dealul Cărpiniș (1.a)**.

PÂRÂUL CĂȘIȚEI (VNe) hidron. descr. Afl. drept al p. Secul, la cca 1,5 km de locul de vărsare a acestuia în r. Neamț, care izvorăște de sub d. Bușaga; (vechi; silv.) Pârâul Bușaga. *Mă duc pe Pârâul Cășiței; am ajuns în capătul*

Pârâului Cășiței. ANCH. VNe. – (Cu elipsa ent.) *Cășița*. ARH. OC. TgN. 9 (1998).

– Pron.: *Pîrăyu Cîșîți* VNe.

– Etim.: apel. **cășiță**.

PÂRÂUL CERBĂRIA v. **Cerbăria (1.b)**.

PÂRÂUL CERDACUL v. **Cerdacul² (2)**.

PÂRÂUL CERDACULUI v. **Cerdacul² (2)**.

PÂRÂUL CETĂȚII v. **Târgul Neamț (A.II.4)**.

PÂRÂUL CHILIA v. **Chilia (1)**.

PÂRÂUL CHILIEI v. **Chilia (1)**.

PÂRÂUL CHILIILOR v. **Chiliile (2)**.

PÂRÂUL CHIRIAC¹ v. **Chiriac¹ (1)**.

PÂRÂUL CHIRIAC² v. **Chiriac² (2)**.

PÂRÂUL CHIRIACULUI v. **Chiriac² (2)**.

PÂRÂUL CHIRILÉNIIOR (Dol) hidron. pers. Afl. dr. al p. Dolhești, între P. Țigănesc (S) și P. la Firea (N), care izvorăște de sub Obcina Branului. Cf. ARH. OC. Pip. 2 (1944), ARH. COM. Pip. 4 (1959), ARH. OC. Pip. 7 (1997). *Am ajuns la gura Pârâului Chirilenilor*. ANCH. Dol.

– Pron.: *Pîrăyu Kîrilénilor* Dol.

– Etim.: la gura pârâului locuiesc mai multe familii **Chirilă**.

PÂRÂUL CHIRUȚII v. **Chiruța (2)**.

PÂRÂUL CHITA MARE v. **Chitele (I.2.a)**.

PÂRÂUL CIOĂTELOR (VNe) hidron. descr. Cracul Pârâului Sărăturii, care izvorăște din Țarina Olarului. Cf. ARH. COM. VNe 6 (1959). *Mă duc pe Pârâul Cioatelor*. ANCH. VNe.

– Pron.: *Pîrăyu Șuátilor* VNe.

– Etim.: sint. motivată de prezența **cioatelor**, rămase în urma tăierii pădurii.

PÂRÂUL COASTEI ȚÂRDEI v. **Țârdea (1.a)**.

PÂRÂUL COCIORVEI v. **Cacova (1)**.

PÂRÂUL COMÓRII (Stâ) hidron. descr. Afl. dr. al r. Neamț, între p. Domesnicul (V) și p. Săscuța (E), care izvorăște de sub D. Focșei. Cf. ARH. OC. Pip. 3 (1954), *ib.* 6 (1997), ANCH. Stâ.

– Pron.: *Pîrăyu Comóri* Stâ.

PÂRÂUL COTNĂREL v. **Cotnărelul (1)**.

PÂRÂUL COTNĂRELULUI v. **Cotnărelul (1)**.

PÂRÂUL CRUCII v. **Crucea¹ (1.b)**.

PÂRÂUL CRUCII v. **Crucea² (I.2)**.

PÂRÂUL CUCUVAIA v. **Cacova (1)**.

PÂRÂUL CUJBA v. **Cujbă (2)**.

PÂRÂUL CUJBĂ v. **Pârâul Cujbei**.

PÂRÂUL CÚJBEI (Bob) hidron. pers. Afl. dr. al r. Neamț, care izvorăște de sub d. Cotnărelul, între p. Dolița (V) și P. Runcului (E). Cf. ARH. OC. Pip. 3 (1954),

ib. 5 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1997). *Mă duc pe Pârâul Cujbei*. ANCH. Bob. – (În sint. homof.) *Pârâul Cujbă*. GHEORGHITĂ, C.P. (1922), h.

– Pron.: *Pîrâyu Cújbi* Bob.

– Etim.: de la un n. fam. **Cujbă**; în s. Boboiești nu există astăzi această familie, dar un localnic Ion Cujbă este atestat la 1841 în s. Pipirig (cf. UNGUREANU, I.C.D., XV, 35).

PÂRÂUL CU PUCIOĂSĂ (Dol) hidron. descr. Afl. st. al p. Branu, la S de P. Pârliturii, care izvorăște de sub Obcina Branului. *Mă duc pe Pârâul cu Pucioasă; am ajuns la gura Pârâului cu Pucioasă*. ANCH. Dol.

– Pron.: *Pîrâyu cu Pușoasă* ANCH. Dol.

– Etim.: apa pârâului este sulfuroasă, este „*apă cu pucioasă*” Dol.

PÂRÂUL CU ZIMȚ (MNe) hidron. metaf. Cracul st. al P. Magherniței ce izvorăște de sub Obcina Dobreanului. *Mă duc pe Pârâul cu Zimț*. ANCH. MNe. – (Uneori cu prep. *la*) *Pârâul la Zimț*. ANCH. MNe.

– Pron. *Pîrâyu cu/la Zimț* MNe.

– Etim.: în albia pârâului este o stâncă ca un zimț care nu a putut fi distrusă (pe pârâul acesta se trimit la vale buștenii).

PÂRÂUL DĂRĂMĂTURII (Plu) hidron. descr. Afl. dr. al p. Plutonul, între p. Petru-Vodă (V) și P. la Macedon (E), care izvorăște de sub Vf. Argelelor. Cf. ARH. OC. Pip. 2 (1944), *ib.* 7 (1997), ANCH. Plu.

– Pron.: *Pîrâyu Dărîmături* Plu.

– Etim.: de la apel. **dărămătură**, care indică un loc cu copaci căzuți, fie din cauza vântului, fie datorită alunecărilor de teren.

PÂRÂUL DE LA SÓNDĂ (VNe) hidron. descr. Afl. de. al p. Secul, între P. Rupturilor (NE) și P. Arșiței (SV), și care izvorăște de sub Pic. Arșiței. Cf. ARH. OC. TgN. 4 (1987), *ib.* 9 (1998), *ib.* 10 (1998). *Mă duc pe Pârâul de la Sondă; am ajuns la gura Pârâului de la Sondă*. ANCH. VNe.

– Pron.: *Pîrâyu di la Sónďa* VNe.

– Etim.: în a doua jumătate a sec. al XX-lea era aici o sondă de extragere a țițeiului.

PÂRÂUL DINTRE ARGELE v. **Argelele (2)**.

PÂRÂUL DINU v. **Pârâul la Dinu**.

PÂRÂUL DOBREANU v. **Dobreanu (II)**.

PÂRÂUL DOBRENAȘU v. **Dobreanu (II.5)**.

PÂRÂUL DOBRULUI v. **Dobru (1)**.

PÂRÂUL DOGĂRIEI (Plu) top. descr. **1**. Hidron. Afl. dr. al p. Tărățeni, între p. Porcăria (V) și p. Petru-Vodă (E), care izvorăște de sub Plaiul Lung. Cf. ANCH. Plu.

a) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) Ramificația de N a Plaiului Lung, la E de P. Dogăriei. *Piciorul Dogăriei*. ANCH. Plu.

– Pron.: **(1)** *Pîrâyu Dogării*, **(1.a)** *Kíșóru Dogării* Plu.

– Etim.: aici era odinioară o **dogărie**.

PÂRÂUL DOLHEȘTI v. **Dolhești (1)**.

PÂRÂUL DOLIA v. **Dolia (I)**.

PÂRÂUL DOLIEI v. **Dolia (I).**

PÂRÂUL DOLILE v. **Dolia (I).**

PÂRÂUL DOLIȚA v. **Dolia (I.2).**

PÂRÂUL DOMESNECULUI v. **Dumesnicul (II).**

PÂRÂUL DOMESNIC v. **Dumesnicul (II).**

PÂRÂUL DOMESTICULUI v. **Dumesnicul (II).**

PÂRÂUL DOMESTECULUI v. **Dumesnicul (II).**

PÂRÂUL DRĂGANU¹ v. **Druganu¹ (1).**

PÂRÂUL DRĂNIȚĂRIĂ (VNe) hidron. descr. Afl. dr. al p. Glodul Mare, la E de p. Rotunda (V), care izvorăște de sub d. Sihla Mare. Cf. ARH. OC. TgN. 4 (1987), *ib.* 9 (1998), *ib.* 10 (1998), ANCH. VNe.

– Pron.: *Pîrăyu Drănițăriia* VNe.

– Etim.: aici se făcea draniță.

PÂRÂUL DRUGANU¹ v. **Druganu¹ (1).**

PÂRÂUL DRUGANULUI v. **Druganu² (2).**

PÂRÂUL DUMESNICULUI v. **Dumesnicul (II).**

PÂRÂUL EFTIMIEI v. **Iftimia.**

PÂRÂUL FUNDUL RUMIRESEI v. **Fundu Lumiresei (1.a).**

PÂRÂUL GĂMĂNÚȚULUI (VNe) hidron. pers. Afl. drept al P. Dobrului, ce izvorăște de pe fâneața La Cucoșeni. *Trec peste Pârâul Gămănuțului.* ANCH. VNe. – (În perifr.) *Mă duc pe Pârâul la Gămănuț; am ajuns în capătul Pârâului la Gămănuț.* ANCH. VNe.

– Pron.: *Pîrăyu Gămănuțulu, Pîrăyu la Gămănuț* VNe.

– Etim.: n. fam. **Gămănuț**, proprietară a terenului străbătut de acest pârâu.

PÂRÂUL GÂNGII (Plu) hidron. pers. Afl. dr. al P. Agăpenilor, care izvorăște de lângă Poiana Slătioara. *Mă duc pe Pârâul Gângii.* ANCH. Plu.

– Pron.: *Pîrăyu Gînzi* Plu.

– Etim.: de la n. fam. **Gângă** al unei femei care locuia la gura pârâului.

PÂRÂUL GEĂNGU (TgN) hidron. pers. Cursul temporar de apă, care străbate tarlăua La Maici³ și se varsă în r. Neamț. Cf. ANCH. TgN.

– Pron.: *Pîrăyu Zăngu* TgN.

– Etim.: de la n. fam. **Geangu**, al proprietarului unei case pe lângă care trecea pârâul.

PÂRÂUL GHETĂRIA v. **Ghețaria (1.a).**

PÂRÂUL GHETĂRIEI v. **Ghețaria (1.a).**

PÂRÂUL GLODIȘÓRULUI (VNe) hidron. descr. (Vechi) Pârâul Sărăturii. *Mă duc pe Pârâul Glodișorului; am ajuns la capătul Pârâului Glodișor.* ANCH. VNe.

– Pron.: *Pîrăyu Glodișórule* VNe.

– Etim.: nec.

PÂRÂUL GLODUL MARE v. **Glodul (1.a).**

PÂRÂUL GOANGELOR¹ (MNe) hidron.

PÂRÂUL GOANGELOR² (VNe)

PÂRÂUL HUMĂRIEI v. **Humăria (1.a).**

PÂRÂUL HÚMEI (MNe) hidron. descr. 1. Afl. stâng al p. Nemțișorul, între P. Negurei (V) și p. Iftimia (E), care izvorăște de sub Culmea Pleșului, în apropiere de punctul Toaca Moişenilor. Cf. ARH. OC. TgN. 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). *Mă duc pe Pârâul Humei; am ajuns la capătul Pârâului Humei.* ANCH. MNe.

a) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) Ramificație a d. Pleșul, între izvoarele P. Humei. MNe. Cf. ARH. OC. TgN. 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). *Urc pe Piciorul Humei; am ajuns în vârful Piciorului Humei.* ANCH. MNe.

– Pron.: (1) *Pîrăyu Húmi*, (2) *Kíşóru Húmi* MNe.

– Etim.: la gura acestui pârâu este humă.

PÂRÂUL ICOANEI v. **Schitul Icoanei¹** (1.a).

PÂRÂUL IEPĂRIEI v. **Iepăria** (2).

PÂRÂUL IFTIME v. **Iftimia**.

PÂRÂUL IFTIMEI v. **Iftimia**.

PÂRÂUL IFTIMII v. **Iftimia**.

PÂRÂUL IZVOARE v. **Pârâu Izvoarelor**.

PÂRÂUL IZVOARELE v. **Pârâu Izvoarelor**.

PÂRÂUL IZVOÁRELOR (Pip) hidron. descr. Afl. st. al r. Neamț, care izvorăște de sub Pițigaia, între P. la Todosia (V) și P. Arinilor². *Mă duc pe Pârâu Izvoarelor; am ajuns la gura Pârâului Izvoarelor.* ANCH. Pip. – (În sint. homof.; ofic.) *Pârâu Izvoarele*. DGN (1890), 208. *Pârâu Izvoare*. HARTA MIL. (1962), ICHIM, M. (1973), 145. – (Cu determin. la sg.) *Perăul Isvor*. [sic] ARH. BUC. PL. 123 (1898). ◊ (Cu ent. *bazin*, în constr. geogr.) *Bazinul Izvoare-Ozana*. ICHIM, M. (1973), 171.

– Pron.: *Pîrăyu Izvoárălor*. Pip.

– Etim.: pârâu se formează din mai multe izvoare.

PÂRÂUL JACOTELOR v. **Piciorul Jacotelor** (1.b).

PÂRÂUL LA ANIȚA (Pip.) Afl. st. al r. Neamț, care izvorăște de sub D. Crucii, între P. Mânzatului (V) și P. la Todosia. *Mă duc pe Pârâu la Anița; am ajuns la gura Pârâului la Anița.* ANCH. Pip.

– Pron.: *Pîrăyu la Anița* Pip.

– Etim.: fam. lui Vasile **Anița** locuiește la gura pârâului.

PÂRÂUL LA BORDÉIUL MÁICII (Plu) hidron. descr. Afl. st. al P. Negru², care izvorăște de pe mt. Răscoalele. Cf. ANCH. Plu.

– Pron.: *Pîrăyu la Bordéju Májši* Plu.

– Etim.: aici este un **bordei** unde mai stau **maici** de la Hașca.

PÂRÂUL LA BRÁZII ALBI (Plu) hidron. descr. Afl. st. al p. Mihăieț, la N de P. la Stână, care izvorăște de sub Pic. Argelelor. *Mă duc pe Pârâu la Brazii Albi.* ANCH. Plu. – (În sint. homof.; silv.) *Pârâu Brazii Albi*. ARH. OC. Pip. 2 (1944), *ib.* 7 (1997).

– Pron.: *Pîrăyu la Brázi Albⁱ* Plu.

– Etim.: aici cresc **brazi albi**, spre deosebire de restul zonei, unde crește mai mult molid.

PÂRÂUL LA CĂSA VECHE (Dol) hidron. descr. Afl. st. al p. Branu, la N de P. Pârlitirii, care izvorăște de sub Obcina Branului. Cf. ARH. OC. Pip. 3 (1954), *ib.* 6 (1997), ANCH. Dol.

– Pron.: *Pîrăyu la Căsa Veki* Dol.

– Etim.: era o casa foarte veche mai sus de gura pârâului.

PÂRÂUL LA CHILII v. **La Chilii (2)**.

PÂRÂUL LA CHITA MICĂ v. **Chitele (I.3.b)**.

PÂRÂUL LA CIÓNEA (Pip) hidron. pers. Afl. st. al r. Neamț, între P. Izvoarelor (V) și P. Arinilor² (E), care izvorăște de sub d. Bompa. *Mă duc pe Pârâul la Cionea*. ANCH. Pip.

– Pron.: *Pîrăyu la Cîonja*. Pip.

– Etim.: de la n. fam. **Cionea**, a cărei casă se află la gura pârâului.

PÂRÂUL LA DÎNU (VNe) hidron. pers. Afl. drept al p. Cacova, între P. Căldării și P. Sărăturii, care izvorăște de pe d. Brădițelul. *Mă duc pe Pârâul la Dinu*. ANCH. VNe. – (În sint. homof.) *Pârâul Dinu*. ARH. COM. VNe 6 (1959).

– Pron. *Pîrăyu la Dînu* VNe.

– Etim.: n. pers. **Dinu**, neid.

PÂRÂUL LA DOĂGĂ (Ble) hidron. pers. Afl. dr. al r. Neamț, la E de P. Humăriei, care izvorăște de sub D. Boiștea. *Mă duc pe Pârâul la Doagă; am ajuns la gura Pârâului la Doagă*. Ble.

– Pron.: *Pîrăyu la Duğă* Ble.

– Etim.: perifr. motivată de faptul că la gura pârâului locuiesc mai multe familii **Doagă**.

PÂRÂUL LA FÍREA (Dol) hidron. pers. Afl. dr. al p. Dolhești, la N de P. Chirilenilor, care izvorăște de sub Obcina Branului. *Mă duc pe Pârâul la Firea; am ajuns la gura Pârâului la Firea*. Dol.

– Pron.: *Pîrăyu la Fîrja* Dol.

– Etim.: la gura pârâului locuiește fam. **Firea**.

PÂRÂUL LA GĂNGĂ top. pers. Afl. st. al P. Osoiului, care izvorăște de pe Dealul Mare. *Mă duc pe Pârâul la Gângă; am ajuns în capătul Pârâului la Gângă*. ANCH. VNe.

– Pron.: *Pîrăyu la Gîngă* VNe.

– Etim.: de la n. fam. **Gângă** (frecventă în sat), care probabil a deținut un teren aici.

PÂRÂUL LA GROHOTIȘ v. **La Grohotiș**.

PÂRÂUL LA LĂCĂTUȘÉNI (Pip) hidron. pers. Afl. st. al Pârâul Coastei Țârdei, care izvorăște de sub d. Bompa. *Mă duc pe Pârâul la Lăcătușeni*. ANCH. Pip. – (În sint. homof.) *Pârâul Lăcătușu*. DGN (1890), 214. *Pârâul Lăcătușeni*. ANCH. Pip.

– Pron.: *Pîrăyu (la) Lăcătușeni* Pip.

– Etim.: de la n. fam. **Lăcătușu**, care au pământ aici.

PÂRÂUL LA MACEDÓN (Plu) hidron. descr. Afl. dr. al p. Plutonul, între P. Dărâmăturii (V) și P. Mihăieț (E), care izvorăște de sub Pic. Argelelor. Cf. ANCH. Plu.

– Pron.: *Pîrâuu Maședón* Plu.

– Etim.: pârâul trece prin grădina lui **Macedon**.

PÂRÂUL LA MOȘ GAVRILĂ (Nem) hidron. pers. Afl. st. al p. Cărbuna, care izvorăște din Culmea Pleșului. *Mă duc pe Pârâu la Moș Gavrilă; am ajuns în capătul Pîrîului la Moș Gavrilă*. ANCH. MNe – (În sint. homof.; adm.) *Pârâu Moș Gavrilă*. ARH. OC. TgN. 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). ANCH. VNe.

– Pron.: *Pîrâuu (la) Moș Gavrilă* Mne, VNe.

– Etim.: de la porecla ursului – **moș Gavrilă**; în zona străbătută de acest pârâu erau mulți urși.

PÂRÂUL LA PICIORUL CEL MARE v. **Piciorul cel Mare² (1.a)**.

PÂRÂUL LA PODEȚE v. **Podetele (2)**.

PÂRÂUL LA SCOBAI v. **Scobai (1)**.

PÂRÂUL LA SMÍDA ÓNII (Bob) hidron. pers. Afl. dr. al P. Paltinului¹, ce izvorăște de pe Piciorul Doliei. *Mă duc pe Pârâu la Smida Onii; am ajuns la gura Pârâului la Smida Onii*. ANCH. Bob. – (În sint.; silv.) *Pârâu Smida Onii*. ARH. OC. Pip. 3 (1954). *Pârâu Simda Oanei*. [sic] *Ib.* 5 (1987), *ib.* 8 (1997).

– Pron.: *Pîrâuu la Snída Óni* Bob.

– Etim.: sint. motivată de faptul că pârâu străbate o zonă cu **smidă** ‘loc de pe care s-a tăiat pădurea, acoperit cu zmeură, rugi de mure, brăduți etc’ (ARVINTE, T., 165); n. pers. **Onea**, desemnând probabil persoana care avea o fâneață în această zonă, nu mai este cunoscut, iar în hărțile silvice recente apare în componența toponimului n. pers. *Oana* (la genitiv).

PÂRÂUL LA STÂNĂ (Plu) hidron. descr. Afl. st. al p. Mihăieț, între p. Brazii Albi (N) și P. Argelele (S), care izvorăște de sub Pic. Argelelor. Cf. ARH. OC. Pip. 2 (1944), ANCH. Plu.

– Pron.: *Pîrâuu la Stîná* Plu.

– Etim.: la obârșia pârâului a fost o stână.

PÂRÂUL LA ȘÍPOT (TgN) hidron. descr. Afl. st. al r. Neamț, la E de P. Cetății, care izvorăște de sub D. Cetății. Cf. ANCH. TgN.

– Pron.: *Pîrâuu la Șípót* TgN.

– Etim.: pe pârâu era amenajat un **șipot**.

PÂRÂUL LA TODOSÍA (Pip) Afl. st. al r. Neamț, care izvorăște de sub D. Crucii, între P. la Anița (V) și P. Izvoarelor. *Mă duc pe Pârâu la Todosia; am ajuns la gura Pârâului la Todosia*. ANCH. Pip.

– Pron.: *Pîrâuu la Todosiía* Pip.

– Etim.: fam. **Todosia** locuiește la gura pârâului.

PÂRÂUL LA VĂRĂRIE v. **Pârâu Vărăriei**.

PÂRÂUL LA ZIMȚ v. **Pârâu cu Zimț**.

PÂRÂUL LĂCĂTUȘENI v. **Pârâu la Lăcătușeni**.

PÂRÂUL LĂCĂTUȘU v. **Pârâu la Lăcătușeni**.

PÂRÂUL LEGHIU v. **Leghin (1.c).**

PÂRÂUL LÍMPEDE (Ble) hidron. descr. Cracul st. al P. la Scobai. *Mă duc la Pârâul Limpede.* Ble.

– Pron.: *Pîrâyu Lîmpidi* Ble.

– Etim.: sint. motivată de aspectul limpede al apei pârâului, spre deosebire de apa P. la Scobai, mai tulbure.

PÂRÂUL LIVEZILOR v. v. **Livezile (1.a).****PÂRÂUL LUI ANTON** v. **Anton (1).****PÂRÂUL LUI BODAI** v. **Bodai (2).**

PÂRÂUL LUI BULÁI (MNe) hidron. pers. Afl. dr. al p. Nemțișorul, între P. Paltinului² (V) și P. Icoanei (E), ce izvorăște de sub Obcina Dobreanului. Cf. ARH. OC. TgN 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). *Mă duc pe Pârâul lui Bulai; am ajuns la gura Pârâului lui Bulai.* ANCH. MNe.

– Pron.: *Pîrâyu lu Buláj* MNe.

– Etim.: de la un n. fam. **Bulai**, frecvent în comuna învecinată, Pipirig.

PÂRÂUL LUI CHIRIACU v. **Chiriac² (2).**

PÂRÂUL LUI DAMASCHÍN (MNe) hidron. pers. Afl. st. al p. Nemțișorul, între P. Bivolăriei și P. Alunului, care izvorăște de sub vf. Rusu Mic. *Mă duc pe Pârâul lui Damaschin.* ANCH. MNe.

– Pron.: *Pîrâyu lu Damaskín* MNe.

– Etim.: de la un n. pers. **Damaschin**, neid.

PÂRÂUL LUI GAVRILUȚ (Plu) hidron. pers. Afl. dr. al p. Agăpieni, între P. Arinilor (V) și P. lui Anton (E), care izvorăște de sub Obcina Buții. *Mă duc pe Pârâul lui Gavriluț.* ANCH. Plu.

– Pron.: *Pîrâyu lu Gavrilúț* Plu.

– Etim.: n. fam. **Gavriluț** (al foștilor proprietari ai terenului de aici).

PÂRÂUL LUI NIFON v. **Schitul lui Nifon (I.2.b).**

PÂRÂUL LUI NÍȚĂ¹ (Dol) hidron. pers. Afl. dr. al p. Pluton, între P. lui Anton (V) și P. lui Țâmpău (E), care izvorăște de sub mt. Ursoaica. Cf. ARH. BUC. PL. (1880), 130, ARH. COM. Pip. 1 (1959), *ib.* 7 (1959). *Pereul a lui Nița.* [sic] 7ARH. BUC. PL. 123 (1898). *Mă duc pe Pârâul lui Niță; am ajuns la gura Pârâului lui Niță.* ANCH. Dol.

– Pron.: *Pîrâyu lu Niță* Dol.

– Etim.: n. fam. **Niță** (al proprietarilor de teren din acest loc).

PÂRÂUL LUI NÍȚĂ² (Nem) hidron. pers. Afl. st. al p. Nemțișorul, între P. Chiriacului (V) și p. Secul (E), care izvorăște de sub Culmea Neamțului. Cf. ARH. VNe 2 (1959). *Mă duc pe Pârâul lui Niță; am ajuns la izvorul Pârâului lui Niță.* ANCH. Nem. – (În sint. homof.) *Pârâul Niță.* DGN (1890), 279.

– Pron.: *Pîrâyu lu Niță* Nem.

– Etim.: de la n. pers. **Niță**, desemnând o pers. neid.

PÂRÂUL LUI STAN (TgN) Afl. st. al r. Neamț, între p. Sasca (V) și P. Cetății (E), care izvorăște de sub D. Cetății. *Mă urc pe Pârâul lui Stan; am ajuns la gura Pârâului lui Stan.* TgN.

– Pron.: *Pîrău lu Stan* TgN.

– Etim.: de la n. pers. **Stan**, neid.

PÂRÂUL LUI TULAN v. **Tulan (2)**.

PÂRÂUL LUI ȚÂMPĂU (Dol) top. pers. **1**. Hidron. Afl. dr. al p. Pluton, între P. lui Niță¹ (V) și P. Tihăraii (E), care izvorăște de sub mt. Ursoaia. Cf. ARH. COM. Pip. 3 (1959), *ib.* 7 (1959). *Mă duc pe Pârâul lui Țâmpău; am ajuns la gura Pârâului lui Țâmpău*. ANCH. Dol. – (În sint. homof.) *Pariul Timpau*. [sic] ARH. BUC. PL. (1880), 130.

a) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *pădure*, în sint. homof.) Pădurea de pe coasta de S a mt. Ursoaia. *Pădurea Țâmpău*. ANCH. Dol.

– Pron.: **(1)** *Pîrău lu Țîmpău*, **(1.a)** *Pădurița Țîmpău* Dol.

– Etim.: de la n. fam. **Țâmpău**, neid.

PÂRÂUL LUI VARTIC v. **Vartic (1)**.

PÂRÂUL LUNCA v. **Lunca² (1.b)**.

PÂRÂUL MAGHERNIȚA v. **Pârâul Magherniței (1)**.

PÂRÂUL MAGHÈRNITÈI (MNe) top. descr. **1**. Hidron. Afl. dr. al p. Nemțișorul, între p. Vatra Vulpilor (N) și p. Puturosul (SE), care izvorăște de sub Obcina Dobreanului. Cf. ARH. OC. TgN. 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). *Mă duc pe Pârâul Magherniței; am ajuns la gura Pârâului Magherniței*. ANCH. MNe. – (În sint. homof.) *Pârâul Maghernița*. DGN (1890), 257, HEITEL, C. (1962), 330.

a) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în sint. homof.) Drumul care merge alături de P. Magherniței. *Drumul Maghernița*. ANCH. MNe.

– Pron.: **(1)** *Pîrău Mag'érniți*, **(1.a)** *Drumu Mag'érniți* MNe.

– Etim.: odinioară ar fi fost aici o **magherniță** (posibil bucătăria mănăstirii; cf. MOLDOVANU, M., 101)

PÂRÂUL MĂGURICIULUI v. **Măguriciul (1.a)**.

PÂRÂUL MÂNZATUL v. **Mânzatu (2)**.

PÂRÂUL MÂNZATUL MARE v. **Mânzatu (2)**.

PÂRÂUL MÂNZATULUI v. **Mânzatu (2)**.

PÂRÂUL MÂNZATULUI MARE v. **Mânzatu (2)**.

PÂRÂUL MÂNZATULUI MIC v. **Mânzatu (2.c)**.

PÂRÂUL MÂNZĂȚEL v. **Mânzatu (2.c)**.

PÂRÂUL MÂNZĂȚELUL v. **Mânzatu (2.c)**.

PÂRÂUL MESTEACĂNULUI (MNe) Cracul st. al P. Paltinului², ce izvorăște de sub Obcina Dobreanului. Cf. ARH. OC. TgN 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). *Mă duc pe Pârâul Mesteacănului; am ajuns la gura Pârâului Mesteacănului*. ANCH. MNe.

– Pron.: *Pîrău Mesteacănulu* MNe.

– Etim.: în zona străbătută de pârâu se găsește **mesteacăn** (sg. cu valoare col.).

PÂRÂUL MIHĂIU (Plu) hidron. pers. (Vechi) Pârâul Mihăieț (1). *Unde se împreună gura Mihaiului cu Pipirigul*. DIR, A, XVII-I (1604), 177 (trad. ed.), *ib.*, 184 (trad. ed.), *ib.* (1605), 236.

– Etim.: n. pers. **Mihaiu**.

PÂRÂUL MIHĂEȚ v. Pârâul Mihăieț (1).

PÂRÂUL MIHĂIEȚ (Plu) top. pers. **1.** Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.) Afl. dr. al r. Neamț; (vechi) Pârâul Mihaiu. *Pârâul Mihăeți*. ARH. OC. Pip. (1944). *Pârâul Mihăeț*. ATLAS CAD. III (1973), pl. 9, ICHIM, S. (1979), 55. *Pârâul Mihăieți*. ARH. OC. Pip. 6 (1997). *Pârâul Mihăiețu*. ARH. OC. Pip. 7 (1997). *Mă duc pe Pârâul Mihăieț; am ajuns la gura Pârâului Mihăieț*. ANCH. Pip.

a) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *țarină*, în sint. homof.) *Țarina Mihăieț*. ARH. COM. Pip. 1 (1959). – (Cu elipsa ent.) *Mihăeți*. ARH. COM. Pip. 3 (1959). *Mihăieți*. ARH. COM. Pip. 3 (1959).

b) P. difer. (Cu determinantul *sec*) Afl. dr. al p. Plutonul, între p. Mihăieț (V) și P. Chirilenilor (NE), care izvorăște de sub mt. Stâna Mănăstirii. *Pârâul Mihăețu Săc*. ARH. COM. Pip. 4 (1959). *Pârâul Mihăiețu Sec*. ARH. OC. Pip. 7 (1997), ANCH. Pip.

2. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.; vechi) Afl. al p. Mihăieț (1), neid.

– Pron.: **(1)** *Pîrâyu Mihăieț*, **(1.b)** *Pîrâyu Mihăiețu Săc* Pip.

– Etim.: top. **Mihaiu** + suf. dimin. **-eț**; probabil *Mihăeț* desemna doar un afl. al p. Mihaiu și în timp denumirea s-a extins asupra întregului pârâu. **(1.b)** Apa acestui pârâu seacă în verile secetoase.

PÂRÂUL MIHĂIETI v. Pârâul Mihăieț (1).**PÂRÂUL MIHĂEȚU SĂC v. Pârâul Mihăieț (1.b).****PÂRÂUL MIHĂIETU SEC v. Pârâul Mihăieț (1.b).****PÂRÂUL MIHĂIETU v. Pârâul Mihăieț (1).**

PÂRÂUL MÓRII (Pâț) hidron. descr. Afl. st. al r. Neamț, care izvorăște de pe d. Bompa, între P. Coastei Țârdei (V) și p. Bursuna (E). Cf. DGN (1890), 291, ARH. OC. Pip. 3 (1954), ANCH. Pâț.

– Pron.: *Pîrâyu Móri* Pâț.

– Etim.: odinioară era o moară în dreptul acestui pârâu.

PÂRÂUL NEAMȚU v. Târgul Neamț (A.I).**PÂRÂUL NEAMȚULUI¹ v. Târgul Neamț (A.I).****PÂRÂUL NEAMȚULUI² v. Neamțu² (1).**

PÂRÂUL NEBÚNULUI (Lun) hidron. pers. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. st. al p. Nemțisorul, între P. lui Vartic și p. Sasca, care izvorăște de sub Dealul lui Vartic. Cf. COJOCARU, S. (2006), 14. *Am ajuns la gura Pârâului Nebunului*. ANCH. Lun.

– Pron.: *Pîrâyu Nîebúnulu*. Lun.

– Etim.: prob. de la un supran. **Nebunul**, al unei pers. care deținea pământ în această zonă.

PÂRÂUL NÉGRU¹ (Bob) hidron. descr. Afl. st. al p. Dolia, care izvorăște de sub mt. Hălăuca, și curge la N de P. Răchitei. Cf. ARH. OC. Pip. 3 (1954), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1997), ANCH. Bob.

– Pron.: *Pîrâyu Nîégru* Bob.

– Etim.: pietrele din albie sunt închise la culoare, pârâul străbate un ținut cu mulți copaci, încât apa pare neagră.

PÂRÂUL NÉGRU² (Plu) top. descr. **1.** Hidron Afl. dr. al p. Slatina¹, între P. Răscoalei (V) și P. Porcăriei (E), care izvorăște de sub vf. Munișorul. Cf. ARH. OC. Pip. 5 (1987), *ib.* 6 (1997). *Mă duc pe Pârâul Negru*. ANCH. Plu.

a) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *bâtcă*, în perifr.) Înălțimea de pe malul dr. al P. Negru. *Bâțca de la Pârâul Negru*. ANCH. Plu. – (În sint. homof.) *Bâțca Pârâul Negru*. ARH. OC. Pip. 7 (1997).

– Pron.: **(1)** *Pîrâyu Niéguru*, **(1.a)** *Bîțca di pi Pîrâyu Niéguru* Plu.

– Etim.: v. **Pârâul Negru¹**.

PÂRÂUL NÉGRU³ (VNe) hidron. descr. Afl. stâng al p. Secul, ce izvorăște de sub d. Sihla Mare, între p. Drănișăria (V) și P. Alb² (E). Cf. ARH. BUC. PL. 114 (1859), ARH. MĂN. SIH. 2 (1950), ARH. OC. TgN. 4 (1987), *ib.* 9(1998), *ib.* 10 (1998), BĂLAN, V. (2001), 109. *Mă duc pe Pârâul Negru; am ajuns la gura Pârâului Negru*. ANCH. VNe. – (Cu ent. *izvor*, în sint. heterof.) *Obârșia Izvorului Negru*. DIR, A, XVII-I (1604), 177 (trad. ed.), *ib.* (1604), 183 (trad. ed.), *ib.* (1605), 236 (trad. ed.).

– Pron.: *Pîrâyu Niéguru* VNe.

– Etim.: v. **Pârâul Negru¹**.

PÂRÂUL NÉGUREI (MNe) hidron. descr. Afl. stâng al p. Nemțișorul, între P. Chiliei (V) și P. Humei (E), care izvorăște de sub vf. Cerdăcuț. Cf. ARH. OC. TgN. 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998). *Urc pe Pârâul Negurei; am ajuns la gura Pârâului Negurei*. ANCH. MNe.

– Pron.: *Pîrâyu Niéguri* MNe.

– Etim.: zona străbătută de acest pârâu este foarte întunecoasă (trece printr-o pădure deasă).

PÂRÂUL NEMȚIȘOR v. **Târgul Neamț (A.I.3)**.

PÂRÂUL NÍLULUI (MNe) top. pers. **1.** Hidron. Afl. dr. al p. Nemțișorul, între P. Afinișului (V) și P. Cerdacului (SE), care izvorăște de sub Obcina Dobreanului. Cf. ARH. OC. TgN. 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998), ANCH. MNe.

a) P. polar. (Cu elipsa ent.) Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în sint. heterof.) Drumul care merge alături cu P. Nilului. *Mă duc pe Drumul Nilului; am ajuns în capătul Pârâului Nilului*. ANCH. MNe.

– Pron.: **(1)** *Pîrâyu Nílulu*, **(1.a)** *Drúmu Nílulu* MNe.

– Etim.: de la un n. pers. **Nilu**, neid.

PÂRÂUL OLTEANU v. **Olteanu (2)**.

PÂRÂUL OLTEANULUI v. **Olteanu (2)**.

PÂRÂUL OSOI v. **Osoiul (1.d)**.

PÂRÂUL OSOIULUI v. **Osoiul (1.d)**.

PÂRÂUL OULUI v. **Cărbuna (2.d.α)**.

PÂRÂUL OZANA v. **Ozana (1)**.

PÂRÂUL PALTINU v. **Pârâul Paltinului¹ (1)**.

PÂRÂUL PÁLTINULUI¹ (Bob) top. descr. **1.** Hidron. Afl. dr. al r. Neamț, care izvorăște de sub vf. Bivolul. Cf. GHEORGHIȚĂ, C.P. (1922), h. *Mă duc pe Pârâul Paltinului; am ajuns la gura Pârâului Paltinului*. ANCH. Bob. – (În sint.

homof.; silv.) *Pârâul Paltin(u)*. ARH. OC. Pip. 3 (1954), *ib.* 5 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1997).

a) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) Ramificația de E a mt. Bivolul, între Cracul cel Mare (N) și P. Paltinului (S). *Piciorul Paltinului*. GHEORGHÎĂ, C.P. (1922), h, ARH. OC. Pip. 8 (1997), ANCH. Bob. – (În sint. homof.) *Piciorul Paltinul*. ARH. OC. Pip. 5 (1987).

– Pron.: **(1)** *Pîrâyu Páltinulu*, **(1.a)** *Kîsôru Páltinulu* Bob.

– Etim.: sint. motivată de faptul că pârâul străbate o zonă împădurită cu **paltin** (sg. cu valoare col.).

PÂRÂUL PÂLTINULUI² (MNe) top. descr. **1.** Hidron. Afl. dr. al p. Nemțișorul, între P. Jacotelor (V) și P. lui Bulai (E), ce izvorăște de sub Obcina Dobreanului. Cf. ARH. OC. TgN 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). *Mă duc pe Pârâul Paltinului*. ANCH. MNe.

a) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în sint. heterof.) Drumul care merge alătura cu P. Paltinului. *Mergi pe Drumul Paltinului*. ANCH. MNe.

– Pron.: **(1)** *Pîrâyu Páltinulu* **(2)** *Drúmu Páltinulu* MNe.

– Etim.: v. **Pârâul Paltinului**¹.

PÂRÂUL PĂSTRĂGÚȘEI (Dol) hidron. descr. Afl. st. al p. Branu, la N de P. la Pic. cel Mare, care izvorăște de sub Obcina Branului. Cf. ANCH. Dol.

– Pron.: *Pîrâyu Păstrăgúși* Dol.

– Etim.: de la supran. **Păstrăgușa**, al unei bătrâne care locuia la gura pârâului.

PÂRÂUL PÂRLITÚRII (Dol) hidron. descr. Afl. st. al p. Branu, între P. cu Pucioasă (S) și P. la Casa Veche (N), care izvorăște de sub Obcina Branului. Cf. ARH. OC. Pip. 3 (1954), *ib.* 6 (1997), ANCH. Dol.

– Pron.: *Pîrâyu Pârlitúri* Dol.

– Etim.: ent. **pârlitură**; se spune că ar fi ars pădurea acolo.

PÂRÂUL PETRU-VODĂ v. **Petru-Vodă (2)**.

PÂRÂUL PIETRÁRULUI (Pip) hidron. pers. Afl. st. al P. Agăpenilor, care izvorăște de sub Obcina Agăpenilor. *Mă duc pe Pârâul Pietrarului*. ANCH. Pip. – (Cu elipsa ent, în sint. prep.) *În Chetrar*. ARH. COM. Pip. 7 (1959). *În Pietraru*. *Ib.* 7 (1959).

– Pron.: *Pîrâyu Ketráru* Pip.

– Etim.: prob. de la un n. pers. sau supranume **Pietraru**, care locuia la gura pârâului.

PÂRÂUL PLOTUN v. **Plutonul (I)**.

PÂRÂUL PLOTONUL v. **Plutonul (I)**.

PÂRÂUL PLUTON v. **Plutonul (I)**.

PÂRÂUL PLUTON-DOLHEȘTI v. **Dolhești (1), Plutonul (I)**.

PÂRÂUL PONÓRULUI (MNe) hidron. descr. Afl. dr. al p. Nemțișorul, între P. Olteanului (V) și P. Jacotelor (E), care izvorăște de sub obcina Fundul Pârâului. *Mă duc pe Pârâul Ponorului*. ANCH. MNe.– (În sint. homof.) *Pârâul Ponorul*. ARH. OC. TgN. 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998).

– Pron.: *Pîrâyu Ponóru* MNe.

– Etim.: apel. **ponor**; terenul străbătut de pârâu este foarte accidentat, râpos.

PÂRÂUL POPII v. **Popa (2)**.

PÂRÂUL PORCĂRIĂ (Plu) hidron. descr. Afl. dr. al p. Tărăteni, între P. Negru² (V) și P. Dogăriei (E), care izvorăște de sub Plaiul Lung. Cf. ARH. OC. Pip. 7 (1997), ANCH. Plu.

– Pron.: *Pîrăyu Porcăriji* Plu.

– Etim.: apel. **porcăria**; la obârșia pârâului sunt mai multe izvoare, terenul este mlăștinos și mistreții se scaldă aici când e cald.

PÂRÂUL PÓRCULUI (VNe, Hum) hidron. descr. Afl. drept al p. Neamț, care izvorăște de sub dealul Osoi; (rar) Pârâul Adânc³. Cf. DIACONU, T. (2007), 91. *Mă duc pe Pârâul Porcului; am ajuns în capătul Pârâului Porcului*. ANCH. VNe.

– Pron.: *Pîrăyu Puórculu* VNe.

– Etim.: sint. topon. motivată de faptul că zona de la obârșia pârâului era mlăștinoasă și aici se scaldau porcii.

PÂRÂUL PROCOV v. **Schitul Pocrov (1.a)**.

PÂRÂUL PROCOVULUI v. **Schitul Pocrov (1.a)**.

PÂRÂUL PUSTIANU v. **Pustianu (1)**.

PÂRÂUL PUTURÓS (MNe) hidron. descr. **1**. Afl. dr. al p. Nemțișorul, între P. Magherniței (N) și p. Trapezeri (S), care izvorăște de sub Vf. Brăilencei. *La monastirea Neamț sunt ape minerale de pucioasă numite Puturos*. IONESCU, G. (1887), 13. *Pârâul Puturos*. DGN (1890), 321. – (În sint. homof.) *Pârâul Puturosul*. ARH. OC. TgN. 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998), ANCH. MNe.– (Cu ent. *izvor*) *Izvorul Puturos*. DGN (1890), 209. – (Cu elipsa ent.) *Apa de la Puturos*. CREȚULESCU, J. (1904), 72. *Mă duc pe Puturosul; am ajuns la gura Puturosului*. ANCH. MNe.

a) P. polar., cu elipsa ent. (Precedat de ent. *fântână*, în sint. heterof.) Fântâna amenajată pe P. Puturos. *Fântâna Puturosului*. ANCH. MNe.

– Pron.: **(1)** (*Pîrăyu Puturósu (1.a) Fîntîna Puturósulu* MNe.

– Etim.: apa pârâului, sulfuroasă, miroase urât (e puturoasă).

PÂRÂUL PUTUROSUL v. **Pârâul Puturos (1)**.

PÂRÂUL RĂCHIȚII v. **Piciorul Răchitei (1.a)**.

PÂRÂUL RĂCLĂRIEI (Plu) hidron. descr. Afl. dr. al p. Slatina¹, la V de P. Răscoalei, care izvorăște de sub mt. Răscoalele. *Mă duc pe Pârâul Răclăriei; am ajuns la gura Pârâului Răclăriei*. ANCH. Plu.

– Pron.: *Pîrăyu Răclăriji* Plu.

– Etim.: apel. **răclărie**.

PÂRÂUL RĂSCOALEI v. **Răscoalele (1.a)**.

PÂRÂUL RĂSCOALELOR v. **Răscoalele (1.a)**.

PÂRÂUL RĂU v. **Valea Rea**.

PÂRÂUL ROTUNDA v. **Poiana Rotundă (1.b)**.

PÂRÂUL RUGÍNEI (Stâ) top. descr. **1**. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Cf. ARH. OC. Pip. 6 (1997). *Am ajuns la gura Pârâului Ruginei*. Stâ.

a) Oron. (Precedat de ent. *picior* sau *plai*, în sint. heterof.) Ramificația de E a D. Focșei, între P. Ruginei (S) și Jgheabul Focșei (N). *Plaiul Ruginei*. ARH. OC. Pip. 3 (1954). *Mă urc pe Piciorul Ruginei*. Stâ.

– Pron.: (1) *Pîrâyu Ružini*, (1.a) *Kișóru Ružini* Stâ.

– Etim.: apa pârâului are o culoare roșie închisă (conține oxizi de fier).

PÂRÂUL RUINIȘ v. **Dealul Ruiniș (1.a)**.

PÂRÂUL RUNCU v. **Runcul (1.a)**.

PÂRÂUL RUNCULUI v. **Runcul (1.a)**.

PÂRÂUL RUPTURA v. **Ruptura (1.b)**.

PÂRÂUL RUPTURII v. **Ruptura (1.b)**.

PÂRÂUL SASCA v. **Sasca (I)**.

PÂRÂUL RUPTÚRILOR (VNe) hidron. descr. Afl. dr. al p. Secul, între P. de la Sondă (SV) și P. Cășiței (NE), care izvorăște de sub Pic. Rău. Cf. ARH. OC. TgN. 4 (1987), *ib.* 9 (1998), *ib.* 10 (1998), ANCH. VNe.

– Pron.: *Pîrâyu Ruptúrilor* VNe.

– Etim.: zona străbătută de pârâu este foarte accidentată.

PÂRÂUL SĂRĂTÚRII (VNe) hidron. descr. Afl. drept al p. Cacova, care izvorăște de sub Vf. Dealului Osoiul; (vechi) Pârâul Glodișorul. *Am ajuns la Pârâul Sărăturii*. ANCH. VNe. – (Cu elipsa ent., în sint. prep.) *La Sărături*. DIACONU (2007), 91.

– Pron.: *Pîrâyu Sărătúri* VNe.

– Etim.: de la ent. *sărătură*, motivat de compoziția solului.

PÂRÂUL SĂSCUȚA v. **Săscuța (1)**.

PÂRÂUL SĂȘTII v. **Sasca (I)**.

PÂRÂUL SCOBAl v. **Scobai (1)**.

PÂRÂUL SCURT v. **Piciorul Scurt (1.a)**.

PÂRÂUL SEC (Nem) hidron. descr. Afl. al p. Nemțișorul, între P. lui Niță² (V) și P. lui Bodai (E) care izvorăște din d. Ruiniș. COJOCARU, S. (2006), 14. *Mă duc pe Pârâu Sec; am ajuns la capătul Pârâului Sec*. ANCH. Nem.

– Pron.: *Pîrâyu Săc* Nem.

– Etim.: sint. motivată de faptul că pârâul, cu debit scăzut, seacă adeseori.

PÂRÂUL SECUL v. **Secul (I)**.

PÂRÂUL SECULUI v. **Secul (I.3.e)**.

PÂRÂUL SECUȚA v. **Săscuța (1)**.

PÂRÂUL SÍLEI (Pâț) hidron. pers. Afl. st. al r. Neamț, care izvorăște de sub d. Bompa, între P. Morii (V) și p. Bursuna (E). *Mă duc pe Pârâul Silei; trec apa Silei*. ANCH. Pâț.

– Pron.: *Pîrâyu Síli* Pâț.

– Etim.: prob. de la antrop. *Sile* (< Vasile, cf. DOR, 169), neid.

PÂRÂUL SLATINEI v. **Slatina¹ (1)**.

PÂRÂUL SLĂTIORU v. **Slatina¹ (1)**.

PÂRÂUL SÓCILOR¹ (Stâ) hidron. descr. Afl. st. al p. Dumesnicul, care izvorăște din vf. Dumesnicul. ANCH. Stâ.

– Pron.: *Pîrâyu Sósilor* Stâ.

– Etim.: pe malul pârâului sunt mulți *soci*.

PÂRÂUL SÓCILOR² (MNe) top. descr. **1.** Hidron. Afl. st. al P. Nilului, care izvorăște de sub Obcina Dobreanului. Cf. ARH. OC. TgN. 1 (1963), *ib.* 2 (1976), ANCH. MNe.

a) P. polar, cu elipsa ent. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) Ramificația d. Dobreanul, între P. Socilor² și P. Nilului. *Piciorul Socilor*. ARH. OC. TgN. 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998), ANCH. MNe.

– Pron.: **(1)** *Pîrâșu Sósilor (1.a) Kísóru Sósilor* MNe.

– Etim.: pe malul pârâului sunt foarte mulți *soci*.

PÂRÂUL STÂNA MĂNĂSTIRII v. **Stâna Mănăstirii (1.b).**

PÂRÂUL STÂNCII (Lun) hidron. descr. Afl. dr. al P. Adânc⁴, ce izvorăște de sub Culmea Pleșului. *Mă duc pe Pârâul Stâncii; am ajuns la capătul Pârâului Stâncii*. ANCH. Lun. – (În sint. homof.) *Pârâul Lunca (zis și Stânca)*. COJOCARU, S. (2006), 14.

– Pron.: *Pîrâșu Stînsi* Lun.

– Etim.: sint. motivată de prezența unor stânci în albia acestui pârâu.

PÂRÂUL STÂNCILOR v. **Stâncile¹ (1.b).**

PÂRÂUL STRĂJII (Stâ). top. descr. **1.** Hidron. Afl. st. al r. Neamț, care izvorăște de pe d. Dobreanu, între p. Bursuna (V) și p. Dobreanu (E). *Pereu Străzei*. [sic] ARH. BUC. PL. 125 (1893), *ib.* 123 (1898). *Pârâul Străjii*. GHEORGHITĂ, C.P. (1922), h, ICHIM, M. (1973), 110, ARH. OC. Pip. 6 (1997). *Mă duc pe Pârâul Străjii; am ajuns la gura Pârâului Străjii*. ANCH. Stâ. – (Cu ent. vale, în sint. homof.) *Valea Străji*. ICHIM, M. (1973), 83, ICHIM, S. (1979), 67. – (Cu ent. vale și pârâu) *Valea Pereu Străzei*. [sic] ARH. BUC. PL. 125 (1893). ◊ (Cu ent. bazin; geogr.) Bazinul hidrografic al P. Străjii. *Bazinul văii Străji-Ozana*. ICHIM, M. (1973), 172.

1. P. difer. Hidron. (Precedat de ent. *fund*, în sint. heterof.) Zona cursului superior al P. Străjii. *Mă duc pe Fundul Pârâului Străjii*. ANCH. Stâ. – (Cu elipsa cuv. *Strajă*) *Fundul Pârâului*. ARH. COM. Pip. 3 (1959). *Am ajuns la Fundul Pârâului*. ANCH. Stâ.

a) Oicon. (Precedat de ent. *stână*, în perifr.) Stâna situată la obârșiile P. Străjii. *Stâna din Fundul Pârâului*. ANCH. Stâ.

b) Oron. (Precedat de ent. *obcină*, în sint. homof.) Obcina situată la obârșiile izvoarelor pâraielor Străjii, Jacotelor și Mesteacănului. *Mă duc pe Obcina Fundul Pârâului*. ANCH. Stâ.

2. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în perifr.) Drumul care merge alături de P. Străjii. *Drumul pe Pârâul Străjii*. ANCH. Stâ.

– Pron.: **(1)** *Pîrâșu Străji*, **(1.1)** *Fúndu Pîrâșulu Străji*, *Fúndu Pîrâșulu*, **(1.1.a)** *Stîna din Fúndu Pîrâșulu*, **(1.1.b)** *Ópsina Fúndu Pîrâșulu*, **(1.2)** *Drímu pi Fúndu Pîrâșulu* Stâ.

– Etim.: aici ar fi fost straja care păzea pământul mănăstirii.

PÂRÂUL STRĂJII v. **Pârâul Străjii (1).**

PÂRÂUL STRUGĂRIEI v. **Strugăria (4).**

PÂRÂUL ȘÉRPILOR (Leg) top. descr. **1.** Hidron. Curs intermitent de apă, afl. st. al r. Neamț, care izvorăște de sub Vf. Leghinului, între p. Dobrenașu (V) și p. Carpen (E). *Mă duc pe Pârâul Șerpilor*. ANCH. Leg.

a) Hodon. (Precedat de ent. *pod*, în perifr.) Podul peste Pârâul Șerpilor. *Mă duc la Podul cu Șerpi*. ANCH. Leg.

– Pron.: **(1)** *Pîrâyu Șărkilor (1.a) Pódu cu Șărk* Leg.

– Etim.: sint. motivată de prezența multor șerpi în zona mlăștinoasă străbătută de pârâu și în dreptul podului.

PÂRÂUL ȘUBA v. **Pârâul Șubei**.

PÂRÂUL ȘÚBEI (Nem) Hidron. pers. Afl. st. al Nemțișorului, între P. lui Bodai (V) și Izvorul la Tulan (SE), care izvorăște de sub Culmea Pleșului. *Mă duc la Pârâul Șubei; am ajuns la capătul Pârâului Șubei*. ANCH. Nem. – (În sint. homof.) *Pârâul Șuba*. ANCH. Nem.

– Pron.: *Pîrâyu Șúbi* Nem.

– Etim.: sint. motivată de faptul că la locul unde intra acest pârâu în sat locuia o familie numită **Șuba**.

PÂRÂUL TĂRĂȚENI v. **Tărățenii (1.a)**.

PÂRÂUL TĂRĂȚENI v. **Tărățenii (1.a)**.

PÂRÂUL TIHĂRĂII (Dol) hidron. descr. Afl. dr. al p. Pluton, la E de P. lui Tâmpău, care izvorăște de sub mt. Ursoaia. *Mă duc pe Pârâul Tihărăii; am ajuns la gura Pârâului Tihărăii*. ANCH. Dol.

– Pron.: *Pîrâyu Tihărăii* Dol.

– Etim.: de la ent. **tihăraie** ‘râpă abruptă’.

PÂRÂUL TRAPEZĂRI v. **Trapezările (2)**.

PÂRÂUL TRAPEZELOR v. **Trapezele (2)**.

PÂRÂUL TRAPEZOAIEI v. **Trapezoaia (3)**.

PÂRÂUL TREPEZOAIA v. **Trapezoaia (3)**.

PÂRÂUL ȚIGĂNESC (Dol) top. descr. **1.** Hidron. Afl. dr. al p. Dolhești, între p. Mihăieșul Sec (SV) și P. Chirilenilor (NE), care izvorăște de sub Obcina Branului. Cf. ARH. OC. Pip. 2 (1944), *ib.* 3 (1954), ARH. COM. Pip. 4 (1959), ARH. OC. Pip. 7 (1997), ANCH. Dol.

a) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) Ramificația de V a Muntelui Branu, între P. Țigănesc (SV) și P. Crengenilor (NE). *Piciorul Țigănesc*. ARH. OC. Pip. 2 (1944), *ib.* 3 (1954), *ib.* 7 (1997), ANCH. Dol.

– Pron.: **(1)** *Pîrâyu Țigănesc*, **(a)** *Kísóru Țigănesc* Dol.

– Etim.: probabil pe vremuri au locuit la gura pârâului robi țigani de-ai mânăstirii.

PÂRÂUL ȚIMUREA v. **Țimurea (2)**.

PÂRÂUL UNGURÉNILOR (Ble) hidron. pers. Afl. dr. al r. Neamț, între P. Boișteanului (V) și P. Humăriei (E), care izvorăște de sub D. Blebei. *Mă duc pe Pârâul Ungurenilor; am ajuns la gura Pârâului Ungurenilor*. Ble.

– Pron.: *Pîrâyu Ungurienilor* Ble.

– Etim.: de la n. fam. **Ungureanu**; la gura pârâului locuiesc mai multe familii Ungureanu.

PÂRÂUL URSOAIA v. **Ursoaia (II)**.

PÂRÂUL URSOAICA v. **Ursoaia (II)**.

PÂRÂUL URSOAIEI v. **Ursoaia (II)**.

PÂRÂUL URSOI v. **Ursoaia (II)**.

PÂRÂUL URSU v. **Ursu (1)**.

PÂRÂUL URSULUI¹ v. **Ursu (1)**.

PÂRÂUL ÚRSULUI² (TgN) top. pers. **1**. Hidron. Afl. st. al r. Neamț, la E de D. Cetății. *Pârâul Ursului*. ARH. BUC., PL. NMT., 108 (1840–1850), *ib.* 110 (1852). *Mă scald în Pârâul Ursului*. ANCH. TgN. – (Cu ent. *vale*, în sint. heterof.) *Valea Ursului*. ARH. BUC., PL. 116 (1846).

a) P. polar. Oicon. (Precedat de apel. *sat*, în sint. heterof.) Cartierul de N, fost s., al or. Târgul Neamț, situat pe Pârâul Ursului. *Satul Pârâul Ursului*. UNGUREANU, I.C.D. (1814), 5, *ib.* (1820), 8, *ib.* (1834), 24, ARH. BUC., REF. 1864, DOS. 1010 (1880), 43^v. *Satu Pârâu Ursului*. ARH. BUC., PL. 109 (1840–1850). – (Cu apel. *cătun*) *Cătuna Pârâu Ursului*. ARH. BUC., PL. (1852), 110. – (Cu apel. *mahala*) *Mahalaua Pârâul Ursului*. UNGUREANU, I.C.D. (1836), 25, *ib.* (1949), 72. – (Cu elipsa ent., în sint. homof.) *Pârâu Ursu*. ARH. TgN. 1 (1870). *Stau în Pârâul Ursului*. ANCH. TgN.

– Pron.: *Pîrâyu Úrsulu* TgN.

– Etim.: prob. n. pers. **Ursu**, feciorul Văidenesei, care la 1652 vinde o parte din s. Oglinzi. (cf. LUCA, T.N., 19). Considerăm improbabilă ipoteza susținută de DIACONU, T., 91, conform căreia această denumire ar face parte din categoria toponimelor care fac trimitere la fauna zonei.

PÂRÂUL UZANA v. **Ozana (1)**.

PÂRÂUL VĂII SECI v. **Valea Seacă (1.a)**.

PÂRÂUL VALEA REA v. **Valea Rea**.

PÂRÂUL VARTIC v. **Vartic (1)**.

PÂRÂUL VASANU v. **Vasanu (1.b)**.

PÂRÂUL VASANULUI v. **Vasanu (1.b)**.

PÂRÂUL VATRA VULPIOR v. **Vatra Vulpilor (1.a)**.

PÂRÂUL VĂRĂRIEI (Plu) hidron. descr. Afl. dr. al p. Petru-Vodă, care izvorăște de lângă Vf. Argelelor. Cf. ARH. OC. Pip. 2 (1944). *Am ajuns în gura Pârâului Vărăriei*. ANCH. Plu. – (În perifr.) *Mă duc pe Pârâul la Vărărie*. ANCH. Plu.

– Pron.: *Pîrâyu Vărării*, *Pîrâyu la Vărării* Plu.

– Etim.: ent. **vărărie** în funcție topon.

PÂRÂUL VEȘCĂRIEI hidron. descr. Cracul p. Agăpeni, care izvorăște de sub Vf. Moșneagului. *Mă duc pe Pârâul Veșcăriei*. ANCH. Pip.

– Pron.: *Pîrâyu Veșcării* Pip.

– Etim.: apel. **veșcărie**; aici se făceau vești.

PÂRÂUL ZLATINA v. **Slatina**¹ (1).

PÂRLEA (Bob) top. pers. **1**. Oron. Ramificația de NE a Culmii Luciorului, între P. Adânc¹ (V) și cursul inferior al P. Mânzatului (E). *Mă duc pe Pârlea; am ajuns în dreptul Pârlei*. ANCH. Bob. – (Precedat de ent. *deal*, în sint. heterof.) *Dealul Pârlei*. ARH. COM. Pip. 5 (1959), ANCH. Bob.

a) P. difer. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. heterof.) Vârful D. Pârlei. *Vârful Pârlei*. ARH. COM. Pip. 5 (1959), ANCH. Bob.

b) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *pădure*, în sint. homof.) Pădurea de pe D. Pârlea. *Pădurea Pârlea*. ANCH. Bob.

– Pron.: **(1)** *Pîrlîja*, *Diálu Pîrli*, **(1.a)** *Vîrvu Pîrli*, **(1.b)** *Pădûrîja Pîrlîja* Bob.

– Etim.: un supran. sau n. fam. **Pârlea**.

PÂRLOÁGELE (Plă) fiton. descr. Terenul arabil de pe coasta de SE a D. Dulce. *Am arat în Pârloage*. Plă.

– Pron.: *Pîrluázîli* Plă.

– Etim.: apel. **pârloagă** (la pl.) în funcție topon.

PÂȚÂLIGÉNII (Păț) oicon. pers. Satul situat pe st. r. Neamț, între p. Silei (V) și P. Străjii (E). TTRM I₂ (1873), 884/2. GHEORGHITĂ, C. (1936), 18, ARH. OC. Pip. 7 (1997). *Satul Pițigăleni*. [sic] DGN (1890), 310. *Pițâligeni*. [sic!] ARH. OC. Pip. 6 (1997), *ib.* 8 (1997). *Mă duc în Pățâligeni; am ajuns în marginea Pățâligenilor*. Păț.

– Pron.: *Pățâlizénⁱ* Păț.

– Etim.: de la familiile **Pițiliga** care au locuit în acest loc; cf. DRA (1774), 461, UNGUREANU, I.C.D. (1841), 35, unde apar mai multe persoane cu acest nume din s. Pipirigul.

PEDEMUNTE v. **La Piedemonte**.

PE IMAȘ v. **Imașul¹**.

PE IMAȘ v. **Imașul³**.

PEPERIGUL v. **Pipirigul (I)**.

PE PICIOR v. **Piciorul**.

PERĂUL ISVOR v. **Pârâul Izvoarelor**.

PER. DOLE v. **Dolia (I)**.

PEREU STRĂZEI v. **Pârâul Străjii (I)**.

PEREUL A LUI NIȚA v. **Pârâul lui Niță¹**.

PER. KOTURELI v. **Cotnărelul (I)**.

PER. KUSCHBA v. **Cujbă (2)**.

PÉTRU-VÓDĂ (Plu) centru de polar topon. pers. **1.** Oron. (Precedat de ent. cu sens oronimic, în sint. homof.) Muntele situat între pâraiele Petru-Vodă (NV), P. Argelelor (NE), [P. Larg] (S). *Muntele Petru Vodă*. IONESCU, G. (1887), 18, DGN (1890), 298, SADOVEANU, O. XIII (1940), 483. *Obcina Petru Vodă*. GHEORGHITĂ, C.P. (1922), h. *Culmea Petru Vodă*. CHIRIȚĂ, F. (1994), 125. *Mă duc pe Muntele Petru-Vodă; am ajuns în vârful Muntelui Petru-Vodă*. ANCH. Plu. – (În sint. heterof.) *Muntele lui Pătru-vodă se înfățișează în strălucitu-i veșmânt de brazi seculari*. IORGA, P.A. (1939–1940), 140.

a) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *strâmtură* sau *pas*, în sint. homof.) Trecătoarea peste mt. Petru-Vodă. *Strâmtura Petru-Vodă*. DGN (1890), 299. *Pasul Petru-Vodă*. VELCEA, G. (1982), 69, ANCH. Plu.

b) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *țarină*, în sint. homof.) Terenul cu fâneață de la baza coastei de N a m. Petru Vodă. *Mă duc în Țarina Petru-Vodă*. ANCH. Plu.

2. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.) Afl. dr al. p. Tărățeni, între P. Dogăriei și p. Mihăieț, care izvorăște de sub mt. Petru Vodă. *Pârâul Petru-Vodă*. DGN (1890), 299. *Pârâul Petru Vodă*. GHEORGHITĂ, C.P. (1922), h, ARH. OC. Pip. 2 (1944), *ib.* 6 (1997). *Mă duc pe Pârâul Petru-Vodă*. ANCH. Plu. – (Germ.) *Die Bache Petrowoda und Ardziel* („Pârâiele Petru Vodă și Argel”). OTZELLOVITZ (1790), 58. – (Cu ent. *vale*, în sint. homof.) *Valea Petru Vodă*. ICHIM, S. (1979), 109.

a) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *pod*, în perifr.) Podul peste p. Petru-Vodă, pe unde trece șos. Pipirig–Poiana Teiului. *Podul peste Petru-Vodă*. ANCH. Plu.

b) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *ulița* sau *stradă*, în sint. homof.) Ulița din s. Pluton, care merge alături de p. Petru-Vodă. *Strada Petru-Vodă*. ANCH. Plu. *Mă duc pe ulița Petru-Vodă; am ajuns în capătul uliței Petru-Vodă*. ANCH. Plu.

– Pron.: (1) *Múntili Pétru Vódâ*, (1.a) *Pásu Pétru Vódâ*, (1.b) *Țârna Pétru Vódâ*, (2) *Pírâșu Pétru Vódâ*, (2.a) *Pódu písti Pétru Vódâ*, (2.b) *Stráda / Úlița Pétru Vódâ* Plu.

– Etim.: pe aici s-ar fi retras domnitorul **Petru Rareș** în Transilvania (Cf. DGN, 299, IORGA, P.A., 140).

PIATRA SAȘTII v. Sasca (I.2).

PICIÓRUL (Lun) oron. descr. (De obicei în sint. prep. *Pe Picior*.) Ramificația sudică a Bâtcii, situată între P. Catrinei² și P. lui Vartic. *Mă duc pe Picior; am ajuns în capătul Piciorului*. ANCH. Lun.

– Pron.: *Kísóru, Pi Kísór* Lun.

– Etim.: ent. **picior** în funcție topon.

PICIÓRUL AFINIȘ v. Afinișul³ (1).

PICIÓRUL AFINIȘULUI v. Afinișul³ (1).

PICIÓRUL ÁLBILOR (Stâ) oron. Ramificația de SE a mt. Dumesnicul, la N de P. Socilor¹. *Mă duc în poiana de pe Piciorul Albelor*. ANCH. Pip. – (Precedat de ent. *deal* sau *plai*, în sint. heterof.) *Dealul Albilor*. ANCH. Pip. *Plaiul Albilor*. ANCH. Pâț.

– Pron.: *Ĉisóru Álbîilor* Pip.

– Etim.: sint. topon. motivată de prezența brazilor albi.

PICIÓRUL ALUNULUI v. Pârâul Alunului (I.1).

PICIÓRUL ARGELE v. Argelele (1, 2).

PICIÓRUL ARGELELOR v. Argelele (1).

PICIÓRUL ARȘITEI v. Arșița¹ (1.a).

PICIÓRUL BÂRLIBA v. Piciorul la Bârliba.

PICIÓRUL BODAI v. Bodai (1).

PICIÓRUL BOMPA v. Bompa (1).

PICIÓRUL BRĂICEANCA v. Brăileanca (1).

PICIÓRUL CAILOR v. Poiana Cailor (1.a).

PICIÓRUL CARPENULUI v. Carpenul (I.3).

PICIÓRUL CARPIN v. Carpenul (I.3).

PICIÓRUL CEL MÁRE¹ (Plu) oron. descr. Ramificația de S a Mt. Agăpienilor, între P. Arinilor (V) și P. lui Gavriluț (E). *Mă urc pe Piciorul cel Mare*. ANCH. Plu.

– Pron.: *Kísóru șel Mári* Plu.

– Etim.: sint. topon. motivată de lungimea piciorului muntelui.

PICIÓRUL CEL MÁRE² (Pâț) top. descr. **1.** Oron. Ramificația de V a mt. Dumesnicul, între P. la Grohotiș (S) și P. la Piciorul cel Mare (NE). *Mă duc pe Piciorul cel Mare, am ajuns în dreptul Piciorului cel Mare.* ANCH. Pâț.

a) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în perifr.) Afl. dr. al p. Branu, între P. la Grohotiș (S) și P. Păstrăgușii (N), care izvorăște de La Urzici. *Pârâul la Piciorul cel Mare.* ANCH. Pâț.

– Pron.: **(1)** *Kísóru șel Mári (1.a) Pîrâu la Kísóru șel Mári* Pâț.

– Etim.: sint. motivată de dimensiunea mt.

PICIORUL CERBĂRIEI v. **Cerbăria (1.a).**

PICIORUL CERDAC v. **Cerdacul² (1).**

PICIORUL CHILIA v. **Chilia (2).**

PICIORUL CHILIEI v. **Chilia (2).**

PICIORUL CHIRIAC v. **Chiriac¹ (2).**

PICIORUL CHIRIAC v. **Chiriac² (1).**

PICIORUL CHIRIER v. **Chiriac² (1).**

PICIORUL CHIRUȚII v. **Chiruța (1).**

PICIORUL CHITA MICĂ v. **Chitele (I.3).**

PICIORUL CHIȚIGAIA v. **Pițigaia (I.4).**

PICIORUL COARNELE v. **Dealul Coarnelor (1).**

PICIÓRUL COLÍBEI (MNe) oron. descr. Ramificația sud-vestică a d. Cărbuna, între Pic. Pleșuțului (NV) și Pic. Corbului (SE). Cf. ARH. OC. TgN 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1887), *ib.* 10 (1998), ANCH. MNe.

– Pron.: *Kísóru Colibi* MNe.

– Etim.: sint. motivată de faptul că pe la jumătatea secolului trecut erau aici **colibe**, în care locuiau muncitorii forestieri; singular cu valoare colectivă.

PICIÓRUL CÓRBULUI (MNe) oron. pers. Ramificația de SV a d. Cărbuna, între Pic. Colibei (NV) și Pic. lui Florea (SE). Cf. ARH. OC. TgN 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998). *Urc pe Piciorul Corbului.* ANCH. MNe.

– Pron.: *Kísóru Córbulu* MNe.

– Etim.: probabil de la un n. pers. sau supranume **Corbul**.

PICIORUL CRUCEI v. **Crucea¹ (1.a).**

PICIORUL CRUCHI v. **Crucea¹ (1.a).**

PICIORUL CRUCHI v. **Crucea² (I.1).**

PICIORUL DE LA CRUCE v. **Crucea¹ (1.a).**

PICIORUL DE LA STÂNCĂ v. **Stâncile² (1.a).**

PICIORUL DOGĂRIEI v. **Pârâul Dogăriei (1.a).**

PICIÓRUL DOHOTĂRIEI (VNe) oron. descr. Ramificația de E a Obcinii Tăciunelui, între Pic. Tăciunelui (V) și p. Pustianu (NE). Cf. ARH. OC. TGN. 11 (1914), ARH. MĂN. SIH. 1 (1950), *ib.* 2 (1950), ARH. OC. TgN. 4 (1987), *ib.* 10 (1998), ANCH. VNe. – (Cu ent. *deal*, în sint. heterof.) *Dealul Dohotăriei.* ATLAS MOLD. (1892).

– Pron.: *Kísóru Dohotăriji* VNe.

– Etim.: ent. **dohotărie**.

PICIORUL DOLIEI v. Dolia (I.1).

PICIORUL DRUGANU v. Druganu² (1).

PICIORUL DRUGANULUI v. Druganu² (1).

PICIORUL FOCȘEI v. Focșa (1).

PICIÓRUL GĂLĂȚEANULUI (Lun, Nem) oron. pers. Ramificația sudică a Dealului Cojocarului. Cf. ARH. OC. TgN 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 10 (1998). *Mă duc pe Piciorul Gălățeanului; am ajuns în fața Piciorului Gălățeanului* ANCH. Lun. – (Cu ent. subînțeleș) *Gălățeanu* ARH. VNe 3 (1959). – (Cu ent. *culme*, în sint. homof.; silv.) *Culmea Gălățeanu*. ARH. OC. TgN 8 (1998).

– Pron.: *Kíșoru Gălățánulu* Lun.

– Etim.: de la n. fam. **Gălățeanu**, frecvent întâlnit în s. Lun.

PICIORUL GRUMĂZESCU v. Grumăzescu (1).

PICIORUL HUMEI v. Pârâul Humei (1.a).

PICIÓRUL JÁCOTELOR (MNe) top. pers. **1.** Oron. Dealul situat între P. Jacotelor și P. Paltinului². Cf. ARH. OC. TgN. 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). *Urc pe Piciorul Jacotelor; am ajuns în dreptul Piciorului Jacotelor*. ANCH. MNe. – (Cu ent. *deal*, în sint. homof.) *Dealul Jacotele*. HARTA MIL. (1962). – (Cu elipsa ent.) *Într-un loc – Jacote*– [...] *se descoperă lucrări vechi*. HEITEL, C. (1962), 330.

a) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în sint. heterof.) Drumul care merge pe Pic. Jacotelor. *Merg pe Drumul Jacotelor*. ANCH. MNe.

b) P. polar. Hidron. Afl. dr. al p. Nemțișorul, între P. Olteanului (V) și P. Paltinului² (E), ce izvorăște de sub Obcina Fundul Pârâului. Cf. ARH. OC. TgN. 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). *Mă duc pe Pârâul Jacotelor; am ajuns la gura Pârâului Jacotelor*. ANCH. MNe.

– Pron.: **(1)** *Kíșoru Jácotilor*, **(1.a)** *Drúmu Jácotilor* **(1.b)** *Pîrâúu Jácotilor* MNe.

– Etim.: n. fam. **Jacotă**, neid.; nemaifiind cunoscută de către vorbitor persoana, prob. s-a considerat că *jacotă* este un substantiv comun, al cărui pl. ar fi *jacote*.

PICIÓRUL LA BÂRLÍBA (VNe) oron. pers. Panta care coboară din Vârful Înalt spre S, pe partea stângă a p. Cacova. *Vin de pe Piciorul la Bârliba; am ajuns în marginea Piciorului la Bârliba*. ANCH. VNe. – (În sint. homof.; ofic.) *Piciorul Bârliba*. ARH. COM. VNe 6 (1959).

– Pron.: *Kíșóru la Bîrlíba* VNe.

– Etim.: de la n. pers. **Bârliba**, a cărui casă se află aici.

PICIORUL LEGHENULUI v. Leghin (1).

PICIORUL LEGHINULUI v. Leghin (1).

PICIÓRUL LÍNIEI (MNe) oron. descr. Ramificația de N a mt. Dobreanu, între P. Paltinului² (V) și P. lui Bulai (E). Cf. ARH. OC. TgN. 2 (1976), *ib.* 6 (1996), *ib.* 8 (1998), ANCH. MNe.

– Pron.: *Kíșóru Líniji* MNe.

– Etim.: prob. de la o **linie** de marcaj forestier.

PICIORUL LUI ANTON v. Anton (2).

PICIORUL LUI BOBOC v. Boboc (2).

PICIÓRUL LUI GHERASÍM (Bob) oron. pers. Ramificația de N a d. Cotnărel, între p. Dolița (V) și P. Cujbei (E). *Mă duc pe Piciorul lui Gherasim; am ajuns la poalele Piciorului lui Gherasim*. ANCH. Bob.

– Pron.: *Kíšóru lu G'erasím* Bob.

– Etim.: fam. **Gherasim** are casa la poalele piciorului.

PICIÓRUL LUI IÁCOB RÚSU (Nem) oron. pers. Ramificația sudică a Culmii Pleșului, între cracii P. Șubei. *Urc pe Piciorul lui Iacob Rusu; am ajuns în dreptul Piciorului Iacob lui Rusu*. ANCH. Nem.

– Pron.: *Kíšóru lu Iácob Rúsu* Nem.

– Etim.: de la un n. pers. **Iacob Rusu**, neid.

PICIÓRUL LUI TULAN v. **Tulan (1)**.

PICIÓRUL MÁRE (MNe) oron. descr. Ramificația de N a Obcinii Fundul Pârâului, între P. Olteanului și P. Jacotelor. Cf. ARH. OC. TgN. 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). *Urc pe Piciorul Mare; am ajuns în dreptul Piciorului Mare*. MNe.

– Pron.: *Kíšóru Mári* MNe.

– Etim.: sint. motivată de faptul că acest picior este foarte lung.

PICIÓRUL MÁLÍNULUI (MNe) oron. descr. Ramificația de SE a D. Cireșului, între P. cu Zimț (V) și Pic. Mălinului (E). Cf. ARH. OC. TgN. 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). *Mă duc pe Piciorul Mălinului*. ANCH. MNe.

– Pron.: *Kíšóru Mălinulu* MNe.

– Etim.: prob. denumire dată în manieră arbitrară de către amenajștii silvici.

PICIÓRUL MĂNĂSTIREI v. **Stâna Mănăstirii (1.a)**.

PICIÓRUL MÂNZATULUI v. **Mânzatu (1)**.

PICIÓRUL MORÁRULUI (Stâ) oron. pers. Ramificația de S a Obcinii Dobreanului, între P. Străjii (V) și P. Scobai (E). Cf. ANCH. Stâ.

– Pron.: *Kíšóru Moráru* Stâ.

– Etim.: n. fam. **Moraru**, neid.

PICIÓRUL NEAMȚ v. **Neamțu² (2)**.

PICIÓRUL OLTEANU v. **Olteanu (1)**.

PICIÓRUL OLTEANULUI v. **Olteanu (1)**.

PICIÓRUL PALTINUL v. **Pârâul Paltinului¹ (1.a)**.

PICIÓRUL PALTINULUI v. **Pârâul Paltinului¹ (1.a)**.

PICIÓRUL PÂRÂULUI ALB v. **Pârâul Alb¹ (1.c)**.

PICIÓRUL PIATRA SASCA v. **Sasca (1.2.a)**.

PICIÓRUL PLÓPILOR (MNe) oron. descr. Ramificația de SE a D. Cireșului, între Pic. Mălinului (V) și pic. Grumăzescu (E). Cf. ARH. OC. TgN. 1 (1963), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998), ANCH. MNe.

– Pron.: *Kíšóru Plókilor* MNe.

– Etim.: în această zonă sunt **plopi**.

PICIÓRUL POPII v. **Popa (1)**.

PICIÓRUL PUSTIANU v. **Pustianu (2)**.

PICIÓRUL RĂCHÍTEI (Bob) top. descr. **1**. Oron. Ramificația de E a mt. Hălăuca, între P. Negru¹ (N) și P. Răchitei. (S). *Piciorul Răchiții*. HARTA MIL.

(1961), ARH. OC. Pip. 5 (1987), *ib.* 8 (1997), ANCH. Bob.– (Cu ent. *chiceră*, în sint. homof.) *Kitschora Rekicile*. OTZELLOVITZ (1790).

a) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. st. al p. Dolia, la N de P. la Stâna Mănăstirii. *Pârâul Răchiții*. ARH. OC. Pip. 3 (1954), *ib.* 5 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1997), ANCH. Bob.

– Pron.: **(1)** *Kísóru Răkíți*, **(1.a)** *Pîrâyu Răkíți*. Bob.

– Etim.: este multă răchită roșie pe acest picior.

PICIÓRUL RĂCHITIȘ (VNe) oron. descr. Ramificația de N a d. Sihla Mare, la V de izvoarele Pârâului Negru³. Cf. ANCH. VNe. – (Cu ent. *munte*) *Muntele Răchitișul*. BĂLAN, V. (2001), 109.

– Pron.: *Kísóru Răkítiș* VNe.

– Etim.: sint motivată de prezența în această zonă a salciei albe (numită și **răchită**).

PICIORUL RĂCHITII v. **Piciorul Răchitei (1)**.

PICIORUL RĂSCOALE v. **Răscoalele (1)**.

PICIÓRUL RĂU (VNe) oron. descr. Ramificația de N a obcinii Agapia Veche, între P. Rupturilor (V) și Valea Rea (E); (silv.) Piciorul de la Stâncă. *Ia-o la papuc, peste Piciorul Rău*. CREANGĂ, O. I (1888), 221. *Piciorul Rău*. NICODIM, M. (1899), CXXXIX. *Cobor pe Piciorul Rău*. ANCH. VNe.– (Cu ent. *plai*) *Plaiul Rău*. ARH. OC. TgN. 11 (1914). – (Precedat de ent. *culme*, în sint. homof.) *Mă duc pe Culmea Piciorul Rău*. ANCH. VNe.

– Pron.: (*Cúlmea*) *Kísóru Rău* VNe.

– Etim.: sint. motivată de faptul că acest picior de deal este foarte abrupt, cu stânci, greu de urcat.

PICIORUL ROTUND v. **Poiana Rotundă (1.a)**.

PICIORUL RUGINEI v. **Pârâul Ruginei (1.a)**.

PICIORUL RUPTURII v. **Ruptura (1.a)**.

PICIORUL SÂRBULUI¹ v. **Sârbu (1)**.

PICIÓRUL SÂRBULUI² (VNe) oron. pers. Ramificația de N a d. Sihla Mare, între P. Negru³ (V) și Pic. Sihlei (E). *Mă duc pe Piciorul Sârbului*. ANCH. VNe.

– Pron.: *Kísóru Sîrbulu* VNe.

– Etim.: n. pers. **Sârbu**, neid.

PICIÓRUL SCURT (Bob) top. descr. **1**. Oron. Ramificația de N a mt. Bivolul, între P. Ghețării (V) și P. la Piciorul Scurt (E). Cf. GHEORGHITĂ, C.P. (1922), h, ARH. OC. Pip. 5 (1987), ANCH. Bob.

a) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în perifr.) Afl. dr. al Cracului Mare, la E de P. Ghețării, care izvorăște de sub vf. Bivolul. *Pârâul Scurt*. ANCH. Bob.

– Pron.: **(1)** *Kísóru* (*K' isóru*) *Scurt*, **(1.a)** *Pîrâyu Scurt* Bob.

– Etim.: piciorul este scurt și abrupt.

PICIORUL SIHLA v. **Sihla (1.a)**.

PICIORUL SIHLEI v. **Sihla (1.a)**.

PICIORUL SOCILOR v. **Pârâul Socilor**² **(1.a)**.

PICIORUL SPÂNĂRIEI v. **Piciorului Șpănăriei**.

PICIORUL SPÂNĂRIEI v. **Piciorului Șpănăriei**.

PICIORUL STÂNA MĂNĂSTIRII v. Stâna Mănăstirii (1.a).

PICIORUL SUB CĂRĂRE (MNe) oron. descr. Ramificația sud-vestică a d. Cărbuna, învecinată cu Pic. lui Florea și p. Iftimia (V). Cf. ARH. OC. TgN 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 8 (1998), ANCH. Nem.

– Pron.: *Kíšóru sub Carári* Nem.

– Etim.: pe picior urcă o cărare foarte folosită de săteni.

PICIORUL ȘPĂNĂRIEI (MNe) Ramificația de E a pic. Pițigaia, între P. Strugăriei și P. Adânc³. *Piciorul Șpânăriei* [sic!] ARH. OC. TgN. 1 (1963). *Piciorul Șpânăriei* [sic!] ARH. OC. TgN. 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998). *Mă duc pe Piciorul Șpânăriei; am ajuns în marginea Piciorului Șpânăriei.* ANCH. MNe.

– Pron.: *Kíšóru Șpânăriji* MNe.

– Etim.: apel. **șpânărie**; sint. topon. motivată de faptul că aici era lemn bun de șpan, din care se făcea draniță și șindrilă.

PICIORUL TĂCIUNE v. Obcina Tăciunelui (I.1).**PICIORUL TĂCIUNELUI v. Obcina Tăciunelui (I.1).****PICIORUL TRAPEZOAIEI v. Trapezoaia (2).****PICIORUL TREPEZOAIEI v. Trapezoaia (2).****PICIORUL ȚIGĂNESC v. Pârâul Țigănesc (1.a).****PICIORUL URSOAIEI v. Ursoaia (I).****PICIORUL URSOI v. Ursoaia (I).****PICIORUL URSULUI v. Ursu (2).****PICIORUL VASANU v. Vasanu (1).****PICIORUL VASANULUI v. Vasanu (1).****PICIORUL VOVIDENIA v. Schitul Vovedenia (1.a).****PICIORUL VOVIDENIEI v. Schitul Vovedenia (1.a).****PIETRELE DOBREANULUI v. Dobreanu (II.2).****PIPIRIGA v. Pipirigul (I.2).**

PIPIRÍGUL (Pip) top. descr. **I.** Hidron. (Vechi) Cursul superior al r.

Neamț, de la izvoare până la hotarul dintre ss. Pipirigul și Pâțâligenii. (Slav.) **Дѡ ѡ<ѳ>ст<ію> Пѣперигѡв(ѣ)** („până la gura Peperigului”) DRH, A, I (fals probabil din a doua jumătate a sec. al XVI-lea sau începutul sec. al XVII-lea, datat 1437), 427. **Дѡ ѳстію П(ѣ)перигѡл(ѣ)** („până la gura Peperigului”) DRH, A, III (fals probabil de la sf. sec. al XVI-lea sau începutul sec. al XVII-lea, datat 1496), 538. **Дѡ ѳсти Пѣперигѡл** („până la gura Peperigului”) DRH, A, XIX (1626), 47, *ib.* (1626), 50. – (Rom.) *Unde se împreună gura Mihaiului cu Pipirigul.* DIR, A, XVII-I (1604), 177 (trad. ed.), *ib.* (1604), 184 (trad. ed.). *Unde se împreună gura Mihaiului cu Peperigul.* *Ib.* 1605), 236 (trad. ed.). *În Pipirig.* DRH, A, XXI (1632), 192 (trad.). – (Precedat de ent. *râu*, în sint. homof.; slav.) **Рѣка Пѣперигѡл** („râul Peperigul”) DRH, A, XIX (1626), 47, *ib.* (1626), 50. Cf. CDM I (1617–1622), 408. – (Cu ent. *apă*, în sint. heterof.) *La apa Pipirigului.* DIR, A, XVII-I (1604), 177 (trad. ed.), *ib.* (1604), 184 (trad. ed.). *La apa Peperigului.* *Ib.* (1605), 236 (trad. ed.). *Apa Pipirigului.* DRH, A, XXI (1632), 192 (trad.), *ib.* XXII (1634), 17 (trad.). – (Slav.) **Вѡдѣ Пѣперигѡлови** („apa Peperigului”).

DRH, A, XXI (1632), 220. **Бодд Пеперигѡлови** („apa Peperigului”). DRH, A, XXII (1634), 157. **Бодд Пеперигѡлови** („apa Peperigului”). DRH, A, XXII (1639), 148. – (Cu ent. *pârâu*, în sint. homof.) Cf. DGN (1890), 309. – (Cu ent. *vale*, în sint. homof.) *Valea Pipirigul*. DGN (1890), 309–310. ◊ (Cu ent. *depresiune*, în sint. homof.; geogr.) Depresiunea formată de p. Pipirig. *Depresiunea Pipirig*. ICHIM, S. (1979), 79.

1. P. difer. Hidron. și oicon. (Precedat de ent. *fund*, în sint. heterof.) Zona cursului superior al p. Pipirigul; p. ext. partea s. Pipirigul din această zonă. *Oamenii ce șidem în Fundul Pipirigului*. DRA (1775), 461. *Fundul Pipirigului*. ATLAS CAD. III (1972), pl. 9.

2. P. polar. Oicon. Satul situat pe P. Pipirigul, între gura P. Izvoarelor și gura P. Silei. *Din Pipirig*. COND. MAV., I (1742), 223. *Pipiriga*. OTZELLOVITZ (1790), 58. *Pipirigu*. GIURESCU, P. (1835), 254. *Când am venit eu cu tata și cu frații mei... din Ardeal în Pipirig*. CREANGĂ, O. I (1880), 162–163. *Pipirigu(l)*. CODRESCU, U. VII (1803), 257. CREȚULESCU, J. (1904), 69, GHEORGHITĂ, C. (1936), 18, SADOVEANU, O. XIII (1940), 707, ARH. OC. Pip. 8 (1997). *Locuiesc în Pipirig; am ajuns în marginea Pipirigului*. Pip. – (Precedat de ent. *sat*, în sint. homof.) *Satul Pipirigul*. DRA (1774), 460, UNGUREANU, I.C.D. (1841), 33, *Satul Pipirigu*. UNGUREANU, I.C.D. (1849), 58. *Satul Peperigul*. ARH. BUC., PL. 72 (1840–1850). *Pățâligenii țin până la Satul Pipirig*. Păț.– (Germ.) *Das Dorf Pipirygul*. OTZELLOVITZ (1790), 58. – (Precedat de ent. *moșie*) *În satul Pipirig și, fiind Pipirigu moșie mănastirii Niamțului...* DRA (1775), 465.

a) P. polar. Oron. (În expr. metalingvistice; geogr.) Munții de pe teritoriul s. Pipirigul. *Munții numiți ai Pipirigului*. IONESCU, G. (1887), 20.

3. P. polar. Cremnon. (Precedat de ent. *depresiune*, în sint. homof.) Depresiunea creată de p. Pipirig. *Depresiunea Pipirig*. ICHIM. M. (1973), 228.

– Pron.: **(I.2) Pipirig** Pip, **Sátu Pipirig** Păț.

– Etim.: prob. de la numele unei plante **pipirig** care crește pe malurile apelor sau în locuri umede, mlăștinoase (cf. DLR); această etimologie este confirmată de descrierea din MSS 2 care însoțește harta lui OTZELLOVITZ (1790), unde se precizează că în vale de Pipirig, câmpiile de pe valea Neamțului sunt inundate când apele cresc.

PISCUL COTNĂRELULUI v. **Cotnărelul (2.a)**.

PIȚĂLIGENI v. **Pățâligenii**.

PIȚIGĂIA (Bob, MNe) top. pers. I. Oron. (Precedat de ent. *munte*, în sint. homof.) Munte situat între mt. Liciorul (V) și D. Strugăriei (E), la cumpăna pâraielor Mânzatul (V), Izvoare (S), Nemțisorul (E) și [Râșcuța (N)]. *Muntele Chițigaia*. ICHIM, F. (1971), 130, ICHIM, S. (1979), 92. *Mutările din munți, și anume Pițigoaia*. UNGUREANU, I.C.D. (1841), 33. – (Cu ent. *culme*, în sint. homof.) *Culmea Chițigaia*. CHIRIȚĂ, F. (1994), 125. – (Cu elipsa ent.) *Mă sui pe Pițigaia; am ajuns în apropierea Pițigăii*. ANCH. Bob, MNe.

1. P. difer. Oron. (Precedat de ent. *vârful*, în sint. homof.; slav.) Vârful mt. Pițigaia, în dreptul izvoarelor p. Mânzățelul. **та до верхоу Пицигла** (până în vârful Pițigaia) DRH, A, I (fals probabil din a doua jumătate a sec. al XVI-lea sau începutul sec. al XVII-lea, datat 1437), 427, ib. (fals probabil din a doua

jumătate a sec. al XVI-lea sau începutul sec. al XVII-lea, datat 1447), 431. **та до верхоу Пицигла** (până în vârful Pițigaia) DRH, A, II (fals probabil din a doua jumătate a sec. al XVI-lea, datat 1455), 416. **та верхоу Пицигла** (pe vârful Pițigaia) DRH, A, III (fals probabil din a doua jumătate a sec. al XVI-lea sau începutul sec. al XVII-lea, datat 1496), 538. – (Rom.) *Vârful Chițigaia*. ICHIM, M. (1973), 67, ICHIM, S. (1979), 86, ARH. OC. Pip. 5 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1997). *Urc pe Vârful Chițigaia; am ajuns în dreptul Vârfului Chițigaia*. ANCH. Bob. – (În sint. heterof.; slav.) **Бръх Пицигъи** („vârful Pițigăei”) DRH, A, XXII (1634), 158. – (Rom.) *Până la vârful Pițigăei*. DRH, A, XXII (1634), 17 (trad.). – (Cu elipsa ent.) *Mă duc pe Pițigaia; am ajuns în dreptul Pițigăii*. ANCH. MNe.

a) P. difer. Oron. (Cu determinantul *rea*) Vârful abrupt al mt. Pițigaia, situat la cumpăna pâraielor Izvoarele (S) și Nemțisorul (E). *Chițigaia Rea*. ARH. OC. TgN. 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), ARH. OC. Pip. 6 (1997), ARH. OC. TgN. 8 (1998), *ib.* 10 (1998). *Am ajuns în Vârful Pițigaia Rea*. ANCH. MNe. – (Cu elipsa ent.) *Urc pe Pițigaia Rea; am ajuns în dreptul Pițigăii Rele*. ANCH. Bob.

2. P. polar. Oron. (Precedat de ent. *obcină*, în sint. heterof.) Culmea muntoasă dintre Coada Bâtcii și vf. Pițigaia Rea, care cuprinde și vf. Pițigaia. *Obcina Chițigaia*. ARH. OC. Pip. 5 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1997). *Merg pe Obcina Pițigaia*. ANCH. Bob. – (În sint. heterof.) *Merg pe Obcina Pițigăii; am ajuns în dreptul Obcinii Pițigăii*. ANCH. Pip.

3. P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *pădure*, în perif.) Pădurea situată pe mt. Pițigaia. *Mă duc în Pădurea de pe Pițigaia*. ANCH. MNe.

4. P. polar. Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. homof.) Ramificația mt. Pițigaia, ce coboară din vf. Pițigaia Rea, la E de p. Izvoare. *Piciorul Chițigaia*. ARH. OC. TgN. 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 3 (1987), ARH. OC. Pip. 5 (1987), ARH. OC. TgN. 6 (1997), ARH. OC. Pip. 8 (1997), ARH. OC. TgN. 8 (1998), *ib.* 10 (1998).

5. P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. heterof.) Poiana situată pe Pic. Pițigaia. *Mă duc în Poiana Pițigăii; am ajuns în dreptul Poienii Pițigăii*. ANCH. Bob, MNe.

– Pron.: **(I)** *Ĉițigăia* Bob, *Kițigăia* MNe, **(I.1)** *Vírvu Kițigăia*, *Vírvu Ĉițigăia* Bob, *Vírvu Kițigăi* MNe, **(I.1.a)** (*Vírvu*) *Kițigăia* / *Ĉițigăia* Ră Bob, MNe, **(I.2)** *Óbcina Ĉițigăia* Bob, *Óbcina Kițigăi* MNe. **(I.3)** *Pădúria di pi Kițigăia* MNe, **(I.5)** *Pojána Ĉițigăia* Bob, *Pojána Kițigăia* MNe.

– Etim.: prob. de la un n. pers. **Pițigoi**, neid., posibil proprietar al unei poieni sau stâne de pe acest munte. CIUBOTARU, R. avansează posibilitatea derivării cu sufixul posesiv *-aia* de la un nume *Pițigă* (atestat în DOR), iar MOLDOVANU, R. propune ca etimon un germ. *Spitzigkeit* ‘formă ascuțită’. Fiind o zonă de munte, cu posibilitatea de a găsi lemn de foc oriunde, nu ni se pare plauzibilă etimologia propusă de E. Burețea (apud CIUBOTARU, T., 103), care propune apel. **pițigaie** ‘găteje subțiri’, întâlnit însă în nordul Munteniei, nu în Moldova.

PIȚIGOAIA v. Pițigaia (I).

PLAIUL ALBILOR v. Piciorul Albilor.

PLÁIUL BĂTRÂN (Bob) oron. descr. Versantul de NE al Obceinei Agăpenilor, între pâraiele Dolia (V) și Dolița (E); (vechi) dealul Boboiești. Cf. GHEORGHÎĂ, C.P. (1922), h. *Mă duc pe Plaiul Bătrân, am ajuns pe culmea Plaiului Bătrân*. ANCH. Bob. – (Cu ent. *deal*) *Deal Batryn*. OTZELLOVITZ H. (1790). – (Germ) *Die Berge Batrin oder Bobojesty* („Dealul Bătrân sau Boboiești”) OTZELLOVITZ (1790), 58.

– Pron.: *Pláju Bătrîn* Bob.

– Etim.: prob. pe el merge un drum vechi, folosit de foarte mult timp.

PLÁIUL BRÂNZEI (Bob)

PLAIUL CHIRUȚII v. Chiruța (I).

PLAIUL FĂGĂRIEI v. Dealul Frăgăriei.

PLÁIUL LUNG (Plu) oron. descr. Ramificația de NE a mt. Răscoalele, care coboară din vf. Munișor între P. Dogăriei și p. Petru-Vodă. Cf. ARH. OC. Pip. 6 (1997), *ib.* 7 (1997), ANCH. Plu.

– Pron.: *Pláju Luṅg* Plu.

– Etim.: sint. motivată de lungimea plaiului.

PLAIUL MĂGURII v. Dumesnicul (I.2).

PLAIUL RĂU v. Piciorul Rău.

PLAIUL RUGINEI v. Pârâul Ruginei (1.a).

PLÁNUL SĂRMĂȘENILOR (Plă) fiton. descr. Terenul situat la E de s. Dum., între pădurea Bulubești (SV), Șanțul Anticar (S), Movila (E) și Domeniul Coroanei (N). *Mă duc în Planul Sărmășenilor*. ANCH. Plă.

– Pron.: *Plánu Sărmășănilor* Plă.

– Etim.: ent. **plan** + n. fam. **Sărmășanu** (cărora le aparține acest teren).

PLANUL ZVORĂNEȘTI v. Zvorăneștii (1.a).

PLATONU v. Plutonul (I.1).

PLATOUL ROTUNDA v. Platoul Rotunda (1).

PLĂEȘU v. Plăieșul.

PLĂIÉȘUL oicon. encom. Satul situat pe st. r. Neamț, între s. Dumbrava (V) și s. Timișești (E). Cf. TTRM I₂ (1879), 885/1. *Plăeșu*. [sic] DGN (1890), 310. *Locuiesc în Plăieșu; am ajuns în marginea Plăieșului*. Plă.

– Pron.: *Plăjéșu* Plă.

– Etim.: denumire arbitrară.

PLÉȘUL (MNe, Nem, Lun, TgN) top. descr. **1.** Oron. Masivul deluros situat pe st. r. Neamț, de la mt. Pițigaia până la D. Gol de lângă Târgul Neamț; (ofic.) Muntele Neamțul. **ПРАВО ДО СЛАВ(Ъ) ПЛЕШОВ(Ъ), ТА, НА ВЕРХОУ ПЛЕШОВ(Ъ)** („drept la capul Pleșului, apoi pe vârful Pleșului”) DRH, A, I (Fals prob. din a doua jumătate a sec. al XVI-lea sau începutul sec. al XVII-lea, datat 1437), 427, *ib.* (Fals prob. din a doua jumătate a sec. al XVI-lea sau începutul sec. al XVII-lea, datat 1447), 431.– (Rom.) *Pe Pleșu*. SADOVEANU, O. XIII (1940), 420. – (Precedat de ent. *culmea* sau *dealul*, în sint. heterof.; rom.) *Culmea Pleșului*. DAVIDESCU, D. (1970), 3, DUMITROAIA, C. (2000), 141). *Vin de pe Culmea Pleșului; am ajuns în vârful*

Culmii Pleşului. Nem. *Dealul Pleşului*. GROHOLSCHI, T. (1927), 13. – (În sint. homof.) *Culmea Pleşul*. GROHOLSCHI, T. (1927), 11. – (Cu ent. *munte*) *Muntele Pleşa*. [sic] DGN (1890), 310. *Muntele Pleşu(l)*. CREȚULESCU, J. (1904), 69, SADOVEANU, O. III (1907), 198. CARANFIL, C. (1913), 31. *Cetatea ce trona semeață din vârful Muntelui Pleşu*. LEMNARU, S. (1968), 151. *Dealul Pleşu*. ANCH. MNe.

a) P. difer. Oron. Vârf al d. Pleşul, neid. (Slav.; precedat de ent. *vârf* sau *cap*, în sint. heterof.) **ГЛѦВО ПЛЕШОВИ** („Capul Pleşului”). DRH, A, III (Fals prob. de la sf. sec. al XVI-lea – începutul sec. al XVII-lea, datat 1447), 538. **ВЕРХЪ ПЛЕШОВЪ** („Vârful Pleşului”). *Ib.* – (În sint. homof.) **ВРЪХ ПЛЕШИМ** („Vârful Pleşul”) DRH, A, XXII (1634), 158. – (La pl.; rom.) *Până la Vârful Pleşurilor*. DRH, A, XXII (1634), 17 (trad.).

b) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. homof.) Poiană situată pe d. Pleşul, neid. *Poiana Pleşu*. ARH. NȚ., MĂN. NȚ., dos. 10/1935, f. 6^v.

– Pron.: **(I) Cúlmiã Pléşulu** Nem, *Djálu Pléşu* MNe.

– Etim.: adj. **pleş** substantivat în funcție topon.

ПЛÓПИ (Plă) fiton. descr. Terenul arabil aflat la S de s. Plăieşul, între r. Neamț (S) și Bicăzeni (N). *Am ajuns în dreptul Plopilor*. Plă. – (În sint. prep.) *La Plopi*. Dum.

– Pron.: *Plóki* Plă, *La Plók* Dum.

– Etim.: erau niște **plopi**.

PLOTUN v. **Plutonul (I.1)**.

PLOTUNA v. **Plutonul (I.1)**.

PLUTÓNUL top. **I**. Hidron. Afl. dr. al r. Neamț, care se formează din p. Agăpieni și p. Tărățeni. – (Slav.) **ДѦ О ѢСТ ПЛОТѦНѦЛОВИ** („Gura Plotunului”). DRH.A, XXI (1632), 220. – (Rom.) *Dacă pleacă din fundul Plotunului*. GHEORGHIȚĂ, C. (1936), 5. *Confluența Plutonului cu Ozana*. ICHIM, S. (1979), 55. *Trec Plutonul*. ANCH. Plu. – (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.) *Pârâul Plotun*. ARH. BUC. PL. (1880), 130, DGN (1890), 311. *Pârâul Pluton*. ARH. OC. Pip. 6 (1997), *ib.* 7 (1997), ANCH. Dol. *Pârâul Plotonul*. ARH. BUC., REF. 1864, dos. 1034 (1864), 1^r. (Cu ent. *râu*, în sint. homof.) *Râul Plotonului* (ARH. BUC., REF. 1864, dos. 1034 (1864), 7^r). – (Cu ent. *vale*, în sint. heterof.) *Valea Plutonului*. ICHIM, S. (1979), 55. – (În sint. homof.) *Valea Pluton*. ICHIM, S. (1979), 55. – (În constr. geogr.) *Pluton-Dolhești*. ATLAS CAD. III (1972), pl. 9.

1. P. polar. Oicon. Satul format pe p. Pluton și afluenții săi. *Platonu*. [sic] CODRESCU, U. VII (1803), 257. *Plotuna*. TTRM I₂ (1790), 893/1. *Plotun*. GIURESCU, P. (1835), 254, ARH. COM. Pip. 4 (1959). *Plotonu*. ARH. BUC., REF. 1864, dos. 1034 (1964), 1^r, FRUNZESCU, D. (1872), 364. *Un deal, în partea despre Plotunul*. CREANGĂ, O. I (1880), 163. *Pluton*. ARH. COM. Pip. 3 (1959), *ib.* 4 (1959). ATLAS CAD. III (1972), pl. 9. – (Precedat de ent. *cătun* sau *sat*, în sint. homof.) *Cotunul Plotunu*. UNGUREANU, I.C.D. (1841), 33. *Cotuna Plotunu* (ARH. BUC., REF. 1864, dos. 1034 (1864), 1^r. *Cotuna Plotonu*. ARH. BUC., REF. 1864, dos. 1034 (1864), 3^r. – (Cu determin. neartic.) *Satul Plotun*. UNGUREANU, I.C.D. (1849), 58. *Satul Pluton*. DGN (1890), 311.

a) P. polar. Terenul cu fâneață situat la N de s. Plutonul. *Țarina Plutonul*. ARH. COM. Pip. 1 (1959), ANCH. Plu.

– Pron.: **(I)** *Plutónu*, *Pîrău Plutón*, **(I.1)** *Plutónu*, **(I.1.a)** *Țârna Plutónu Plu*.

– Etim.: posibil de la un n. de pers. **Plotun**, neid. (Cf. COSTĂCHESCU, D.M., 84–91, unde boierul Plotun este miluit cu satul Plotuneștii, dela Strungă; deși este vorba de altă localitate, această atestare arată faptul că exista în trecut numele de persoană Plotun, de la care se putea forma oiconimul). Dar nu poate fi exclusă etimologia propusă de IORDAN, T.R., 372, care consideră că la baza oiconimului stă numele comun *plotun* ‘cerb’. Forma actuală, Plutonul, a rezultat prin „apropierea cu neologismul *pluton* (*ploton*), devenit popular grație serviciului militar” (IORDAN, T.R., 372).

PLUTON-DOLHEȘTI v. Plutonul (I).

PODEȚELE (Lun) top. descr. **1.** Reper topon. (De obicei în sint. *La podețe*) Loc în pădurea de la N de s. Lunca, unde sunt construite podețe peste P. la Podețe. *Podețele*. COJOCARU, S. (2006), 14. *Mă duc la Podețe; am ajuns în apropierea Podețelor*. ANCH. Lun.

a) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în perifr.) Afl. st. al P. Catrinei², care izvorăște de sub Culmea Pleșului. *Mă duc pe Pârâu la Podețe; am ajuns în capătul Pârâului la Podețe*. ANCH. Lun.

b) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în perifr.) Cărare care trece peste Podețele **(1)**. *Mă duc pe Drumul la Podețe*. ANCH. Lun.

– Pron.: **(1)** *La Podetâ*, **(2)** *Pîrău la Podetâ*, **(3)** *Drumu la Podjetâ* Lun.

– Etim.: ent. **podețe**.

PODUL BLEBEI v. Blebea (1.e).

PODUL COTNĂRELULUI v. Cotnărelul (1.a).

PÓDUL CU DÍHORI (MNe) hodon. descr. Podul peste p. Nemțșor, situat în apropiere de gura P. Bourului. *Mă duc la Podul cu Dihori*. ANCH. MNe.

– Pron.: *Pódu cu Díhor*ⁱ MNe.

– Etim.: aici se ascundeau **dihori**.

PODUL CU ȘERPI v. Pârâul Șerpilor (1.a).

PÓDUL DE LA CÉNTRU (Pip) hodon. descr. Podul peste r. Neamț, situat la limita dintre s. Pipirig și s. Pâțâligeni, în dreptul confluenței P. Silei cu r. Neamț. *Am ajuns la Podul de la Centru*. ANCH. Pip.

– Pron.: *Pódu di la Sêntru* Pip.

– Etim.: perifr. motivată de situarea podului în apropiere de centrul comunei.

PODUL DE LA GURA SECULUI v. Secul (I.1.a).

PÓDUL DE PIĂTRĂ (Stă, Pîț) hodon. descr. Podul peste r. Neamț, situat la limita dintre s. Pâțâligeni și s. Stâncă, în dreptul gurii P. Străjii. *Am ajuns la Podul de Piatră*. ANCH. Stă.

– Pron.: *Pódu di Kátrâ* Stă.

– Etim.: podul este construit din beton.

PODUL DOBREANULUI v. Dobreanu (II.3).

PODUL DOBRENAȘULUI v. Dobreanu (II.5.b).

PÓDUL LA MÂNDROÁCĂ (Pip) hodon. pers. Podul peste r. Neamț, situat în apropiere de școala din Popeni. *Am ajuns la Podul la Mândroacă*. ANCH. Pip.

– Pron.: *Pódu la Mîndruácâ* Pip.

– Etim.: de la un n. pers. **Mândroacă**, neid.

PODUL OZANEI v. **Ozana (1.b)**.

PODUL PESTE OZANĂ v. **Ozana (1.b)**.

PODUL PESTE PETRU-VODĂ v. **Petru-Vodă (2.a)**.

PODUL SCOBAI v. **Scobai (1.a)**.

POENILE FOCȘEI v. **Focșa (2)**.

POIÁNA ADĂSCĂLIȚEI (Nem) fiton. pers. Poiana situată pe D. Chiriacului. *Mă duc în Poiana Adăscăliței; am ajuns în dreptul Poienii Adăscăliței*. ANCH. Nem.

– Pron.: *Poiána Adăscălîțî* Nem.

– Etim.: de la n. fam. **Adăscăliței**, existent și astăzi în s. Nem.

POIANA AGĂPIENI v. **Agăpeni (1.3)**.

POIANA AGĂPIENILOR v. **Agăpeni (1.3)**.

POIANA ARGELE v. **Argelele (1.b)**.

POIANA ARGELELE v. **Argelele (1.b)**.

POIANA ARȘIȚA CHIRIACULUI v. **Chiriac² (1.c)**.

POIANA ARȘIȚEI v. **Chiriac² (1.c)**.

POIÁNA ASCÚNSĂ (MNe) fiton. descr. Poiana situată pe Piciorul Liniei. *Mă duc în Poiana Ascunsă*. ANCH. MNe.

– Pron.: *Poiána Ascúnsă* MNe.

– Etim.: sint. motivată de faptul că poiana nu este vizibilă de departe.

POIANA BIVOLĂRIA v. **Bivolăria (1)**.

POIANA BIVOLULUI v. **Bivolul (3)**.

POIANA BRĂILEANCA v. **Brăileanca (3)**.

POIANA BUȘAGA v. **Bușaga (3)**.

POIANA BUȘEGUȚA v. **Bușaga (3)**.

POIÁNA CĂILOR (Dol) top. descr. **1**. Fiton. *Mă duc până în Poiana Cailor; am ajuns în marginea Poienii Cailor*. ANCH. Dol.

a) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *deal*, în sint. heterof.) Muntele situat la S de mt. Branu, între cursul sup. al p. Mihăieț (V) și P. Stâncilor¹ (E). Cf. ANCH. Dol. – (Cu ent. *picior*) *Piciorul Cailor*. ATLAS MOLD. (1892).

b) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *pădure*, în sint. heterof.) *Pădurea Cailor*. HARTA MIL. (1961), ANCH. Dol.

– Pron.: **(1)** *Poiána Căilor*, **(1.a)** *Djálu Căilor*, **(1.b)** *Pădúrija Căilor* Dol.

– Etim.: în această poiană pasc caii.

POIANA CARPENU v. **Carpenu (1.2)**.

POIANA CĂRBUNA v. **Cărbuna (2.a)**.

POIÁNA CEA MÁRE (Bob) ⁺fiton. descr. Fostă poiană, plantată la sfârșitul sec. al XX-lea, situată pe Plaiul Bătrân, lângă malul st. al p. Dolița. *Mă duc în Poiana cea Mare*. ANCH. Bob.

– Pron.: *Poiána șe Mári* Bob.

– Etim.: sint. motivată de faptul că era cea mai mare poiană din această zonă.

POIANA CHIRIACU v. **Chiriac² (3)**.

POIANA CHIRIACULUI v. **Chiriac**² (3).
POIANA CHITA MARE v. **Chitele** (I.2.b).
POIANA CHITA MICĂ v. **Chitele** (I.3.a).
POIANA COARNELOR v. **Dealul Coarnelor** (1.a).
POIANA COTNĂRELULUI v. **Cotnărelul** (2.b).
POIANA CRUCII v. **Crucea**² (I.1.a).

POIÁNA CU CIOÁTE (MNe) fiton. descr. Poiana situată în apropiere de gura P. Afinișului. *Mă duc la Poiana cu Cioate; vin din marginea Poienii cu Cioate*. ANCH. MNe.

– Pron.: *Poiána cu Șoáti* MNe.

– Etim.: sint. motivată de faptul că au rămas, în urma defrișării, **cioatele**.

POIANA CURUL BRANULUI v. **Branu** (II.1.a).
POIANA DEALULUI VACILOR v. **Dealul Vacilor** (1.b).
POIANA DEALUL VACILOR v. **Dealul Vacilor** (1.b).
POIANA DE LA CRUCE v. **Crucea**¹ (1.c).
POIANA DE LA NIFON v. **Schitul lui Nifon** (I.1).
POIANA DOBREANULUI v. **Dobreanu** (I.2).
POIANA DOLIEI v. **Dolia** (I.1.d).
POIANA DOSUL TĂCIUNELUI v. **Obcina Tăciunelui** (I.2.a).
POIANA DRUGANULUI v. **Druganu**¹ (2.a).
POIANA EPĂRIEI v. **Iepăria** (I).
POIANA FOCȘEI v. **Focșa** (2).
POIANA GHIHOLĂRIA v. **Bivolăria** (1).
POIANA GRUMĂZESCU v. **Grumăzescu** (2).
POIANA GRUMĂZESCULUI v. **Grumăzescu** (2).
POIANA HĂLĂUCA v. **Hălăuca** (1.c).
POIANA IEPĂRIA v. **Iepăria** (I).

POIÁNA ILIÉNILOR (Bob) fiton. pers. Poiana situată pe Obcina Pițigăii, la obârșia P. Izvoarelor. *Mă duc în Poiana Ilienilor; am ajuns în marginea Poienii Ilienilor*. ANCH. Bob.

– Pron.: *Poiána Ilijénilor*. Bob.

– Etim.: de la n. fam. **Ilie**, frecvent în s. Boboiești.

POIANA LA LEMNĂRIE v. **Lemnăria** (1.a).
POIANA LA SCHITUL LUI NIFON v. **Schitul lui Nifon** (I.1).
POIANA LA SLATINĂ v. **Slatina**² (1.a).
POIANA LA TREPEDELE v. **Trapezele** (1).
POIANA LA TRAPEZOAEA v. **Trapezoaia** (1).
POIANA LUI ANTON v. **Anton** (3).
POIANA LUI CHIRIAC v. **Chiriac** (I.1.a).
POIANA LUI UREACLE v. **Poiana lui Ureche** (1).

POIÁNA LUI URÉCHE (VNe) top. pers. 1. Fiton. Poiana situată pe dreapta R. Neamț, între Valea Rea și P. Dobrului. ОҮРѢКЛЕВА ПОЛѢНА („[Am dat toată] poiana lui Ureacle”). DRH, A, II (1453), 35. *Poiana lui Ureche*. BOGDAN, S. (1742), 254, ARH. BUC. PL. 114 (1859). *Mă duc în Poiana lui*

Ureche; am ajuns în marginea Poienii lui Ureche. ANCH. VNe – (În sint. homof.) *Poiana Ureche.* ARH. COM. VNe 3 (1959).

a) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *coastă*, în sint. heterof.) Partea de N a Dealului Mare, unde este situată o parte a Poienii lui Ureche. ANCH. VNe. *Coasta Poieni Urechi.* ARH. COM. VNe 8 (1989). *Mă duc pe Coasta Poienii lui Ureche; am ajuns în marginea Coastei Poienii lui Ureche.* ANCH. VNe.

– Pron.: **(1)** *Pojána lu Uréki*, **(1.a)** *Cuásta Pojéni lu Uréki* VNe.

– Etim.: de la numele proprietarului, **Ureche**. Forma *Poiana lui Ureacle* din actul de la 1453 poate fi considerată o dovadă a conservatorismului numelor de persoană, nu și pentru stadiul de evoluție fonetică în lexicul comun unde, la această dată, grupul consonantic *cl* evoluase la *k* (MOLDOVANU, C., 110–111).

POIÁNA LÚNGĂ (Bob) top. descr. **1.** Fiton. Poiana situată între izvoarele Cracului Mare și Cracului Mic. *Mă duc în Poiana Lungă.* ANCH. Bob.

a) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *obcină*, în perifr.) Muntele situat la N de mt. Bivolul, între Cracul Mare (S), Cracul Mic (N) și obârșia [P. Nemțișorul] (V). *Mă duc pe Obcina la Poiana Lungă.* ANCH. Bob. – (În sint. heterof.) *Am ajuns în vârful Obcinii Poienii Lungi.* ANCH. Bob. – (În sint. homof.; silv.) *Obcina Poiana Lungă.* GHEORGHIȚĂ, C.P. (1922), h. ARH. OC. Pip. 5 (1987). – (Cu ent. *munte*, în sint. heterof.) *Muntele Poienii Lungi.* ICHIM, M. (1973), 186. – (Cu ent. *deal*, cu elipsa determinatului *poiană*) *Dealul Lung.* HARTA MIL. (1961),

b) P. difer. Fiton. (Precedat de ent. *cap*, în sint. heterof.) Partea de NE a Poienii Lungi. *Capul Poenii Lungi.* ARH. OC. Pip. 3 (1954).

c) P. difer. (Precedat de ent. *cozi*, în sint. heterof.) Partea de S, cea mai îndepărtată de sat, a Poienii Lungi. *Cozile Poenii Lungi.* ANCH. Bob.

– Pron.: **(1)** *Pojána Lúngá* **(1.a)** [#]*Ópsina la Pojána Lúngá*, [#]*Ópsina Pojéni Lúnz*, **(1.c)** *Cózili Pojéni Lúnz* Bob.

– Etim.: sint. motivată de dimensiunea poienii.

POIANA PIATRA LUI IEPURE v. **Vârful Piatra lui Iepure (1.a).**

POIANA PICIORUL CRUCEI v. **Crucea¹ (1.c).**

POIANA PICIORUL CRUCII v. **Crucea (I.1.a).**

POIANA PIȚIGĂII v. **Pițigaia (I.5).**

POIANA PLEȘU v. **Pleşul (1.b).**

POIÁNA PÓPII (VNe) fiton. descr. Poiana situată între P. Gămănuțului (V), r. Neamț (N) și În Fagi (SE). Cf. ARH. VNe 6 (1959). *Mă duc în Poiana Popii; am ajuns în marginea Poienii Popii.* ANCH. VNe.

– Pron.: *Pojána Pópi*. VNe.

– Etim.: terenul de aici a aparținut bisericii Adormirea Maicii Domnului.

POIANA PROCOVULUI v. **Schitul Pocrov (1.c).**

POIANA ROTUNDA v. **Poiana Rotundă (1).**

POIÁNA ROTÚNDĂ (VNe) top. descr. **1.** [#]Fiton. Fostă poiană de pe Pic. Rotund. *Poiana Rotunda.* NICODIM, M. (1897), CXXII, *ib.* (1899), CXXXVI. – (Cu ent. *platou*) *Platoul Rotunda.* BĂLAN, V. (2001), 109.

a) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) *Piciorul Rotund.* ARH. OC. TGN. 11 (1914), *ib.* 4 (1987), *ib.* 10 (1998), ANCH. VNe.

b) P. polar. Hidron. *Rotunda*. ARH. OC. TGN. 11 (1914), *ib.* 4 (1987), *ib.* 10 (1998). *Mă duc pe Pârâul Rotunda*. ANCH. VNe.

– Pron.: (a) *Kísóru Rotúnd*, (b) *Pîrâyu Rotúnda*. VNe.

– Etim.: prob. că poiana era **rotundă**.

POIANA RUSULUI¹ v. **Dealul Rusului (I.3)**.

POIÁNA RÚSULUI² (TgN) fiton. pers. Terenul dintre La Calapod (N), r. Neamț (S) și Drumul Blebei (E). Cf. ARH. BUC. REF. 1864, dos. 1010 (1864), 54^v, ARH. TgN. 4 (1959). *Mă duc în Poiana Rusului; am ajuns la Marginea Poienii Rusului*. ANCH. TgN.

– Pron.: *Poiána Rúsula* TgN.

– Etim.: de la n. fam. **Rusu**, fost proprietar al acestui teren.

POIANA RUSU MIC v. **Dealul Rusului (I.2.a)**.

POIANA SÂRBIA v. **Sârbia (1)**.

POIANA SÂRBU v. **Sârbu (2)**.

POIANA SÂRBULUI v. **Sârbu (2)**.

POIANA SÂRGHIA MARE v. **Sârbia (1)**.

POIANA SÂRGHIA MICĂ v. **Sârbia (1.a)**.

POIANA SÂRGHIA v. **Sârbia (1)**.

POIANA SCHITUL LUI NIFON v. **Schitul lui Nifon (I.1)**.

POIANA SECULUI v. **Secul (I.3.f)**.

POIANA SERGHIEI v. **Sârbia (1)**.

POIANA SLATINEI v. **Slatina¹ (1)**.

POIANA SLATINEI v. **Slatina² (1.a)**.

POIANA SLĂTIOARA v. **Slatina¹ (1)**.

POIANA STÂNA MĂNĂSTIRII v. **Stâna Mănăstirii² (1.a)**.

POIANA STRUGĂRIEI v. **Strugăria (3)**.

POIANA TĂCIUNELE v. **Obcina Tăciunelui (I.2)**.

POIANA TĂCIUNELUI v. **Obcina Tăciunelui (I.2)**.

POIANA TÂRGULUI v. **Târgul Neamț (A.III)**.

POIANA TRAPEDELI v. **Trapezele (1)**.

POIANA TRAPEZĂRILOR v. **Trapezările (1)**.

POIANA TRAPEZOIU v. **Trapezoaia (1)**.

– Etim.: acolo se făcea var.

POIANA URECHE v. **Poiana lui Ureche (1)**.

POIANA URSOAIA v. **Ursoaia (I.2)**.

POIÁNA VĂRĂRIEI (VNe) fiton. descr. Poiana de pe Piciorul Vasanu, situată în imediata apropiere a Mănăstirii Neamț. *Mă duc în Poiana Vărăriei; am ajuns în marginea Poienii Vărăriei*. ANCH. VNe.

– Pron.: *Poiána Vărării* VNe.

POIÉNILE GRÁJDURILOR (MNe) fiton. descr. Poienile situate pe coasta de S a D. Brăilencei. Cf. NICODIM, M. (1899), CXXXV, ANCH. VNe. – (Cu elipsa ent.) *Grajdurile*. NICODIM, M. (1869), LXXXVII. *În Grajduri sub Brăileanca*. NICODIM, M. (1873), XCI.

– Pron.: *Poiénili Grájdurilor* VNe.

– Etim.: aici au fost **grajdurile** Cerbăriei.

POIENILE SLATINA v. **Slatina**² (1.a).

POIENIȚA LUI ȚUCĂ (Nem) fiton. descr. Poi. situată pe D. Chiriacului, lângă Toaca Groșenilor. *Mă duc în Poienița lui Țucă; am ajuns în dreptul Poieniței lui Țucă.* ANCH. Nem.

– Pron.: *Poienița lu Țucă* Nem.

– Etim.: de la un n. pers., neid.

POMETEA (TgN) top. descr. **1.** Oicon. Cartierul, fost sat, în partea de N a or. Târgul Neamț, la E de D. Cetății. *Pometele.* TTRM I₂ (1774), 925/2. *Pometii.* TTRM I₂ (1846), 925/2. *Pometii.* [sic] ARH. BUC. PL. 116 (1846). *Pometi.* ARH. TgN. 1 (1870). *Pometea.* ARH. TgN. 2 (1959). *Mă duc în Pomete; am ajuns în marginea Pometei.* ANCH. TgN. – (Precedat de ent. *sat*, în sint. homof.) *Satul Pometili.* UNGUREANU, I.C.D. (1814), 5. *Satul Pometele.* *Ib.* (1820), 8. *Satu Pometi.* ARH. BUC., PL. NMT., 109 (1840–1850). *Satul Pometea.* CREȚULESCU, J. (1904), 69. – (Precedat de en. *mahala*, în perifr.) *Tălpălarii din Mahalaua dinspre Pometi.* UNGUREANU, I.C.D. (1830), 14. – (În sint. homof.) *Mahalaua Pometele.* TTRM I₂ (1856), 925/2. *Mahalaua Pometea de sub Cociorva.* CREANGĂ, O., I (1880–1888), 193. *Pometa, trup (mahala) din orașul Neamț.* DGN (1890), 317. – (În formulări metalingvistice) *Lăcuitorii mahalalelor Târgului-Neamțului numite Pometele [...].* UNGUREANU, I.C.D. (1836), 25.

a) P. polar. Reper topon. (Precedat de ent. *barieră*, în sint. homof.) Punctul de intrare în Târgul Neamț dinspre s. Pometea. *Bariera Pomete.* ARH. TgN. 1 (1870).

b) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *izlaz*, în sint. homof.) Imașul pentru vite situat la N de Pometea. *Merg pe Izlazul Pometea; am ajuns în marginea Izlazului Pometea.* ANCH. TgN. ◊ (Cu determin. sufixat) *Izlazul Pometenilor.* ANCH. TgN. – (Precedat de ent. *imaș*, cu elipsa determin.) *În Imașu.* ARH. BUC., REF. 1864, dos. 1010 (1881), 45^t.

c) P. polar. ⁺Fiton. Prob. terenul arabil al locuitorilor din Pometea. *Câmpul Pomeșanilor.* ARH. BUC, PL. NMT., 109/1840–1850.

– Pron.: **(1)** *Poméția* (D.-G. *Poméțî*), **(1.b)** *Islăzu Poméția, Islăzu Poméțănilor* TgN.

– Etim.: varianta regională **pomete** a ent. **pomet** ‘grădină cu pomi fructiferi, livadă’ (cf. DLR); forma *pomete* a fost considerată ca fiind de gen feminin și articulată cu art. hot. *-a*. **(1.b)** Cu suf. col. *-eni*, desemnând locuitorii cartierului Pometea.

POMETELE v. **Pometea** (1).

POMETI v. **Pometea** (1).

PÓPA (MNe) centru de polar. topon. pers. **1.** Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) Ramificația de E a mt. Dobreanu, între P. cu Zimț și P. Popii. *Piciorul Popii.* ARH. OC. TgN. 1 (1963), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998), ANCH. MNe. – (Cu determinantul la pl.) *Piciorul Popilor.* ARH. OC. TgN. 2 (1976), ANCH. MNe.

2. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Cracul P. Magherniței, care izvorăște de sub Obcina Dobreanului, între P. cu Zimț și P. Chiriac. *Pârâul Popii.* ARH. OC. TgN. 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 10 (1998), ANCH. MNe.

– Pron.: **(1) Pîrău Póki (2) Kîşóru Póki** MNe.

– Etim.: probabil aici era chilia unui călugăr (popular, **popă**).

POPENII (Pip) oicon. pers. Fost s., azi cătun al. s. Pipirigul. GHEORGHITĂ, C. (1936), 18, TTRM I₂ (1954), 927/2. *Locuiește în Popeni*. Pip.

– Pron.: *Popîeni* Pip.

– Etim.: n. fam. **Popa**, prezentă în această parte de sat.

PRĂUTEȘTI v. **Preuteștii (1)**.

PREOTEȘTII v. **Preuteștii (1)**.

PREUTÉȘTII (Pre) top. pers. **1**. Oicon. (Precedat de ent. *sat*, în sint. homof.)

Satul situat pe dr. r. Moldova, la cca 3 km NV de locul de vărsare a r. Neamț în r. Moldova. *Acel vinovat a fost din satul Preutești*. DIR, A, XVII-II (1610), 326 (trad. ed.). *Satul Preutești al doamnei Roxanda*, CDM IV (1679), 95, *ib.* (1685), 207. *Satul Preutești de pe apa Moldovei*. *Ib.* (1690), 281. *La satul Preuteștii (al lui Iosif vtori logofătul)* COND. MAV., I (<1741>), 70. – (Cu elipsa ent.) *Preutești*. CANTEMIR, D. (1716), h. *Preoteștii*. CODRESCU, U. VII (1803), 258. *Priutești*. GIURESCU, P. (1835), 254. *Prăutești*. ARH. BUC. PL. 35 (1842). *Preutești*. FRUNZESCU, D. (1872), 379, DGN (1890), 319, TTRM I₂ (1772), 942/2. Cf. DRA (1743), 272. *Mă duc la Preutești, am ajuns în marginea Preuteștilor*. Tim.

a) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în sint. heterof.) Drumul care merge din marginea de NE a s. Timișești până în s. Preutești. *Drumul Preuteștilor*. Tim.

– Pron.: **(1) Preuțiești, (1.a) Drîmu Preuțieștilor** Tim.

– Etim.: prob. un n. pers. **Preotu** + suf. col. **-ești**.

PRISÁCA (Zvo) fiton. descr. Terenul arabil situat la SE de s. Zvorănești. Cf. HARTA MIL. (1961), ANCH. Zvo.

– Pron.: *La Prisácă* Zvo.

– Etim.: ent. **prisacă** în funcție topon. Prisaca a aparținut Mănăstirii Neamț.

PRISOSUL BRANULUI v. **Branu (II.3.a)**.

PRIUTEȘTI v. **Preutești (1)**.

PROCOV v. **Schitul Pocrov (1)**.

PROCOVÉNI (Plă) fiton. descr. Terenul arabil situat între La Hatic (V), r. Neamț (S), Bicăzeni (E) și șoseaua Timișești – Târgul Neamț (N). *Mă duc în Procoveni; am ajuns în marginea Procovenilor*. ANCH. Plă.

– Pron.: *Procoveni* Plă.

– Etim.: de la n. grup **procoveni**, desemnând călugării de la Schitul Pocrov, care lucrau pământul de aici.

PRUND v. **Prundul**.

PRUNDIȘUL UZANA v. **Ozana (1.a)**.

PRUNDUL (Pre) fiton. descr. (De obicei în sint. prep. *În Prund*) Terenul situat între s. Preutești (V) și r. Moldova (E). *În Prund*. ANCH. Pre. – (Nearctic.; ofic.) *Prund*. ARH. COM. Tim. I (1959).

– Pron.: *Prîndu, La Prînd* Pre.

– Etim.: ent. **prund** în funcție topon.

PRUNDUL NEMȚIȘOR v. **Târgul Neamț (A.I.3.b)**.

PRUNDUL OZANEI v. **Ozana (1.a)**.

PUSTIÁNU (VNe) centru de polar. topon. **1.** Hidron. Afl. st. al p. Secul, între Pic. Dohotăriei (S) și P. Vasanului (N), care izvorăște de sub Obcina Tăciunelui. *Pustianu*. ARH. OC. TgN. 11 (1914), *ib.* 4 (1987), *ib.* 10 (1998), ANCH. VNe. *Mă duc pe Pârâul Pustianu*. ANCH. VNe.

2. Oron. (Precedat de ent. *deal*, în sint. homof.) *Dealul Pustiana*. ATLAS MOLD. (1892). *Dealul Pisteana*. [sic!] HARTA MIL. (1961). – (Cu ent. *picior*) *Piciorul Pustianu*. ARH. OC. TgN. 11 (1914), *ib.* 4 (1987), *ib.* 10 (1998), ANCH. VNe, ANCH. VNe. –

– Pron.: **(1)** *Pîrâyu Pustiánu*, **(2)** *Kísóru Pustiánu* VNe.

– Etim.: prob. de la n. pers. **Pustianu**.

PUTUROSUL v. **Pârâul Puturos (1)**.

RĂDENII (Plu) top. pers. **1.** Oicon. (Vechi) Tărătenii. *Teneeny oder Redenii*. OTZELLOVITZ (1790), 58, TTRM I₂ (1790), 1178/2.

– Etim.: prob. de la un antrop. **Radu**.

RĂSCOÁLELE (Plu) top. descr. **1.** Oron. Muntele situat la S de mt. Hălăuca, între p. Slatina¹ (N), p. Petru-Vodă (SE) și [p. Bolătău] (SV). *La Răscoale*. DRH, A, XXI (1632), 192 (trad.), *ib.* XXII (1964), 17 (trad.). **ДАЖЕ ДО РЪСКОЛЕ** („până la Răscoale”). DRH, A, XXI (1632), 220, *ib.* XXII (1634), 149, *ib.* (1634), 157. – (Precedat de ent.cu sems oronimic, în sint. homof.) *Obcina Răscoalelor*. GHEORGHITĂ, C.P. (1922), h. *Muntele Răscoalele*. NICODIM, M. (1929), CLXVI, HARTA MIL. (1961). *Piciorul Răscoale*. ARH. OC. Pip. 7 (1997). *Mă duc pe Muntele Răscoalele; am ajuns în vârful Răscoalele*. ANCH. Plu.

a) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. dr. al p. Slatina¹, între P. Răclăriei (V) și P. Arșitei Pârliturii (V). *Pârâul Răscoalelor*. GHEORGHITĂ, C.P. (1922), h. *Pârâul Răscoalei*. ARH. OC. Pip. 7 (1997), ANCH. Plu.

b) P. difer. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. homof.) Vârful mt. Răscoalele, la obârșia p. Răscoalei. *Vârful Răscoale*. ARH. OC. Pip. 6 (1997), *ib.* 7 (1997). *Vârful Răscoalei*. ANCH. Plu.

– Pron.: **(1)** *Múntili Răscuálili*, **(1.a)** *Pîrâyu Răscuáli*, **(1.b)** *Vîrvu Răscuáli* Plu.

– Etim.: pe acest munte se făcea toamna **răscoala** (împărțirea) oilor.

RĂZEȘIA (Pre) fiton. descr. (Uneori în sint. *La Răzeșie*) Terenul arabil și cu pășune aflat la N de s. Dumbrava, între pădurea Făgețel (NV), la Bălușeni (S) și pădurea Coverca (E). *Răzășie*. ARH. COM. Tim. 1 (1959). *Mă duc la Răzeșie; am ajuns în marginea Răzeșiei*. ANCH. Pre, Tim.

– Pron.: *Răzășîia*, *Răzășîi* Dum.

– Etim.: apel **răzeșie** în funcție topon.

RÂPA CETĂȚII v. **Târgul Neamț (A.II.6)**.

RÂPA COASTEI TÂRDEI v. **Țârdea (1.b)**.

RÂPA CORÓIULUI (VNe) top. pers. **1.** Cremnon. Râpa de pe mt. Sihla, în apropiere de Schitul Sihlei. *Am ajuns la Râpa Coroiului*. ANCH. VNe. – (Cu genitiv analitic) *Râpa lui Coroi*. ARH. MÂN. SIH. 1 (1950). – (Cu ent. *prăpastie*, în sint. homof.) *Prăpastia Coroiu*. DGN (1890), 129. s

a) P. polar. Fiton. (precedat de ent. *pădure*, în sint. homof.) Pădurea situată în apropierea Râpei Coroiului. *Mă duc în Pădurea Râpa Coroiului*. ANCH. VNe.

– Pron.: **(1)** *Rîpa Coróijulu*, **(1.a)** *Pădúria Rîpa Coróijulu* VNe.

– Etim.: de la n. pers. **Coroi**. În legătură cu acest top. circulă două legende populare: a) aici se ascundeau odinioară tâlharii; b) un boier Coroi ar fi căzut în râpa care îi poartă acum numele.

RÂPA CU GROHOTIȘ v. **La Grohotiș**.

RÂPA LA CETATE v. **Târgul Neamț (A.II.6)**.

RÂPA LUI BEJÁN (Pip) cremnon. pers. Râpa din marginea de NE a d. Cotnărelul. *Am ajuns la Râpa lui Bejan*. ANCH. Pip.

– Pron.: *Rîpa lu Beján* Pip.

– Etim.: de la n. pers. **Bejan**, care are pământ acolo.

RÂPA LUI COROI v. **Râpa Coroiului (1)**.

RÂPA PÓPII (Pip) cremnon. descr. Râpa din marginea de NE a d. Cotnărelul, la V de Râpa lui Bejan. *Mă duc la Râpa Popii*. ANCH. Pip.

– Pron.: *Rîpa Pókí* Pip.

– Etim.: pământul < de aici aparține bisericii.

RÂUL NEMȚIȘORUL v. **Târgul Neamț (A.I.3)**.

RÂUL PEPERIGUL v. **Pipirigul (I)**.

RÂUL PLOTONULUI v. **Plutonul (I)**.

REDENII v. **Rădenii**.

RÉDIUL (VNe) top. descr. **1**. ⁺Fiton. Fostă pădurice situată la E de satul VNe. Cf. ARH. COM. VNe 1 (1959).

a) P. difer. Fiton. (În compus) Partea de S. a Rediului situată în apropiere de Coasta Arinilor. *Rediu-Arini*. ARH. COM. VNe 6 (1959).

b) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *țarnă*, în sint. heterof.) Terenul arabil rezultat în urma defrișării Rediului (1). *Mă duc la Țarina Rediului; am ajuns în marginea Țarinei Rediului*. ANCH. VNe.

c) P. polar. (Precedat de ent. *țintirim*, în perifr.) Fost cimitir (al stiliștilor) din partea de E a s. Vânătorii-Neamț, unde odinioară a fost o parte din Rediu (1), în prezent mutat lângă biserică. *Mă duc la Țintirimul din Rediu*. ANCH. VNe. – (Cu elipsa determinantului) *La Țintirim*. ANCH. VNe.

– Pron.: **(1.b)** *Țarna Rădju* **(1.c)** *La Țintirimu din Rădju*, *La Țintirim* Vne.

– Etim.: apel. **rediu** ‘pădure mică și tânără’.

REDIU-ARINI v. **Rediul (1.a)**.

REZERVAȚIA DE ZIMBRI „DRAGOȘ VODĂ” (MNe) fiton. encom. (Rar; ofic.) Zimbrăria. *Rezervația de Zimbri*. DGR II (2009), 763. Cf. ANCH. VNe.

– Etim.: de la apel **rezervație**.

ROTUNDA v. **Poiana Rotundă (1.b)**.

RUÍNELE CAZEMÁTELOR (Dum) reper topon. Punct situat SE de s. Dumbrava, la E de Herghelie. Cf. ANCH. Dum.

– Pron.: *Ruínili Cazemátilor*. Dum.

– Etim.: se flă aici niște **ruine** ale cazematelor din timpul celui de-al Doilea Război Mondial.

RÚNCUL (Pip) top. descr. **1**. Oron. (De obicei în sint. *La Runc*) Fâneța și imașul de pe fața de N a d. Cotnărelul, între P. Cujbei (V) și Râpa Popii (E). *Mă duc*

la Runc; am ajuns în marginea Runcului. ANCH. Pip. – (Precedat de ent. *imaș*, în sint. homof.) *Imaș Runcul.* ANCH. Pip.

a) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. dr. al r. Neamț, care izvorăște de sub d. Cotnărelul și străbate Runcul (1). *Pârâul Runcului.* ANCH. Pip. – (În sint. homof.) *Pârâul Runcu.* DGN (1890), 337.

– Pron.: **(1)** *La Rușc, Nimășu Rúnsculu, (1.a) Pîrâșu Rúnsculu* Pip.

– Etim.: ent. **runc** în funcție topon. Și astăzi versantul sud-estic al m. este folosit ca pășune și loc de fînaț.

RUPTURA (Plu) top. descr. **1.** Cremnon. (Uneori în sint. *La Ruptură*) Terenul abrupt de pe Obcina Hangului, la obârșia p. Mihăieț. Cf. ANCH. Plu.

a) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) Ramificația de E a Obcinii Hangului, între p. Druganu (V) și p. Ruptura (E). *Piciorul Rupturii.* ANCH. Plu.

b) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) *Mă duc pe Pârâul Rupturii.* ANCH. Plu. – (În sint. homof.; silv.) *Pârâul Ruptura.* ARH. OC. Pip. 7 (1997).

– Pron.: **(1)** *Ruptúra, La Ruptúrâ, (1.a) Kîșóru Ruptúri, (1.b) Pîrâșu Ruptúri* Plu.

– Etim.: terenul este abrupt, cu alunecări de teren.

RÚSU v. **Dealul Rusului (I).**

RUSU-MARE v. **Dealul Rusului (I).**

⁺**SAIVÁNELE** (HuN) reper topon. (De obicei în sint. *La Saivane*) Fostele adăposturi pentru animalele C.A.P.-ului, situate pe malul st. al Văii Seci, lângă Tarlăua Valea Seacă (N și E) și Cotul Buhaiului (V). *Mă duc la Saivane; am ajuns în marginea Saivanelor.* ANCH. Hum.

– Pron.: *Sajvánili, La Sajváni* Hum.

– Etim.: apel. **saivan**, în funcție topon.

SÁSCA (Lun) top. descr. **I.** Hidron. Afl. st. al p. Nemțisorul, între P. Nebunului (V) și P. lui Stan (E), care izvorăște din d. Slatina. *Sasca.* Lun. – (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.) *Pârâul Sasca.* DGN (1890), ARH. VNe 3 (1959), DUMITROAIA, C. (2000), 142), ANCH. Lun. – (În sint. heterof.) *Pârâul Săștii.* Lun.

1. P. difer. Hidron. și oicon. (Precedat de ent. *gură*, în sint. heterof.) Zona de vărsare a p. Sasca. **на оүстие Саскѣ** (*Gura Sascăi*) DRH, A, II (1453), 34, COSTĂCHESCU, D.S, II (1453), 445. *Gura Săștii.* Lun.

a) P. ext. Oicon. Partea s. Lunca din apropiere de Gura Săștii (**2**). *Gura Săștii.* Lun.

2. P. polar. Oron. (Cu ent. *piatră*, în sint. heterof.) Stânca de pe Culmea Neamțului, situată lângă izvorul p. Sasca. *Piatra Săștii.* ANCH. Lun, Cf. COJOCARU, S. (2006), 14.

a) P. polar. Oron. (Cu ent. *picior*, în sint. homof.) Ramificația Culmii Neamțului, ce coboară de sub Piatra Săștii, alături cu P. Sasca. *Piciorul Piatra Sasca.* ARH. OC. TgN. 8 (1998), ANCH. Lun.

– Pron.: **(1)** *Pîrâșu Sásca (Săști), (2) Gúra Săști, (3) Kátra Săști, (3.a) Kîșóru Kátra Sásca.* Lun.

– Etim.: ucr. **Sas-ka** „(valea) sașilor”, cf. TTM, I₄, LII/1.

SATUL BĂBOEȘTI v. **Boboiești (1)**.

SATUL BLEBEA v. **Blebea (1)**.

SATUL DREHUȚA v. **Drehuța (1)**.

SATUL DUMBRAVA v. **Dumbrava²**.

SATUL GRAȘII v. **Grașii (1)**.

SATUL HUMULEȘTII v. **Humuleștii (1)**.

SATUL LEGHIN v. **Leghin (1.b)**.

SÁTUL NOU (HuN) oicon. descr. (Vechi; pop.) Humuleștii-Noi. Cf. ANCH.

Hum.

– Pron.: *Sátu Nou*. Hum.

– Etim.: prin opoz. cu Humuleștii, considerat „satul vechi”.

SATUL PĂRĂUL URSULUI v. **Pârâul Ursului² (1.a)**.

SATUL PEPERIGUL v. **Pipirigul (I.2)**.

SATUL PIPIRIGUL v. **Pipirigul (I.2)**.

SATUL PIȚIGĂLENI v. **Pățâlgieni**.

SATUL PLOTUN v. **Plutonul (I.1)**.

SATUL PLUTON v. **Plutonul (I.1)**.

SATUL POMETELE v. **Pometea (1)**.

SATUL POMETILI v. **Pometea (1)**.

SATUL PREUTEȘTI v. **Preutești (1)**.

SATUL TĂRĂȚENI v. **Tărățenii (1)**.

SATUL VÂNĂTORII v. **Vânătorii-Neamț**.

SATUL ZREHUȚA v. **Drehuța (1)**.

SATU POMETI v. **Pometea (1)**.

SĂCUL v. **Secul (I)**.

SĂCUL v. **Secul (I.3)**.

SĂHĂSTRIA SĂCULUI v. **Secul (I.3.c)**.

SĂHĂSTRIA ȚIHLA v. **Sihla (1.c)**.

SĂSCUȚA top. pers. **1**. Hidron. Afl. dr. al r. Neamț, la V de p. Secul, care izvorăște de sub Bâtcile Focșei. *Mă duc pe Săscauța; am ajuns la gura Săscauței*. VNe. – (Precedat de ent. *topliță*, în sint. homof.) *Toplița Săscauța*. ARH. OC. Pip. 1 (1911). – (Cu ent. *pârâu* sau *apă*) *Pârâul Săscauța*. GHEORGHIȚĂ, C.P. (1922), h, ARH. OC. TgN. 4 (1987), *ib.* 9 (1998), *ib.* 10 (1998). *Pe firul apei Săscauța*. ARH. MĂN. SIH. 1 (1950) *Am ajuns la gura Pârâului Săscauța*. ANCH. VNe. *P[ârâul] Secuța*. [sic] HARTA MIL. (1962).

a) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în sint. heterof.) Drumul care merge alături cu Pârâul Săscauța. *Mergi pe Drumul Săscauței*. VNe.

b) P. polar. Oron. (precedat de ent. *obcină*, în sint. homof.) Ramificația de NE a d. Focșei, între P. Comorii (V) și p. Săscauța (E). *Obcina Săscauța*. ARH. OC. TgN. 4 (1987), ARH. OC. Pip. 6 (1997), ARH. OC. TgN. 9 (1998), *ib.* 10 (1998).

– Pron.: **(1) (1.a) Drúmu Săscúți** VNe.

– Etim.: **Sasca** ‘Pârâul Sasului’ + suf. dimin. **-uța**.

SĂHĂSTRIA SĂCULUI v. **Secul (I.3.c)**.

SÂRBIA (VNe) fiton. pers. **1.** Fiton. Poiana situată pe Obcina Agapia Veche, în aproaiere de vf. Secul. În *Sârghia*. NICODIM, M. (1873), XCIV, *ib.* (1929), CLXIII. *Merge din fundul Pahomiei până la Sirghia*. NICODIM, M. (1933), CLXX. – (Cu ent. *poiană*, în sint. heterof.) *Poiana Serghiei*. NICODIM, M. (1899), CXXXVI. – (În sint. homof.) *Poiana Sârghia*. NICODIM, M. (1897), CXXII. *Poenele Sârbia și Pahomia*. *Ib.* (1899), CXXXII. *Sârbia*. ARH. OC. TgN. 11 (1914). – (Cu determinantul *mare*) *Sârghia Mare*. ARH. BUC., PL. 114 (1859), ARH. MĂN. SIH. 2 (1950). – (Cu ent. *poiană*) *Poiana Sârghia Mare*. ARH. MĂN. SIH. 1 (1950). *Mă duc în Poiana Sârghia Mare*. ANCH. VNe.

a) P. difer. Fiton. (Cu determ. *mică*, în opoz. echipol. cu *Sârbia Mare* din apropiere) Poiana situată pe Obcina Agapia Veche, la S de poiana Sârbia Mare. *Sârbia Mică*. ARH. BUC. PL. 114 (1859). *Sârghia Mică*. ARH. MĂN. SIH. 2 (1950). – (Cu ent. *poiană*, în sint. homof.) *Poiana Sârghia Mică*. ARH. MĂN. SIH. 1 (1950).

– Pron.: **(1)** *Poiana Sîrg'ia Mări* VNe.

– Etim.: prob. de la n. pers. **Sârbu** (poate același de la care s-a format și oronimul Pic. Sârbului, desemnând ramificația de N a obcinii Sihla), acordat în gen cu ent. *poiană*. Forma actuală, *Sârghia*, a rezultat în urma palatalizării bilabialei *b*.

SÂRBIA v. **Sârbia (1)**.

SÂRBIA MICĂ v. **Sârbia (1.a)**.

SÂRBULU (Dol) centru de polar. topon. pers. **1.** Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) Ramificația de V a mt. Stâna Mănăstirii, între P. Stîncilor (S) și p. Mihăieșul Sec (N). *Piciorul Sârbului*. ARH. OC. Pip. 2 (1944), ARH. COM. Pip. 1 (1959), *ib.* 6 (1959), ANCH. Dol. – (Cu elipsa ent.) *Sârbu*. ARH. COM. Pip. 1 (1959), *ib.* 4 (1959).

2. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. homof.) Poiana de pe Pic. Sârbului. *Poiana Sârbu*. HARTA MIL. (1961). *Poiana Sârbului*. ANCH. Dol.

– Pron.: **(1)** *Kișóru Sîrbulu*, **(2)** *Poiana Sîrbulu* Dol.

– Etim.: prob. de la n. pers. **Sârbu**.

SÂRGHIA MARE v. **Sârbia (1)**.

SÂRGHIA MICĂ v. **Sârbia (1.a)**.

SÂRGHIA v. **Sârbia (1)**.

SCHASTRIA v. **Secul (I.3.c)**.

SCHIT SĂHLA v. **Sihla (1.c)**.

SCHITENII v. **Măneștii (1)**.

SCHITUL v. **Măneștii (1)**.

SCHITUL CĂRBUNA v. **Cărbuna (2.c)**.

SCHITUL DOBRU v. **Dobru (1.b)**.

SCHITUL ICOANA¹ v. **Schitul Icoanei**¹ (1).

SCHITUL ICOANA² v. **Schitul Icoanei**².

SCHÍTUL ICOÁNA NÓUĂ (MNe) oicon. encom. Schitul situat în apropiere de confluența p. Bivolul cu p. Nemțișorul; (vechi) Schitul Icoanei², (rar) *Schitul La Rusu*. *Mă duc la Schitul Icoana Nouă*. MNe, VNe.

– Pron.: *Skítu Icuána Nóuă* MNe, VNe.

– Etim.: nume rezultat în urma procesului de difer. (în opoz. cu *Schitul Icoana Veche*).

SCHITUL ICOANA VECHE oicon. encom. (Nou) Schitul Icoanei¹.

– Pron.: *Skítu Icyána Vékí* MNe.

– Etim.: nume rezultat în urma procesului de difer. (în opoz. cu *Schitul Icoana Nouă*).

SCHÍTUL ICOÁNEI¹ (MNe) top. encom. **1.** Oicon. Schitul situat la poalele Piciorului Afinișului; (nou) *Schitul Icoana Veche*. – (În sint. homof.) *Ruinele Schitului Icoana*. HARTA MIL. (1961).

a) P. polar. Hidron. (Cu elipsa ent. *schit*, precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. dr. al p. Nemțișorul, între P. lui Bulai (V) și P. Afinișului (E), în apropiere de schitul Icoana Veche. *Pârâul Icoanei*. ARH. OC. TgN. 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 3 (1987), MNe.

– Pron.: **(1.a)** *Pîrâyu Icyáni* MNe.

– Etim.: conform tradiției pop., schitul a fost construit pe locul unde, în 1821, călugării de la Mănăstirea Neamț ar fi ascuns o icoană și alte obiecte de preț. Schitul s-a desființat la mijlocul secolului trecut, din cauza unor alunecări de teren, iar după 1990 lăcașul a fost refăcut și denumit *Icoana Veche*, deoarece la mijlocul secolului al XX-lea, după desființarea schitului Icoana, la circa 1 km vest, a fost construit un nou schit: *Schitul Icoana Nouă*.

SCHÍTUL ICOÁNEI² (MNe) top. encom. Schitul Icoana Nouă. – (În sint. homof.) *Schitul Icoana*. HARTA MIL. (1961), ARH. OC. TgN. 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), MNe.

– Pron.: *Skítu Icyáni²* MNe.

– Etim.: schitul a fost construit la mijlocul secolului al XX-lea, în apropiere de fostul schit Icoana¹, care se dărâmasese.

SCHITUL LA RUSU v. **Schitul Icoana Nouă; Dealul Rusului (I.3.a).**

SCHÍTUL LUI NÍFON top. pers. **I.** ⁺Oicon. Fost schit situat pe ramificația de S a D. Focșei. Cf. BĂLAN, V. (2001), 100, ANCH. VNe. – (În sint. homof.) *Schitul Nifon*. CREȚULESCU, J. (1904), 69, UDIȘTEANU, G. (1939), 53.

1. P. polar. (Precedat de ent. *poiană*, în sint.) *Poiana Schitul lui Nifon*. NICODIM, M. (1899), CXXXVI. – (Cu elipsa ent. *schit*, în perifr.) *Poiana de la Nifon*. UDIȘTEANU, G. (1939), 54. – (În perifr.) *Mă duc în Poiana la Schitul lui Nifon*. ANCH. VNe.

2. P. polar. Oron. (Precedat de ent. *deal*, în sint. homof.) Ramificația de S a D. Focșei. *Dealul Nifon*. HARTA MIL. (1961), ANCH. Leg., VNe.

a) P. difer. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. homof.) *Vârful Nifon*. ATLAS MOLD. (1892).

b) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. dr. al p. Dumesnicul, care izvorăște de sub D. Nifon. *Mă duc pe Pârâul lui Nifon*. ANCH. Leg.

– Pron.: **(I)** *Skítu lu Nifón*, **(I.1)** *Poiána la Skítu lu Nifón* VNe, **(I)** *Djálu Nifón* Leg, VNe, **(I.2.b)** *Pîrâyu lu Nifón* Leg.

– Etim.: schitul a fost întemeiat în secolul al XVII-lea de călugărul **Nifon**; a fost distrus în sec. al XX-lea (cf. UDIȘTEANU, G., 54, BĂLAN, V., 100), iar astăzi s-a început reconstrucția sa.

SCHITUL LUI ZOSIM (VNe) top. pers. (Vechi) Mănăstirea Secul. *Schitul lui Zosin*. DIR, A, XVI, III (158521591), 267 (trad. ed.). *Sfântul schit al lui Zosim*. DIR, A, XVI, III (1589), 445 (trad. ed.). – (Cu apel. *sihăstrie*) *Sihăstria lui Zosima*. BĂLAN, V. (2001), 85. – (În sint. homof.) *Schitul Zosim*. CDM I (1588), 200. *Al schitului Zosim sălășluitor la Secul* DIR, A, XVI, IV (1591), 37 (trad. ed.). *Sfântul schit Zosima*. DIR, A, XVI, IV (1598), 227 (trad. ed.). – (În formulări metalingvistice) *În sfânta mănăstire numită schitul Zosin*. DIR, A, XVI, III (1585–1591), 267 (trad. ed.), *ib.* XVI, III (1588), 380, *ib.*, XVI, IV (1596), 139 (trad. ed.), *ib.* XVI, IV (1598), 227. *Mănăstirea ce se cheamă a lui Zosim*. CDM I (1587), 198 (rez.). *Sfânta mănăstire numită schitul lui Zosin*. DIR, A, XVI, IV (1596), 139 (trad. ed.).

– Etim.: de la n. pers. **Zosim**. Alexandru A. GONȚA, A., 702–704, cercetând documentele din epocă, în care nu află menționat niciun călugăr cu acest nume, consideră că Zosin ar fi fost un vistiernic la Ocne, care a obținut de la Alexandru Lăpușneanu un act de danie pentru vatra schitului pe care îl va ridica și înzestra pe cheltuiala sa în a doua jumătate a secolului al XVI-lea.

SCHITUL MĂNEȘTI v. **Măneștii (1)**.

SCHITUL NIFON v. **Schitul lui Nifon (I)**.

SCHITUL PÓCROV top. encom. **1**. Oicon. Schitul situat pe D. Brăilencei, la cca 500 m V de vf. Brăileanca. *Schitul Procop* [sic]. DGN (1890), 320. *Schitul Procov*. DGN (1890), 321, MĂTASĂ, C.J.N. (1929), 166, ARH. OC. TgN. 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 5 (1997), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998), ANCH. MNe. – (În construcții pretoponimice) *La sfânta sihăstrie ce să zice a episcopului Pahomie [...] unde este hramul Procovul preasfintei și preacuratei de Dumnezeu născătoarii și pururea fecioara Marie*. COND. MAV., I (1740), 630. – (Cu ent. *mănăstire*, în sint. homof.) *Monastirea Procopu*. FRUNZESCU, D. (1872), 381. Cf. HARTA MIL. (1961). – (Cu elipsa ent.) *Pocrovul*. COND. MAV., I (<1741>), 660, TTRM I₂ (1778), 1047/2. *Pocrov*. GIURESCU, P. (1835), 254, MĂTASĂ, C.J.N. (1929), h, SADOVEANU, O. XIII (1940), 24. *Mă duc la Pocrov; am ajuns în dreptul Pocrovului*. MNe. – (În sint. heterof.) *Schitul Procovului*. TTRM I₂ (1772), 1047/2. – (Cu ent. *sihăstrie*, în sint. heterof.) *Sihăstria Procovului*. BĂLAN, V. (2001), 85. – (În sint. homof.) *Sihăstria Procovul*. TTRM I₂ (1791), 1047/2.

a) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *Pârâul*, în sint. heterof) Afl. dr. al p. Carpenul, care izvorăște de lângă Schitul Pocrov; (prob., vechi) Pârâul Leghin. *Mă duc pe Pârâul Pocrovului; am ajuns la gura Pârâului Pocrovului*. MNe. – (În sint. homof.) *Pârâul Procov*. ARH. OC. TgN 10 (1998), ANCH. Leg.

b) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum* sau *cărare*, în sint. heterof.) Drumul care începe de la Podul cu Șerpi (șoseaua Târgul Neamț-Pipirig) și merge pe la Vf. Leghinului până la schitul Pocrov. *Merg pe Drumul Pocrovului; am ajuns în dreptul Căării Pocrovului*. ANCH. Leg.

c) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. heterof.) Poiana situată pe coasta de S a D. Leghin, pe marginea drumului Pocrovului. *Am ajuns la Poiana Pocrovului*. ANCH. Leg.

d) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *munte*, în sint. homof.) Probabil D. Dobreanului. *Maghernița [...] izvorăște din muntele Procov*. DGN (1890), 257. *Procovul, ramură de munți [...] se întinde [...] pe la NV Monastirei Neamțul*. DGN (1890), 321.

e) P. polar. Fiton. (Cu ent. *trup*, în sint. homof.; ofic.) Pădurea din jurul schitului Pocrov. *Trupul Schitul Procov*. ARH. NM., MĂN. NT., 6/1912 (1912), 1^v.

– Pron.: **(1)** (*Skítu*) *Prócov* MNe, **(1.a)** *Pîrăyu Prócov(ulu)* Leg, MNe, **(1.b)** *Drúmu Prócovulu*, **(1.c)** *Pojána Prócovulu* Leg.

– Etim.: hramul schitului este **Pocrov** sau Acoperământul Maicii Domnului. *Procov* este „variantea cu metateză (cunoscută și dicționarelor românești) a apelativului pocrov” (IORDAN, T.R., 530); forma *Procop* poate fi rezultat al etimologiei populare, prin apropiere de n. pers. *Procop(ie)* (cf. *ib*).

SCHITUL PROCOP v. Schitul Pocrov (1).

SCHITUL PROCOV v. Schitul Pocrov (1).

SCHITUL PROCOVULUI v. Schitul Pocrov (1).

SCHITUL SĂHĂSTRIA v. Secul (I.3.c).

SCHITUL SIHĂSTRIA v. Secul (I.3.c).

SCHITUL SIHLA v. Sihla (1.c).

SCHITUL SLĂTIORUL v. Slătiorul (1.a).

SCHÍTUL ȘTÉFAN CEL MÁRE ȘI SFÁNT (Nem.) oicon. encom. Schitul Cărbuna. *Îi mai spune și Schitul Ștefan cel Mare și Sfânt*. ANCH. Nem.

– Pron.: *Skítu Ștéfan șel Mári și Șfînt* Nem.

– Etim.: hramul bisericii schitului este Bincredinciosul Voievod Ștefan cel Mare și Sfânt.

SCHÍTUL VOVEDÉNIA (MNe) top. encom. **1.** Oicon. Schitul situat pe coasta de NE a D. Brăileanca, între P. Magherniței (NV) și p. Puturosul (SE); (vechi) schitul Slătiorul. *Schitul Vovedenia*. CDM V (1720), 475. *Schitul Vovidenia*. DGN (1890), 344, 390, ARH. OC. TgN 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). – (Cu elipsa ent.) *Văvedenia*. GIURESCU, P. (1835), 255. *Vovedenia*. MĂTASĂ, C.J.N. (1929), h. *La Vovidenie*. SADOVEANU, O. XIII (1940), 18. *Acolo este Ovidenia*. ANCH. VNe.

a) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *picioar*, în sint. heterof., cu elipsa ent. *mănăstire*) Ramificația de NE a D. Brăilencei, între P. Magherniței (N) și P. Puturosul (S). Cf. ARH. OC. TgN 5 (1987), *ib.* 10 (1998). *Urc pe Piciorul Vovedeniei; am ajuns în dreptul Piciorului Vovedeniei*. MNe. – (În sint. homof.) Cf. ARH. OC. TgN 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998).

– Pron.: **(1)** *Skítu Vovidenia, Ovidenia (1.a)* *Kișóru Vovidenii* MNe.

– Etim.: hramul bisericii acestui schit este **Vovedenia** (pop. **Ovidenie**) („Intrarea în Biserică a Maicii Domnului”). Forma *Vovidenia*, folosită frecvent, a rezultat în urma închiderii lui *e* median la *i*, trăsătură a graiurilor de tip moldovenesc.

SCHITUL VOVIDENIA v. Schitul Vovedenia (1).

SCHITUL ZOSIMA v. **Schitul lui Zosim**.

SCHITUL ZOSIN v. **Schitul lui Zosim**.

SCOBĂI (Ble) centru de polar topon. pers. **1.** Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în perifr.) Afl. dr. al r. Neamț, care izvorăște de sub d. Boiștea, la V de P. Boișteanului; (vechi) Pârâul Căpreasca. *Pârâul la Scobai*. Ble. – (În sint. homof.) *Pârâul Scobai*. ANCH. Ble.

a) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *pod*, în sint. homof.) *Podul Scobai*. Ble.

2. Hodon. (Precedat de ent. *ulița*, în sint. homof.) Uliță în localit. Blebea; (ofic.) Ulița Vadului. *Ulița Scobai*. Ble.

– Pron.: **(1)** *Pîrâyu (la) Scobăj*, **(1.a)** *Pódu la Scobăj*, **(2)** *Úlița Scobăj* Ble.

– Etim.: de la n. fam. **Scobai**, care a locuit la gura pârâului.

SÉCUL (VNe) top. descr. **I.** Hidron. Afl. drept al r. Neamț, între p. Săscuța (V) și Valea Rea (E), care izvorăște de sub mt. Sihla. *De la gurile Săcului, unde dau în Neamț*. DIR, A, XVI-III (1585–1591), 267 (trad. ed.). *Al schitului Zosim sălășluitor la Secul*. DIR, A, XVI, IV (1591), 37 (trad. ed.). [*Locul*] *din gura Secului, unde dă în Neamțu*. DIR, A, XVI-IV (1596), 140 (trad. ed.). *Sfintei mănăstiri de la Secul*. DIR, A, XVI-IV (1596), 144 (trad. ed.). *Secu, pârâu [...] ce se varsă în Neamțu*. FRUNZESCU, D. (1872), 427. *Secu*. ATLAS CAD. III (1972), pl. 9, ICHIM, S. (1979), 55, ARH. OC. TgN. 4 (1987); *ib.* 9 (1998). ARH. OC. TgN. 10 (1998). *Pe lângă mănăstire curge Secul*. ANCH. VNe.– (Slv.) **Сѣкѹл** [*Săcul*] DRH, A, XXII (1634), 128. – (Precedat de ent. *pârâu*) *Pârâul Secu(l)*. DGN (1890), 346; ARH. M-RII SIHĂSTRIA 1 (1950); *ib.* 2 (1950). *Mă duc pe Pârâul Secu; am ajuns în gura Pârâului Secu*. ANCH. MNe, VNe. – (Cu ent. *bazin*, în sint. homof.; ofic.) *Bazinul Secu*. ARH. M-RII SIHĂSTRIA 1 (1950).

1. P. difer. Hidron. (Precedat de ent. *gura*, în sint. heterof.) Zona de vărsare a p. Secul în r. Neamț. *De la gurile Săcului, unde dau în Neamț*. (1585–1591) DIR, A, XVI, III, 267 (trad. ed.). *De la gura Secului*. DIR, A, XVI, IV (1594), 113 (trad. ed.); *ib.* (1596), 139 (tr.ed.); *ib.* (1596), 145 (trad. ed.).

a) P. polar. Hodon. (Precedat de apel. *pod*, în perifr.) Podul peste Pârâul Sec, peste care trece șoseaua care face legătura între Târgul Neamț și Pipirig. *Am ajuns la Podul de la Gura Secului*. ANCH. VNe.

2. P. difer. Hidron. (Precedat de ent. *obârșie*, în sint. heterof.) Zona cursului superior al Pârâului Sec. *Obârșia Săcului*. ARH. BUC. PL. 114 (1859).

3. P. polar. Oicon. (Precedat de ent. *mănăstire*, în formulări metalingvistice) Mănăstirea situată pe p. Secul, la cca 3 km de locul de vărsare a acestuia în r. Neamț; (vechi) Schitul lui Zosim, Xeropotam. *Sfântul locaș numit Secul, pe pârâu*. DIR, A, XVI-IV (1594), 113 (trad. ed.), *ib.* (1596), 145. *Am dăruit sfintei mănăstiri se să cheamă Săcul*. DRH, A, XVIII (1623), 141. – (Slav.) **СѢТ С(ВѦ)ТѦ МОНѦСТІР ЗОВЕМА СѢКѹЛ** („călugării de la sfânta mănăstire numită Săcul”). DRH, A, XVIII (1623), 97. **КѦлѹгѦри от с(вѦ)тѦлѦ монѦстѦр ѦзѦвѦлѦмѦ СѢКѹЛ** („călugării de la sfânta mănăstire numită Săcul”). DRH, A, XVIII (1623), 151. – (În perifr.) *Sfintei mănăstiri de la Secul*. DIR, A, XVI-IV (1596), 144 (trad. ed.). Săborul de la sventa mănăstire de la Săcul. DRH, A, XIX (1627), 186. – (În sint. heterof.) *Locul mănăstirii Secului*. DIR, A, XVI-IV (1597), 179 (trad. ed.). **ПомѦилѦвѦл с(вѦ)тѦи**

монастир Сѣкѣловъ („am miluit sfânta mănăstire Săcul”). DRH, A, XVIII (1623), 151. *Hotarul sventei mănăstiri a Săcului*. DRH, A, XXI (1632), 433. *Au fostu mai înainte a Mănăstirii Săcului*. UNGUREANU, I.C.D. (1743), 3. *La mănăstire Săcului*. PSEUDO-ENACHE KOG., L. (1768–1774), 33. *S-a dăruit monastirei Secului*. KOGĂLNICEANU, O. V/III (1884–1885), 109. – (În sint. homof.) *Am dat [...] fraților călugări de la mănăstirea Secul*. DIR, A, XVI-IV (1598), 235 (trad. ed.). *Tot soborul de la Mănăstirea Secul*. DIR, XVI-IV (1598), 240 (trad. ed.), 240. *Mănăstirea Săcul*. M. COSTIN, O. I (1675), 135. *Nifon, egumen de la sfânta mănăstire Săcul*. DRA (1761), 363. – (Slav.) **Ѡт с(ѡ)та мнѡастир Сѣкѣл** („de la sfânta mănăstire Săcul”). DRH, A, XVIII (1624), 207. *Mănăstirea Săcu(l)*. M. COSTIN, O. (1675), 141; BOGDAN, S. (1742), 263, COND. MAV. II, (1743), 305; UNGUREANU, I.C.D. (1834), 21; ARH. BUC. PL. 72 (1840–1850). *De la mănăstire Săcul*. UNGUREANU, I.C.D. (1743), 3; PSEUDO-ENACHE KOG., L. (1768–1774), 33. IONESCU, G. (1887), 17. *Mănăstirea Secul*. ERBICEANU, I.M. (1821), 178, FRUNZESCU, D. (1872), 427, ARH. BUC. PL. 114 (1859), ARH. OC. TgN. 11 (1914), LEMNARU, S. (1968), 151, ARH. OC. TgN. 10 (1998). *Mă duc la Mănăstirea Secul; am ajuns în dreptul Mănăstirii Secul*. ANCH. MNe, VNe. – (Cu ent. subînțeles) *Călugării de la Secul*. DIR, A, XVI-IV (1597), 179. *Monahii trăitori [...] acolo la Secul*. DIR, A, XVI-IV (1600), 296. *Secul*. CANTEMIR, D. (1716), h. *Călugării de Săcul*. COND. MAV., I (1742), 268. *La vreo 5 zile după arderea Secului*. ERBICEANU, I.M. (1821), 175. *Secu(l)*. ROSETTI, C. (1853), 70, GIURESCU, P. (1835), 254, VLAHUȚĂ, R.P. (1901), 192, SADOVEANU, O. III (1907), 229, MĂTASĂ, C.J.N. (1929), h. – (Slav.) **Калѡгѣри ѡт Сѣкѣл** („călugării de la Săcul”). DRH, A, XIX (1628), 483.

a) P. polar. Horon. (Cu ent. *braniște*, în sint. heterof.) Teritoriul aflat în proprietatea Mănăstirii Secul. *Socotind [...] braniștea Săcului*. DRH, A, XVIII (1624), 314 (rez. din 1792), CDM II (1624), 61.

b) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *munți*, în sint. heterof.) Ramificația de N a Obcinii Agapia Veche. *Munții Secului*. DGN (1890), 347. – (În constr. geogr.) *Interfluviul Agapia-Secu*. ICHIM. M. (1973), 215.

α) P. difer. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. homof.) Vârful de pe Obcina Agapia Veche ARH. OC. TgN. 4 (1987); *ib.* 9 (1998), *ib.* 10 (1998). – (În sint. heterof.) *Mă duc pe Vârful Secului; am ajuns în dreptul Vârfului Secului*. ANCH. VNe.

c) P. polar. Oicon. (Precedat de apel. *sihăstrie*, în sint. heterof.) Mănăstirea situată la S de Măn. Secul, pe p. Secul. *Săhăstria Săcului*. [sic] TTRM I₂ (1778), 1061/1. *Săhăstria Săcului*. TTRM I₂ (1851), 1061/1. *Sihăstria Secului*. TTRM I₂ (1859), 1061/1, BĂLAN, V. (2001), 108. – (Cu elipsa apel.) *Schastria*. [sic] TTRM I₁ (1774), 1061/1. *Sihăstria*. TTRM I₁ (1830), 1061/1. *Sihastria*. TTRM I₁ (1954), 1061/1, BĂLAN, V. (2001), 109. *Mă duc la Sihăstria; am ajuns în dreptul Sihăstriei*. MNe, VNe. – (Precedat de ent. *mănăstire* sau *schit*, în sint. homof.) *Mănăstirea Sihăstria*. BĂLAN, V. (2001), 107, ANCH. VNe. *Schitul Săhăstria*. TTRM I₁ (1843), 1061/1. *Schitul Sihăstria*. TTRM I₁ (1830, 1904), 1061/1, ARH. BUC., PL. 72 (1840–1850).

d) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *pădure*, în sint. homof.) Pădurea situată pe terenurile din jurul măn. Secul. *Pădurea Secu*. FRUNZESCU, D. (1872), 427, DGN (1890), 347. – (În sint. heterof.) *Pădurea Secului*. ANCH. VNe.

e) P. polar. Hidron. – (Precedat de ent. *valea*, în sint. heterof.) *Pădurea Vasanelui de pe Valea Mănăstirii Secul*. VNe. – (Cu elipsa ent. *mănăstire*) **ДОЛИНА СЪКЪЛАДИ** („valea Săcului”), DRH, A, XXII, 153. *Pe Valea Secului*. BALAN, V. (2001), 85. – (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Pârâul Secul (**I**). *Pârâul Săcului* ARH. BUC. PL. 114 (1859), ARH. OC. TgN. 11 (1914). *Curge limpedele pârâu al Săcului*. HOGAȘ, D.M. I (1884), 28. *Mă duc pe Pârâul Secului*. ANCH. MNe, VNe.

f) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. heterof.) Poiana Dealul Vacilor. *Mă duc în Poiana Secului*. ANCH. VNe.

4. P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *luncă*, în sint. heterof.) Pășunea situată pe stânga Pârâului Sec, în apropiere de locul de vărsare a acestuia în r. Neamț. *Mă duc în Lunca Secului; am ajuns în dreptul Luncii Secului*. ANCH. VNe.

– Pron.: (**I**) *Pîrău Săcu*, (**I.1.a**) *Pódu di la Gura Săculu*, (**I.3**) *Mănăstîrğa Săcu*, (**I.3.a.α**) *Vîrvu Săculu*, (**I.3.c**) *Sihăstrița*, (**I.3.d**) *Pădûrța Săculu*, (**I.3.e**) *Pîrău Săculu*, (**I.3.f**) *Poiana Săculu*, (**I.4**) *Lunța Săculu* MNe, VNe.

– Etim.: top. motivat de faptul că debitul pârâului scade mult în verile secetoase. Probabil forma inițială a top. a fost *Pârâul Sec*, care a evoluat la forma fără ent. *Secul*.

SELIȘTEA BĂHNENI v. *Bahna* (**1.b**).

SIHASTRIA v. *Secul* (**I.3.c**).

SIHĂSTRIA v. *Secul* (**I.3.c**).

SIHĂSTRIA LUI ZOSIMA v. *Schitul lui Zosim*.

SIHĂSTRIA PROCOV v. *Schitul Pocrov* (**1**).

SIHĂSTRIA PROCOVUL v. *Schitul Pocrov* (**1**).

SIHĂSTRIA SECULUI v. *Secul* (**I.3.c**).

SIHĂSTRIA SIHLEI v. *Sihla* (**1.c**).

SÍHLA (VNe) top. descr. **1**. Oron. Dealul situat la cumpăna izvoarelor p. Secul (N) și afl. stânga al [p. Chitele] (S). *Hotarul [...] până sub Sihlă*. DIR, A, XVI, IV (1594), 113 (trad. ed.), ib. (1596), 145 (trad. ed.), CDM I (1596), 235. *Se începe [...] de la capătul cel mai de sus al Sihlei*. DIR, A, XVII-I (1604), 177 (trad. ed.). *Sihla*. ICHIM, S. (1979), 86. – (Precedat de ent. *deal* sau *munte*, în sint. homof.) *Muntile Sihla*. ARH. BUC. PL. 114 (1859). *În Munții Sihlei*. BALAN, V. (2001), 87. – (Cu ent. *obcină*, în sint. heterof.; silv.) *Obcina Sihlei*. ARH. OC. TgN. 4 (1987), ib. 9 (1998), ib. 10 (1998), ANCH. VNe. ◊ (Cu determinantul *mare*) **Бръх Сихли Великѝ** („vârful Sihlei Mari”). DRH, A, XXII (1634), 158. *Vârful Sihlei cei Mari*. DRH, A, XXII (1634), 17 (trad.). *Dealul Mare Sihla*. ATLAS MOLD.(1892). *Dealul Sihla Mare*. HARTA MIL. (1962).

a) P. difer. Oron. (Cu determinantul *mic*) Ramificația de N a d. Sihla (**1**), aflată la cumpăna izvoarelor p. Secul (V) și p. Agapia (E, s. Agapia). **Бръх Сихли Мали** („vârful Sihlei Mici”). DRH, A, XXII (1634), 158. *Vârful Sihlei cei Mici*. DRH, A, XXII (1634), 17 (trad.). – (Precedat de ent. *picior*, în sint.

homof.) *Piciorul Sihla*. ATLAS MOLD. (1892). – (În sint. heterof.) *Piciorul Sihlei*. ARH. OC. TgN. 4 (1987), *ib.* 9 (1998), *ib.* 10 (1998), ANCH. VNe.

b) P. difer. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. heterof.) *Vârful mt. Sihla* **(1)**. **Берхѡ Сих<ли>** („Vârful Sih<lei>”). DRH, A, I, 427 (fals din a doua jumătate a sec. al XVI-lea sau începutul sec. al XVII-lea, datat 1437). *Urc pe Vârful Sihlei*. ANCH. VNe. – (În sint. homof.) **Берхѡ Сихла** („vârful Sihla”). DRH, A, III, 538 (fals de la sfârșitul sec. al XVI-lea sau începutul sec. al XVII-lea, datat 1496). *Vârful Sihla*. APAVĂLOAIEI, C. (1973), 93, ARH. OC. TgN. 4 (1987), *ib.* 9 (1998), *ib.* 10 (1998).

c) P. polar. Oicon. (Precedat de apel. *schit* sau *sihăstrie*, în sint. homof.) Schitul situat pe Pic. Sihlei **(I.1)**. *Au prădat pe săhăstria Țihla*. COND. MAV., II (<1742>), p. 334. *Schit Săhla*. ARH. BUC. PL. 114 (1859). *Schitu(l) Sihla*. ARH. BUC., PL. 72 (1840–1850), FRUNZESCU, D. (1872), 436, DGN (1890), 352, ARH. MĂN. SIH. 1 (1950), BALAN, V. (2001), 87. – (În sint. heterof.) *Sihăstria Sihlei*. BĂLAN, V. (2001), 101. – (Cu elipsa ent.) *Prada sihastrului ot Sihla*. COND. MAV., I (1742), p. 209. *Sihla*. GIURESCU, P. (1835), 254, MĂTASĂ, C.J.N. (1929), h. *În munte la Sihla*. SADOVEANU, O. XIII (1940), 72.

– Pron.: **(1)** ^u*Opșina Sîhli*, **(1.a)** *Kîșoru Sîhli*, **(1.b)** *Vîrvu Sîhli*, **(1.c)** (*Sihăstria*) *Sîhla* VNe.

– Etim.: ent. **sihla** în funcție topon.

SIHLA MARE v. **Sihla (1)**.

SIHLA MICĂ v. **Sihla (1.a)**.

SIRGHIA v. **Sârbia (1)**.

SLÁTINA¹ (Plu) top. descr. **1**. Hidron. Cursul superior al P. Tărășenilor, până la gura P. Negru², care izvorăște de sub Vf. Mașinii. *Slatyna* OTZELLOVITZ H. (1790). – (Cu ent. *pârâu*, în sint. homof.) *Pârâul Zlatina*. ARH. OC. Pip. 3 (1954), HARTA MIL. (1961), ICHIM, S. (1979), 109, ARH. OC. Pip. 5 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1997), Pip. – (În sint. heterof.) *Mă duc pe Pârâul Slatinei; trec apa Pârâului Slatinei*. Pip. ◊ (Diminutiv; silv.) *Pârâul Slătioru*. ARH. OC. Pip. 6 (1997), *ib.* 7 (1997).

a) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. heterof.) Poiana de pe coasta de S a d. Agăpieni. *Poiana Slatinei*. ARH. OC. Pip. 7 (1959), ANCH. Pip. – (Diminutiv) *Poiana Slătioara*. HARTA MIL. (1961).

b) P. polar. Oicon. Cătușul din partea de V s. Pluton. *Să în Slatina*. Pip.

– Pron.: **(I)** *Pîrâyu Slătina*, *Pîrâyu Slătini*, **(I.1.a)** *Pojána Slătini*, **(I.2)** *Slătina* Pip.

– Etim.: apel. **slatină** în funcție topon..

SLÁTINA² (Lun) top. descr. **1**. Hidron. Fântâna cu apă sărată aflată în apropierea vârfului D. lui Vartic. Cf. DGN (1890), 353, CAVRUC, C. (2001), 11. Cf. GHEORGHIU, A., 28. *Mă duc la Slatină*. ANCH. Lun, VNe. – (Precedat de ent. *fântână*, în sint. heterof.) *Fântâna Slatinei*. ANCH. Lun. – (Cu formă diminutivală; livr.) *Slătioara Vânătorilor*. GHEORGHIU, A., 28.

a) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *poieni* sau *poiană*, în sint. homof.) Poienile (astăzi doar una singură) situate pe Dealul lui Vartic, în apropierea Slatinei **(1)**. *Poienile Slatina*. CDM, IV (1691), 309. *Poiana Slatina*. COJOCARU, S. (2006), 14. – (În sint. heterof.) *Poiana Slatinei*.

DUMITROAIA, C. (2000), 41. CAVRUC, C. (2001), 11. *Merg în Poiana Slatinei*. ANCH. Lun. – (În perifr.) *Am ajuns la marginea Poienii la Slatină*. ANCH. Lun.

b) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *deal* sau *munte*, în sint. heterof.; vechi) *Munții Slatinei*. GHEORGHIU, A., 28. *Dealul Slatinei*. ARH. VNe 1 (1959), *ib.* 8 (1989). – (În sint. homof.) *Dealul Slatina*. ARH. VNe 3 (1959). – (Cu ent. subînțeles) *Slatina*. ARH. VNe 1 (1959), *ib.* 3 (1959).

– Pron.: **(1)** *Fîntîna Slătini*, **(2)** *Poiana Slătini* sau *La Slătina*.

– Etim.: v. **Slatina**¹.

SLATYNA v. **Slatina**¹ **(1)**.

SLĂTIOARA VÂNĂTORILOR v. **Slatina**² **(1)**.

SLĂTIOARUL (MNe) top. descr. **1**. Hidron. Afl. dr. al p. Nemțișorul, între P. Magherniței (N) și p. Trapezeri (S).

a) P. polar. Oicon. (În formulări metalingvistice; vechi) Schitul Vovedenia **(1)**. *Schitului acestuia i se zicea mai înainte și Slătioru*. MĂTASĂ, C.J.N. (1929), 165.

– Etim.: de la apel. **slătioară** (dimin. al lui *slatină*); schitul este situat pe p. Slătiorul.

SLOBOZIA GRAȘII v. **Grașii** **(1)**.

STĂNIȘTEA (Păț) reper. topon. descr. (De obicei în sint. *La Staniște*) Punctul situat în partea de V a Imașului Branului. *Mă duc la Staniște; am ajuns în dreptul Staniștii*. ANCH. Păț.

– Pron.: *Stăniștia*, *La Stăniști Păț*.

– Etim.: ent. **staniște** în funcție topon.

STÂNA DIN DOBREANU v. **Dobreanu** **(I.3)**.

STÂNA DIN FUNDUL PĂRĂULUI v. **Pârâul Străjii** **(I.1.a)**.

STÂNA DOBREANULUI v. **Dobreanu** **(I.3)**.

STÂNA MĂNĂȘTIRII¹ (Bob) top. descr. **1**. ⁺Reper topon. Fostă stână situată pe mt. Hălăuca, la la izvoarele p. Dolia. Cf. ARH. COM. Pip. 3 (1959).

a) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. homof.) Ramificația de E a mt. Hălăuca, între P. Răchitei (N) și p. Stâna Mănăstirii (S). *Piciorul Stâna Mănăstirii*. ARH. OC. Pip. 2 (1944), *ib.* 3 (1954), HARTA MIL. (1961), ARH. OC. Pip. 5 (1987), *ib.* 8 (1997). *Mă duc pe Piciorul Stâna Mănăstirii; am ajuns în vârful Piciorului Stâna Mănăstirii*. ANCH. Bob. – (Cu elipsa ent. *stână*) *Piciorul Mănăstirei*. GHEORGHIȚĂ, C.P. (1922), h.

b) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.) Afl. st. al p. Dolia, la S de P. Răchitei, care izvorăște din Poiana Hălăuca. *Pârâul Stâna Mănăstirii*. ARH. OC. Pip. 5 (1987), *ib.* 8 (1997), ANCH. Bob.

– Pron.: **(1.a)** [†]*Ĉîcôru Stîna Mînăstiri*, **(1.b)** *Pîrâyu Stîna Mînăstiri* Bob.

– Etim.: aici a fost odinioară o stână a Mănăstirii Neamț.

STÂNA MĂNĂȘTIRII² (Dol) top. descr. **1**. ⁺Reper topon. Fostă stână situată la obârșia P. Stâncilor, pe Obcina Stâncilor.

a) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*) Poiana situată la obârșia P. Stâncilor, pe Obcina Stâncilor. *Poiana Stâna Mănăstirii*. Dol.

b) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *munte*) Ramificația de S a mt. Branul, la cumpăna pâraielor Branu (NE), Domesnic (E), Stâncilor (S) și Livezilor (NV). *Muntele Stâna Mănăstirii*. HARTA MIL. (1961).

– Pron.: **(1.a)** *Poșăna Stîna Mînăstiri*.

– Etim.: aici a fost o stână a Mănăstirii Neamț.

STÂNCA¹ v. **Dobreanu (II.2.a)**.

STÂNCA² (VNe) oron. descr. (De obicei în sint. *La Stâncă*) Vârful d. Brădițelul. Cf. ARH. COM. VNe 6 (1959); *ib.* 7 (1959); *Ocolesc Stâncă*. ANCH. VNe.

– Pron.: *La Stîncă* VNe.

– Etim.: sint. motivată de aspectul stâncos al vârfului.

STÂNCA CU GĂRGĂRIȚE (VNe) reper topon. descr. (De obicei în perifr. *La Stâncă cu Gărgărițe*) Stâncă situată pe pic. Tăciunele, în apropiere de Mănăstirea Secu. VNe. *Am ajuns la Stâncă cu Gărgărițe*. ANCH. VNe.

– Pron.: *La Stîncea cu Gărgăriți* VNe.

– Etim.: perifr. motivată de aspectul stâncii, „găurită, parcă-i mâncată de gărgărițe” ANCH. VNe.

STÂNCILE¹ (Dol) top. descr. **1.** Oron. (De obicei în sint. *La Stânci*) Ansamblul stâncos din partea de V a Obcinii Chitelor. *Mă duc la Stânci; am ajuns în marginea Stâncilor*. ANCH. Dol.

a) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *obcină*, în sint. heterof.) Versantul de N al Obcinii Chitelor. *Obcina Stâncilor*. ANCH. Dol.

b) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) *Pârâul Stâncilor*. ARH. OC. Pip. 2 (1944), *ib.* 3 (1954), *ib.* 7 (1997), ANCH. Dol.

c) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *pădure*, în sint. heterof.) *Mă duc în Pădurea Stâncilor*. Dol.

– Pron.: **(1)** *Stînsili*, *La Stîns* **(1.a)** [”]*Ópsina Stînsilor*, **(1.b)** *Pîrâuu Stînsilor*, **(1.c)** *Pădúrija Stînsilor* Dol.

– Etim.: aici sunt stânci mari, multe.

STÂNCILE² (VNe) top. descr. **1.** Oron. (De obicei în sint. *La Stânci*) Ansamblul stâncos de pe culmea Pic. Rău. *Am ajuns în dreptul stâncilor*. ANCH. VNe.

a) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *picior*, în perifr.; silv.) Piciorul Rău. *Mă urc pe Piciorul de la Stâncă*. ARH. OC. TgN. 4 (1987), *ib.* 9 (1998), ANCH. VNe.

– Pron.: *La Stîns, Kîsôru di la Stîncă* VNe.

– Etim.: în zonă sunt mai multe **stânci**; **(1.a)** ent. **stâncă** la sg. cu valoare col.

STÂNCILE DOBREANULUI v. **Dobreanu (II.2)**.

STÂNCILE DOBRENAȘULUI v. **Dobreanu (II.5.c)**.

STEJĂRUL (Tim) fiton. descr. (De obicei în sint. *La Stejar*) Terenul dintre Izlazul Comunal (N), Movila (V). Șanțul Anticar (S) și La Patruzeci (E). *La Stejar*. ARH. COM. Tim. 1 (1959), ANCH. Tim.

– Pron.: *La Stejâr* Tim.

– Etim.: apel. **stejar** în funcție topon.

STRADA 30 DECEMBRIE (TgN) hodon. comem. (Vechi) Strada Mihail Sadoveanu. Cf. ARH. TgN. 9 (1959).

– Etim.: denumire dată în amintirea abdicării regelui Mihai la 30 Decembrie 1947.

STRADA CERBĂRIEI v. **Cerbăria (1.c).**

STRADA CETATEA NEAMȚU v. **Târgul Neamț (A.II.5).**

STRADA CETĂȚII v. **Târgul Neamț (A.II.5).**

STRÁDA CÚZA-VÓDÁ (TgN) hodon. comem. Stradă în or. Târgul Neamț, la S de str. Ștefan cel Mare; (vechi) Str. Prundului. Cf. GROHOLSCHI, T. (1927), 4, ANCH. TgN.

– Pron.: *Stráda Ștefan șel Mári* TgN.

– Etim.: denumire dată în cinstea domnitorului **Alexandru Ioan Cuza**.

STRÁDA GAROÁFELOR (TgN) hodon. descr. Stradă în or. Târgul Neamț; (vechi) Strada Pușkin. Cf. ANCH. TgN.

– Pron.: *Stráda Garoáfilor* TgN.

– Etim.: denumire nemotivată, dată de administrație.

STRÁDA GRĂDÍNILOR (Hum) hodon. descr. Stradă din Deleni. Cf. ANCH. Hum.

– Pron.: *Stráda Grădínilor*. Hum.

– Etim.: aici erau grădinile oamenilor.

STRÁDA HÁNGULUI (HuN) hodon. Strada secundară din Humuleștii-Noi. Cf. ANCH. HuN.

– Pron.: *Stráda Hángulu* HuN.

– Etim.: aici locuiesc multe familii venite din localitatea Hangu.

STRÁDA ION CREÁNGĂ (Hum) hodon. comem. Drumul care face străbate localit. Humulești și duce până la s. Ocea; (sinon. parțial; pop.) Drumul Ocea. Cf. ANCH. Hum, TgN.

– Pron.: *Stráda Ion Creángă* Hum, TgN.

– Etim.: nume dat în cinstea scriitorului Ion Creangă, născut în Humulești.

STRADA I.V. STALIN (TgN) hodon. encom. (Vechi) Str. Mărășești. Cf. ARH. TgN 9 (1959), LUCA, T.N. (2008), 22.

– Etim.: denumire dată în cinstea lui **I.V. Stalin**.

STRADA MARE¹ (TgN) hodon. descr. (Vechi) Strada Ștefan cel Mare. Cf. GROHOLSCHI, T. (1927), 4. – (Cu ent. *uliță*) *Ulița Mare*. CONSTANTINESCU, T. (1850), 17, LUCA, T.N. (2008), 21.

– Etim.: sint. topon. motivată de faptul că este cea mai mare (lungă) stradă din localitate.

STRÁDA MÁRE² (Tim, Dum) hodon. descr. Drumul Mare. *Merg pe Strada Mare până la Plăieșul*. Tim.

– Pron.: *Stráda Mári* Tim.

– Etim.: este principala șosea care trece prin comuna Timișești.

STRÁDA MĂRĂȘÉȘTI (TgN) hodon. comem. Stradă din or. Târgul Neamț; (vechi) I. V. Stalin, Strada Veche, Ulița Veche. Cf. LUCA, T.N., 21, ANCH. TgN.

– Pron.: *Stráda Mărășești* TgN.

– Etim.: top. comem., în amintirea bătăliei de la **Mărășești**.

STRÁDA MIHAÍL SADOVEÁNU (TgN) hodon. comem. Strada principală din Humuleștii-Noi; (vechi) Strada Pietrei, Strada Principele Ferdinand, Strada 30 Decembrie.

– Pron.: *Stráda Mihail Sadoveánu* TgN.

– Etim.: denumire dată în cinstea scriitorului **Mihail Sadoveanu**.

STRADA PETRII v. **Strada Pietrei**.

STRADA PETRU-VODĂ v. **Petru-Vodă (2.b)**.

STRADA PIETREI (TgN) hodon. descr. (Vechi) Strada Mihail Sadoveanu. *Strada Petrii*. GROHOLSCHI, T. (1927), 4.

– Etim.: pe aici se merge spre Piatra Neamț.

STRADA PRINCIPELE FERDINAND (TgN) hodon. encom. (Vechi) Strada Mihail Sadoveanu. Cf. GROHOLSCHI, T. (1927), 4.

– Etim.: denumire dată în cinstea Principelui Ferdinand.

STRADA PRUNDULUI (TgN) hodon. descr. (Vechi) Strada Cuza-Vodă. Cf. GROHOLSCHI, T. (1927), 4.

– Etim.: sint. topon. motivată de faptul că se învecina cu **prundul** Ozanei.

STRADA PUȘKIN (TgN) hodon. comem. (Vechi) Strada Garoafelor. Cf. ARH. TgN 9 (1959).

– Etim.: denumire dată în cinstea poetului **A. Pușkin**.

STRÁDA ȘTÉFAN CEL MÁRE (TgN) hodon. comem. Principala stradă a or. Târgul Neamț, care îl traversează de la E la V; (vechi) Strada Mare, Ulița Mare, V.I. Lenin. Cf. GROHOLSCHI, T. (1927), 4, LUCA, T.N. (2008), 21, ANCH. TgN. – (Cu ent. *bulevard*; ofic.) *Bulevardul Ștefan cel Mare*. ANCH. TgN.

– Pron.: *Stráda Ștéfan șel Mári* TgN.

– Etim.: top. comem., în amintirea domnitorului **Ștefan cel Mare**.

STRÁDA VÁDULUI (Ble) hodon. descr. (Ofic.; rar) Ulița Scobai. Cf. ANCH. Ble.

– Pron.: *Stráda Vádulu* Ble.

– Etim.: ent. **vad**.

STRADA VECHE (TgN) hodon. descr. (Vechi) Str. Mărășești. Cf. GROHOLSCHI, T. (1927), 4, LUCA, T.N. (2008), 22. – (Cu ent. *uliță*, în sint. heterof.) *Ulița Veche*. LUCA, T.N. (2008), 21.

– Etim.: este cea mai veche stradă din or. Târgul Neamț.

STRADA V.I. LENIN (TgN) hodon. comem. (Vechi) Strada Ștefan cel Mare. Cf. ARH. TgN 9 (1959), LUCA, T.N. (2008), 21.

– Etim.: top. encom.

STRUGĂRIÁ (MNe) centru de polar. topon. descr. **1.** Oron. (Precedat de ent. *deal*, în sint. homof.) Dealul situat la E de mt. Pițigaia, la cumpăna pâraielor Nemțișorul (S), Bivolăria (E) și [Bolovanului(N)]. *Dealul Strungăriile*. ATLAS MOLD (1892) [sic]. *Dealul Strugărița* [sic] HARTA MIL. (1961). *Mă duc pe Dealul Strugăriei; am ajuns în vârful Dealului Strugăriei*. ANCH. VNe.

2. Oron. (precedat de ent. *vârf*, în sint. heterof.) Vârful d. Strugăria. *Vârful Strugăriei*. ARH. OC. TgN. 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 11 (1998).

3. Fiton. (precedat de ent. *poiană*, în sint. heterof.) Fostă poiană de pe D. Strugăriei, acum plantată. *Poiana Strugăriei*. ANCH. MNe, VNe.

4. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Cracul stâng al p. Nemțișorul, ce izvorăște de sub vf. Pițigaia Rea. *Pârâul Strugăriei*. ARH. OC. TgN. 1 (1963). *Mă duc la Pârâul Strugăriei*. ANCH. VNe.

5. Fiton. (precedat de ent. *pădure*, în sint. heterof.) Pădurea de pe d. Strugăria. *Mă duc în Pădurea Strugăriei; am ajuns la marginea Pădurii Strugăriei*. ANCH. VNe.

– Pron.: (1) *Dîálu Strugării* VNe (3) *Poiana Strugării* MNe, VNe (4) *Pîrâuu Strugării* (5) *Păduriá Strugării* VNe.

– Etim.: de la apel. **strugărie**.

STRÂMTURA PETRU-VODĂ v. **Petru-Vodă (1.a)**.

SUB BRAN v. **Branu (II.4)**.

SUBRANU v. **Branu (II.4.a)**.

ȘANȚUL ANTICĂR (Plă, Zvo) cremnon. descr. Șanțul care traversează terit. de S al com. Timișești. *La Șanțul Anticar*. Zvo. – (Cu elipsa apel. *șanț*) *La Anticar*. Plă, Tim.

– Pron.: (*Șanțu*) *Anticăr* Plă, Tim, Zvo.

– Etim.: șanțul a fost săpat în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, pentru lupta împotriva tancurilor.

ȘIPOTUL LUI MOȘ BOBOC v. **Boboc (1)**.

ȘOSEAUA OCEA v. **Ocea (1)**.

TARHÓNUL (TgN) fiton. descr. Terenul arabil situat la E de or. Târgul Neamț, între Izlazul Orașului (V), Llvada (S) și p. Geangu (E). *Mă duc în Tarhon; am ajuns în marginea Tarhonului*. TgN.

– Pron.: *La Tarhón* TgN.

– Etim.: prob. de la numele plantei **tarhon**.

TARLAUA DRUMUL ROȘU v. **Drumul Roșu (1.a)**.

TARLÁUA LA DULÁMĂ (Hum) fiton. pers. Terenul arabil situat între Tarlaua Ocea (N), Str. I. Creangă (V) și hotarul s. Ocea (S). *Mă duc pe Tarlaua la Dulamă; am ajuns în marginea Tarlalei la Dulamă*. ANCH. TgN.

– Pron.: *Tarláua la Dulámă* TgN.

– Etim.: n. fam **Dulamă**, care avea casa pe acest teren.

TARLAUA MĂNEȘTI v. **Măneștii (1.a)**.

TARLAUA OCEA v. **Ocea (2)**.

TARLAUA VALEA SEACĂ v. **Valea Seacă (1.a)**.

TĂCIUNELE v. **Obcina Tăciunelui (I), (I.2)**.

TĂRĂȚENII (Plu) top. pers. 1. Oicon. Cătunul, fost s., situat în partea de V a s. Plutonul; (vechi) Hălăuca; (vechi) Rădenii. Cf. TTRM I₂ (1790, 1827), 1178/2. *Tărățeni*. GIURESCU, P. (1835), 254. *Teneeny oder Redenii*. OTZELLOVITZ (1790), 58, TTRM I₂ (1790), 1178/2. *Locuiește în Tărățeni*. ANCH. Pip. – (Precedat de ent. *sat*, în sint. homof.) *Satul Tărățeni*. DGN (1890), 368.

a) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.) Cracul dr al p. Plutonul, care izvorăște de sub Vf. Mașinii, cursul său superior numindu-se Slatina. *Pârâul Tărățeni*. DGN (1890), 368, HARTA MIL. (1961). *Pârâul Tărățeni*. ANCH. Pip., Plu. – (Cu elipsa ent.) *Tărățeni*. ATLAS CAD. III (1972), pl. 9, ICHIM, S. (1979), 55.

b) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *imaș*, în sint. homof.) Pășunea de pe coasta de E a d. Agăpieni. *Imaș Tărățeni*. ARH. COM. Pip. 7 (1959), ANCH. Pip, Plu.

– Pron.: **(1)** *Tărățânⁱ* Pip., **(1.a)** *Pîrățu Tărățânⁱ*, **(1.b)** *Nimășu Tărățânⁱ* Pip, Plu.

– Etim.: n. fam. **Tărăță**, frecvent în această parte de sat. Printre cei care semnează un document din 1841 se află Iacob Tărăță și Nicuță Tărăță din Pipirig (UNGUREANU, I.C.D., 35).

TÂRGUL v. **Târgul Neamț (A)**.

TÂRGUL NEAMȚ top. pers. **A**. Oicon. Localitatea situată în partea de SE a Culmii Pleșului, la 15 km de locul de vărsare a r. Neamț în r. Moldova. – (Rus.) *Neameač*. TTRM I₃ (1388–1391), 168/2. – (Slav.) **Оу Нѣмци**. („La Neamț”). DRH, A, I (1422), 74. **Оу Нѣмца**. („La Neamț”). *Ib.* (1443), 315. **Андрика отъ Нѣмца** („Andrica de la Neamț). *Ib.* (1443), 342. – (Lat.) *Nyemcze*. TTRM I₃ (1445), 169/1. *Nyemiecz*. *Ib.* (1468), 169/1. *Nemcz*. TTRM I₃ (1644), 168/2. – (Rom.) *Neamțu(l)*. M. COSTIN, O. I. (1684), 236. ROSETTI, C. (1843), 57. *Neamțul este unul din puținele orașe ale Moldovei...* CREȚU, C.N., 1 (1906), 9. *Biserica are o fațadă ca aceea de la Neamț*. IORGA, P.A. I (1939–1940), 129. – (Nearth.) *Neamț*. M. COSTIN, O. (1677), 216. – (Fr.) *Nimietz*. TTRM I₃ (1695), 169/1. – (Precedat de ent. *târg*, în perifr.) Târgoveții de Târgu de Niamț. COND. MAV., II (<1742>), 466.– (În sint. heterof.) *Târgul Niamțului*. TOMESCU, T. (1812), 13, ARH. BUC. PL. 35 (1942). *Târgul Neamțului*. UNGUREANU, I.C.D. (1743), 3, *ib.* (1815), 10, *ib.* (1836), 25, LEMNARU, S. (1968), 60. *Să-l deie [...] la Târgu Neamțului*. KOGĂLNICEANU, S. (1849), 230. *Plecarăm la Târgul Niamțului*. BOLINTINEANU, C. (1859), 295. *Iar în stânga, Târgul Neamțului, fiul umil [...] al cetății mândre, se ascunde în bogăția de frunziș a copacilor*. IORGA, P.A. I (1939–1940), 139. – (În sint. homof.) *Care sânt tot în hotarul târgului Neamț*. UNGUREANU, I.C.D. (1743), 4. *Târgul Neamț*. DRA (1779), 489, ROSETTI, C. (1843), 57, KOGĂLNICEANU, S. (1848), 198, BRAHĂ, I. (1877), 11^r, VLAHUȚĂ, R.P. (1901), 197, CREȚU, C.N., 1 (1906), 11. – (Nearth.) *Târgul Neamț*. UNGUREANU, I.C.D. (1829), 11, SADOVEANU, O. XIII (1940), 304, LEMNARU, S. (1968), 59. *Locuiesc în Târgul Neamț*. ANCH. TgN. – Cu ent. *oraș*: *Cetatea Neamțul în ruine lângă orașul Neamț*. IONESCU, G. (1887), 18. – (Fr.) *Foire de Niamtzo*. TTRM I₃ (1844), 169/1. *Ville Niamtzou*. TTRM I₃ (1850), 169/1. – (Lat.) *Niemec oppidum*. TTRM I₃ (1600), 169/1. – (Cu elipsa determinantului) *Ne înturnarăm la Târg*. BOLINTINEANU, C. (1859), 303. *Până la Târg*. SADOVEANU, O. XIII (1940), 69. *E dus la Târg*. ANCH. Tim.

I. P. polar. Hidron. Afl. principal dr. al r. Moldova, în dreptul s. Timișești, care izvorăște de sub obcina Poiana Lungă și trece pe lângă Târgul Neamț; (sinon.) Ozana. (Slav.) **На ѡсти Нѣмца** („la gura Neamțului”). DRH, A, I (1407), 29, *ib.* II (1470), 241. **Чересъ Нѣмецъ** („peste Neamț”). DRH, A, I. (1427), 67. **На Нѣмцѣ** („pe Neamț). DRH, A, II (1458), 99. **Матка Нѣмцѣлов** („pe matca Neamțului”). DRH, A, XIX (1626), 47. – (Slav., cu top. în rom.) **Маткѡ Нѣмцѣлов**. („Matca Neamțului”) DRH, A, XIX (1626), 35. **Нѣмцѣл**. („Neamțul”) DRH, A, XXI (1632), 220. – (Rom.) *Mori în Niamțu*. DIR, A, XVI-II (1569), 204. *În Neamț*. *Ib.* XVI-III (1585–1591), 267. *În matca Neamțului*. DRH, A, XXI (1632), 192 (trad.). *Neamț*. ATLAS. CAD. III (1972), pl. 9. *Treci Neamțul*. TgN, VNe. – (Cu determin. *mare*;

slav.) **На Велики Немецъ** („pe Neamțul Mare”). DRH, A, II (1453), 34. – (Slav, cu determ. în rom.) **Дже до Великою Намцѣ** („până la Neamțul Mare”). DRH, A, XXII (1634), 158. – (Rom.) *Până la Neamțul cel Mare*. DRH, A, XXII (1634), 17 (trad.). *Neamțul Mare*. CREȚULESCU, J. (1904), 69. – (Precedat de ent. *pârâu* și *râu*, în sint. heterof.; slav.) **Рѣка Немеческа**. („Pârâul Neamțului”) DRH, A, III (fals de la sfârșitul sec. XVI sau începutul sec. XVII). – (Rom.) *Pârâul Niamțului*. DIR, A, XVI-II (1569), 204 (trad.), ARH. CCOM. VNe (1959), 1. – (Cu ent. *apă*) *Apa Neamțului*. DIR, A, XVI-III (1582), 196, CDM I (1617–1622), UNGUREANU, I.C.D. (1829), 11, ARH. BUC. PL. 35 (1842), ARH. BUC. PL. 116 (1846). *Treceam puntea peste apa Neamțului*. CREANGĂ, O. I (1880), 165. *Malul pruntului apei Neamțului*. ARH. BUC., REF. 1864, 1010 (1880), 25^v. *Apa Neamțului aleargă nebunată prin întinsul câmp înverzit*. IORGA, P.A. I (1939–1940), 139. – (Slav.) **Млини въ вода Немецского**. („mori în apa Neamțului”) DRH, A, XXI (1632), 53. – (Cu ent. *pârâu* sau *râu*, în sint. homof.; slav.) **Рѣка Нѣмцѣ** („Pârâul Neamțul”). DRH, A, XIX (1626), 47. – (Rom.) *Neamțu, pârâu în j. cu asemenea numire, primesce în sine pâraele: Nemțișoru, Secu și Domesnicu*. FRUNZESCU, D. (1872), 314. *Pârâul Neamț(u)*. IONESCU, G. (1887), 20, DGN (1890), 267, ICHIM, S. (1979), 55. *Ne coborâm pe valea râului Neamț*. IORGA, P.A. I (1939–1940), 136, ARH. OC. Pip. 5 (1987), *ib.* (1997). *Râul Neamț*. LEMNARU, S. (1968), 22. – (Germ.) *Bach Njamtz*. TTRM I₃ (1822), 170/1. – (Cu ent. *apă*, în sint. homof.) *Apa Neamțu*. ARH. OC. Pip. 1 (1911). – (Precedat de ent. *pârâu* și *apă*) *Pârâul Apa Neamțului*. ARH. BUC. PL. (1880), 130. ◊ (Cu ent. *microdepresiune*; geogr.) Depresiunea formată de valea r. Neamț. *Depresiunea Neamțului*. Cf. DAVIDESCU, C. (1968), 213.

1. P. polar. Oicon. Mănăstirea situată pe Pârâul Magherniței, în apropiere de locul de vărsare a acestuia în Pârâul Nemțișorul. – (În fază pretoponimică; slav.) **Монастырь в(а)д(ы)чѣствѣ ми, еже вт(ѣ) Нѣмцѣ** („Mănăstirea vlădiciei mele care este la Neamț”). DRH, A, I (1407), 29. – (Precedat de ent. *mănăstire*, în perifr.; slav.) **Ддох(ѣ) монастырѣ от(ѣ) Нѣмцѣ** („Am dat mănăstirii de la Neamț”) *Ib.* (1427), 98. **деамѣ и потверждаемѣ села монастырѣ нашего вт(ѣ) Нѣмцѣ** („întărim satele mănăstirii noastre de la Neamț”). DRH, A, I (1446), 380. **монастырь вт(ѣ) Нѣмци** „mănăstirea... de la Neamț” DRH, A, I (1447), 386. – (Rom.) *Sfânta mănăstirea de la Neamț*. DIR, A, XVI-III (1579), 124 (trad. ed.). *Sveataa mănăstirire de la Neamțu*. DRH, A, XXI (1632), 40. *Svânta mănăstire de la Niamțu*. DRA (1705), 105, *ib.* (1720), 141. – (În sint heterof.; slav.) **Хотар монастыр Немецчомѣ**. („Hotarul Mănăstirii Neamțului”) DRH, A, XIX (1626), 47. – (Rom.) *Mănăstirea Neamțului*. DIR, A, XVI-III (1579), 124 (trad.ed.), *ib.* (1581), 159 (trad. ed.) *Sfintei mănăstiri a Neamțului*. DRA (1705), 105. *Moșia Gemeneștii, a mănăstirii Neamțului*. COND. MAV., I (1742), 219. *Mănăstirea Neamțului*. TOMESCU, T. (1812), 13. *Mănăstirea Niamțului*. UNGUREANU, I.C.D. (1815), 7. *Veniturile mănăstirii Neamțului*. BOLINTINEANU, C. (1859), 296. *Să fi fost așa ceva și la Mănăstirea Neamțului* CREANGĂ, O. I (1880), 163. *Monastirea Neamțului*. UNGUREANU, I.C.D. (1829), 12, KOGĂLNICEANU, S. (1837), 107, BRAHĂ, I. (1877), 1^v, IONESCU, G. (1887), 17, ERBICEANU, I.M. (1821), 175,

ARH. BUC., PL. 72 (1840–1850), ROSETTI, C. (1853), 69, VLAHUȚĂ, R.P. (1901), 192, SADOVEANU, O. III (1907), 46, IORGA, P.A. (1939–1940), 131. – (În sint. homof.; slav.) **Хотар свѣтаа монастир Немеччомѣ** („Hotarul sfintei Mănăstiri Neamțul”). DRH.A, XXI (1633), 438. – (Rom.) *Hotarele Mănăstirii Neamț*. DIR, A, XVII-II (1607), 99 (trad. ed.), CDM I (1617–1622), 407. *La mănăstire Niamțul*. COND. MAV., II (<1742>), 466. *Sfânta mănăstire Niamțul*. DRA (1756), 324. *Îndată l-au răpezit pe ascunsu de l-au luat de acolo și l-au dus la Niamțu*. PSEUDO-ENACHE KOG., L. (1768–1774), 33. *Ctitor sfintei monastiri Neamțu*. MELCHISEDEC, N. (1802), 6. *Tocmala ce au avut cu sfânta Mănăstire Neamțul*. UNGUREANU, I.C.D. (1833), 18. *Se află în această monastire Neamțul*. BRAHĂ, I. (1877), 2^r. *Monăstirea Neamțul*. ERBICEANU, I.M. (1821), 179, ROSETTI, C. (1853), 70. *Mănăstirea Neamț*. LEMNARU, S. (1968), 51, ARH. OC. TgN 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 8 (1998). *Merg la Mănăstirea Neamț*. VNe. – (Fr.) *Couvent de Niamtz*. TTRM I₃ (1828), 169/2. – (Germ.) *Kloster Niamtz*. TTRM I₃ (1793), 169/2. – (Cu elipsa apel.) *Egumen ot Niamț*. COND. MAV., I (1742), 10. *Călugărilor de la Neamț*. DIR, A, XVI-I (1530), 323 (trad. ed.). *Ardere care să aștepta din ceas în ceas și la Neamț*. ERBICEANU, I.M. (1821), 175. – (În formulări metalingvistice) **Свѣтаа монастири глаголемаа Немцаа** („Sfânta mănăstire numită Neamțul). DRH, A, XXII (1634), 156.

a) P. polar. Oicon. Satul din vecinătatea Mănăstirii Neamț. Cf. TTRM I₁ (1774), 697. *Mănăstirea Neamțu*. FRUNZESCU, D. (1872), 314. – (Cu elipsa determ. *Mănăstire*) *Neamț*. GIURESU, P. (1835), 254, ANCH. MNe.

b) P. polar.Horon. (Cu elipsa determin.) Teritoriul aflat în proprietatea Mănăstirii Neamț. *Braniște*. ANDREI, D.H. (1850), ARH. COM. VNe 1 (1959), *ib.* 3 (1959), *ib.* 8 (1989). *Braniștea*. Cf. ARH. OC. TgN. 11 (1914), VNe. *Trece peste Braniște*. NICODIM, M. (1929), CLXIII, *ib.* (1933), CLXX.

α. P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *pădure* sau *dumbravă*, în sint. homof.; ofic.) Pădurea situată în Braniște. *Sub Dumbrava Branăști*. [sic] ARH. BUC., REF. 1864, dos.1010 (1864), f. 12^r. *Dumbrava Branăștei*. NICODIM, M. (1929), CLXVI. *Pădurea Branăștea*. ARH. BUC., REF. 1864, dos. 1010 (1864), 54^v, *ib.* dos.1011 (1864), f. 9^v. *Cantonul Dumbrăvii Branăștea*. ARH. NT., MĂN. NT., 8/1911 (1911), 12^r. – (În compus; silv.) *Pădurea statului Dumbrava-Branăștea*. ARH. NT., MĂN. NT., 8/1911 (1911), 23^r. – (Cu apel. *trup*, în sint. homof.; silv.) *Trupul Branăștea*. ARH. NT., MĂN. NT., 6/1912 (1912), 1^v. – (Cu elipsa determinantului *Branăștea*) *Prin Dumbravă*. NICODIM, M. (1929), CLXV. *Dumbrava*. ARH. COM. VNe. 6 (1959), ANCH. MNe, VNe. – (În sint. *Dumbrava de stejari*) Cf. NICODIM, M. (1929), CLXIII, *ib.* (1933), CLXX. – (În formulări metalingvistice) *În marginea Dumbravei numită Branăști*. ARH. BUC., REF. 1864, dos.1010 (1864), f. 13^r.

β. P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în sint. heterof.) Drumul care traversează Branăștea. *Merg pe Drumul Branăștei; marginea Drumului Branăștei*. Lun.

γ. P. polar. Oicon. Partea satului Vânătorii-Neamț situată în această zonă. *Branăștea*. ANCH. VNe.

c) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *munte*, în formulări metalingvistice; ofic.) Muntele Pleșul. **Пл<ан>инноу зовет ка Немца.** („Muntele ce se cheamă Neamțul”). DRH, A, I (fals din a doua jumătate a sec. XVI – începutul sec. XVII,

datat 1437), 427. – (În sint. heterof.) *Muntele Neamțului*. DIR, A, XVI-I (1501), 2 (trad. ed.), DRH, A, XIX (1628), 385, *ib.* XXI (1632), 40. *Hotarul sventei mănăstiri ce să chiiamă muntele Neamțului*. DRH, A, XIX (1628), 385. *Mai aruncăm... câte-o căutătură jalnică spre munții Neamțului*. CREANGĂ, O. IV (1888), 223. *Bradul apare pe înălțimile tot mai mari, și peste puțin el le-a cucerit pe de-a întregul, ca în Munții Neamțului*. IORGA, P.A. I (1939–1940), 128. [Cetatea] din Munții Neamț. LEMNARU, S. (1968), 70. – (Cu ent. *dealuri*, în sint. homof.) *Dealurile Neamțu*. DGN (1890), 279. – (Cu ent. *culme*, în sint. heterof.) *Culmea Neamțului*. ARH. Oc. TgN 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). *Mă urc pe Culmea Neamțului; am ajuns în vârful Culmii Neamțului*. ANCH. Lun.

α. P. ext. Munții din j. Neamț. *Ar fi murit [...] în munții Neamțului*. SADOVEANU, O. III (1907), 340.

d) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *pădure*, în sint. homof.) Pădurea din jurul Mănăstirii Neamț. *Pădurea Mănăstirea Neamț*. GHEORGHITĂ, C. (1936), 25.

2) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în sint. heterof.) Drumul care merge alătura cu r. Neamț. **Нѣмца Дороги**. („Drumul Neamțului”). DRH, A, III (fals de la sfârșitul sec. XVI – începutul sec. XVII, datat 1496), 538.

3) P. difer. Hidron. (Prin derivare cu suf. dim. *-ișor*) Afl. st. al r. Neamț, care izvorăște de sub Pițigaia Rea și se varsă în r. Neamț pe teritoriul s. Vânătorii-Neamț. – (Slav.) **Монастыреви ... што на Немцишори** („Mănăstirea ... care este la Nemțișor”). DRH, A, I (1409), 38. – (Cu top. în rom.) **Черезъ веръшію Немцишороу** („și peste obârșia Nemțișorului”). DRH, A, I (fals din a doua jumătate a sec. XVI – începutul sec. XVII, datat 1437), 427. **Немцишорѡл** („Nemțișorul”). DRH, A, XXI (1632), 220, *ib.* XXII (1634), 157. – (Rom.) *Nemțișor*. DRH, A, XXI (1632), 192 (trad), *ib.* XXII (1634), 16. *Morile de pe Nemțișor*. CREANGĂ, O. III (1881), 193. *Mă scald în Nemțișor; am ajuns la malul Nemțișorului*. ANCH. Lun. – (Cu ent. *apă* sau *vale*, în sint. heterof.) *O babă în Lunca, peste apa Nemțișorului*. SADOVEANU, O. XIII (1940), 807. *Am ajuns la apa Nemțișorului*. ANCH. Lun. *Monastirea Neamțului, pe apa Neamțului, pe valea Nemțișorului*. UNGUREANU, I.C.D. (1829), 12. *Valea Nemțișorului*. SADOVEANU, O. XIII (1940), 23, ICHIM, S. (1979), 91. *Mă duc pe Valea Nemțișorului*. ANCH. MNe. – (Precedat de ent. *apă*, *pârâu* sau *râu*, în sint. homof.) *Apa Nemțișor*. ARH. BUC., REF. 1864, dos. 1010 (1864), 54^v. *Apa Neamțisoru*. [sic] ARH. BUC. PL. 123 (1898). *Pârâul Nemțișor*. DGN (1890), 243. *Râul Nemțișorul*. DAVIDESCU, D. (1970), 12, GROHOLSCHI, T. (1927), 8. – (Cu elipsa ent., artic.) *Nemțișoru(l)*. ATLAS CAD III (1972), pl. 9, ARH. OC. TgN 2 (1976), *ib.* 7 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1997).

a) P. polar. Oicon. Satul situat pe p. Nemțișoru, între p. Cărbuna (V) și P. Adânc⁴ (E); (vechi) Căcâți, Cetățeni. Cf. DGN (1890), 243, ARH. COM. VNe 3 (1959), ATLAS CAD III (1972), pl. 9, ARH. OC. TgN 8 (1998), *ib.* 10 (1998). *Locuiește în Nemțișor*. ANCH. Nem, VNe.

α. P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în sint. heterof.) Drumul care face legătura între ss. Lunca și Nemțișorul. *Drumul Nemțișorului*. Lun.

b) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *prund*, în sint. homof.; ofic.) *Prundul Nemțișor*. ARH. BUC., REF. 1864, dos. 1010 (1864), 54^v, ARH. COM. VNe 1 (1959). – (Cu elipsa determin., în sint. prep.; pop.) *Mă duc în Prund*. Nem.

II. P. polar. Oicon. Fostă cetate situată la N. de Târgul Neamț, pe Dealul Cetății. (Pol.) *Wira pana Szandra ot Nimcia* („credința panului Șandru de la Neamț”). DRH, A, I (1403), 24. – (Lat.) *Nempch*. TTRM I₃ (1436), 169/1. *Nemecz*. TTRM I₃ (1552), 169/1. – (Slav.) **Вѣра пана Шандрова вт(ъ) Нѣмца**. („credința panului Șandru de la Neamț”) *ib.* (1403), 26. **Ѡт(ъ) Нѣмца**. [de la Neamț] *ib.* (1407), 31. **Вѣра пана Дѣмы Немецского**. („credința panului Duma de la Neamț”) *ib.* (1436), 231. **Рѣзвѣ да сѡуѡдетъ къ нашемѡу градѡ, къ Нѣмцѡ** („numai să asculte de cetatea noastră, de Neamț”) *ib.* (1437), 237. – (Rom.) *Tătarii prin năvăliri neîncetate au pustiit aceste țări, deși ele aveau câteva cetăți, ca Hotin și Neamț*. M. COSTIN O. (1684), 237. *Nu mai departe, la cetate, la Neamț [...] sunt nouă poloboace cu galbeni*. SADOVEANU, O. I (1904), 596. – (Cu ent. *cetate*, în sint. heterof.; slav.) **Ѡст(ъ) виноград(ъ) выше Немецчого города** („via este mai sus de Cetatea Neamțului”). DRH, A, I (1443), 342. **Ѡкол града Немецчого** („ocolul Cetății Neamțului”). DRH, A, XIX (1626), 92. – (Lat.) *Castrum Nemecz*. TTRM I₃ (1476), 169/2. *Castrum Nemiz*. TTRM I₃ (1476), 169/2. – (Rom.) *Cetatea Neamțului*. CDM V (1708), 211. *I s-au închinat și cetatea Sucevei și a Neamțului*. M. COSTIN, O. (1675), 16. *Pără la cetatea Neamțului*. CCM, I (1720), 766 (copie din 1742). *Oștirile... se retraseră spre Cetatea Neamțului*. BOLINTINEANU, C. (1859), 291. *Pe vârful unui deal nalt și plin de tihărai, se află vestita Cetatea Neamțului*, CREANGĂ, O. I (1880), 193. *Ozana... în care se oglindește cu măhnire Cetatea-Neamțului*. *Ib.* (1888), 219. *Cetatea Neamțului*. DGN (1890), 118. *Se văd ruinele cetății Nēmțului. Fantastica ruină a Cetății Neamțului*. VLAHUȚĂ, R.P. (1901), 193. *Se ridică pe coasta unui munte aproape gol falnica Cetatea Neamțului*. CREȚU, C.N., 2–3 (1906), 20. *Suiră încet prin râpa pietroasă, la cetatea Neamțului*. SADOVEANU, O. III (1907), 228. *Odinioară Cetatea Neamțului era aici*. IORGA, P.A. (1939–1940), 138. *Cetate Niamțului*. ARH. BUC. PL. 116 (1846). Cf. BRAHĂ, I. (1877), 8^f, ARH. OC. TgN 8 (1998), ANCH. TgN, VNe. – (În sint. homof.) *Cetatea Neamț*. CDM V (1703), 59. *Neamțu, cetate mare sau castelul lui Ștefan eroul Moldovei*. FRUNZESCU, D. (1872), 316. *Aflându-se în cetatea Neamțul*. IONESCU, G. (1887), 18. *Cetatea Neamțu*. DGN (1890), 272. – (Cu ent. *cetățuie*, în sint. heterof.) *Ștefan se duse la Cetățuia Neamțului*. BOLINTINEANU, C. (1859), 292. – (Fr.) *Chateau d'Anetz*. TTRM I₃ (1692), 169/2. *Forteresse de Niamtzo*. TTRM I₃ (1844), 169/2. – (Cu elipsa determin.) *Am văzut Cetatea, „cuibul aprigilor războinici de odinioară”*. SADOVEANU, O. III (1907), 46. *Cetatea*. ARH. BUC., PL. 72 (1840–1850). *Mă duc la Cetate; am ajuns în dreptul Cetății*. Lun, TgN.

1. P. polar. ⁺Oicon. (Precedat de apel. *mănăstire*) Fostă mănăstire din interiorul Cetății Neamțului. *Mănăstirea Cetatea Neamțului*. CDM V (1706), 134. – (În perifr.) *Mănăstirea de la Cetatea Neamț*. CDM IV (1691), 308. *Mănăstirea din Cetatea Neamțului*. CDM V (1706), 134.

2. P. polar. Oicon. (prin derivare cu suf. col. *-eni*; vechi) Satul Nemțisor. *Cetățenii*. TTRM I₁ (1871), 772/1.

3. P. polar. Oron. (Precedat de ent. *culme* sau *deal*) Dealul situat la N de Târgul Neamțului, la cumpăna Pârâului lui Stan și a [p. Sărata]; (vechi) Muntele. *Se duc ... la biserica Sfântului Lazăr de sub dealul Cetății*. CREANGĂ, O. I (1881),

196. Dealul Cetății se numea înainte muntele Timuș. GROHOLSCHI, T. (1927), 29. Dealul Cetății. TgN. *Urc pe Culmea Cetății; am ajuns în vârful Culmii Cetății*. Lun.

a) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *pădure*) Pădurea de pe Dealul Cetății. *Pădurea Dealului Cetății*. VNe. (Cu elipsa determinatului *deal*) *Mă duc în Pădurea Cetății; am ajuns în marginea Pădurii Cetății*. VNe.

4. P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*) Afl. stâng al r. Neamțul, care izvorăște de sub Dealul Cetății și curge la E. de Cetatea Neamțului. *Am ajuns la Pârâul Cetății; apa Pârâului Cetății*. Lun, TgN.

5. P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *stradă*) Strada situată în partea de N a Târgului Neamțului, în dreptul Cetății. *Strada Cetății*. ANCH. TgN. *Strada Cetatea Neamțu*. CREȚU, C.N., 1 (1906), 13.

6. P. polar. Cremnon. (Precedat de ent. *râpă*) Porțiunea abruptă a versantului sudic al Dealului Cetății, lângă Cetatea Neamțului. *Am ajuns la Râpa Cetății; marginea Râpei Cetății*. VNe. – (În perifrază) *Râpa la Cetate*. TgN.

III. P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, slav., cu topon. în rom.) ГЛѢ ПОЕНИ ТРЪГЪЛОВИ („În capul Poenii Târgului”). DRH, A, XIX (1626), 47, *ib.* 50.

– Pron.: **(A)** *Târgu Njâmț* TgN, *La Târg Tim*, **(A.I)** *Njâmțu* TgN, VNe, **(A.I.1)**, **A.I.1.a)** *Mănăstirja Njâmț*, **(A.I.1.b)** *Brâniștia* VNe, **(A.I.1.b.α)** *Dumbráva* MNe, VNe, **(A.I.1.b.β)** *Drúmu Brâniști* Lun, **(A.I.1.b.γ)** *Brâniștia* VNe, **(A.I.1.c)** *Cúlmița Njâmțulu*. Lun, **(A.I.3)** *Njemțîșór* Lun, **(A.I.3.a)** *Njemțîșór* Nem, VNe, **(A.I.3.b)** *În Prund* Nem, **(A.I.3.c)** *Drúmu Njemțîșóru* Lun, **(A.II)** *Șetătia* Lun, TgN, **(A.II.3)** *Djálu Șetătî* TgN, *Cúlmița Șetătî* Lun, **(A.II.3.a)** *Pădurja (Djálulu) Șetătî* VNe, **(A.II.4)** *Pîrău Șetătî* Lun, TgN, **(A.II.5)** *Stráda Șetătî* Lun, TgN, **(A.II.6)** *Rîpa Șetătî* VNe, *Rîpa la Șetătî* TgN.

– Etim.: apel. **neamțu** (sg. cu valoare col.), indicând prob. un grup de sași stabiliți aici.

TÂRGUL NEAMȚULUI v. **Târgul Neamț (A)**.

TEMIȘEȘTI v. **Timișeștii**.

TENEENY v. **Tărătenii (1)**.

TIHĂRĂILE (VNe) top. descr. **1.** ⁺Fiton. (Nearctic.) Fostă pădure situată pe o parte din ramificația de NE a D. Mare, între r. Neamț și p. Cacova. *Tihărăi*. ARH. COM. VNe 6 (1959); *ib.* 5 (1959). – (Precedat de ent. *pădure*, în sint. homof.; ofic.) *Pădurea Tihărăi; vin din marginea Pădurii Tihărăi*. ANCH. VNe.

a) P. polar. Fiton. (În sint. *La Tihărăi*) Izlazul de pe locul fostei păduri Tihărăile. *Am ajuns la Tihărăi*. ANCH. VNe.

b) P. polar. Cremnon. (Cu ent. *gropi*, în sint. heterof.) Terenul accidentat de la N de izlazul Tihărăile. *Gropile Tihărăilor*. ANCH. VNe.

– Pron.: **(1)** *Pădureța Tihărăj*, **(1.a)** *La Tihărăj*, **(1.b)** *Grókili Tihărăjilor* VNe.

– Etim.: de la ent. **tihărăi**.

TIMISCHESTYI v. **Timișeștii**.

TIMIȘÉSCU (Hum) oicon. pers. (De obicei în sint. *La Timișescu*) Cartierul din partea de SE a localit. Humulești. *La Timișescu*. ARH. TgN. 2 (1959). *Mă duc la Timișescu; am ajuns în margine la Timișescu*. ANCH. Hum.

– Pron.: *La Timișăscu* Hum.

– Etim.: de la n. fam. **Timișescu**; aici locuiesc multe familii Timișescu.

TIMIȘÉȘTII (Tim) oicon. pers. Satul situat pe r. Neamț, la gura de vărsare a acestuia în r. Moldova. – (Slav.) **Тимишеци** („Timișești”) COSTĂCHESCU, D.M. II (1446), 251, DRH, A, II (1454), 61, COSTĂCHESCU, D.M. II (1454), 517. **Тѣмишеци** („Temișești”) DRH, A, I (1447), 386, COSTĂCHESCU, D.M. II (1447), 288. – (Rom.) *Timișeștii pe Moldova, la Niamțu*. BOGDAN, S. (1742), 242. *Timișăștii*. CODRESCU, U. (1803), 258. *Timișești*. DRA (1780), 495, GIURESCU, P. (1835), 255, ARH. BUC. PL. 35 (1842), ANDREI, D.H. (1850), 100, FRUNZESCU, D. (1872), 484. *Podul de la Timișești, de pe Moldova*. CREANGĂ, O., I (1880–1888), 223. – (Germ.) *Timischestyi*. TTRM I₃ (1822), 225/2.

– Etim.: prob. de la un n. pers. **Temeș**, **Timiș**, neid. (Cf. COSTĂCHESCU, D.Î.S., 55), *Ib.*, 495: doc. de la 30 nov. 1435: **ЕДНО СЕЛО НА ОУСТИ НЕМЦА ТАТАРСКОЕ, НА ИМА Тѣмишеци** (a dat „un sat tătarec la gura Neamțului, anume Temeșeștii”), deci era sat de robi tătari, dăruit m-rii

TIMÓFTE (VNe) centru de polar. topon. pers. **1**. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în perifr.) Înălțimea situată pe versantul nordic al D. Mare, la N de Vf. la Maici. *Vârful la Timofte*. ANCH. VNe.

2. Oron. Panta care coboară din Vf. la Timofte spre N, între Valea Rea și P. Dobrului. (Precedat de ent. *coastă*, în perifr.) *Coasta la Timofte*. ANCH. VNe.

– Pron.: **(1)** *Vîrvu la Timófti* **(2)** *Cuásta la Timófti* VNe.

– Etim.: n. pers. **Timofte**, probabil fostul proprietar al locului.

TOÁCA GROȘÉNILOR (Nem) reper top. Locul situat pe Culmea Neamțului, între Oul Cărbunei (V) și Vf. Chiriacului (E). *Am ajuns la Toaca Groșenilor*. ANCH. Nem.

– Pron.: *Tuáca Groșănilor* Nem.

– Etim.: sint. motivată prin faptul că aici există o **toacă** pe care bat **groșenii** (locuitorii din satul Groși, situat de cealaltă parte a Culmii Neamțului), ca să anunțe că au ajuns pe culme.

TOÁCA MOIȘÉNILOR (MNe) reper topon. Punctul situat pe Culmea Neamțului, la izvoarele p. Iftimia. *Am ajuns la Toaca Moişenilor*. ANCH. Nem.

– Pron.: *Tuáca Moişănilor* MNe.

– Etim.: sint. motivată prin faptul că aici există o **toacă** pe care bat **moişenii** (locuitorii din satul Moişa, situat de cealaltă parte a Culmii Neamțului), ca să anunțe că au ajuns pe culme.

TRAPÉZELE (MNe) centru de polar. topon. descr. **1**. Fiton. Trapezerile. *Trapezele*. [sic!] NICODIM, M. (1897), CXXV. *Trapezele*. ARH. NȚ., MĂN. NȚ., dos. 8/1911, f. 12^r. – (Precedat de ent. *poiană*, în perifr.) *Poiana la Trapezele*. *Ib.* (1897), CXXII. – (Precedat de ent. *poiană*, în sint. homof.) *Poiana Trapedeli*. [sic!] *Ib.* (1899), CXXXV.

2. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Pârâul Trapezeri. *Pârâul Trapezelor*. ARH. OC. TgN. 5 (1997), *ib.* 10 (1998).

– Etim.: apel. **trapeză** la pl.; probabil odinioară aici existau niște *trapeze* ‘mese’ la care mâncau cei care lucrau la grajdurile mănăstirii. Forma *trapede* din copii ale unor documente este probabil redarea formei scrise *trapeđeri*.

TRAPEZĂRILE (MNe) centru de polar. topon. descr. 1. Fiton. Poiana situată la cca 1,5 km S de măn. Neamț; (sinon.) Trapezele. *Trapezerile*. NICODIM, M. (1869), LXXXVII. *La Trapezare, sub culmea Brăileanca*. GROHOLSCHI, T. (1927), 28. *La Trapezări*. MNe. – (Precedat de ent. *poiană*, în sint. heterof.) *Poiana Trapezărilor*. Lun.

2. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. dr. al p. Nemțișorul, la S de p. Puturosul, care izvorăște de sub Pic. Brăilencei. *Pârâul Trapezări*. ANCH. MNe.

– Pron.: (1) *La Trapezărⁱ*, *Poiana Trapezărilor* (2) *Pîrâuu Trapezărⁱ* MNe.

– Etim.: vezi **Trapezele**.

TRAPEDELE v. **Trapezele (1)**.

TRAPEZĂRILE v. **Trapezările (1)**.

TRAPEZOÁIA (VNe) centru de polar. topon. descr. 1. ⁺Fiton. Fostă poiană pe coasta de V a obcinii Agapia Veche. *Poiana la Trapezoaea*. NICODIM, M. (1897), CXXII. *Poiana Trapezoiu*. *Ib.* (1899), CXXXVI.

2. Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) Ramificația de V a obcinii Agapia Veche, între p. Trapezoaia (S) și Pic. Crucii (N). *Piciorul Trapezoaiei*. ANCH. VNe. *Piciorul Trepezoaiei*. [sic!] ARH. MĂN. SIH. 2 (1950). ARH. MĂN. SIH. 1 (1950).

3. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. dr. al p. Secul, între P. Alb² (S) și P. Crucii¹ (N), care izvorăște de sub obcina Agapia Veche. *Pârâul Trapezoaiei*. ARH. OC. TgN. 4 (1987), *ib.* 9 (1998), *ib.* 10 (1998), ANCH. VNe. – (În sint. homof.) *Pârâul Trepezoaia*. [sic!] ARH. MĂN. SIH. 2 (1950).

– Pron.: (1) *Kíšóru Trăpezqáji*, (2) *Pîrâuu Trăpezqáji* VNe.

– Etim.: aflăm din unele hotarnice ale măn. Secul că hotarul merge pe „la trapeze și în bour” (DIR.A, XVII-I, 177, 184). Probabil cuvântul slavon *trapeze* trebuia echivalat prin *mese*, care puteau fi niște pietre sub formă de masă, situate în vreo poiană din zona deluroasă a Secului (sau poate chiar niște mese de lemn, făcute de călugării ciobani din braniștea mănăstirii). Astfel de „trapeze” sau, în cazul acestui toponim, „trapezoaie” (o masă mai mare) vor fi fost în diverse locuri din proprietatea mănăstirilor Secul și Neamț (vezi toponimul *Trapezeri*, desemnând un loc și un pârâu aflate la cca 1,5 km S de mănăstirea Neamț).

TRÓIȚA (VNe) reper. topon. (De obicei în sint. *La Troiță*) Punctul de la gura P. Alb, unde se află o troiță. Cf. ANCH. VNe.

– Pron. *Tróița*, *La Tróiță* VNe.

– Etim.: apel **troiță** în funcție topon.

TRUPUL BRANIȘTEA v. **Târgul Neamț (A.I.1.b.α)**.

TULÁN (Nem) centru de polar. topon. pers. 1. Oron. (Precedat de ent. *deal* sau *picior*, în sint. heterof.) Dealul situat în continuarea pic. Neamț, între P.

Șubei (V) și P. Neamțului² (E). *Piciorul lui Tulan*. ARH. OC. TgN 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). *Dealul lui Tulan; mă duc pe Dealul lui Tulan; am ajuns în fața Dealului lui Tulan*. ANCH. Nem. – (În sint. homof.; adm.) *Dealul Tulan*. ARH. Vne 1 (1959), *ib.* 2 (1959).

2. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. stâng al p. Nemțișorul, între P. Șubei (V) și P. Neamțului (E), care izvorăște de sub Dealul lui Tulan (1). *Pârâul lui Tulan*. ANCH. Nem. – (Cu ent. *izvor*, în perif.) *Mă duc la Izvorul la Tulan; am ajuns la capătul Izvorului la Tulan*. ANCH. Nem.

– Pron.: (1) *Djálu lu Tulán*. (2) *Pîrâyu lu Tulán, Izvóru la Tulán* Nem.

– Etim.: mai multe familii **Tulan** au pământ pe acest deal.

ȚĂRINA¹ (Ble, TgN) fiton. descr. (Vechi) Terenul arabil situat la SE, E și NE de Târgul Neamț. Cf. ARH. BUC., PL. NMT., 109 (1840–1950), *ib.* 110 (1852), ANCH. Ble.

– Pron.: *Țárna* Ble.

– Etim.: ent. **țarină** în funcție topon.

ȚĂRINA² (Tim) top. descr. 1. Fiton. Terenul agricol situat la S de s. Timișești, împărțit astăzi în mai multe tarlale. *Merg în Țarină; am ajuns în dreptul Țarinii*. Tim.

a) P. polar. Fiton. (Precedat de apel. *gard*, în sint. heterof.) Terenul arabil din marginea de SE a s. Timișești, care desparte terenul intravilan de Țarină. *Gardul Țarinei Timișești*. ARH. COM. Tim. 1 (1959). *Merg la Gardul Țarinii; am ajuns în dreptul Gardului Țarinii*. ANCH. Tim.

– Pron.: (1) *Țárna*, (1.a) *Gárdu Țárni* Tim.

– Etim.: ent. **țarină** în funcție topon. (1.a) Hotarul dintre țarină și grădinile localnicilor era despărțit printr-un **gard**.

ȚARINA AGĂPIENI v. **Agăpeni (I.4)**.

ȚARINA AGĂPIENILOR v. **Agăpeni (I.4)**.

ȚARINA ARINILOR v. **Arinii (1.b)**.

ȚARINA BRANU v. **Branu (II.3)**.

ȚARINA BRANULUI v. **Branu (II.3)**.

ȚARINA DUMESNICULUI v. **Dumesnicul (I.6)**.

ȚARINA FOALE v. **Foalele (1.c)**.

ȚARINA MIHĂIEȚ v. **Pârâul Mihăieț (1.a)**.

ȚARINA OLARULUI v. **Olaru (1.a)**.

ȚARINA PETRU-VODĂ v. **Petru-Vodă (1.b)**.

ȚARINA PLUTONU v. **Plutonul (I.1.a)**.

ȚARINA REDIULUI v. **Rediul (1.b)**.

ȚARNA BOMPII v. **Bompa (1.f)**.

ȚARNA LUNCII² v. **Lunca (1.a)**.

ȚĂRDEA (Pip) centru de polar. top. pers. 1. Oron. (Precedat de ent. *coastă*, în sint. heterof.) Coasta de S a d. Bompa. *Mă duc pe Coasta Țârdei*. ANCH. Pip.

a) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu* sau *râpă*, în sint. heterof.) Pârâul care izvorăște de sub d. Bompa, între P. Izvoarelor și P. Morii. *Pârâul Coastei Țârdei*. Pip. *Râpa Coastei Țârdei*. ANCH. Pip.

2. Hodon. (Precedat de ent. *uliță*, în sint. heterof.) Ulița situată în partea de E a s. Pip. *Ulița Țârdenilor*. ANCH. Pip.

– Pron.: **(1)** *Cuásta Țîrdi*, **(1.a)** *Pîrăúu (Rípa) Cuásti Țîrdi* **(2)**, *Úlița Țîrdênilor Pip*.

– Etim.: de la n. fam. **Țârdea**, care locuiește sau are pământ aici.

ȚIGĂNII (Hum) oicon. descr. (De obicei în sint. *La Țigani*) Partea de NE a localit. Humuleștii, pe malul dr. al r. Neamț. *Mă duc la Țigani; am ajuns în dreptul Țiganilor*. ANCH. Hum.

– Pron.: *La Țigánⁱ, Țigáni* Hum.

– Etim.: aici locuiesc mai multe familii de **țigani**.

ȚIMÚREA (VNe) centru de polar. topon. pers. **1.** Oron. Ramificația vestică a D. Mare, între p. Țimurea și P. Dobrului. Cf. ARH. COM. VNe 2 (1959), *ib.* 6 (1959). – (Precedat de ent. *deal*, în sint. homof.) *Dealul Țimurea*. *Ib.* 3 (1959).

a) P. polar. Fiton. Pășunea de pe d. Țimurea. *Mă duc la Țimurea; am ajuns în marginea la Țimurea*. ANCH. VNe.

2. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.) *Mă duc pe Pârâul Țimurea; am ajuns în capătul Pârâului Țimurea*. ANCH. VNe.

– Pron.: **(1.a)** *Țimúrîa*. **(2)** *Pîrăúu Țimúrîa*. VNe.

– Etim.: de la un n. pers. neid. **Țimurea**.

ȚINTIRIMUL DIN REDIU v. **Rediul (1.c)**.

ȚUȚUIÉNII (TgN) oicon. pers. Cartierul, fost sat, al or. Târgul Neamț, de la P. Cetății (V) până în dreptul Podului la Ozana. *Țuțuienii*. TTRM I₂ (1803), 1239/2. *Dascălul Simeon Fosa din Țuțuieni*. CREANGĂ, O. I (1880), 161. *Țuțuienii, veniți din Ardeal*. CREANGĂ, O. I (1880), 193. *Mă duc în Țuțuieni; am ajuns în marginea Țuțuienilor*. TgN. – (Precedat de ent. *mahala*, în sint. heterof.) *Mahalaua Țuțuienilor*. TTRM I₂ (1858), 1239/2, CREȚULESCU, J. (1904), 69. – (În sint. homof.) *Mahalaua Țuțuienii*. CREANGĂ, O., I (1880–1888), 193.

– Pron.: *Țuțuiéni* TgN.

– Etim.: prob. n. pers. **Țuțuianu**.

ULIȚA MARE v. **Strada Mare¹**.

ULIȚA PETRU-VODĂ v. **Petru-Vodă (2.b)**.

ULIȚA SCOBAL v. **Scobai (2)**.

ULIȚA ȚÂRDENILOR v. **Țârdea (2)**.

ÚLIȚA UNGURÉNILOR (Ble) hodon. pers. Ulița din partea de E a localit. Blebea. *Mă duc pe Ulița Ungurenilor*. Ble.

– Pron.: *Úlița Ungurîénilor* Ble.

– Etim.: sint. motivată de faptul că mai multe familii **Ungureanu** locuiesc pe această uliță.

ULÚCELE (Lun) reper topon. (De obicei în sint. *La Uluce*) Loc situat în partea de sud a Poienii Slatinii. *Mă duc la Uluce; am ajuns în apropierea Uluțelor*. ANCH. Lun.

– Pron.: *La Ulúš, Ulúšili* Lun.

– Etim.: aici sunt amenajate niște **uluțe** din ciment.

ULÚCUL (Hum) reper. topon. (De obicei în sint. *La Uluc*) Punctul de lângă fântâna de pe Str. M. Sadoveanu, la ieșirea din localit. Humulești. Cf. ANCH. Hum.

– Pron.: *Ulúcu, La Ulúic* Hum.

– Etim.: apel. **uluc**, în funcție topon.; odinioară aici era amenajat și un uluc pentru adăpatul vitelor.

UNGUROÁICA (Plă) fiton. pers. (De obicei în sint. *La Unguroaică*) Terenul arabil între La Bălușeni (V), pădurea Coverca (N), s. Plăieșul și șoseaua Timișești – Târgul Neamț. Cf. ANCH. Plă.

– Pron.: *La Uḡguruáicá, Uḡguruáica* Plă.

– Etim.: **Unguroaica**, numele soției unui Ungureanu, proprietar al terenului.

URSOAIA IMAȘ v. **Ursoaia (I.3)**.

URSOÁIA (Dol) centru de polar. topon. pers. **I**. Oron. (Precedat de ent. cu sens oronimic) Muntele situat la S de d. Cotnărelul, la obârșia pâraielor Cotnărelul (N), P. lui Anton (SV) și p. Ursoaia (E). *Piciorul Ursoi*. DRH, A, XXI (1632), 192 (trad.). **Нора Урсоаеи** („piciorul Ursoaei”). DRH, A, XXI (1632), 220, *ib* XXII (1634), 148, *ib*. 157. *Până la piciorul Ursoaei*. DRH, A, XXII (1634), 17 (trad.). *Muntele Ursoaia*. UNGUREANU, I.C.D. (1841), 33. *Dealul Ursii*. [sic] OTZELLOVITZ H. (1790). *Muntele Ursoaica*. [sic] HARTA MIL. (1961). – (Cu elipsa ent.) *Ursoaia*. ARH. COM. Pip. 3 (1959). *Mă duc în stâna pe Ursoaia*. ANCH. Dol.

1. P. difer. Oron. (Precedat de ent. *vîrf*, în sint. homof.) Vârful m. Ursoaia, aflat la obârșia p. Ursoaia. *Mă duc pe Vârful Ursoaia*. ANCH. Dol.

a) P. difer. Oron. (Derivat cu suf. dimin. *-ica*, precedat de ent. *vîrf*, în sint. homof.) Vârful m. Ursoaia, situat la cca 1 km E de vf. Ursoaia. *Mă duc pe Vârful Ursoaia*. ANCH. Dol.

2. P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. homof.) Poiana situată pe coasta de S a m. Ursoaia. *Poiana Ursoaia*. ANCH. Dol.

3. P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *imaș*, în sint. homof.) Imașul de pe coasta de E a m. Ursoaia. *Imaș Ursoaia*. ARH. COM. Pip. 1 (1959). *Ursoaia Imaș*. ARH. COM. Pip. 7 (1959).

II. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. st. al p. Pluton, ce izvorăște de sub vf. Ursoaia. *Pârâul Ursoi*. ARH. COM. Pip. 1 (1959). *Pârâul Ursoaiei*. ANCH. Dol. – (În sint. homof.) *Pârâul Ursoaica*. [sic] HARTA MIL. (1961). *Pârâul Ursoaia*. ARH. OC. Pip. 2 (1994), *ib*. 7 (1997).

1. P. difer. Hidron. (Precedat de ent. *gură*, în sint. heterof.) Locul de vărsare a p. Ursoaia în p. Pluton. *Gura Ursoaiei*. ANCH. Dol.

– Pron.: **(I)** *Ursoáia*, **(I.1)** *Vírvu Ursoáia*, **(I.1.a)** *Vírvu Ursoáica*, **(I.2)** *Pojána* **(I.1)** *Vírvu Ursoáia*, **(II)** *Pîráuu Ursóji*, **(II.1)** *Gúra Ursóji* Dol.

– Etim.: prob. de la un n. pers. **Ursu** (acordat cu genul ent. *apă* ori *stână*) sau **Ursoaia**.

ÚRSU (Bob) centru de polar. topon. pers. **1.** Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. st. al r. Neamț, între P. Druganului¹ (V) și P. Alb¹ (E), care izvorăște de sub Obcina Druganului. Cf. ARH. OC. Pip. 3 (1954), *ib*. 5 (1987), *ib*. 8 (1997). *Mă duc pe Pârâul Ursului; am ajuns la gura Pârâului Ursului*. ANCH. Bob. – (În sint. homof.) *Pârâul Ursu*. ICHIM, M. (1973), 110, ARH. OC. Pip. 6 (1997).

a) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *arșiță*, în sint. heterof.) Fâneța situată la gura P. Ursului. *Arșița Pârâului Ursului*. ANCH. Bob.

2. Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) Ramificația de SE a Obcinii Druganului. *Piciorul Ursului*. ARH. OC. Pip. 5 (1987), *ib.* 8 (1997). *Mă duc pe Piciorul Ursului; am ajuns în vârful Piciorului Ursului*. ANCH. Bob.

a) P. difer. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. heterof.) *Vârful Ursului*. HARTA MIL. (1961), ANCH. Bob.

– Pron.: (1) *Pîrău Ursulu*, (1.a) *Ârșita Pîrăulu Ursulu*, (2) *Ĉicôru Ursulu*, (2.a) *Vîrvu Ursulu* Bob.

– Etim.: prob. de la un n. pers. **Ursu**, neid. (în com. Pipirig au existat persoane numite Ursu, de ex. Neculai Ursu în UNGUREANU, I.C.D. (1841), 35 sau Ioan Ursu în *ib.* (1852), 86.

URZICĂRIA (Plu) top. descr. 1. Fiton. (De obicei în sint. *La Urzicărie*) Izlazul de pe versantul de E al Obcinii Agăpenilor, pe malul dr. al P. lui Anton. *Mă duc la Urzicărie; am ajuns în dreptul Urzicăriei*. ANCH. Plu.

– Pron.: *La Urzicării* Plu.

– Etim.: ent. **urzicărie** în funcție topon.

VALEA DOLHEȘTI v. **Dolheștii (1.a)**.

VALEA DOLIA v. **Dolia (I)**.

VALEA DRĂHUȚEI v. **Drehuța (1.a)**.

VALEA DUMESNIC v. **Dumesnicul (II)**.

VALEA DUMESNICULUI v. **Dumesnicul (II)**.

VALEA MÂNZATUL v. **Mânzatu (2)**.

VALEA NEMȚIȘORULUI v. **Târgul Neamț (A.I.3)**.

VALEA OZANEI v. **Ozana (1)**.

VALEA PEREU STRĂZEI v. **Pârâul Străjii (I)**.

VALEA PIPIRIG v. **Pipirigul (I)**.

VALEA PIPIRIGUL v. **Pipirigul (I)**.

VALEA PLUTON v. **Plutonul (I)**.

VALEA PLUTONULUI v. **Plutonul (I)**.

VÁLEA REA (VNe) hidron. descr. Afl. drept al r. Neamț, ce izvorăște de sub obcina Agapia Veche, între P. Sec și P. Dobrului. Cf. ARH. BUC. PL. 114 (1859), ARH. BUC., REF. 1864, dos. 1010 (1864), 54^r, *ib.* 1011 (1864), f. 9^r, ARH. OC. TgN. 11 (1914), ARH. COM. VNe 3 (1959), ARH. OC. TgN. (1998), ANCH. VNe. *Gura Văei Rele*. NICODIM, M. (1897), CXX, *ib.* (1929), CLXIII, *ib.* (1933), CLXX.– (Precedat de ent. *pârâu*) *Pârâul Valea Rea*. ARH. BUC. REF. 1921, dosar 94 (1934), f. 198^v, NICODIM, M. (1929), CLXV, ARH. MĂN. SIH. 1 (1950), ARH. OC. TgN 4 (1987), *ib.* 9 (1998). – (Prin reinterpretarea sint.) *Pârâul Rău*. HARTA MIL. (1961).

– Pron.: *Válea Ră* VNe.

– Etim.: sint. motivată de faptul că zona pe care o străbate acest curs de apă este „rea”, adică foarte accidentată.

VÁLEA SEÁCĂ (Hum) top. descr. 1. Hidron. Afl. st. al p. Topolița. Cf. ANCH. Hum. – (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) *Pârâul Văii Seci*. ANCH. Hum.

a) Fiton. Terenul arabil situat lângă Valea Seacă, între localit. Humuleștii-Noi (V) și str. I. Creangă (E). Cf. ARH. TgN. 2 (1959), *ib.* 5 (1959). – (Precedat de ent. *tarla*, în sint. homof.) *Mă duc pe Tarlaua Valea Seacă*. ANCH. Hum.

– Pron.: **(1)** *Vălia Săcă, Pîrău Văji Săș*, **(1.a)** *Tarlăua Vălia Săcă* Hum.

– Etim.: apa pârâului seacă în verile foarte secetoase.

VALEA SECULUI v. **Secul (I.3.e)**.

VALEA STRĂJI v. **Pârâul Străjii (I)**.

VALEA URSULUI v. **Pârâul Ursului (1)**.

VARTÍC (Lun) centru de polar. topon. pers. **1.** Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. st. al p. Nemțișorul, între P. Adânc⁴ și P. Nebunului, care izvorăște de sub Culmea Neamțului. *Mă duc pe Pârâul lui Vartic; am ajuns la capătul Pârâului lui Vartic*. ANCH. Lun. – (În sint. homof.; adm.) *Pârâul Vartic*. ARH. VNe 3 (1959).

2. Oron. (Precedat de ent. *deal*, în sint. heterof.) Dealul situat la NE de s. Lunca, între P. lui Vartic și p. Sasca; (vechi) Dealul Slatinei. *Dealul lui Vartic; am ajuns pe culmea Dialului lui Vartic*. ANCH. Lun. – (În sint. homof.; adm.) *Dealul Vartic*. ATLAS MOLD. (1892), ARH. VNe 8 (1989). *Dealul Vaiți*. (sic) HARTA MIL. (1962).

– Pron.: **(1)** *Pîrău lu Vartic*, **(2)** *Djálu (lu) Vartic* Lun.

– Etim.: de la familia **Vartic**, ce își avea casa la poalele dealului, alături de pârâu. COJOCARU, S., 40–41 avansează ipoteza conform căreia doar în satul Lunca s-ar păstra numele de familie *Vartic*, care în limba slavă înseamnă „străjer”; „*Varticii*, locuitorii de/din satul de la poalele Cetății Neamț [...] au fost *străjeri ai Cetății Neamț*. În acest caz, calitatea care le-a dat porecla și apoi numele derivă de la termenul slavo-ucrainean *varta* = *străjer*. Fără puțință de tăgadă, *Varticii* de sub poalele Cetății Neamț sunt strănepoții *Varticilor* români, străjeri ai Cetății și ai Românismului”. Această ipoteză nu poate fi admisă deoarece antroponimul și toponimul *Vartic* nu apare în niciun document vechi care se referă la zona noastră de anchetă, iar existența unei comunități a *Varticilor* ar fi fost menționată în unele acte, dacă ar fi existat. Antroponimul *Vartic* este atestat însă în alte zone ale Moldovei, deci familia *Vartic* din s. Lunca poate proveni din altă parte a țării.

VASÁNU (VNe) top. encom. **1.** Oron. Ramificația de E a D. Tăciunelui, între Bâtcile Focșei (NV) și pic. Pustianu (S). *Această poiană este la poalele Vasanului*. UDIȘTEANU, G. (1939), 21. – (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) *Urc pe Piciorul Vasanului; am ajuns în dreptul Piciorului Vasanului*. ANCH. VNe. – (În sint. homof.; silv.) *Piciorul Vasanu*. ARH. OC. TgN. 4 (1987), *ib.* 9 (1998), *ib.* 10 (1998).

a) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *pădure*, în sint. heterof.) Pădurea de pe Pic. Vasanului. *Mă duc în Pădurea Vasanului*. ANCH. VNe.

b) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. st. al p. Secul, la cca 500 m S de măn. Secul. *Mă duc pe Pârâul Vasanului; am ajuns la gura Pârâului Vasanului*. ANCH. VNe. – (În sint. homof.; silv) *Pârâul Vasanu*. ARH. OC. TgN. 4 (1987), *ib.* 9 (1998), *ib.* 10 (1998). ◇ (Cu ent. *bazin*; ofic.)

Bazinul hidrografic al p. Vasanu. *Deasupra Bazinului Vasanul*. ARH. MĂN. SIH. 1 (1950).

– Pron.: **(1) Kíšóru Vasánulu, (1.a) Pădúrja Vasánulu, (2) Pîrău Vasánulu** VNe.

– Etim.: prob. denumire encom. dată de către preoții de la mănăstirea Secul, după mt. **Vasanu** din Vechiul Testament.

VÁTRA VÚLPILOR (MNe) top. descr. **1.** Reper. topon. Locul situat pe coasta sudică a Pic. Cerdacului. Cf. ARH. OC. TgN. 2 (1976).

a) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâul*) Afl. dr. al p. Nemțișorul, între P. Cerdacului (NV) și P. Magherniței (SE), ce izvorăște de sub Pic. Cerdacului. *Pârâul Vatra Vulpilor*. ANCH. MNe.

– Pron.: **(1) Vátra Vúlkilor (1.a) Pîrău Vátra Vúlkilor** MNe.

– Etim.: aici se adunau multe vulpi, era vulpărie.

VĂNETORII v. **Vânătorii-Neamț.**

VĂVEDENIA v. **Schitul Vovedenia (1).**

VÂNĂTORI DE NEAMȚ v. **Vânătorii-Neamț.**

VÂNĂTORII v. **Vânătorii-Neamț.**

VÂNĂTORII LA NIAMȚU v. **Vânătorii-Neamț.**

VÂNĂTORII-NEAMȚ (VNe) oicon. descr. (Cu elipsa determin.; precedat de ent. *sat*) Satul situat pe dr. r. Neamț, între Bâtcile Focșei și Obcina Tăciunelui (V), Obcinile Sihlei și Agapia Veche (N), p. Cărăgița (N) și P. Adânc (E). *Satul Vânători*. DIR, A, XVII-II (1607), 99 (trad. ed.). *Loc în satul Vânători*. CDM I (<1617>), 404. (Slav., cu determin. în rom.) **СЕЛО ВЪНЪТОРИ** („Satul Vânători”). DRH, A, XXII (1634), 150. – (Cu determin. artic.) *Satul Vânătorii*. DIR, A, XVII-II (1609), 192 (trad. ed.), UNGUREANU, I.C.D. (1838), 28, DGN (1890), 386.– (Slav., cu determin. în rom., artic.) **СЕЛО ВЪНЪТОРІИ** („Satul Vânătorii”). DRH, A, XXI (1632), 47. – (Cu elipsa ent.) *Hotarul [...] Vânătorilor*. DRH, A, XXI (1632), 191 (trad.). *Vânători*. CDM IV (1691), 309, DRA (1768), 431, GIURESCU, P. (1835), 255. *Vănetorii*. [sic] ARH. BUC. PL. 116 (1846). *Și din sus de Vânători, cum treceam puntea peste apa Neamțului...* CREANGĂ, O, I (1880), 165. *Vânătorii*. ARH. BUC., PL. 72 (1840–1850), CREȚULESCU, J. (1904), 69, LEMNARU, S. (1968), 33. *Trecuse mai departe spre Cetate, spre Vânători*. SADOVEANU, O. XIII (1940), 10. *Stă în Vânători*. ANCH. VNe. – (Cu determin. *Neamțul*, în sint. heterof.) *Vânătorii Neamțului ce sunt supuși mănăstirii Săcului*. DRA (1752), 304. *Satul Vânătorii Neamțului*. IONESCU, G. (1887), 14. *Din sus de Humulești vin Vânătorii Neamțului*. CREANGĂ, O. I (1881), 192. – (În perifr.) *Vânătorii la Niamțu*. BOGDAN, S. (1742), 263. *Vânători de Neamț*. DRA (1759), 347. *Vânătorii ot Niamțu*. DRA (1761), 363. – (În compus) *Vânători-Neamț*. ATLAS. CAD. III (1972), pl. 9. – (Cu determin. *Secul*, în sint. heterof.) *Vânătorii Săcului*. DRA (1768), 431.

– Pron.: *Vânătórij* VNe.

– Etim.: **vânătorii** erau slujitori domnești de pe lângă Cetatea Neamțului care vânau pentru domnitorul țării. La 1771 sunt menționați ca fiind Vânătorii Secului, iar din 1833, vor aparține de Mănăstirea Neamț și se vor numi Vânătorii Neamțului.

VÂNĂTORII NEAMȚULUI v. **Vânătorii-Neamț.**

- VÂNĂTORII OT NIAMȚU** v. **Vânătorii-Neamț.**
VÂNĂTORII SĂCULUI v. **Vânătorii-Neamț.**
VÂRFUL ALUNULUI v. **Pârâul Alunului (I.1.a).**
VÂRFUL ARGELELOR v. **Argelele (1.a).**
VÂRFUL BIVOL v. **Bivolul (2).**
VÂRFUL BIVOLU v. **Bivolul (2).**
VÂRFUL BIVOLULUI v. **Bivolul (2).**
VÂRFUL BOMPA v. **Bompa (1.a).**
VÂRFUL BOMPEI v. **Bompa (1.a).**
VÂRFUL BRĂILEANCA v. **Brăileanca (2).**
VÂRFUL BŪȚII (Plu) oron. pers. Vârful situat pe Obcina Agăpienilor, lângă Poiana Agăpienilor. Cf. HARTA MIL. (1961), ANCH. Plu.
– Pron.: *Vîrvu Búțî* Plu.
– Etim.: de la un n. pers. **Bute**, neid.
VÂRFUL CĂPRIÓRULUI (Plu) oron. descr. Înălțimea de pe mt. Răscoalele, în dreptul izvoarelor p. Răscoalele. *Mă duc pe Vârful Căpriorului.* ANCH. Plu.
– Pron.: *Vîrvu Căpriorulu* Plu.
– Etim.: iarna se vede **căpriorul** păscând acolo.
VÂRFUL CĂRPINIȘULUI v. **Dealul Cărpiniș (1.b).**
VÂRFUL CÂRLÂNULUI (MNe) oron. pers. Vârful de pe Culmea Pleșului, situat la obârșia P. Alunișului. Cf. ANCH. MNe.
– Pron.: *Vîrvu Cîrlánulu* MNe.
– Etim.: prob. n. pers. **Cârlanu.**
VÂRFUL CEL ÎNALT v. **Vârful Înalt.**
VÂRFUL CEL MĂRE (Bob) oron. descr. Vârful de pe Obcina Mânzatului. Cf. ARH. OC. Pip. 6 (1997). *Mă urc la Vârful cel Mare; am ajuns în dreptul Vârfului cel Mare.* Bob.
– Pron.: *Vîrvu șel Mări* Bob.
– Etim.: e cel mai înalt dintre vârfurile din această zonă.
VÂRFUL CERDAC v. **Cerdacul¹ (1.a).**
VÂRFUL CERDAC v. **Cerdacul³ (1.a).**
VÂRFUL CERDACULUI v. **Cerdacul¹ (1.a).**
VÂRFUL CERDACULUI v. **Cerdacul³ (1.a).**
VÂRFUL CHIRIAC v. **Chiriac¹ (2.a).**
VÂRFUL CHIRIAC v. **Chiriac² (1.b).**
VÂRFUL CHIRIACULUI v. **Chiriac² (1.b).**
VÂRFUL CHITELE v. **Chitele (I.1).**
VÂRFUL COASTEI FAGULUI v. **Coasta Fagului (1.b).**
VÂRFUL COMÓRII (MNe) oron. descr. Cf. ARH. OC. TgN. 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). *Mă duc pe Vârful Comorii.* ANCH. MNe. *Vin de pe Vârful Comorii.* ANCH. VNe.
– Pron.: *Vîrvu Comóri* MNe, VNe.
– Etim.: prob. noaptea se vedeau aici flăcări, ceea ce în tradiția populară ar însemna că acolo este ascunsă o comoară.
VÂRFUL DE LA CERDAC v. **Cerdacul⁴ (1.a).**

VÂRFUL LA CHITÍC (VNe) oron. pers. Vârful din partea de N a D. Mare. *Mă duc în Vârf la Chitic*. ANCH. VNe. – (În sint. homof.) *Am ajuns pe Vârful Chitic*. ANCH. VNe

– Pron.: *Vîrvu (la) Kític* VNe.

– Etim.: n. fam. **Chitic**, căreia îi aparține terenul de aici.

VÂRFUL COJOCARULUI v. **Dealul Cojocarului (1.a)**.

VÂRFUL COTNĂRELULUI v. **Cotnărelul (2.a)**.

VÂRFUL DEALULUI VACILOR v. **Dealul Vacilor (1.a)**.

VÂRFUL DOLIEI v. **Dolia (I.1.c)**.

VÂRFUL DOMESNIC v. **Dumesnicul (I.1)**.

VÂRFUL HĂLĂUCA v. **Hălăuca (1.b)**.

VÂRFUL HĂLĂUCHII v. **Hălăuca (1.b)**.

VÂRFUL HUMULEȘTI v. **Humuleștii (1.b)**.

VÂRFUL ÎNĂLT (VNe) oron. descr. Înălțimea din partea de NE a D. Mare, învecinată la V cu Tihărăile, la S cu cătunul Drehuța și la NE cu cătunul În Fagi. Cf. ARH. COM. VNe. 3 (1959). – (Cu art. demonstrativ) *Mă duc la Vârful cel Înalt; am ajuns la poalele Vârfului Înalt*. ANCH. VNe. – (Prin reinterpretarea sint.) *Dealul Înalt*. HARTA MIL. (1962).

– Pron.: *Vîrvu (șal) Nalt* VNe.

– Etim.: sint. motivată de înălțimea acestui vârf, în raport cu altele din imediata apropiere a vetrei satului; aici este amplasat și un releu.

VÂRFUL LA MAICI v. **La Maici (1.a)**.

VÂRFUL LA STÂNĂ (VNe) oron. descr. (De obicei în perifr. *În Vârf la Stână*) Vârful din partea de E a d. Brădițel, la E de P. Sărăturii. Cf. ARH. COM. VNe 6 (1959). *Mă duc în Vârf la Stână; am ajuns în dreptul Vârfului la Stână*. ANCH. VNe.

– Pron.: *Vîrvu la Stîină* VNe.

– Etim.: pe vremea când aici încă mai era pădure, pe acest **vârf** de deal era o **stână**.

VÂRFUL LA ȘTÉVIE (Bob) oron. descr. Înălțimea situată în partea de V a Obcinii Druganului. *Urc în Vârf la Ștevie; am ajuns în dreptul Vârfului la Ștevie*. ANCH. Bob. – (În sint. heterof.) *Vârful Stegii*. ARH. OC. Pip. 5 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1997).

– Pron.: *Vîrvu la Stézi* Bob.

– Etim.: aici ar fi fost o poiană în care era multă **ștevie**, în prezent împădurită.

VÂRFUL LA TIMOFTE v. **Timofte (1)**.

VÂRFUL LEGHENUL v. **Leghin (1.a)**.

VÂRFUL LEGHENULUI v. **Leghin (1.a)**.

VÂRFUL LEGHIN v. **Leghin (1.a)**.

VÂRFUL LEGHINULUI v. **Leghin (1.a)**.

VÂRFUL LUI BODAI v. **Bodai (1.a)**.

VÂRFUL MAȘINII v. **Mașina (1)**.

VÂRFUL MĂGURII v. **Dumesnicul (I.1)**.

VÂRFUL MÂNZATULUI v. **Mânzatu (1.a)**.

VÂRFUL MOȘNEĂGULUI (Plu) oron. pers. Înălțimea de pe Obcina Hălăucii, în dreptul izvoarelor p. Agăpieni. *Mă duc pe Vârful Moșneagului*. ANCH. Plu.

– Pron.: *Vîrvu Moșniágulu* Plu.

– Etim.: prob. de la un antrop. **Moșneagu**.

VÂRFUL MUNȚIȘÓR (Plu) oron. descr. Înălțimea de pe culmea m. Răscoalele, situată la obârșia P. Negru². Cf. HARTA MIL. (1961), ANCH. Plu. – (Germ.) *Die Berge Montischor und Ardziel* („Dealurile Muntîșor și Argel”). OTZELLOVITZ (1790), 58.

– Pron.: *Vîrvu Munțîșór* Plu.

– Etim.: sint. motivată de aspectul înălțimii, „ca un deal, ca un muntîșor”.

VÂRFUL NIFON v. **Schitul lui Nifon (I.2.a)**.

VÂRFUL PÂRLEI v. **Pârlea (I.a)**.

VÂRFUL PIÁTRA LUI IÉPURE.(Bob) top. pers. **1**. Oron. Înălțimea situată pe Obcina Poiana Lungă, la obârșia Cracului Mare. Cf. HARTA MIL. (1961), ICHIM, M. (1973), 187, ARH. OC. 5 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1997), ANCH. Bob.

a) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. homof.) Poiana situată pe Obcina Poiana Lungă, lângă vf. Piatra lui Iepure. *Mă duc în Poiana Piatra lui Iepure*. ANCH. Bob.

– Pron.: **(1)** *Vîrvu Cătra lu Iépuri, Vîrvu Kátra lu Iépuri, (1.a) Pojána Cătra lu Iépuri, Pojána Kátra lu Iépuri* Bob.

– Etim.: vârful este stâncos; prob. de la un n. pers. **Iepure**.

VÂRFUL PIȚIGAIA v. **Pițigaia (I.1)**.

VÂRFUL PIȚIGĂEI v. **Pițigaia (I.1)**.

VÂRFUL PLEȘUL v. **Pleșul (1.a)**.

VÂRFUL PLEȘULUI v. **Pleșul (1.a)**.

VÂRFUL PLEȘURILOR v. **Pleșul (1.a)**.

VÂRFUL OSOIULUI v. **Osoiul (1.a)**.

VÂRFUL RĂSCOALE v. **Răscoalele (1.b)**.

VÂRFUL RĂSCOALEI v. **Răscoalele (1.b.2)**.

VÂRFUL RUSULUI v. **Dealul Rusului (I.1)**.

VÂRFUL SECULUI v. **Secul (I.3.b.α)**.

VÂRFUL SIHLA v. **Sihla (1.b)**.

VÂRFUL SIHLEI v. **Sihla (1.b)**.

VÂRFUL STEGII v. **Vârful la Ștevie**.

VÂRFUL STRUGĂRIEI v. **Strugăria (2)**.

VÂRFUL TĂCIUNELE v. **Obcina Tăciunelui (I.3)**.

VÂRFUL URSOAIA v. **Ursoaia (I.1)**.

VÂRFUL URSOICA v. **Ursoaia (I.1.a)**.

VÂRFUL URSULUI v. **Ursu (2.a)**.

VÉLNIȚA (VNe) fiton. descr. Terenul arabil situat între P. Porcului și Izvorul la Budăi. Cf. ARH. BUC., REF. 1864, dos.1011 (1864), f. 9^v, *ib.* dos.1010 (1880), f.25^v. *Mă duc în Velniță; am ajuns în marginea Velniței*. ANCH. VNe. – (În sint. prep.) *La Velniță*. ARH. COM. VNe 6 (1959). *Mă duc la Velniță*. ANCH. Vne.

– Pron.: *(La) Vélniță* VNe.

– Etim.: apel. **velniță** desemnând o fostă instalație de rachiu.

VILLE NIAMTZOU v. Târgul Neamț (A).

VULPĂRIĂ (Ble) reper topon. descr. (De obicei în sint. *La Vulpărie*) Loc pe coasta de NV a d. Boiștea, alături cu P. Limpede. *Am ajuns la Vulpărie*. ANCH. Ble.

– Pron.: *La Vulpării*.

– Etim.: ent. **vulpărie** în funcție topon.

XEROPOTAM (VNe) top. descr. (Vechi) Mănăstirea Secul. *Întărește mănăstirii Xeropotam satul Borcești*. CDM, I (1604), 279. [Hotarele] *să fie sfintei mănăstiri Xeropotam, care se numește Secul*. DIR, A, XVII-I (1604), 178 (trad. ed.). *Mănăstirea Xeropotam numită Secul*. DIR, A, XVIII-I (1604), 182. – (În formulări metalingvistice) *Călugării de la sfânta mănăstire numită Xeropotam*. DIR, A, XVII-I (1604), 150 (trad. ed.). *Am dat această carte [...] întregului sobor de la sfânta mănăstire numită Xeropotam*. DIR, A, XVII-I (1604), 171 (trad. ed.). Cf. DIR, A, XVII-I (1604), 180 (trad. ed.). – (În sint. heterof.) *Mănăstirea Xeropotamului*. IORGA, I.R.C. (1920), 214. – (Cu elipsa ent.) *Monahii de la Xeropotam*. DIR, A, XVII-I (1604), 183.

– Etim.: Denumirea Xeropotam este datorată cunoștințelor de greacă ale scribilor, care au tradus (*Mănăstirea de pe*) *Pârâul Sec* prin *Xeropotam* (ξηρός ‘sec, secat’ și ποταμός ‘râu’). V. și supra, capitolul *Probleme etimologice*.

ZIMBRĂRIĂ (MNe) top. descr. **1**. Fiton. (De obicei în sint. *La Zimbrărie*) Terenul cu fâneață și pădure situat pe coasta de E a Dealului Brăilencei, de o parte și de alta a p. Trapezeri; (rar; ofic.) Rezervația de Zimbri „Dragoș-Vodă”. Cf. ARH. OC. TgN. 3 (1987), *ib.* 8 (1998). *Mă duc la Zimbrărie; am ajuns în marginea Zimbrăriei*. ANCH. MNe.

a) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în perifr.) Drumul care duce la Zimbrărie. *Drumul la Zimbrărie*. ANCH. MNe.

b) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *iazuri*, în sint. heterof.) *Iazurile Zimbrăriei*. ANCH. MNe.

– Pron.: **(1)** *La Zimbrării, Zimbrărița, (1.a) Drumu la Zimbrării, (1.b) Iázurili Zimbrării* MNe.

– Etim.: aici este amenajată o **zimbrărie**.

ZVORĂNEȘTI (Zvo) top. pers. **1**. Oicon. Satul situat la SE de s. Timișești, pe dr. r. Moldova. – (Slav.) **Дворинеши** („[satul] Dvorinești”) DRH, A, I (1446), 377, COSTĂCHESCU, D.M. II (1446), 251. **Цръковъ шт(ъ) Дворинецех(ъ)** („biserica din Dvorinești”). DRH, A, I (1446), 378. **Дворенеши** („[satul] Dvorenești”). *ib.* (1466), 380, *ib.* II (1454), 61, COSTĂCHESCU, D.M. II (1454), 517, DRH, A, II (1482), 373. **Дворениши** („[satul] Dvoreniști”) *ib.* (1447), 386, COSTĂCHESCU, D.M. II (1447), 288. **Дворенеши на Молдавѣ** („Dvorenești pe Moldova”) BOGDAN, D.Ș. I (1482), 263. – (Rom.) *Izvorineștii*. [sic] ARH. BUC. PL. 35 (1842). *Mă duc la Zvorănești*. Tim.

a) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *plan*, în sint. homof.) *Planul Zvorănești*. HARTA MIL. (1961), ANCH. Zvo.

– Pron.: **(1)** *Zvoronéști, (1.a) Plánu Zvoronéști* Tim.

– Etim.: n. pers. **Dvorean** + suf. col. **-ești**; în hotarnica satelor Timișești și Cristești de la 1427 este menționat și toponimul **Лѣсокъ Дворѣновъ**, sintagmă

tradusă de redactori prin „Păduricea Curteanului”. Acest **ДВОРЪН** va fi fost întemeietorul viitorului sat Dvordinești, astăzi Zvorănești (DRH, A, I, 98). Considerăm că acest toponim este personal, deci nu provine de la apel. **ДВОРЪ**, cum afirma Mihai COSTĂCHESCU, D.M., 193: „Pădurea Dvoreneștilor ne amintește de satul Zvorănești, din comuna Timișești [...] Satul este străvechiu, poate din veacul al XIV-lea. Numele îi vine de la **ДВОРЪ**, curte”; Ioan BOGDAN, D.Ș. I, 264 susținea că „Dvoreneștii sunt *Dvorâște, slav. din apropierea Buzaților, ca și aceștia pe apa Moldovei; cf. Zvorâște din **ДВОРИЦЕ**”.